

P. g. Wodehouse

Amikor egy francia
angelosan
távozik

GICERÓ

P. G. Wodehouse

AMIKOR
EGY FRANCIA
ANGOLOSAN
TÁVOZIK

Ciceró Könyvstúdió

Budapest

A mű eredeti címe

French Leave

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült

Herbert Jenkins, London, 1955

Fordította
Borsos Balázs

A könyv bármely részletének közléséhez
a kiadó előzetes hozzájárulása szükséges.

Tördelés
(VaGy)

Kiadja a Ciceró Könyvstúdió Kft.

www.cicerokonyvstudio.hu

Felelős kiadó: Földes Tamás

Felelős szerkesztő: Till Katalin

A könyv megrendelhető a gabo.hu webáruházban.

ISBN 978 963 432 061 6

Copyright © by the Trustees of the Wodehouse Estate

© Borsos Balázs, 2017

© Ciceró Könyvstúdió, magyar kiadás, 2017

Első fejezet

Ha az ember New York állam Long Island néven ismert részét megfelelően erős nagyítólencsén keresztül vizsgálja, a Great South Bay partján eldugva található meg Bensonburg kicsiny faluját. A település levegője üdítő, látképe festői, társadalma vegyes. Minden rendű és rangú ember megtalálható itt: a gazdagok nyaralóikban csak ideiglenes vendégek – mint például Russell Clutterbuck, a kiadó –, ám közöttük elvegyülve egész évben a faluban tartózkodik az aljanép, szebben mondván a proletariátus számos képviselője, akiknek ugyancsak kaparniuk kell a megélhetésükért. A Trent lányok, a néhai Edgar Trent színműíró gyermekei mindezt egy apró farmon cselekszik, a vízhez vezető utak egyikének végén.

Nem valószínű, hogy manapság az embereknek ismerősen cseng Edgar Trent neve. Mindössze egyetlen sikeres darabot írt, a *Mason fivérek* című bohózatot, és azt is már igencsak régen. A *Mason fivérek* mindenestre elég tisztességes pénzt hozott a házhoz, és ennek egy részét az apa halálakor örökül hagyta három lányára: Kate-re, Josephine-re és Teresára. Megvették ezt a bensonburgi farmot – Kate ötlete volt –, és csirkéket tenyésztettek, melléküzemágként pedig méheket tartottak. Jo ugyan inkább kacsákat akart, de ezt az ötletet többségi szavazással elvetették. A tyúkok, ahogy erre Terry helytállóan rámutatott, ugyan illatukban nem emlékeztetnek a Chanel Nr. 5-re, de a kacsákkal ellentétben legalább nem is büzlenek úgy, mint a szennyvízcsatorna, Kate pedig kijelentette, hogy épeszű ember ilyen javaslatot nem is terjeszthet elő. Kate néhány esztendővel idősebb volt a másik kettőnél, és gyakran készleten érzett, hogy hűgait amolyan problémás gyermekeként kezelje.

Egy nap délutánján, amely nap a Trent-ház történetében

igencsak jelentősnek bizonyult, Terry megetette a tyúkokat, óvatosan megszemlélte a méheket, majd bement a konyhába, ahol Jo éppen tojásokat pakolt egy kosárba, s közben komor tekintettel méregette őket. Feltűnően csinos lány volt, még Terrynél is csinosabb, akit pedig bármely elfogulatlan férfi meglehetősen csinosnak talált volna. Jo és Terry a család anyai vonalról öröklött, jó megjelenésű fertályát alkotta, míg Kate az apjukra ütött, akinek kiválósága inkább a szellem, s nem a szépség területén mutatkozott.

– Tojások – fintorgott Jo –, törvényt kellene hozni ellenük.

Terry együtt érzően bólintott.

– Értem, mire gondolsz. Itt vagyunk mi, fiatalok, lelkesek, idealisták, minden porcikánk élet, szerelem és nevetés után sóvárog. S mit kapunk? Tojásokat. Hányat törtél el eddig?

– Csak kettőt. Mindkettő záp volt.

– Hetty tojásai. Mindig eldugja őket.

– És még csak nem is kotkodácsol.

– Tudom. Épp ez a család viselkedés, ami bántja az embert.

Utálom ezeket az erős, hallgatag tyúkokat.

– Én az összes tyúkot utálom. Manapság már a szó pusztá említése is elcsüggeszt. Henry Weems azt szeretné, ha Hennek¹ szólítanám. Szerinte az irodában mindenki így hívja. Mondtam neki, ez volt az utolsó csepp a pohárban.

– Megint megkérte a kezét?

– Megint.

– És miért nem mész hozzá? Hiszen kedveled.

– Igen, kedvelem. Kifejezetten kedvelem Henryt. De mi legyen akkor a nagy tervemmel? Tétélezzük fel, hogy sikerül eladni a televíziós jogokat.

Jo a *Mason fivérek* televíziós jogaira utalt. Egy elképesztően jó memóriával megáldott producer emlékezett erre az ősi Broadway-sikerre, és a darab televíziós feldolgozásáról Henry Weems, a Kelly, Dubinsky, Wix, Weems és Bassinger ügyvédi iroda egyik tagja már meglehetősen előrehaladott tárgyalásokat

folytatott. Jo reménykedett, Terry viszont a kezdetektől fogva pesszimista volt.

– Téves feltételezés – legyintett. – A televíziós jogokat sohasem veszik meg. A rendszert működtető sakálok mind hullarablók és szadisták. Kéjes örömmel lengetik meg az arannyal tömött pénzeszsákot az árvák és özvegyek sóvár szeme előtt, majd „április bolondja” felkiáltással el is tüntetik. A filmipar törvényeit tanulmányozók előtt jól ismert tény ez.

– Semmi remény, azt mondd?

– Semmi.

– Értem. Nos, kösz, hogy felvidítottál.

– Szóra sem érdemes. Teresa Trent szolgálataira mindig számíthatsz. Attól tartok, a nagy tervednek lőttek, édesem. Egyébként is csak álom volt. Légy értelmes lány, és menj feleségül Henryhez. Ó... hahó – szakította félbe magát Terry, és az ablakhoz sétált. – Hát, ez meg mit jelentsen? Egy autó állt meg kinn. Vajon ki lehet az?

– Valószínűleg Kate. Elment mézet árulni. Szerintem lestopolt valakit, hogy hozza haza.

– Nem, ez nem Kate, hanem egy férfi. Egy férfi, elegáns Palm Beach öltönyben... Nahát, megáll az eszem, hisz ez Henry!

– Henry? – Jo felpattant, amitől a tojások veszedelmes vándorútra indultak a szélrózsa minden irányába. – Gondolod, hogy ez jelent valamit?

– Nagyon úgy fest. Biztos nem azért autózott nyolcvanöt mérföldet, hogy valamivel elüsse az időt. Jöjjön, Watson, a vadászat megindult! – szolt Terry az ajtó felé tartva. – Gyerünk, nézzük meg, mit akar.

Henry Weems kiszállt az autójából. Komoly, masszív fiatalember volt, jelen pillanatban ugyan csak kicsiny csavar az őt alkalmazó cég gépezetében, de a sors nyilvánvalóan arra szánta, hogy egy napon vezető üzlettárs legyen. Jót megpillantva arcát halvány pír öntötte el, és szép szeme felragyogott. Jo látványa

mindig erőteljes hatást gyakorolt rá.

– Ó... ööö... – nyögte. – Jó napot. Épp úton vagyok Easthampton felé, s gondoltam, benézek önökhöz és elmondom a híreket. Aúú! – váltott hirtelen témát, s elmagyarázta, hogy épp megcsípte egy méh.

Mindez Jo számára csak komolytalan mellébeszélésnek tűnt.

– Ne törődjék azzal a méhvel! Mik a hírek?

Terry összevonta a szemöldökét. Helytelenítette nővére érzéketlen viselkedését az egyértelműen orvosi segítségre szoruló áldozat iránt. Ő aztán ismerte azokat a méheket. Harapnak, mint a kígyók, s csípnek, mint a viperák.

– Kissé több nőies együttérzést, lányom – szólt. – Az úriember a halálán van. Hozom azonnal a mentőládát.

– Nem, nem, köszönöm. Nem szükséges.

– Ezek a méhek mindenkit megtámadnak, csak Kate-et nem. Egyénisége erejével még őket is megfélemlíti.

– A hírek! – vágott közbe Jo. – Mik a hírek?

Noha Henry Weems ügyvéd voltát meg nem tagadhatva abban reménykedett, hogy a lényeges információ bejelentése előtt meglehetősen hosszan tudja majd ecsetelni a körülményeket, jelen esetben a gyors cselekvés kívánatosságát belátva azonnal arra tért, amit jogászörökben rasnek neveznek.

– A televíziós szerződést nyélbe ütöttük. Az adásvétel ma reggel lépett hatályba.

– Ó, csodálatos! – sikoltott fel Jo.

– Ó, micsoda boldogság! – csatlakozott Terry. – Maga aztán teljes gőzzel dolgozott rajta!

– Természetesen írok majd egy hivatalos levelet is, de arra gondoltam, ha már itt járok a környéken...

– Mennyit kapunk?

– Nos, az ügyvédi költségek levonása után...

– Te jó ég! – vágott közbe Jo. – Ugye nem az történik majd, mint a *Pusztaház örököseiben*, ahol az Izé kontra Izé per során az ügyvédek tették zsebre az összes pénzt?²

Henry szemrehányó tekintetet vetett rá.

– Az ügyvédi költségeket minimálisra korlátoztam. Természetesen mindezt a maga érdekében tettem... ööö és persze a testvérei érdekében.

– Ebben biztos voltam, Henry – mondta Terry melegen –, és mi mindannyian roppant hálásak vagyunk, hogy annyi gondot-bajt vett értünk a nyakába. Egyszerűen csodálatosan dolgozott. Olyan tisztán látom magam előtt, mi történt, mintha ott lettem volna. Azok a gazfickók a bőrünket is le akarták nyúzni és holmi harminc centtel kifizetni minket, ám maga kiállt velük szemtől szemben, mint a régi idők lovagja, és úgy elpüfölte őket, hogy még a molyok is kiestek a noteszükből.

– Kezdetben volt némi eltérés az ajánlott összeg s az önök képviselőjében általam elfogadhatónak tekintett összeg között. Ám a tárgyalás során ajánlatuk fölfelé módosult.

– Szinte látom magam előtt, ahogy ráveszi őket a módosításra. Az asztalt is verte?

– Talán egyszer vagy kétszer.

– Lefogadtam volna, hogy veri az asztalt. Maga igazi kemény jellem, Henry. Ezt kedvelem én magában. Szilárd és megbízható. No, és mennyi jött ki a végelszámolásakor?

Bár Henry számára futó fájdalmat okozott, hogy kijelentését ne fűszerezze olyan kifejezésekkel, mint „tekintettel arra, miszerint” meg „a néhai Edgar Trent, a *Mason testvérek* címen ismert drámai alkotás szerzőjének kedvezményezettjei és társörökösei”, de meghozta ezt az áldozatot.

– Mindketten fejenként nagyjából kétezer dollárt kapnak – mondta. – És természetesen a legidősebb Miss Trentnek is ugyanekkora összeg jár.

Jo Terryre nézett.

– Pont elegendő – vélekedett. – Ha összeadjuk a te részed meg az enyémet.

– Ideális összeg – biccentett Terry. – Ha több lenne, még elcsábulnánk, hogy betegyük a bankba. Négyezer dollárt

azonban semmi értelme bankba dugni.

Henry szemöldöke a homlokára szaladt.

– Nos, valóban?

– Nem ért egyet velünk?

– Négyezer dollárt én nem tekintenék holmi tojáspénznek.

– Tojáspénz! – rándult össze Jo.

– Ne használjon ilyen kifejezéseket – méltatlankodott Terry.

– Érzékenyek vagyunk.

Henry bocsánatot kért.

– Csak azt akartam mondani, ha ezt az összeget államkötvényekbe fektetik, akkor az évi...

– Akkor az évi néhány dollárt kamatozik. Alamizsna. Márpedig egy ekkorka összeg Jót és engem egyáltalán nem érdekel. Fogalmam sincs, hogy Kate mit szándékozik kezdeni a saját részével, de mi ketten valami csodálatos és érdekes dologra költjük.

– De az nem lehet biztos befektetés.

– Az minket cseppet sem aggaszt.

Henry felsóhajtott. Átélt már néhány hasonló pillanatot házastársukat veszített ügyfelekkel. Néha az volt az érzése, hogy minden esetben, ha a Kelly, Dubinsky és Tsai cég ügymenete fennakad valami féleszű özvegy akadékoskodásán, a következő jelszó száll szájról szájra az irodában: „Majd Weems foglalkozik vele!”

– Ó, maguk, nők! Milyen egyformák valamennyien! Olvasnak valami csábító prospektust, és képesek azonnal levágni az aranytojást tojó tyúkot...

– Megkérhetnénk, hogy a továbbiakban... – kezdte Jo.

– ...kerülje a szárnyasokkal kapcsolatos kifejezéseket? – fejezte be Terry.

Henry ismét elnézést kért. Csak úgy kicsúszott, mondta.

– De kérem – győzködte tovább őket –, használják a józan eszüket! Legalább az összeg felét hagyják meg biztonsági tartaléknak. Ne tegyék az összes tojást egy kosárba... Jaj,

bocsánatot kérek. Ezek a képes kifejezések! Igazán furcsa, hogy közülük milyen sok kapcsolatos a baromfitenyéssel. Kétségtelenül még akkor terjedtek el, amikor...

Torkán akadt a szó, és függőleges irányba néhány hüvelyknyit eltávolodott a földtől, ugyanis háta mögött megszólalt egy hang:

– Jó napot, Mr. Weems – köszönt az illető. Henry hátrafordulva szembetalálta magát a szeretett lány nővérével. Kate mindig is halálra rémisztette. Gyermekkori nevelőnőjére emlékeztette, akinek erőteljes személyisége rendkívül mély benyomást gyakorolt a még viaszként alakítható ifjúra.

– Micsoda egy napom volt – dörmögte Kate az önsajnálattól rekedten.

– Rossz? – kérdezte Terry együtt érzően.

– Mindenki csak morog meg panaszkodik. Mr. Clutterbuck megint rákezdte, hogy szerinte túl sokat kérünk a mézért.

– Én állandóan mondom neki, hogy vegye figyelembe a méhek használat közbeni értékcsökkenését is. És azt sem várhatja el a méhektől, hogy ingyen dolgozzanak. De előtted azért fejet hajtott, remélem.

– Mindenesetre határozottan léptem fel – felelte Kate. Henry ebben nem kételkedett. – De azért elég lehangoló volt.

– Nos, akkor hadd mondjak valamit, öreg hölgy, amitől majd felvidulsz. Henry nyélbe ütötte a *Mason testvérek* ügyletet. Mindhármunk markát egyenként kétezer dollár üti. Ez elég üdítő hír, nem?

Kate arca kivirult, ernyedtsége nyomtalanul eltűnt.

– Kiváló – bólíntott kegyesen, mint Henry nevelőnője, amikor a fiú helyesen oldott meg egy számtanpéldát. – Ez természetesen nagyon jó hír. Kétezer dollár! Nahát!

– Henry csodálatosan küzdött. Megfélemlítette Béliál³ fiait. Kezüket hátracsavarta, orrukat a térdükbe verte. Úgy hullottak körülötte, mint kasza előtt a gabonakalász.

– Ebben egészen biztos vagyok – jelentette ki Kate

kegyesebb hangon, mint valaha. – Nem kér egy üveg tejet, Mr. Weems?

– Köszönöm, nem kérek.

– Dehogynem kér. Hozz egy üveg tejet Mr. Weemsnek, Josephine.

– Máris hozom.

– Nem, köszönöm, nem kérek tejet.

– Akkor pár tojást? – javasolta Terry. – Azt mondják, erősítik a testet.

– Tényleg nem kérek, köszönöm. Indulnom kell.

– Megyek, és megmondom Jónak. Viszlát, Henry, és még egyszer nagyon köszönjük. Csodálatos munkát végzett – mondta Terry, és bement a konyhába. – A tej ugrott – szólt –, és Henry is ugrott – tette hozzá, mert a tyúkok kotkodácsolásába autómotor pöfögése vegyült. – Sejtettem, hogy nem marad sokáig. Kate mindig elijeszti innen.

– Kate legtöbbször engem is halálra rémít.

– Akárcsak engem. Mindkettőnkre jellemző a kisebb testvér-komplexus. Amíg élsz, örökké tartani fogsz attól, aki egykor szappanos szivaccsal dörgölte az arcodat. El akarod mondani neki a tervünket?

– Nem. Nem akarom.

– De nem változtattad meg az elhatározásod?

– Természetesen nem. És te sem inogtál meg, ugye?

– Egy rezdülésnyit sem. Jól van, magamra vállalom a szöveges részt.

– Ó, Terry! Megteszed? Igazán kíváncsi vagyok, mit szól hozzá.

– Hamarosan megtudjuk, mert már közeledik. Jobb, ha eltűnsz.

Jo így is tett. Alig hagyta el a konyhát a hátsó ajtón át, amikor Kate megjelent.

A Kate-re vetett első pillantás elárulta Terrynek, hogy nővére nincs mókás kedvében. Már azelőtt beszélni kezdett,

hogy átlépte a küszöböt.

– Mi a csuda mindez, amit Mr. Weemstől hallottam? –
mennydörögte. – Szerinte azt mondtátok, hogy a kapott pénzből
a részleteket valami kockázatos vállalkozásba akarjátok fektetni,
ahol az utolsó centig elveszítitek. Megőrültetek?

Terry nekigyürkőzött a harcnak. Nehéz csata állt előtte, de
soha nem is számított arra, hogy gyerekjáték lesz.

– Megőrültünk volna? Nem hiszem. De talán mégis. Attól
tartok, a terveink eléggé sokkolnak majd, Kate. Jo meg én a
pénzünket nyaralásra költjük.

– Nyaralásra?

– Franciaországba utazunk. Mindketten elég jól beszélünk
franciául. Jo St. Rocque-ba akar menni, a breton tengerpartra.
Egy képes magazinban olvasott róla. Július végén valami
fesztivált tartanak ott, és Jo szerint remek multság. Én inkább
Roville-be mennék, Pikárdiába. Mindig is arról álmodoztam,
hogy egy nap Roville-be utazom. Gyönyörűen hangzik. És most,
hogy az égből pénzeső hullott ránk...

Kate-nek az az érzése támadt, hogy a konyha padlója úgy
himbálózik alatta, mint egy színpadi tenger.

– Micsoda? – kapkodott levegő után. – Azt mondd, hogy el
akarjátok *tékozo*lni ezt a pénzt?

– Nos, ami engem illet, a válasz igen. Minden egyes centjét.
Egyetlen gyönyörű, óriási élményt akarok, amelyre egész
életemben emlékszem majd, aztán pedig visszatérek a tyúkok és
méhek közé. Jo tervei némileg kidolgozottabbak. Abban
reménykedik, hogy feleségül megy egy milliomoshoz.

– Micsoda?

– Arrafelé valósággal hemzsegnek.

– Azt akarod mondani, hogy szándékosan és eltervezetten
pénzért próbál házasodni?

– Ezt azért nem mondanám. Ő csak oda akar menni, ahol a
pénz terem. Tökéletesen logikus gondolat, de tényleg. Tíz
emberből kilenc a saját köreiből házasodik. Ha állandóan

bádigosok közt élsz, végül bádigoshoz fogsz hozzámenni. De ha milliomosok közé vegyülsz, akkor jó esélyed van, hogy milliomos vesz feleségül. Legalábbis Jo így tervezi. Franciaországba utazik, hogy lehetőséget adjon a milliomosoknak elnyerni a kezét, én pedig társául szegődöm az úton.

– Megtiltom nektek, hogy ilyen esztelenséget műveljete!

– Nagyon sajnálom. Tudtam, hogy nem fog neked tetszeni.

De ez már eldöntött kérdés.

Kate egy székbe süppedt, és pár pillanatig hallgatott.

– Honnan szereztek oda illő ruhát? – kérdezte.

– Majd megvesszük őket Párizsban.

Kate felhorkant.

– Ha egy halom drága ruhát vesztek, drága hotelekben szálltok meg és olyan életet éltek, amelyet ezeken az elegáns üdülőhelyeken az emberek szoktak, akkor nem sokáig tart a pénzetek.

– Igen, erre mi is rájöttünk. De hallgasd meg, mit terveltünk ki ellenszerül. Felváltva leszünk a gazdag Miss Trent. Sorsot húzunk, és a nyertesé az első menet. Egy hónapig elmerülhet a gazdagságban és élvezetekben, a vesztes pedig addig a komornáját alakítja. Egy magányosan utazó hölgynek szüksége van szobalányra. A hónap elmúltán a vesztesre kerül a sor: ő lesz a gazdag lány – természetesen egy másik településen a korábbi nyertes pedig átveszi a szerepét, és beáll melléje komornának. És így tovább, egészen addig, amíg a pénz kitart. Vetésforgóban – fejezte be Terry.

Kate elkínzott arca szilárd vonásokat öltött.

– Tényleg elhatároztátok, hogy erre költitek a pénzetek?

– Tényleg. Véglegesen és megingathatatlanul.

– Akkor veletek megyek.

– Nahát, Kate, ez csodálatos! Természetesen mi álljuk a költségeidet. Hisz ez a mi multságunk. Remekül fogjuk érezni magunkat. Szeretni fogod St. Rocque-ot, és Roville-t nemkülönben.

– Azt hiszem, gyűlölni fogom mindkettőt. De mégsem hagyhatom, hogy két ilyen gyermek, mint ti, egyedül csatangoljon Európában – szólott Kate, és határozott léptekkel elhagyta a konyhát.

Jo bekukucskált a hátsó ajtón.

– Hogy ment? – kérdezte.

– Jobban, mint vártam. Velünk jön.

– Ó, az ördögbe...

– Édes gyermekem, ez a legjobb dolog, ami történhetett. Nem állítom, hogy Kate az ideális társaság, ha az ember fejest akar ugrani a világi örömök óceánjába, de ő lesz a gardedám, és ezeken a helyeken semeddig sem jutsz gardedám nélkül. Az a célod, hogy felkeltsd magad iránt az érdeklődést, márpedig az a lány kelti fel maga iránt az érdeklődést, aki gardedám és személyes komorna társaságában utazik, és a titokzatosság fátyla lengi körül. Lépjünk tovább. Hol a kártya? Ja, itt. No, lássuk, melyünk lesz a gazdag Miss Trent és melyikünk FitzCoe, a szegény komorna? Jó név ez a FitzCoe, nem? Egy angol regényben olvastam. Te húzol először.

Jo húzott.

– Ötös.

– Ezt fejen állva is legyűröm. Királyt fogok húzni, esetleg dámát vagy... Micsoda? Hármas? Ó, ördög és pokol!

– FitzCoe – szólalt meg Jo. – Kissé elragadtatta magát, édes lányom.

Sötétség szállott Bensonburgre, a nyári éjszaka bársonyos sötétje. A tyúkok, amelyek kora reggel óta folyamatosan kotkodácsolnak, most némán üldögéltek óljuk farácsán. Az utolsó méh is, mivel már senkit nem talált, akibe fullánkját mélyeszthette volna, visszazámyalt kaptárjába. Az újhald úgy függött az égen, mint egy ezüst sarló, és a konyhaajtó előtti kiskertben álló Terry háromszor meghajolt feléje. Torka kissé elszorult az izgalomtól. Vajon mit rejt a jövő az ő számára?

Azon dolgok között, melyeket számára a jövő még rejtegetett, a következő személyek szerepeltek: Marquis de Maufringneuse, a kissé szertelen természetű öregúr, Comte d'Escrignon, az ő fia, Mrs. Winthrop Pegler, a newporti Park Avenue lakója, Frederick („Butch”) Carpenter, a Fizzo, a jól ismert szénsavdús ásványvíz főrésztulajdonosa, J. Russell Clutterbuck, a Winch és Clutterbuck Kiadóvállalat társtulajdonosa, és végül, de nem utolsósorban – hogy ideillően mondjam: *bonne-bouche* – Pierre Alexandre Boissonade rendőrkapitány.

Második fejezet

Három héttel azt követően, hogy a bensonburgi expedíciós haderő útra kelt Európába, a párizsi órák épp elütötték a délelőtt tizenegyét, amikor egy magas, karcsú, a legutolsó divat szerint öltözött, elegáns alak fordult be a Rue Belleau-ból a Rue Vanayé-be. Az úr nem volt más, mint Nicolas Jules St Xavier Auguste, Marquis de Maufringneuse et Valerie-Moberanne, akit hosszú és változatos élete során szerzett számos barátja gyengéden csak Old Nick névvel illetett. Útja a *Ministère de Dons et Legs*-be vezetett (amely intézmény az örökségek és hagyatékok kérdéseivel foglalkozott), ahol az *employé attaché à l'expédition du troisième bureau* (röviden: ügyintéző) feladatkörét töltötte be. Gyors léptekkel haladt, mert a város fölött nyári zivatar tombolt, és nem volt esernyője. Jó vágású arca az éghez hasonlóan borongós volt. Az a gondolat, hogy dolgoznia kell, mindig megülte kedélyét.

Néhány évvel ezelőttig, míg amerikai felesége el nem vált tőle, a munka és ő vadidegenek voltak egymásnak. Akkor még, hogy úgy mondjam, márványtermekben éldegélt, és óhajait szolgák s inasok hada leste.⁴ Ez azonban már sajnos a múlté. Egyetlen vagyona e világon (eltekintve soványka havi fizetésétől) előkelő megjelenése, törhetetlen lelke, valamint az öltönyök, cipők, nyakkendők, ingek, zoknik és alsóneműk kiválóan összeválogatott – és jórészt nem fizetség ellenében szerzett – kollekciója volt, amelyhez a legsötétebb ínség idején is szilárdan ragaszkodott.

Mintegy húsz perccel azt követően, hogy belépett abba a sötét szobácskába, amelyet két kollégájával, M. Soupe-pal és M. Letonduvel osztott meg, egy ennél jóval nagyobb és levegősebb irodában, a folyosó másik végén, M. de La Hourmerie, az

osztályvezető kinyújtotta kezét, és megnyomta az asztalon levő csengőt.

A jelzésre belépett egy beosztottja.

– A Quibolle-dossziét, Ovide – utasította M. de La Hourmerie.

– Parancsára, Monsieur.

– Azt hiszem, M. Soupe-nál van.

– Nem, Monsieur. M. le Marquis de Maufringneuse-nél van. Legalábbis ő dolgozott rajta, amikor egy perccel ezelőtt bent jártam.

M. de La Hourmerie nagy szemeket meresztett rá. Láthatólag megdöbben.

– A Marquis?

– Igen, Monsieur.

– Azt mondja, hogy itt van?

– Igen, Monsieur.

– Itt, az irodában?

M. de La Hourmerie arca komor kifejezést öltött. Ilyen kifejezés jelenik meg azok ábrázatán, akik azt sejdítik, hogy rossz tréfát űznek velük.

– Legyen óvatos, Ovide. Gondolja meg, mit beszél. Mérlegelje a szavait. Ragaszkodik azon állításához, hogy a Marquis de Maufringneuse, a harmadik ügyosztály hivatalnok a helyén tartózkodik... és dolgozik?

– Igen, Monsieur.

– Hihetetlen! – M. de La Hourmerie látható erőfeszítéssel végül összeszedte magát. – Küldje be hozzám – szólta. – És mondja meg neki, hogy hozza magával a Quibolle- dossziét.

Amikor a beosztott belépett hozzá, Old Nick épp rosszkedvűen bámulta az említett ügyiratot. A dossziéval szemben már elég régóta élénk ellenszenvvel viseltetett. Valami múzeumi hagyatékról volt szó benne, amelyet a minisztériumnak valami vidéki közösség polgármestere és polgárai adományoztak: számára az egésznek soha nem volt se füle, se farka. Zsebre

vágta a dossziét, és útnak indult a folyosón. Az ártatlanul meghurcoltak aurája lengte körül. Az ő lelke magasan az ilyen kicsinyes ügyek fölött állt.

De a borongós hangulat nála sosem tartott sokáig, s mire megérkezett az osztályvezető szentélyébe, szívélyessége visszatért, s arcán szokásos, elbűvölő mosolya jelent meg – avagy, ahogy M. de La Hourmerie vélekedett, vigyorgott, mint a fakutya. M. de La Hourmerie előítéleteinek buja dzsungelében egyetlen gyom sem burjánzott oly gazdagon, mint Old Nick elbűvölő mosolya iránt érzett utálata.

– Jó reggelt, Monsieur.

– Jó napot, M. le Marquis.

– Még mindig esik – jegyezte meg barátságosan Old Nick, miután kipillantott az ablakon. – Én pedig természetesen nem hoztam esernyőt magammal. Olyan gyakran előfordul ez az emberrel, nem igaz? Mellesleg, említettem már magának az Esernyő Klubról alkotott elképzelésemet?

– Kit érdekel a maga Esernyő Klubja?

Old Nick a fogadókészség nyilvánvaló hiánya miatt ejtette a témát, és fürgén üzletszerű hangra váltott.

– Látni kívánt? – kérdezte.

– Kívánni kívántam, de megvalósulásában soha nem reménykedtem – válaszolta M. de la Hourmerie fanyarul, és az ideillő riposzt megtalálása felett érzett művészi gyönyörében még a Quibolle-dossziéről is megfeledkezett. – A maga ittléte különös jelenség, mondhatnánk, anomália. Emlékeim szerint mintegy két hete tette utoljára tiszteletét a minisztériumban.

Old Nick hitetlenkedve rázta a fejét.

– Csakugyan?

– Biztosíthatom.

– Olyan régen? Nahát, hogy rohan az idő!

– Rohan bizony. Hagyja abba a vigyorgást, M. le Marquis!

– Mosolyogtam.

– Akkor a mosolygást hagyja abba – felelte M. de La

Hourmerie.

A beszélgetésben rövid szünet állt be, s ez alatt Old Nick – noha senki se kínálta helytel – letelepedett egy székre.

– Mivel ez a helyzet – foglalta össze a tényállást M. de La Hourmerie –, talán nem tart túlságosan heveskedőnek, ha magyarázatot követelek. A francia közszolgálatnak megvannak a maga hagyományai, s ezek egyike, hogy a *personnel*nek lelkesen kell ellátnia kötelességét. Egyenesen elvárjuk a munkaszomjat. Igazából örömeinkre szolgál ez a hozzáállás. A mai közönséges, rohanó világban ez némi festői árnyalatot visz, hogy úgy mondjam, a régi korok méltóságának visszfényét csempészi a hétköznapokba. De maga mindennek épp az ellenkezőjét tanúsítja. Két hét, M. le Marquis! Két hétig nem jelent meg a szolgálati helyén! Talán nem tűnik tolakodásnak, ha megkérem, adja okát távollétének. És eszébe ne jusson azt állítani – tette hozzá gyorsan –, hogy egymás után több nagynénje temetésén vett részt.

– Nincs nagynéném.

– Unokaöccse?

– Unokaöcsém sincs. Egy fiam van, aki a rendkívül abszurd Jefferson névre hallgat – felelte Old Nick csevegő modorban. – A feleségem... az első feleségem, aki, szegény, már hosszú évek óta nincs közöttünk, ragaszkodott ehhez a névadáshoz. Amerikai volt. Meglehetősen furcsa módon a második feleségem is odavalósi volt: tőle a válóperes bíróságon vettem örökre búcsút. A fiam, Jefferson, író. Mindenféle történeteket írogat.

Az utolsó két mondat helytelenítően hangozott. Marquis de Maufringneuse fiának és örökösének, vélte Old Nick, nem lenne szabad ifjúságát szavak körmölésére pazarolnia; sokkal inkább azon kellene igyekeznie, hogy a Maufringneuse család kiváló tradícióinak megfelelően gazdag feleséget találjon magának. Egy olyan csinos fiúnak, mint Jefferson – gondolta az apa –, ha megfelelő fából faragták, mostanra már kényelmes helyet kellett volna kivívnia magának egy milliomos lányának fizetési listáján.

M. de La Hourmerie-t a fiatalember irodalmi ambíciói helyet sokkal inkább fizikai erőnléte érdekelte.

– Jó egészségi állapotban van, mármint a fia?

– Ó, kitűnően. Néhány évig Amerikában edzette magát, a legutóbbi háborúban pedig a honi partizánok közt. Ez meglehetősen szívóssá tette.

– Megkönnyebbülve hallom. Mert, nem titkolom, azon kapom magam, hogy elkeseredetten szemlélem a hivatali alárendeltjeim rokonai körében megnövekedett mortalitást. „Bocsásson meg, M. le Directeur, de elszólít kötelességem teljesítése mellől az unokahúgom elvesztése.” „Elnézését kérem, M. le Directeur, de nem tudok megjelenni az irodában, elhunyt a nagybátyám.” Nap mint nap! Ezek az unokatestvérek, nagynénik, nagybácsik úgy hullnak, mint a legyek. Tömegmészárlás, valóságos tömegmészárlás! Attila karrierje csúcán sem vitt végbe ekkora pusztítást.

Old Nick együtt érzően ejnye-bejnyézett. Pontosan értette, miért tartja a főnöke ennyire felkavarónak az ilyesmit. Hátradőlt székén, és azon kezdett tűnődni, vajon miféle állatra is emlékezteti őt M. de La Hourmerie. Végül arra az eredményre jutott, hogy egy mopszlira hasonlít.

– Szóval, mint említettem – folytatta az osztályvezető –, felettébb örvendek, hogy a M. le Comte jelen pillanatban makkegészséges. Ez azt jelenti, máshol kell keresnünk annak okát, hogy ön megfoszt bennünket a társaságától. Tekintsük át először az ügyosztály személyi feltételeit. A harmadik ügyosztály állományába hárman tartoznak: önön kívül M. Soupe és M. Letondu. M. Soupe negyvenkét évnyi szolgálati viszonyt mondhat magáénak, és racionálisan tekintve senki sem várhat többet tőle, mint némi szenilis jóakaratot. M. Letondu, noha élete virágjában van, az utóbbi hetek során annak jeleit mutatja, hogy elméjében zavar támadt.

– Órült, mint egy kakadu – értett egyet a diagnózissal Old Nick –, és valami ok miatt ön iránt különös ellenszenvet érez.

Kijelentette, hogy meg fogja ölni önt azzal a szekercével, amelyet a minap vásárolt.

– Igazán? – mondta M. de La Hourmerie közömbösen, mintha e merény teljesen rendjén való lenne, feltéve, hogy munkaidőn kívüli követik el. – De ha megengedi, folytatnám, amit mondani szeretnék. A harmadik ügyosztály munkáját tehát két olyan emberrel kellene elvégeztetni, kiknek elmeállapota kétségeket ébreszt, valamint önnel, aki soha nincs jelen. A dolgok ezen állása nem tartható tovább, ezért meg kell kérnem, M. le Marquis, legyen hozzám őszinte. Miért tartja ily módon távol magát a kötelességétől?

Old Nick eltöprengett.

– Leginkább az időjárásnak tulajdonítanám.

– Hogy mondta?

– Szokatlanul jó idő volt mind a mai napig. Fényesen sütött a nap. Kéken ragyogott az ég. Rózsafelhők úsztak át rajta. Lanyha szellet enyelgett körül. Ó, Párizs, tavaszidőn!

– Egyáltalán nincs tavasz. Július közepe van.

– Ó, Párizs, nyáridőn! – folytatta Old Nick, kedvesen figyelembe véve a helyreigazítást. – Vegyünk egy tipikus reggelt, például a tegnapit.

– Vagy ötven más tegnapit.

– Nos, mi történik ilyenkor? Felébredek. Felkelek. Borotválkozom. Fürdöm. Megreggelizem. Veszem a kalapom és a sétapálcám. Így szólok magamhoz: „akkor most irány az iroda!” Lemegyek az utcára, és egyszeriben a napfény, nevetés és boldogság világába csöppenek, olyan világba, amelyben nevetséges dolognak tűnik bezárva lenni egy irodába a szenilis Soupe-pal és a gyilkos hajlamú Letonduvel. Aztán hirtelen... meg nem tudnám mondani, hogyan... egyszer csak egy széken találok magam a boulevardon, ajkaim közt cigarettaszipka, előttem az asztalon kávé és konyak. Rendkívül rejtélyes dolog.

– Ez a dolog mindazonáltal...

– De én erős vagyok – folytatta Old Nick. – Előveszem az

órám, és az asztalra helyezem. „Ha a kismutató a tizenegyeshez ér, mondom magamnak, hajrá az irodába.” Aztán, amikor a kismutató tényleg a tizenegyeshez ér, azt mondom magamnak: „Hajrá az irodába, amikor a nagymutató a hatoshoz ér” Aztán, amikor a nagymutató a hatoshoz ér...”

– Vár délig, és ebédelni megy?

– Pontosan.

– És ebéd után ugyanez megismétlődik?

– Meg bizony. Nap nap után. Nagyon lehangoló. Aggodalomra késztet. Lefogyok tőle.

– Akkor megkérdezhetem, mégis mi hozta be magát ma az irodába?

– Elkezdett esni az eső – hangzott az egyszerű válasz.

– Értem. – M. de La Hourmerie hangja félelmetesen csengett. Lassan fölemelkedett székéből, amely cselekedete Old Nickből tiltakozó felkiáltást váltott ki.

– Drága uram, ne csinálja ezt! Soha, soha ne csinálja ezt!

– Tessék?

– Soha ne álljon fel a székéből ilyen középkorúakra jellemző módon. Egyikünk sem lesz fiatalabb, ez természetes, de megtanulhatjuk, hogy az évek múlását kordában tartsuk. A székéből így kell kiemelkedni, látja? – szemléltette a szóbeli oktatást Old Nick egy fürge felpattanással. – Mondja, drága barátom – folytatta, újra elfoglalva helyét. – Keresztbe szokta vetni a lábát? És amikor így tesz, segíti lába haladását a kezével? Mintha egy szeneszsákot akarna felemelni? Változtasson e szokásán! Ne tegye, nagy jó uram. Elláthatom egy hosszú listával, mit nem szabad tennie. Például soha ne csoszogjon. Ruganyos léptekkel haladjon. Ne dörzsölje meg a térdét, ha felállt a térdelésből, se a mellkasát, miután fölment a lépcsőn. Soha ne hanyagolja el a reggeli előtti légzőgyakorlatokat. Ne köhögjön. Ne szürcsölje a levest. Ne horkoljon. Ha mégis, két párnát használjon. Extrém esetben hármat. És soha ne feledje – emelte fel figyelmeztetően az ujját Old Nick –, minél inkább őszbe

csavarodik a haj, annál fontosabb a borbély, s minél kevésbé fiatalos a test, annál kényesebb kell legyen az ember az öltözékére.

Valószínűleg a felemelt ujj hozta el azt a pillanatot, amelyben M. de La Hourmerie elvesztette méltóságteljes nyugalmát. Az ő pozíciójában levő emberek általában zokon veszik, ha alárendeltjeik felemelik velük szemben az ujjukat. Legalább egy percen át folyamatosan és ékesszólóan beszélt, s amikor rákényszerült meglátásai kifejtésének felfüggesztésére, hogy tüdejét levegővel töltsse meg – ami természetesen szükségtelen lett volna, ha rendszeresen űzi a reggeli előtti légzőgyakorlatokat – észrevette, hogy nem vesztegette hiába erejét. Old Nick hitetlenkedve bámult rá.

– De hiszen ez, és javítson ki, ha tévedek, ez úgy hangzik, mintha elbocsátott volna – mondta.

– Ezt tettem – biztosította M. de La Hourmerie addigi beosztottját. – Tisztában vagyok vele, a közszolgálatban sokkal inkább az szokás, hogy az elbocsátandó illetőt lemondásra szólítják fel, de vannak idők, amikor az egyszerű lemondás nem elégséges.

– Gondolja meg!

– Már meggondoltam.

– Akkor gondolja meg újra! Azt hiszem, komoly hibát követ el. Szerintem... Nos, az ember nem szívesen beszél ősi származásáról, meg minden, de nem akarja fontolóra venni, hogy egy Marquis de Maufringneuse jelenléte a *Ministre de Dons et Legs* kapuin belül bizonyos hírnevet kölcsönöz az intézménynek? Mondhatnánk, egyfajta színárnyalatot?

– Szerintem Marquis de Maufringneuse jelenléte a hivatal kapuin belül inkább aggodalomra adhat okot. Mind a mai napig ugyanis épp a távolléte segítette az ügymenetet.

Old Nick egy ideig emésztgette a hallottakat.

– Ez meglehetősen jó mondás volt – jelentette ki, mert ő mindig kész volt megadni az elismerést annak, akinek elismerés

dukált.

– Köszönöm – felelte M. de La Hourmerie, aki maga is így gondolta. – Nos, ez minden, M. de Marquis. Jó napot.

Old Nick felemelkedett. Rugalmas ember lévén, ha meg is döbbsent némileg, ez az érzés hamar elmúlt.

– Nos – szólalt meg, mert természetéhez híven azonnal a dolgok napos oldalát nézte –, a nyár közepe a legjobb időszak, amikor az ember szabadságra mehet. Semmi jó nem származik abból, ha nem lépünk ki néha a taposómalomból. Ha a gép nem is robban le, időnként némi pihenésre és feltöltésre szüksége van. Az összes doktor egyetért ezzel. Azt hiszem, Biarritzba megyek.

– Felőlem a pokolba is mehet.

– Nem, Biarritz mégsem lesz jó. Legyen inkább St. Rocque. Tudja, ilyenkor tartják a fesztivált. El is feledkeztem a fesztiválról. A fesztivál idején az összes jó emberrel összefuthatunk St. Rocque-ban. Nos, akkor a mihamarabbi viszontlátásra. Mert az biztos, ha alaposan átgondolja a dolgot, meg fogja bánni ostoba döntését, hogy eltekint a szolgálataimtól. Meghagyom a címemet, és időnként kapcsolatba lépek magával. Ó, melleleg – mondta Old Nick –, még valami. Momentán kissé szükében vagyok a készpénznek. Nem tudna esetleg...? Nem? Rendben van, drága felebarátom, rendben van. Kétségtelenül sok igény érkezik be az erszénye tartalmára. Megyek és megnézem, Jefferson fiam tud-e valamit tenni ez ügyben.

Miután visszatért hivatali szobájába és érzékeny búcsút vett M. Soupe-tól, aki M. de La Hourmerie leírásának megfelelően szenilis jóindulattal bámult rá, valamint M. Letondutól, aki tudomást sem vett róla, mert gondolatai valószínűleg fejszék és szekercék körül jártak, Old Nick vidám szögben fejébe csapta kalapját, és sétapálcáját kezében forgatva elhagyta az épületet. Az eső elállt, s napfény árasztotta el az utcát. Old Nick a szállására sétált, s amikor odaért, furcsa, zörgő matériára lett figyelmes a zsebében. A Quibolle-dosszié volt az. Vidám dalocskát fütyörészve a dossziét a zsebkendőit tartalmazó fiókba

dobta, újra föltette kalapját, és útnak indult a Rue Jacob felé, ahol Jefferson, Comte d'Escrignon szerény garzonlakást tartott fenn.

Harmadik fejezet

Csak az utóbbi egy-két évben fordult elő, hogy Old Nick többször is találkozott fiával és örökösével, mert a fiatalember apja második házassága után, mivel ki nem állhatta mostohaanyját – és ezért Old Nick nem is hibáztatta – szinte azonnal kivonta magát a családi körből, és Amerikába ment. Ott alkalmi munkákból jól-rosszul, de megélt valahogy egészen a világháború kitöréséig. Most épp Párizsban lakott és – ahogy apja fogalmazott – mindenféle történeteket írogatott, ám olyan korlátozott sikerrel, hogy Old Nick érzése szerint teljes joggal gyászolhatta a tékozló fiút. Jó megjelenés, könnyed modor, a Maufringneuse-ök sármja... a fiatalember egyikben sem szenvedett hiányt, mégis láthatóan esze ágában sem volt mindezt készpénzre váltani. Old Nick nem is rejtette véka alá, hogy ez keserűséggel tölti el. A fia viselkedése ugyan nem vitte még sírba a bánattól őszbe csavarodott hajú apát, de attól tartott, ez a szomorú esemény bármely nap bekövetkezhet.

Miután Old Nick megérkezett e kiábrándító természetű ifjú ember szállására, fiát ingujjra vetkezetten és egy olyan írógépet püfölve találta, mely legalább annyira ősi volt, mint a Maufringneuse-ök családfája.

– Helló, Nick – szólt a fiatalember, amikor hátrafordult és megpillantotta nemzőatyját. – Foglalj helyet. De előbb talán porold is le. És egy szavadat se halljam még legalább tíz percig. Dolgozom.

Jefferson, Comte d'Escrignon, Old Nick első házasságának volt gyümölcse, amelyet Loretta Ann-nel, Jefferson és Emily Potter (Ridgfield, Connenticut, USA) egyetlen leánygyermekével kötött. Ez még a húszas években történt, amikor az amerikai ifjúság színe-virága Párizsba özönlött,

némiképp a középkor hajnalán lezajlott népvándorlás utánérzéseként, és valamennyi ifjú férfi és nő, akiben volt lélek és némi halvány képesség az ecset s az író toll kezelésére, csordákba verődve érkezett a *rive gauche*⁵ hívására.

Loretta Ann festett, és szülei engedélyével csatlakozott a hadhoz. Egy nap épp a Luxembourg-kertben dolgozott, amikor a délceg és még egyáltalán nem „Old” Nick arra járt. Bohém módra szóba elegyedtek, és három héttel később, mivel Old Nick akkoriban még másként tekintett a gazdag nővel kötött házasságra, férj s feleség lettek. Egyesülésük a szokott idő elteltével megáldatott, és Old Nick, akit már a felesége jobb karján nyugvó, buggyantott tojásra emlékeztető, kicsiny élőlény látványa is felzaklatott, újabb sokkot volt kénytelen elszenvedni, amikor megtudta, hogy a fiút Jeffersonnak kell hívnia.

Az Idő azonban, mely minden sebet begyógyít, itt is elvégezte munkáját. A fiú az évek előrehaladásával egyre szemrevalóbb lett, és Old Nick, ha megszokni nem is tudta, legalább beletörődött a névadásba. Így amikor fia, befejezve a billentyűk ütögetését, hátradólt és beszélgetésre késznek mutatkozott, épp csak halvány émelygéssel volt képes kimondani a nevét:

- Nos, Jafe, fiam. Nagyon elfoglaltnak tűnsz, Jafe.
- Be kell ezt fejeznem holnapra.
- Talán nem is lenne szabad, hogy félbeszakítsalak.
- Nem számít. Elég jól állok veled.
- Akkor meséld el, hogy s mint érzed magad mindeközben?
- Megvagyok. Eleget keresek ahhoz, hogy megéljek, és bizakodom, hogy egyszer csak a rózsásujjú Hajnal kikél a ködből.⁶
- Mi kél ki, honnan? Nem értelek.
- Költői módon azon reményem igyekeztem kifejezni, hogy sikerül eladni a regényemet.
- Most épp a regényedet írod?
- Szent ég, dehogyis. Ez csak favágás. Egy *feuilleton* az egyik esti lapnak. A regény már Amerikában van. Elküldtem egy

Clutterbuck nevű kiadónak.

– Clutterbuck? – ízlelgette a nevet Old Nick. – Nos, miért is ne lehetne Clutterbuck? – mondta, hiszen nyitott gondolkodású ember volt. – Van olyan amerikai, akit Quackenbushnak hívnak. Mostohaanyád egy ilyen nevű pasashoz ment hozzá, miután tőlem elvált. Akkor ismerkedtél meg ezzel a Clutterbuckkal, amikor Amerikában éltél?

– Nem, még soha nem találkoztunk. Egy barátom a párizsi New York Herald Tribune-től ismeri, és ajánlólevelet adott hozzá. Ez jó pár hónappal ezelőtt történt, s azóta halotti csend. Felteszem, ez a Clutterbuck még csak most tanul olvasni. De te mit keresel erre felé a nap ezen szakában, Nick? Nem dolgozol a minisztériumban?

– Már nem. Soha nem is lett volna szabad állást vállalnom egy ilyen helyen. Hiba volt.

– A főnököd is így gondolta?

– Egyáltalán nem. Teljes kétségbeesésbe zuhant, amikor átnyújtottam a lemondásomat. De én egy tapodtat se hátráltam.

– És most mihez kezdesz?

– Arra gondoltam, hogy rövid vakációra St. Rocque-ba utazom. Egy barátom, Blamont-Chevry hercege épp ott tartózkodik. És ezzel el is érkeztünk látogatásom okához, Jafe.

Apjáéhoz hasonlóan elbűvölő mosoly futott át Jeff arcán. Vonzó férfiú volt, magas, sötét hajú, izmos, humoros szájjal, villogó barna szemmel és a család anyai ágáról örökölt erős állal. Ez a vonás az összes Potterre jellemző volt. A Maufringneuse-ök némileg csapottabb állal rendelkeztek.

– Mennyi? – kérdezte.

– Mit szólnál tízezer frankhoz?

– Nem lenne elég öt?

– Tíz jobban hangzik.

– Rendben van. Tessék.

– Köszönöm, Jafe. Ez nagy segítség. Mellesleg, nem ismersz pár embert, akinek van pénze?

- Csak téged. Miért?
- Az Esernyő Klubomra gondolok.
- Az meg micsoda?

– Még soha nem említettem neked? Az alapötletet egy remek könyvből vettem, amely pár musicalszerző visszaemlékezéseit tartalmazza. Maga az idea – az összes nagyszabású gondolathoz hasonlóan – az emberi természetre alapoz. Emberi természetünkhöz hozzátartozik, hogy eső idején szárazon akarunk maradni, de emberi természetünk része az is, hogy nem szeretünk állandóan hatalmas, otromba esernyőt cipelni magunkkal. A Klubom ezt a problémát oldja meg. Először is tagként bejegyezteted magad. Belépési díjat és tagdíjat fizetsz. Ez feljogosít arra, hogy speciális kitzűzött viselj. Ha valamikor elkap az eső, csak bemész a legközelebbi dohányboltba vagy kioszkba, megmutatod a jelvényedet, és egy névleges összeg lefizetése ellenében kapsz egy esernyőt. Aztán amikor az eső eláll, besétálsz a következő dohányboltba, és leadod az ernyőt. Bármily egyszerű az ötlet, én óriási lehetőséget látok benne. Egymillió taggal...

- Honnan szerzel egymillió tagot?

– Ah! No, persze, ez a legfőbb nehézség benne. Az embernek tőkére van szüksége, hogy egy ilyen vállalkozásba fogjon. Bárcsak megházasodnál, Jafe!

Jeff felsóhajtott. Már várta, mikor kerül elő ez a téma.

– Leghőbb vágyam, hogy házasemberként lássalak. Feltéve természetesen, hogy a hozomány kielégítő nagyságú.

- Azt várod, hogy adjam el magam piszkos anyagiakért?

– Természetesen. S minél többért, annál jobb.

– Nem érzed úgy, hogy hiányzik belőled a lélek?

– Miről beszélsz? Rengeteg lélek van bennem, több is a kelleténél.

- Nem neveznélek romantikus szellemnek.

Old Nick a romantikát egyetlen kézlegyintéssel félreseperte.

- Ebben a zordon, háború utáni világban nincs helye

holdfényes érzelésnek. Az észnek uralnia kell a szívet.

– Nem mindig érezted ezt így, ugye?

– Arra gondolsz, amikor elvettem feleségül anyádat? Abban az időben még ifjú voltam és bohó.

– Nos, most meg én vagyok ifjú és bohó.

Old Nick arcán riadt kifejezés jelent meg.

– Csak nem akarod azt mondani, hogy bolond fejjel már képes voltál összeszúmi a levet valami rettenetes kolduslánnyal?

– Ó, dehogyis. Nem elkötelezetten vagyok ifjú és bohó. Csak ifjú vagyok és bohó.

Old Nick megkönnyebbült sóhajt bocsátott ki magából.

– Egy pillanatra azt hittem... Halálra ijesztettél, fiam. Hiszen író vagy, és az íróknál soha nem lehet kiszámítani, mire ragadtatják magukat a következő pillanatban. És most épp abba a korba értél, amikor sok ember lánynevet tetováltat a mellkasára. Ez a katasztrófához vezető első lépés. Életem összes sikerét annak tulajdonítom, hogy mereven ragaszkodtam az alapvető szabályhoz: soha, semmilyen női nevet ne tetováltass magadra! Még a kezdőbetűket se! De hogy visszatérjünk az előző témához, egyáltalán nem értem, miért vonakodsz annyira a gazdag házasságtól. Bizonyára a Potter-féle deviancia tör ki belőled. A Potterekhez hasonló vastag nyakú, középosztálybeli amerikaiak furcsa előítélettel viseltetnek az érdekházassággal szemben. Képtelen vagyok belátni, miért. A szerződő felek egyike biztosítja a kék vért, a másik a pénzt. Számomra ez egy tökéletesen normális üzleti szerződés. Mindazonáltal, attól tartok, semmi értelme vitatkozni veled. Csökönys vagy, mint egy öszvér. Anyád is ilyen volt. Már abból is látszott, hogy ragaszkodott a Jefferson névhez, és elhatározásában nem lehetett megingatni. Emlékszem, egy alkalommal, amikor megpróbáltam a témában észérvekkkel hatni rá, felragadott egy vödör vizet, és mind rám zúdította. Úszott az egész szoba. Még mindig magam előtt látom a macskát, ahogy menekül az ár elől, s a farka vagy yardnyi hosszan leng utána. Tudtad, hogy a

macskák farka meghosszabbodik, ha nedves lesz? Meg bizony – mondta Old Nick, és e természetrajzi megfigyelés közzététele után távozott.

Jeff újra nekilátott a *feuilleton*nak.

Negyedik fejezet

1

Jónak teljesen igaza volt, amikor azt állította, hogy július végén St. Rocque-ban, e bretagne-i üdülőhelyen nagy dolgok történnek. A csendes és békés városka mintegy varázsütésre életre kel, a jelenlévők – állandó lakosok és a nyári látogatók egyaránt – egyesítik erőiket, hogy a lehető legjobbat hozzák ki magukból. Arról, hogy a városkának nevet adó Szent Rókus ki volt és mivel érdemelte ki a szentté avatást, a lakosoknak talán némi, de a látogatóknak nyilvánvalóan semmi fogalmuk nem volt, mindazonáltal ez nem akadályozta meg egyik csoport tagjait sem abban, hogy szívvel-lélekkel végigünnepeljék a szent tiszteletére rendezett fesztivált, aminek következtében a helység huszonnégy órára pokollá változott.

Legalábbis ilyen gondolatai támadtak Kate-nek, míg Terry-vel együtt Jo lakosztályában üldögélt a Hotel Magnifique-ben.

– Ó, az ég szerelmére, csukd már be azt az ablakot! – nyögött föl, amikor egy rezesbanda olyan hangerővel zendített rá valami népszerű indulóra, mintha a szobában játszottak volna.

– Akkor megfulladunk – mutatott rá Terry a javaslat hátulütőjére.

– Inkább fulladjak meg, mint hogy megsüketüljek. Egész nap ez a ricsaj! Csak egy pillanatra dugtam ki a fejem a hotelből ma reggel, egy korzikai banditának öltözött férfi máris az arcomba fújt egy trombitát.

– Talán egy szégyenlős alak kétségbeesésében így próbált ismerkedni. Bárcsak kissé jobban élveznéd az egészet!

– Élvezném?

– Bűnösnek érzem magam, és lelkifurdalásom van, hogy iderángattunk.

– Késő bánat, eb gondolat.

Terry felsóhajtott. Ez is egyike volt Kate nehéz napjainak. A szent feszítvélja nővérének legzordabb vonásait hozta felszínre.

– Talán Roville jobban tetszik majd neked – mondta reménykedve.

– Valószínűleg még ennél is rosszabb lesz.

– Ennél minden bizonytal csendesebb lesz. Hallgasd csak ezt a hangzavart! Nagyon szeretnék kimenni és végignézni, mi folyik.

– Eszedbe ne jusson! Csak az ég tudja, mi történhet veled. Az egész helység bolondokházává változott. Annak sem örülök, hogy Josephine egy ilyen este bemegy a városba.

– Ó, Jónak nem esik semmi baja. Chester Todd-dal vacsorázik.

– Tudom, mondta. Ki ez a Todd?

– Találkoztál vele. Jo valamelyik délután meghívta egy pohár italra.

– Nem voltam itt.

– Tényleg. Nem voltál itt. Mr. Carpenter barátja. Tudod, Mr. Carpenteré az a hatalmas jacht a kikötőben. Cannes-ból jöttek.

– De miféle ember?

– Fiatal, szeretetreméltó és gazdag. Túl sok ésszel nincs megáldva, már amennyire meg tudtam állapítani, amíg felszolgáltam a koktélt, de Jo kedveli. Remélem, sikerül felcsípnie.

Kate felhorkant.

– Felcsípnie? Micsoda kifejezés! Kétségbeesett férjvadászat. Szerintem ez undorító.

Amíg Kate beszélt, Jo belépett a szobába. Olyan lenyűgöző látványt nyújtott, hogy Terry ajkát a csodálat felkiáltása hagyta el.

– Josephine! Ez a ruha!

– Jól áll?

– Szerintem nem e világból való. Alig bírom kivárni, hogy

fölvehessem.

– Az csak a jövő héten lesz, pechedre! Neked is tetszik, Kate?

– Én ágyba bújok – jelentette ki Kate hidegen. – Bár nem feltételezem, hogy képes leszek egy szemhunyasnyit is aludni ebben a förtelmes ricsajban, de talán fekvé könnyebben elviseli az ember.

– Kate veszedelmes hangulatban van – vélekedett Terry, amikor az ajtó bezárult. – Egyáltalán nem helyesli, hogy vacsorázni mész Chester Todd-dal.

– Muszáj vacsorázni mennem Chester Todd-dal ma este meg az összes további estén is, ha meghív. Nincs egy perc veszteni való időm sem. A hónapom jövő kedden véget ér.

– Ha akarod, szívesen kölcsön adok két hetet a sajátomból.

– Tényleg? – Jo arca fölragyogott. – Jaj, Terry, te egy igazi angyal vagy. További két hét talán már megteszi.

– „Megteszi?” Micsoda kifejezés! Kétségbeesett férjvadászat. Szerintem ez undorító.

– Kate ezt mondta?

– Szóról szóra.

– Kate túlságosan prűd. Nem képes felfogni, hogy ha az ember lánya hozzá akar menni a mesebeli herceghez, nem ülhet otthon, ölbe tett kézzel, arra várva, hogy az illető megérkezzék fehér lovon. Eléje kell menni és el kell kapni.

– Így is lehet persze nézni a férjhezmenetelt, gondolom. Magam nem vallom ezeket az elveket, de ha te igen, ne habozz. És hogy alakulnak a dolgok?

– Mutatkozik némi haladás.

– Mi a helyzet a Parker lánnyal?

Jo fontolóra vette a kérdést.

– Jane Parker. Értem, mire gondolsz. Mindig ott lebzsel körülötte, de nem hiszem, hogy veszélyes lehet. Inkább olyan fivér-nővér kapcsolatban vannak. Fogalmam sincs, hogy írjam le... Szóval, tudod, nincs köztük semmi romantika.

– Ő is ott lesz ma este?

– Nem, egyedül vacsorázunk. Ideje indulnom. Biztos vagy benne, hogy jól áll a ruha?

– Ki fog esni a szeme.

– És tényleg nem bánod, ha két hetet kölcsönadsz a magadéból?

– Egyáltalán nem.

– Csodálatos vagy. Te is kimész a fesztiválra?

– Nem. Laktanyafogságra vagyok ítélve. Azt hiszem, elcsevegek egy kicsit Armand-nal.

– Ki az az Armand?

– A szobapincér. Jó barátom.

– Nocsak? Lehet, hogy neked hamarabb összejön? Nos, jó éjt, FitzCoe, édes lányom. A reggeli viszontlátásig.

– Igenis, asszonyom – hajolt meg Terry, majd bekukkantott Kate szobájába, hogy megnézzze, miképp érzi magát a nővére.

Kate komorabb volt, mint valaha. A fesztivál ricsájának hallgatása vigasztalhatatlanul gyászos kedélyállapotba hozta. Terry olyan elkedvetlenítőnek találta a társaságát, hogy fél óra múlva ott hagyta, és kiment a folyosóra, hogy pár szót váltson Armand-nal. A fiúval való társalgás mindig is szórakoztatónak, mulattatónak és tájékoztató jellegűnek bizonyult.

Armand kelleetlenül bár, de szolgálatban állt, és meglepettnek tűnt, hogy Terryt még a helyszínen találja. Meg is mondta neki, hogy azt hitte, már rég elvegyült az utca vidám forgatagában.

– Táncmulatság van, egész éjjel táncmulatság van a Népligetben – mondta Armand.

Terry szemében sóvár fény gyúlt. Lábai megmozdultak, és lágyan dúdolni kezdett valami régi dalt:

– Ó, buffalói lányok, gyertek ki ma éjjel, gyertek ki ma éjjel, gyertek ki ma éjjel és táncoljatok a holdfényben...⁷

– Tessék? – kérdezte Armand.

– Semmi baj, öreg haver. Nem vitatkozom veled, csak énekelek. De nincs senki, akivel táncolhatnék.

Armand erre a problémára is tudott megoldást. Kijelentette,

hogy Terrynek csupán meg kell jelennie a Népligetben, és legalább száz potenciális táncpartner ugrik, hogy szolgálatára lehessen. A szent tiszteletére rendezett fesztivál éjszakáján St. Rocque az etikettet figyelmen kívül hagyva felmentést ad a formális bemutatás alól. Armand azt a nyomatékos tanácsot adta, hogy a lány ragadja meg a talán soha vissza nem térő lehetőséget.

Terry tünődve rágcsálta ajkát.

– Az elképzelés jó. Végére is egyszer vagyunk fiatalok, nemde?

Armand szerint Terry dióhéjban összefoglalta a lényegét.

– A baj az, hogy a szabad mozgást illetően némileg korlátozva vagyok. Van valaki, aki sasszemekkel figyel és minden léptemet kémleli. Bár lehet, hogy mostanra már elaludt.

Terry visszament a lakosztályba, és hallgatózott Kate ajtaja előtt. Bentről nehéz, egyenletes lélegzés hallatszott. A fesztivál zajongása ellenére a Természet a fáradt testtől kikövetelte a maga jussát.

Terry belépett Jo szobájába. Volt ott egy ruha a szekrényben, amelyet már hetek óta szeretett volna felvenni.

2

Körülbelül ugyanebben a pillanatban Old Nick, aki eddig hálósobájának ágyán heverészett abban a kikötőbeli, elhanyagolt *pension*ban, amelynek igénybevételét szerény anyagi erőforrásai lehetővé tették, fürgén fölült – e mozdulathoz M. de La Hourmerie-nek a kezét is használnia kellett volna –, és várakozón meredt az ajtóra. Az előtt ugyanis léptek álltak meg, léptek, amelyek reménye szerint fiától, Jeffersontól származtak, akinek jövetelét epedve várta.

Szurtos mindenlány lépett be, kezében távirattal. Átnyújtotta, szipákkolt egyet, és távozott. Old Nick a legrosszabbtól tartva tépte föl a borítékot. Biztosan Jefftől érkezett, gondolta, és a fiú sajnálkozó üzenetét tartalmazza,

miszerint képtelen megfelelő választ adni apja segélykiáltására.

De a táviratot nem Jeff küldte. A következő állt benne:

Hol a Quibolle-dosszié?

és de La Hourmerie írta alá. Old Nick türelmetlen csuklómozdulattal eldobta a papírt. Túl sok minden foglalta le elméjét, hogysen a Quibolle-dossziéra egyetlen gondolatot is vesztegessen. Kisebb gondja is nagyobb volt holmi Quibolle-dossziénál.

Negyedórával később, amikor már minden reményét elvesztve egyre mélyebbre süppedt az ágyban, az ajtó újra kitérült, és Jeff jelent meg a nyílásban.

Jeff porosnak, kimerültnek és az utazás fáradalmaitól elgyötörtnek tűnt. Hosszú az út Párizstól St. Rocque-ig, és igen meleg nap volt. Egy rozoga székbe ereszkedett, nyugtalan pillantást vetett apjára, mint aki azon tűnődik, vajon mivel érdemelte ki ezt a csapást, és lehunyta a szemét. Bár mindig igyekezett Old Nick kedvére tenni, voltak pillanatok, amelyek azért próbára tették a fiú szeretetét.

Old Nick csettintett nyelvével.

– Ne aludj el, Jafe.

– Ébren vagyok... még. Szóval, újra bajba keveredtél, Nick?

– Nagyon komoly bajba, fiam. A táviratomból is kiolvashattad. Sokkal korábban vártalak – tette hozzá szemrehányó hangon. – Azt feltételeztem, hogy azonnal a szelek szárnyán repülsz hozzám.

– Csak annyi telt tőlem, hogy Franciaország leglassabb vicinálisán repüljek hozzád.

– Fárasztó utad volt?

– Meglehetősen kimerítő.

– Szomorúan hallom, No, de mindegy, a lényeg, hogy itt vagy. Jafe, édes fiam, attól tartok, ismét igénybe kell vennem segítségedet. Nem tudnál esetleg kölcsönadni tizenötezer frankot?

– Te jó ég!

– Tudom, tudom – dünnyögte Old Nick együtt érzően. – Pontosan tudom, mit érzel. – Hirtelen bajsejtelem fogta el. – Nincs nálad annyi?

– De igen, van. Kifizették a *feuilleton*t.

– Nagyszerű! – kiáltott fel Old Nick, megfedkezve az irodalmi étellel szemben táplált előítéletéről.

– Ezért sürgönyöztél, hogy azonnal jöjjenek?

– Ezért. Természetesen egyébként is örömmel látlak, fiam. Mindig.

– Nem tudtad volna ezt megírni a táviratban? Akkor megkímélsz a hosszú, unalmas, füstös vonatúttól.

Old Nick megrázta a fejét.

– Ha így teszek, az a veszély fenyegetett volna, hogy nem adod ide azt a pénzt. Olyan végzetesen könnyű egy kérést levélben visszautasítani! Az embernek mindenre gondolnia kell.

– Milyen igaz! Nos, tessék. De tudd, hogy szívem vérét csapolod.

– Nagyon jól el tudom képzelni – felelte Old Nick udvariasan.

– Emberpróbáló idöket élünk mindannyian. Valószínűleg felfigyeltél arra, hogy táviratomban kiemeltem, az ügy élet és halál kérdése. Ez persze csak amolyan szöfordulat, de nem áll távol az igazságtól. Ha holnap délig nem kaptam volna meg a pénzt, kénytelen lettem volna börtönbe vonulni. Börtönbe bizony, fiam, s az embert elfogja a borzongás, ha belegondol, milyenek lehetnek a börtönök ezeken a vidéki üdülőtelepeken. Épp elég rosszak Párizsban is, ahogy Blamont-Chevry hercege mesélte.

Jeff szeme tágra nyílt. Nemzóatyja meglehetősen ritkán volt képes meglepetést okozni neki, de most sikerült.

– Börtönbe? Te jó ég, Nick, mi a csudát műveltél ezúttal?

– Megértem az érzéseidet – mondta Old Nick. – Ez ugyanaz a réges-régi történet. Ha az ember pénzügyi erőforrásai korlátozottak, folyamatosan a jog és jogtalanság határán kénytelen egyensúlyozni, és a törvény egyre kifinomultabb

módszerekkel próbálja gáncsolni lépteit. Tegnap éjszaka, sajnos, átléptem a vonalat. Nem az én hibám volt, hadd szögezzem le gyorsan. A körülmények ártatlan áldozatának tekintem magam. Az egész katasztrófát Blamont-Chevry hercege – szép kis herceg, szavamra – galád kétszínűsége okozta.

– Mit tett őkegyelmessége?

Old Nick hangja remegett a megbocsátható méltatlankodástól.

– Meghívott vacsorázni. Persze nem rögzíti tételesen a becsületkódex, de úriemberek között íratlan szabály, hogy a hívó fél állja a cechet. A város véleményem szerint legelőkelőbb éttermébe mentünk – természetesen az árak is ehhez illőek voltak. A herceg tékozló bőkezűséggel viselkedett, az arra való tekintet nélkül rendelte az ételt és a bort. Amikor véget ért az étkezés, amelyet, be kell vallanom, nagyon élveztem, mert minden fogás kiváló volt, elnézést kért és távozott, hogy lebonyolítson egy telefonbeszélgetést. Akkor láttam utoljára.

– És veled fizettette ki a számlát? Különös barátaid vannak, Nick.

– Blamont-Chevry nem a barátom többé. Elnézó embernek tartom magam, sok mindent képes vagyok megbocsátani, de az ő tegnap esti viselkedését soha. Legszívesebben kutyakorbáccsal verném le a klubja lépcsőin.

– De, feltételezem, nem klubtag sehol?

– Valóban nem. Ez persze megnehezíti a végrehajtást. Egyszerre hat klubnak is tagja volt, de valamennyiből eltávolították. Nos, képzeld el, Jafe, ott ültem az étteremben, alig száz frankkal a zsebemben...

– Mi történt a múltkor kapott tízezerrel?

– Rossz napom volt a kaszinóban. Hosszú történet. Semmi értelme most belemennünk. Nos, ahogy mondtam, ott ültem, mindössze száz frankkal a zsebemben, és egy olyan számlával néztem farkasszemet – ott volt előttem az asztalon egy tálcán –, amelyen végösszegként tizenkétezer frank szerepelt.

– Mintha tizenötezret mondtál volna.

– Persze, persze. Kihagyott az agyam. A számlán tizenötezer frank szerepelt.

– Kínos helyzet. Szóval megpróbáltál elosonni és elkaptak? Old Nick fölvonta a szemöldökét.

– Drága fiam, komolyan azt gondolod, hogy ilyen közönséges módon viselkedem? Dehogyan. Néhány pillanatnyi intenzív elmemunkát szenteltem a helyzetnek, aztán – amikor a pincér eltávozott – szalvétát terítettem a karomra, és odaléptem a szomszéd asztalhoz, ahol egy argentin vagy görög, vagy valami ilyesféle fickó épp a társaságában levő hölgyre igyekezett minél mélyebb benyomást tenni. Eléje helyeztem a tálcat és a számlát. Az utóbbira vetett futó pillantást követően az előbbire dobott egy halom bankjegyet. Én megköszöntem, aztán bankjegyhalmot, számlát, tálcat mind a saját asztalomra tettem, és könnyed léptekkel távoztam. Ma reggel a rendőrség itt járt és érthetetlenül nagy felhajtást csapott. Holnap délig hagyta időt, hogy pénzt szerezzek.

– Amit takarékoság és szorgalom elegyével meg is tettél.

– Pontosan. Nagy kő esett le a szívemről. Vidámnak, kedélyesnek érzem magam, tele vagyok olyasmivel, amelyet drága édesanyád partiszellemnek szokott nevezni. Menjünk ki a szabadba és mulassunk! Vagy más terveid vannak?

– Ágyba bújok.

– Ágyba?

– Utaztál már valaha vicinálison egész Franciaországon át a nyár legmelegebb napján?

– Ah, értem. Persze, némileg kimerült lehetsz. Ezen a lepratelepen vettél ki szobát?

– Már ha azt szobának lehet nevezni.

– Talán még ennél a lyuknál is rosszabb. Ó, a szegénység átka! Nos, nem tartalak föl. Te fáradt vagy, nekem pedig mennem kell. Biztos, hogy nem akarsz velem jönni?

– Egészen biztos. Semmi másra nem vágyom, csak feküdni

és feledni.

– Nos, akkor magadra hagylak. Szép álmokat, drága fiam – szólt Old Nick, és a tükörben tökéletesre igazította nyakkendőjét.

3

Terry keresztülverekedte magát a tömegen, és megérkezett a Népligetbe. A park egészen megváltozott szokott énjéhez képest, olyannyira megváltozott, hogy a legközelebbi barátja sem ismert volna rá. A Népliget a közparkokra jellemző módon általában csendes és *comme il faut*, szinte azt is mondhatnánk: unalmas. Útjain gyermekek sétálgatnak dadájuk kíséretében. Fái alatt óvatos szerelmesek sugdolóznak. Padjain idős úriemberek üldögélnek a *Figarót* vagy a *Le Petit St. Rocqueois*-ot olvasgatva. Az egész park a megfigyelőt a nyugodt, már-már fullasztó, szélcsendes időre emlékezteti. És St. Rocque népe láthatólag élvezi is ezt a légkört.

Ezen az éjszakán azonban egészen más volt a helyzet. Mindenfelé asztalok álltak, minden zugból szeleburdi sietséggel pincérek és üvegek pattantak elő. A park közepén álló emelvényen zenekar játszott dülledő szemekkel, az emelvény körül pedig, néha túlságosan is szoros testi közelségben, könnyű, táncos léptekkel ott örvénylett a mulatozó polgárság.

Ám Armand, a szobapincér jóslata, miszerint szászámra és szolgálatkészen ugranak majd elő possibiliis táncpartnerek abban a pillanatban, hogy Terry megjelenik körükben, sajnos nem vált valóra. A Népligetnek ezen a részén a helyi *jeunesse dorée* képviselői zsúfolódtak össze, s mindegyikük elsősorban saját, személyes hölgybarátjával foglalkozott. Nem sok időbe telt, és az örvénylő forgatagtól kimerült, a zsvajgástól zúgó fejű Terry úgy döntött, hogy inkább a csendet és nyugalmat választja. Kis sétát javasolt magának a parti homokdűnék között, ahol fejfájását tompítja a sötétség és arca körül friss tengeri szellő játszadozik.

Amint megfordult, hogy a partra induljon, valami

keménynek ütközött. Idősebb, de jól konzervált, arisztokratikus viselkedésű úriember volt az, aki udvarias, elnézést kérő mozdulattal kapta le kalapját.

– *Mille pardones, Mademoiselle.*

– *Pas de tout, Monsieur.*

– Ah, maga amerikai? – szolt az idősebb úr, és elbűvölő mosolyt villantott fel. – Ez az akcentus mily gyönyörű húrokat pendít meg emlékeim közt! Az én drága feleségem, az első feleségem, aki, szegény már hosszú-hosszú évek óta nincs közöttünk, ameri...

Kétségtelenül tovább is folytatta volna, mert nyilvánvalóan beszédes kedvében volt, ám ebben a pillanatban Terryt elsöpörte mellőle egy csapat dáridózó, akik kart karba öltve hullámoztak föl s alá, mindenki másnak számottevő kényelmetlenséget okozva. Egyikük egy nadrágot forgatott diadalmasan a feje fölött. Aztán továbbsuhantak, Terry pedig W. S. Gilbert⁸ költeményének főhőse, Lord Lardy gondolatait citálva („Mily furcsa szokások élnek Francia földön!”) továbbindult a parti dűnék felé.

A dűnék közt még annál is sötétebb volt, mint várta. Olyan sötét, hogy Terry az orráig se látott, s amikor a feketeség mélyén megszólalt egy hang – szinte úgy érezte, a könyökénél –, legalább hathüvelyknyi magasan felugrott a levegőbe, és reszkető tagokkal ért földet. Eddig a pillanatig sejtelve sem volt róla, hogy nem egyedül tartózkodik itt, e csendes éjszakában.

– Ahoj! – mondta a hang.

Terry jó természetű lány volt, de még a jó természetű lányokat is ki lehet hozni a béketúrésból. Az ijedtségtől elharapta a nyelvét, s amikor megszólalt, modora nem nélkülözött némi nyersséget.

– Ki az ott? Halálra rémített! – mondta, bár attól tartott, angol nyelvű korholó megjegyzése nem talál értő fülekre, hisz ez az érzékszerv minden bizonnyal egy tanulatlan francia fejének tartozéka.

A hang azonban örömkialtásba váltott.

– A nemjóját! Szent Péter és az összes apostolok! Maga amerikai?

– Az vagyok.

– Hála istennek! Attól tartottam, hogy franciául kell elmagyaráznom a helyzetemet, márpedig franciául alig két szót tudok.

– Miféle helyzetet?

– Pácban vagyok. A következő a... – A hangba hirtelen riadalom vegyült. – Ahoj! – mondta. Úgy látszik, ez volt a szava járása. – Ugye nem jön közelebb?

– Nem, ha nem akarja.

– Tudja, nincs rajtam gatyá.

– Mi nincs magán?

– Gatyá. Nadrág.

Terry könnyed izgalmat érzett. Mindig is kedvelte az érdekes élményeket, márpedig ez az emberi dráma, amelybe belebotlott, bőven tartalmazott érdekességet.

– Miért nincs? – kérdezte.

A kérdés, bármennyire is kézenfekvő volt, láthatólag érzékeny pontra tapintott. A hang ideges vakkantással válaszolt.

– Megmondom magának, miért nincs. Mert egy csapat részeg letépte rólam. Sétálgattam, csak a magam dolgával törődve, senkinek nem álltam az útjába, ezek meg rám támadtak.

Terrynek eszébe jutott valami.

– Szent ég! Ezt láttam! Mármint a nadrágot láttam. A Népligetben. Egy ember rohángált velem, mint az ifjú, ki „útját a hóba, jégbe rója, de messzire leng lobogója, Excelsior”⁹.

– Adok én majd neki Excelsiort, csak kapjam el. Itt lapítok már órák óta az átkozott dűnék között, várva, hogy jöjjön végre valaki.

– És én jöttem. Mit tehetek magáért?

A hang tűnődővé vált.

– Nehéz ügy. Vissza akarok menni a jachtomra.
– Ó, magának jachtja van?
– Itt, a kikötőben. És a fedélzetén huszonzét nadrág – tette hozzá a hang vad sajnálkozással. – A nevem Carpenter.
– Ó, persze. Hallottam magáról. Maga Chester Todd barátja.
– Ismeri Chestert?
– Látásból.
– Akkor minden rendben. Biztos itt van ő is valahol, a városban. Megtenné azt, hogy megkeresi és megmondja neki, szerezzen egy csónakot és jöjjön vele ide? Akkor aztán a jachtomra tud vinni.

– Persze, miért is ne? Azonnal indulok.
– Rengeteg gondot okozok magának.
– Egy cseppet sem – felelte Terry. – Örülök, ha segíthetek.

De amikor visszatért a Népligetbe, ráébredt, hogy Chester Todd felkutatása valószínűleg sokkal több időbe telik, mint feltételezte. A fiatalember – ahogy Mr. Carpenter vélte – kétségtelenül itt van valahol, a városban, de az biztos, hogy nem a Népligetben tartózkodik.

Jo és ő – távol tartván magukat az alacsony tömegetől – valószínűleg St. Rocque tizenegy szállodájának egyikében táncol. Vagy a tizenöt étterem egyikében. Vagy a két kaszinó egyikében. Az a kilátás, hogy e vendéglátóipari létesítmények mindegyikét egymás után fel kell keresnie, némileg lehűtötte Terry lelkesedését.

Mialatt a park egyik útján álldogálva épp azon tűnődött, mi is lenne a legcélravezetőbb, egy közeli asztalnál azt az idősebb úriembert pillantotta meg, akivel nemrég némi időt töltött együtt. Azzal az érzéssel sietett oda hozzá, hogy végre valami konstruktív dolgot tehet. Az öregúr ugyan nem Chester Todd, de amennyire elnézte, helyettesként remekül megteszi.

– Bocsásson meg – szólította meg.

Old Nick a csendes boldogság állapotában leledzett. A fények, a zene és a tizenötezer frank terjedelmes kötegenek

megnyugtató érzete a farzsebében szinte visszaröpítette az időben, amikor – jóléte napjaiban – a fény, a zene és a pénz olyan fontos szerepet töltött be életében. Épp arra gondolt, hogy a *bien-être* érzetének csak egy híja van, mégpedig az ellenkező nem egy elbűvölő tagjának jelenléte. Ebben a pillanatban ez az alapvető tartozék is megjelent.

– Nem tudom, emlékszik-e rám – kezdte Terry.

– Persze, hát persze. Hogy is felejtethném el magát? – felelte Old Nick csiszolt atyai modorban. – Épp egy palack pezsgőt rendeltem. Nem akar leülni és csatlakozni hozzám?

Terry megrázta a fejét.

– Sajnos nem tehetem. Küldtetésben vagyok. Jószolgálati küldtetésben.

– Mit mond?

– Egy nélkülvölő lélek segítségre vár. Elbitangolt jószág lapul a dűnék közt, és nincs rajta nadrág.

Old Nick pislogott. Úgy érezte magát, mint akit mély vízbe dobtak.

– Miért nincs? – kérdezte.

– Pontosan ezt tudakoltam tőle én is. Ez volt az első kérdés, ami eszembe jutott. A válasz az, hogy némely mulatozók lerángatták róla és elviharzottak vele. Ne kérdezze tőlem, milyen indokok vezérelhették a tetteseket. Talán abban a pillanatban jó ötletnek tűnt. Úgyhogy most szegény pára arra vár, hogy valaki egy csónakon odaevezzon és kimentse szorult helyzetéből. Tudna rajta segíteni? Nagyon kedves cselekedet lenne magától.

Hideg, elutasító kifejezés keményítette meg Old Nick kellemes arcát, olyan ember arckifejezése, akinél esedezhet bár ékesszólóan a Szépséges Nő, ő szilárd marad elhatározásában és megtagadja az együttműködést. Hozzáállása érthető volt. Hacsak nem számítjuk a siralmas Blamont-Chevry-ügyet, ez volt az első esti kiruccanása hónapok óta, és nem szándékozott ez arany órákat arra vesztegetni, hogy a sötétben evezgessen holmi *sans-coulotte* felkutatására, akinek még csak be sem mutatták.

Véleményét éppen szavakba is készült önteni, amikor Terry folytatta.

– Szegény ember vissza akar jutni a jachtjára. Huszonhét nadrág található a fedélzeten, amit még ő is elegendő választéknak tekint.

Old Nick megdöbbsent.

– A jachtjára? Van egy jachtja?

– Nagy gőzjacht. A kikötőben.

A Népliget vibrálni kezdett Old Nick szeme előtt. A kikötőben csak egyetlen jacht horgonyzott, amelyre illett a leírás, Frederick Carpenter, a jól ismert ásványvíz-márka, a Fizzo fő részvényesének jachtja. Márpedig arra a gondolatra, hogy csaknem elmulasztotta egy ilyen gazdag (a *Le Petit St. Rocqueois* értesülése szerint húszmillió dolláros vagyonnal rendelkező) fiatalember megsegítését és annak lehetőségét, hogy lekötelezettjévé tegye, Old Nick feje bizony forogni kezdett.

– Megmondta... khm, megmondta a nevét? – kérdezte, amikor képes volt megszólalni.

– A neve Carpenter. Bár jelen pillanatban inkább Homokinak kellene hívni. Elég rossz bőrben van szegénykém, de ha maga szerez egy csónakot és végigevez a dűnék előtt kiáltozva: „Mr. Carpenter, Mr. Carpenter! Jöjjön elő, Mr. Carpenter, az Egyesült Államok tengerészgyalogsága megérkezett!”, szemernyi kétségem sincs felőle, hogy nagyra fogja értékelni.

– Egy perc késedelem nélkül indulok – jelentette ki Old Nick, és már ott se volt, mintha puskából lőtték volna ki. A szíve szinte dalolt mellkasában. Egy hálás multimilliomos! Ez a fajta volt az, amely után már évek óta tűvé tette e tájat.

Terry könnyed, vidám hangulatban igyekezett vissza a Hotel Magnifique-be. Szórakoztató estében reménykedett, és senki nem állíthatta, hogy St. Rocque nem adta ezt meg neki. Túláradó jókedve csak akkor csappant meg némiképp, amikor csendesen

besurrant a lakosztályba, és ott találta Kate-et, merev derékkal üldögélve rózsaszín fésülködőköpenyében. Lelki szemei előtt egy meglehetősen kellemetlen negyedóra rémlett fel, és előérzete nem csalta meg. Pontosan azt kapta, amit várt.

Miután jámboran végighallgatott egy olyan szónoklatot, amelyet még valamely, a nép bűneit ostromozó ótestamentumi próféta is túlzottan szigorúnak talált volna, Terry megkockáztatta, hogy Jo után érdeklődjék. Meglepődve hallotta, hogy fiatalabbik nővére már egy órával ezelőtt hazatért.

– Valójában ő ébresztett föl – mondta Kate. – Bejött, fölborított egy széket, aztán egyetlen szó nélkül bevonult a szobájába.

– Egyetlen szó nélkül?

– Csak annyit mondott, hogy fáj a feje. Nem vagyok meglepve.

– De Jónak soha nem szokott fájni a feje. Nem tetszik ez nekem. Valami nagyon félresikerülhetett Chesterrel.

Kate ajkát az aggódó nővére jellemző felkiáltás hagyta el. Az utóbbi hetek során mindig a legrosszabbtól tartott, s íme, bekövetkezett.

– Gondolod, hogy ez a Todd inzultálta?

– Kizárt dolog.

– Honnan tudod? Abszolút semmit se tudunk róla. Lehet, hogy megcsókolta!

– Na és, mi a baj a csókokkal? A korai keresztények minden szembejövőt megcsókoltak. Valószínűleg inkább az a baj, hogy nem csókolta meg. Nem tudod, ébren van Jo?

– Hamarosan ébren lesz – jelentette ki Kate, és komor viharfelhőként felemelkedett. – Josephine!

– Igen? – Jo válasza ingerlékenyen hangzott.

– Josephine, gyere ide!

– Alszom.

– Gyere ki, Josephine, azonnal! – mennydörögte Kate.

Jo ellenséges arccal jelent meg az ajtóban.

Kate nem vesztegette az időt holmi udvarias bevezetőre.

– Mi történt ma éjjel közted és Mr. Todd között?

– Semmi sem történt. Vacsoráztunk, táncoltunk, aztán hazajöttem.

– Hazakísért?

– Persze hogy hazakísért.

– A kocsijával jöttetek?

– Taxival.

Kate legsötétebb gyanúját látta beigazolódni. Mindent tudott a taxikról.

– Megcsókolt?

Egy papírzacskó kipukkanására emlékeztető hang kelt versenyre a fesztivál zsvivájával. Jo tompa, örömtelen kacajt hallatott.

– Nem csókolt meg – közölte. – Ugyan miből gondolod, hogy egy tiszteletreméltó, becsületes házasember ilyesmire vetemedne?

Terry felsikított a csodálkozástól.

– Házasember?

– Már évek óta. Jane Parker a felesége. Az a nő valami híres hegedűművész, és megtartotta a lánynevét. A férje pedig mellette amolyan Prince Consort.¹⁰ Mister Jane Parker. A nő a szólista, ő a másodhegedűs, haha... Szóval ne törődj azzal a két héttel, Terry, nem veszem igénybe... Hát, jó éjszakát mindenkinek – tette hozzá Jo síri hangon. – Ha a legközelebbi terveim iránt érdeklődnétek, elárulom, hogy az első elérhető géppel hazarepülök, és feleségül megyek Henryhez.

Visszament a szobájába, és bevágta az ajtót. Távozását csend követte.

– Nos – törte meg a csendet Kate –, egyikőtöknek legalább megjött az esze. Akkor mindannyian hazamegyünk.

Terry megrázta a fejét.

– Én nem megyek addig haza, míg meg nem néztem Roville-t.

- Mi a csudának akarod te megnézni Roville-t?
- Senkinek nem szabad kihagynia, azt mondták nekem. Az útikönyvek szerint ez Pikárdia Ékszere, meg a Divatos Világ Mekkája. Az az érzésem, hogy valamilyen csodálatos dolog történik majd ott velem.
- Bah!
- Csak egy megérzés. Tudod, én látnok vagyok. – Pah!
- Várd ki a végét! – mondta Terry.

5

Mintegy két órával később a kikötő mélyén lapuló *Pansion Durand*-ban Old Nick berontott fia szobájába, és türelmetlen vállveregetéssel felébresztette legédesebb álmából.

– Jafe!

Jeff egy nyögéssel fölült. Amikor az álom köde eloszlott szeme elől, észlelte, hogy nemzőatyja feltűnően izgatott állapotban van. Akárcsak Kate, ő is azonnal a legrosszabbtól tartott. Önmagát hibáztatta, hogy ezt az ingatag embert szabadjára engedte a karnevál éjszakáján.

– Szent egek, Nick! Mi történt már megint? Mi a baj?

– Nincs semmi baj. Minden a legtokéletesebb rendben van. Tudod, hol töltöttem az utóbbi két órát, Jafe? Egy jachton. Itt, a kikötőben, egy luxusjachton, amely a Fizzo-milliomos Frederick Carpenter tulajdona.

Jeff felsóhajtott.

– Nick, te ittál. Hadd lássam, végig tudsz-e menni egyenes vonalban a szobán.

– Visszautasítom, hogy holmi szobákban egyenes vonalban járkáljak – jelentette ki Old Nick, megcsillantva a Maufringneuse-ök büszkeségét. – Nem mintha nem tudnám megtenni játszai könnyedséggel. Szkeptikusnak tűnsz, Jafe. Nos, hadd világítsam meg ezt az egyszerű ügyet. Tételezzük fel, hogy milliomos vagy és elvesztetted a nadrágodat.

– Mi vagyok és mit vesztettem el?

– Uramatyám, fiú, nem érted meg a legegyszerűbb szavakat sem? Olyan gazdag vagy, hogy a kapzsiság álmaidban sem ötlük föl, de nincs rajtad nadrág.

– Miért nincs?

– Ne érdekeljen, miért nincs. Legyen annyi elég, hogy megfosztottak a nadrágodtól, és a dűnék közt bujdokolsz, hón remélve, hogy valaki arra jár egy csónakon és kiment szorult helyzetedből. Én járok épp arra egy csónakon. Jelenlétemet kiáltozással hozom tudomásodra. A csónakon a jachtra viszlek. Ilyen körülmények között nem ölelnél azonnal kebledre, s nem kapcsolnál lelkedhez szoros acélbilincsekkel? Hát persze hogy ezt tennéd. Így cselekedett Frederick Carpenter is, avagy Butch, mert kérte, hogy e néven szólítsam.

– Miért Butch?¹¹

– Ez a becenév még az egyetemi futballpályán ragadt rá. Valószínűleg elég határozottan fellépő védőjátékos lehetett. Nos, hálája kifejezetten megható volt.

– És mivel épp meghatótt állapotban leledzett...

– Eszedbe ne jusson ilyesmi – vágott közbe fennhéjázóan Old Nick. – Nem mondom, egy gyengébb jellemű ember, aki az én pénzügyi helyzetemben van, biztosan megpróbált volna némi anyagi ellenszolgáltatáshoz jutni ebből az alkalomból, de én nem vesztettem el a fejem. Bemutakoztam. Megcsodáltam a jachtját, mély sajnálkozásomnak adva hangot, hogy a sajátomat pillanatnyi szeszélyből eladtam, mivel, ahogy Butchnak ecseteltem, a tenger sója a véremben van, és semmit nem élvezek jobban, mint egy tengeri utazást. Ez megtette a magáét. Egy pillanattal később már meg is hívott, hogy legyek a vendége. Három nap múlva vitorlát bontunk, s ez az idő épp elegendő számodra, hogy visszautazz Párizsba, becsomagolj és elrendezd az ügyeidet.

– Én?

– A meghívásba téged is beleértett.

– És mi lesz a munkámmal? Nem hagyhatom félbe holmi

tengeri hajóztatás kedvéért.

Old Nick türelmetlenül felhorkantott.

– Micsoda ostobaság! Rengeteg szabadidőd lesz, ha írni akarsz. Noha egyszerűen képtelen vagyok megérteni, miért akarsz írni egyáltalán. Az írók a társadalom söpredéke. Látom őket mindenfelé Párizs kávéházaiban: tintafoltokkal borított, borzas szakállú alakok, félretaposott cipőben. De ha egyszer írnod kell, nincs mit tenni. Ez az elhajlás kétségtelenül művészi ambíciókat tápláló anyádtól származik. Ő folyton-folyvást a képeivel pizmogott. Nem emlékszem, hogy valaha is láttam volna úgy, hogy nem borította zöld festék tetőtől talpig. No, de a lényeg, hogy a hajón annyit írhatsz, amennyit akarsz. Jössz akkor?

Jeff lelki szemei előtt felrémlett forró és füledt szobája a Rue Jacobon. Rögtön utána felrémlett, vajon milyen lehet az a jacht, amely egy ásványvíz-milliomos lakóhelyéül szolgál.

– Rendben van, megyek.

– Remek. Úti célunk Roville. Kellemes hely, amennyire emlékszem rá. Nem a jachton fogunk lakni. Bár a rendelkezésünkre áll, ha épp szükség lesz rá, de Butch a Hotel Splendide-ben szállásol el valamennyiünket. Kicsiny, egyszerű kompánia lesz a mienk, amennyire tudom. Hármunkon kívül jelen lesz egy bizonyos Mrs. Pegler Amerikából, valamint az unokahúga, Miss Todd. Úgy volt, hogy Miss Todd bátyja, Chester és a felesége is velünk tart, de még kissé tovább akarnak maradni St. Rocque-ban. Vedd észre, milyen szépen alakulnak a dolgok...

– Chester Todd? – tűnődött Jeff. – Ismerem. A felesége hegedűművész. Egyszer interjút készítettem vele a párizsi *Herald Tribune* számára, és akkor a férjjel meglehetősen sok időt töltöttem együtt. Ő meg a húga valami ásványvízgyár tulajdonosai.

– Tényleg? Akárcsak Butch. Úgy látszik, ezek az ásványvíz-milliomosok összetartanak. De, ahogy az imént említettem, vedd

észre, milyen szépen alakulnak a dolgok. Hol találhatnék a hálás Butch-nál jobb szponzort a tervezett Esernyő Klubnak? Ő könnyedén biztosíthatja a kezdőtőkét. Ma éjszaka persze nem hoztam szóba a témát – még nem érett meg rá az idő –, de a következő néhány napban biztosan kerül majd megfelelő alkalom. No, de nem szabad, hogy továbbra is feltartsalak. Jó éjt, drága Jafe. Hagylak, hadd szunyókálj tovább.

6

A *Belinda* jachton Freddie Carpenter épp utolsó pipáját szívta el, mielőtt visszavonult volna éjszakára, amikor barátja és vendége, Chester Todd a fedélzetre lépett.

– Helló – mondta Chester.

– Ahoj – mondta Freddie.

– Részt vettél a fesztiválon? – kérdezte Chester némi szünet után.

Freddie megborzongott.

– Hogy részt vettem-e a fesztiválon? Nem is tudod, mennyire részt vettem! Van róla fogalmad, mi történt? A bennszülöttek elrabolták a nadrágom.

– Ne mondd!

– Pontosan ez történt. És elrohantak velem.

– Kínos. És mihez kezdte?

– Elrejtőztem a homokdűnék közt. Még mindig ott lapulnék, ha egy lány arra nem jár. Ő szerzett egy öregfiút, az öregfiú szerzett egy csónakot és visszahozott a jachtra. Pompás egy figura. Nagyon jól összebarátkoztunk. Meghívtam, hogy jöjjön velünk Renville-be.

Chester kétkedőnek tűnt.

– Mit gondolsz, nem túl kockázatos dolog idegeneket hívni a fedélzetre? Lehet, hogy ellopja a kanalakat.

– Ó, nem, ez a fickó rendes ember. Egy Marquis.

– Azt mondod, francia?

– Ühüm.

– Akkor még jobban vigyázz a kanalakra, Butch. Én két fillért apróban nem bíznék egy francia Marquis-ra.

– Mit tudsz te a francia Marquis-król?

– Ismerem őket tetőtől talpig. Hermione nénikém egy Marquis-hoz ment feleségül. Hallanod kellene, amikor e témáról beszél. Azt tanácsolom, mondd le a meghívást.

– Nem tehetem. A világért meg nem sérteném Old Nick érzéseit.

Chester nagy szemeket meresztett.

– Old Nick?

– Arra kért, hogy Old Nicknek hívjam.

Chester köhögött.

– Véletlenül nem az a neve ennek az úrnak, hogy Nicolas Jules St Xavier Auguste, Marquis de Maufringneuse et Valerie-Moberanne?

– De igen. Ideadta a névjegyét. Miért, ismered? Ki ez az ember?

– Csupán Hermione nénikém korábbi férje, akit ő kivetett a külső sötétségre, ahol volt sírás és fogaknak csikorgatása.¹² Nem bírta elviselni birtokon belül. És te is ismered Hermione Peglert. Ha ő valakit nem bír elviselni, ezen érzését nem rejtegeti úriember módjára, hanem világgá kürtöli. Nagyon kellemes kis úrnak nézel elébe, öregem, ezzel a két emberrel a fedélzeten. Úgy érzed majd magad, mint Noé, amint épp igyekszik megakadályozni, hogy a tigris fölfalja a vízilovat. Na, jó éjt – mondta Chester –, azt hiszem, én is visszavonulok mára.

Ötödik fejezet

1

A La Manche partján fekvő Roville-sur-Merről Párizsban és más francia városokban tekintélyes mennyiségű plakátot fedezhet fel a szemlélő a kioszkok falán, amelyek mind arra biztatják, hogy itt töltsse el nyári vakációját. Valósággal egekbe magasztalják e kies helyet.

Roville, a népszerű francia tengerparti üdülőhelyek legtöbbszöréhez hasonlóan, karrierjét szerény halászfalucskaként kezdte. A települést a tenger kék gyapjúkabátba öltözött fiai népesítették be, akik, ha épp nem halásztak, véget nem érő *boule*-csatákat folytattak a vízparton. Aztán a falucskát megcsapta a fejlődés szele. A *boule*-arénából mára a mérföldnyi hosszú Promenade des Anglais lett, amelyen két kaszinó, valamint – akármerre nézett az ember – fényesen csillogó, hatalmas fehér hotelek magasodtak: köztük a Carlton, a Prince de Galles, a Bristol, a Miramar és – a legfényűzőbb valamennyi közül – a Splendide. Roville városának büszkesége volt a Splendide, és nem véletlenül. A legmodernebb újításokkal szerelték fel, ezek között említhető az amerikai bár, amelyben Phillipe (korábban Chez Jimmy, Párizs) elnökölt, az első osztályú zenekar és konyha, valamint a kert, amelyet kifejezetten azon vendégek igényeinek kielégítésére alkottak, akik a helybeli kaszinók egyikének vagy másikának meglátogatását követően öngyilkosságot kívánnak elkövetni. S végül, de nem utolsósorban a mindenkit anyagi romlásba döntő lakosztályok egész sora, melyek legtöbbször az első emeleten helyezkedett el, tengerre néző balkonokkal.

Ezen a reggelen Terry első emeleti lakosztályának erkélyén állt, nekidőlt a vaskorlátnek, és letekintett a tengerpartra. Az

aranyló homokot tarkító csíkos napernyők – ahogy a fent említett plakátok alapján már sejthette az ember – rendkívül vonzó látványt nyújtottak, ám a bájos képet szemlélő Terry arcán elégedetlen kifejezés honolt, amely akkor sem tűnt el, amikor megfordult és bement a lakosztályba, hogy szót váltson Kate-tel.

– Kate – mondta. – Unatkozom.

– Ki nem unatkozna itt? – tette fel a költői kérdést Kate.

– Attól tartok, hogy Roville-t semmivel sem élvezed jobban, mint St. Rocque-ot.

– Minden, itt töltött percet gyűlölök.

– Én is – biccentett Terry. Nyugtalanul járkált föl s alá a szobában. – Leginkább az tesz tönkre, hogy képtelenség bárkivel is megismerkedni. Mindig azt hittem, hogy az ilyen üdülőhelyeken egyetlen, nagy családban egyesül mindenki, de hiába vagyunk itt már egy hete, egyetlen lélekkel sem találkoztunk. Úgy látszik, a divatos világ, ha Mekkába megy, akkor is megmarad saját körein belül. Ha a csapat tagja akarsz lenni, fel kell szerelkezned ajánlólevelekkel. Úgy érzem magam, mint valami ódon angol regény szereplője, akit a grófság úri társasága kiközösített. Fogalmam sincs, Dale Carnegie¹³ miért nem szentelte a „Hogyan” könyvsorozatának egyik darabját ezeknek az átkozott helyeknek. „Hogyan töltheted napjaid Roville-ben úgy, hogy közben nem érzed leprásnak magad?” „Hogyan veheted rá a legelőkelőbb embereket, hogy néha egy kedves szót váltsanak veled?” „Hogyan érheted el, hogy bemutassanak annak a sötét hajú, barna szemű, sebhelyes arcú úriembernek, aki pontosan úgy néz ki, mint Gregory Peck?”

– Micsoda?

Kate merev derékkal kiegyenesedett. Újra a legrosszabbtól tartott.

– Ki ez a férfi?

– Miféle férfi?

– Az a sebhelyes arcú.

– Ó, csak egy férfi, akit itt láttam, a hotelben. Szerintem érdekes ember lehet.

– Beszélte veled?

– Ne tégy fel buta kérdéseket, te asszonyszemély. Ez Roville. Itt senki nem beszél senkivel, hacsak nem kap felhatalmazást néhány püspöktől és a Brit Birodalom egy nőnemű lovagjától. Ó, a csudába – sóhajtott Terry –, annyira hiányzik Jo!

– Ha lenne benned mákszemnyi józan ész, te is azt tennéd, amit ő és hazamennél.

– Utálom, ha kudarcot vallok.

– Csah!

– Mindazonáltal van abban valami, amit mondasz. Menjünk haza?

– Tudod, hogy erről mi a véleményem.

– Jól van, akkor ezt megbeszéltük. Hazamegyünk.

– Mikor?

– Amikor akarod. Ám addig egy frissítő úszás is belefér. Azzal is múlik az idő.

2

A Splendide teraszán Old Nick – egy fehérbe öltözött látomás, formás fején panamakalappal – éppen fiával, Jeffersonnal beszélgetett. Több nap után csak nemrég hagyta el szobáját, mert egy meghülés, amelyet a hajóúton szerzett, ágyban marasztotta. Old Nick a legkisebb gyengélkedést is nagyon komolyan vette.

– A legkülönlegesebb egybeesés – tért vissza a témára, amely érdeklődését azóta fogva tartotta, hogy a *Belinda* jacht (tulajdonos: F. Carpenter) elhagyta St. Rocque-ot. – Elbizonytalanítja az embert. Az a kényelmetlen érzés kezdi gyötörni, hogy élete során sohasem tudhatja, mi ugrik a nyakába

a következő sarok mögött. A mostohaanyád egy tollpíhével is fellökhetett volna, amikor találkoztatok, nem igaz?

Jeff elismerte, hogy bizonyos mértékig megdöbbsent a hölgyet látva.

– Én is – biccentett Old Nick. – Egy pillanatra teljesen kikökölt a nyugalmamból. Az előzetes figyelmeztető jelzések teljes hiánya: ez az, ami igazán elcsüggeszti az embert. „Egy bizonyos Mrs. Pegler”, ezt mondta Butch. Azzal természetesen tisztában voltam, hogy válásunk után mostohaanyád a Mrs. L. J. Quackenbush nevet viselte, de honnan tudhattam volna, hogy Quackenbushtól is elvált és hozzáment ehhez a Pegler nevű akárkihez? Bár, attól tartok, már korábban rá kellett volna jönnöm: ez az asszony olyan fajta, aki ritkán képes egy napot úgy eltölteni, hogy el ne válna valakitől. Házasságunk előtt nem sokkal komoly kapcsolatban állt egy bizonyos Vokes nevű emberrel, és nem vagyok biztos benne, ő vajon az első volt-e kapcsolatainak hosszú sorában.

Jeff megkockáztatta azt az elméletet, hogy a válás éppúgy szenvedéllyé válhat, mint az ópium vagy a kokain fogyasztása.

– Azt gondolja az illető, hogy eggyel több válás nem árthat, és azzal áztatja magát, hogy aztán abbahagyja. De megint utoléri a vágyakozás. Még egy válásra vágyik, aztán még egyre meg még egyre. Válásfüggő lesz. Nagyon szomorú dolog.

– Értem, mire gondolsz. Szerinted inkább szájalom illeti meg, nem bírálát.

– Ha ezt a humanitárius szempontot teszed magadévá.

– Természetesen, ez a helyes hozzáállás. Ennek ellenére nincs ínyemre az egész. Ha egy asszony, akinek Mrs. L. J. Quackenbushnak kellene lennie, hirtelen Mrs. Winthrop Pegler néven jelenik meg a világban, az sanda és alattomos dolognak tűnik számomra, mintha álnéven furakodna közénk. Mindazonáltal, attól tartok, semmit sem tehetünk. Csupán erős lélekkel el kell viselnünk a társaságát. Nem mintha könnyű lenne. Mindig is ellenszenves és kemény asszonynak találtad,

ugye?

– Keménynek, mint a kő. Emlékszem, olvastam valahol, hogy egy nőt azzal jellemezték: olyan, mintha nem oldalbordából, hanem vasbordából teremtették volna. Mindig is úgy gondoltam, az író találkozhatott a korábbi Marquise-zal. Nem lehetett túlságosan kellemes a férjének lenni.

– Nem is volt az – értett egyet Old Nick. – De egy pókasszony férjének lenni azért rosszabb.

– Nem igazán értem, mire cézol.

– A pókoknak rendkívül kimerítő házasságuk van. Az öreg Soupe, az irodából, pókokat gyűjt, és tanulmányozza a viselkedésüket. A mézeshetek végeztével, azt mondja Soupe, a nőstény pók felfalja a hím pókot.

– Csak nem?

– Legalábbis Soupe ezt állítja.

– Nos, ha nincs otthon épp semmi ennivaló...

– Elismerem, Hermione megállta, hogy ténylegesen elfogyasszon – és ezt a javára kell írnom –, de, ahogy mondtam, nem volt igazán könnyű túlélnem házasságunk éveit.

– Gyakran eltűnődtem...

– Igen?

– Semmi. Elfelejtettem, mit is akartam mondani.

Old Nick harcra készen kiegyenesedett, mint a színész, aki megkapta a megfelelő végszót.

– Azt akartad mondani, gyakran eltűnődted, miért is vettem feleségül. Elárulom neked, miért. A te érdekében tettem, fiam, hogy előnyös helyzetet biztosítsak számodra az életben – jelentette ki fennkölt modorban.

– Abból a célból kötöttem házasságot, hogy luxuskörülményeket teremtsék neked. És erre mi történt? Abban a percben, hogy a frigy megkötötted, te elrohantál otthonról. Teljes mértékben lenulláztad erőfeszítéseimet azzal, hogy egy napon se szó, se beszéd kámforrá váltál és leléceltél Amerikába.

– Nem igazán tehettem egyebet. Nejed meglehetősen nyilvánvalóvá tette, hogy jelenlétem fölösleges. Szóval miattam vetted feleségül! Nahát, nahát! Semmit sem sajnáltál tőlem, bármily nagy árat is kellett fizetned érte?

– Pontosan ez történt. És most rajtad a sor.

– Jaj, Nick!

– Fölsleges itt jajnickezni nekem!

– Ha azzal akarsz nyaggatni, hogy udvaroljak Mavis Toddnak...

– Említettem én bármikor Mavis Todd nevét?

– Említeni épp nem említetted, de volt valami sajátos csillogás a szemedben, amikor bemutattál bennünket egymásnak.

– Az a csillogás kihunytt. Attól tartok, ez a hajó már elment. Mavis Todd Butch felesége lesz.

– Eljegyezték egymást?

– Még nem, de az nyilvánvaló, hogy Hermione minden követ megmozgat a frigy érdekében. Természetesen, ha te bevetnéd magad...

– Nem, köszönöm.

– Valószínűleg igazad van. Semmi értelme időt és energiát áldozni egy reménytelen ügyre. Egyébként is furcsa lány. Úgy szeretném hallani, hogy egyszer mást is mond azon kívül, hogy „Igen, nénikém”.

– Egyszer hallottam, hogy azt mondja: „Nem, nénikém”.

– Valóban? Nos, mindazonáltal nem állíthatod róla, hogy sziporkázó társalgó.

– Butch sem az. Szerintem épp egymáshoz valók.

– Lelki társak?

– Ez a helyes kifejezés.

– Hajlok rá, hogy egyetértsek veled. Fura egy fickó ez a Butch – folytatta Old Nick, más vágányra terelve gondolatmenetét. – Némileg szeszélyes. Ezt a tulajdonságot egyébként más gazdag honfitársában is megfigyeltem már. A

pazarló bőkezűség – természetesen semmi kifogásom az ellen, hogy ebben a hotelben a vendégszeretetét élvezzük –, szóval a pazarló bőkezűség mellett a fősvénység sem áll távol tőle. A minap látogatást tett betegágyamnál, és én úgy éreztem, elérkezett a pillanat, hogy elővezessem az Esernyő Klub témáját. Egy szó ellenvetés nélkül belegyezett, hogy támogassa az elképzelést. Amennyi tőkére csak szükségem van, jelentette ki, a rendelkezésemre áll. Olyan volt, mint valami középkori fejedelem, aki két kézzel szórja adományait. Másnap ugyanakkor a bánat mélységeibe zuhant. Tőlem távozva a kaszinóba ment, és valami jelentéktelen összeget elvesztett a rulettasztalnál. A viselkedéséből akár arra is következtethettem volna, hogy azon balfácánok közé tartozik, akik mindenüket eldorbézolták és már a revolver után nyúlnak... – Old Nick megszakította elbeszélését. Feltűnt neki, hogy elvesztette közönsége kitüntetett érdeklődését. Jeff, arcán izgatott kifejezéssel, valahova a háta mögé bámult. – Nem figyelsz rám – jegyezte meg Old Nick zsémbesen. – Mi a baj?

Jeff összerezzen.

– Bocsánat. Csak az történt, hogy megint láttam azt a lányt. Úszni ment. Egészen különlegesen gyönyörűen nézett ki – tette hozzá – egy szál törülközőbe csavartan...

– Miféle lány?

– A recepciónál azt mondták, Trent a neve. Amerikai.

Old Nicket reszketés fogta el a mágikus szó hallatán. Az amerikaiak mindig gazdagok. Isten áldja meg Amerikát!, sóhajtott fel gyakran, öntudatlanul is plagizálva a költőt, Berlint.¹⁴

– Az egyik első emeleti lakosztályban szállt meg.

Old Nicket a reszketés továbbra is fogva tartotta. Pontosan tudta, mennyibe kerülnek azok az első emeleti lakosztályok.

– Nagyon kedves lánynak tűnik – folytatta Jeff könnyedén. – Már többször láttam. És minden alkalommal azt gondoltam, bárcsak megismerkedhetnék vele valamilyen módon.

– Valamilyen módon? – Old Nicknek most már a hangja is

remegett. – Tengerparti fürdőhelyeken száz módja is van annak, hogy az ember megismerkedjék egy lánnyal.

– Például?

– Mentsd ki a vízből, ha fuldoklik.

– Ez fordítva valószínűleg jobban működne. Kiváló úszó. Láttam. Egyszer vagy... ööö... kétszer. De túl messze szokott kiúszni, túlságosan is messze – jelentette ki Jeff komoly hangon.

– Ez veszélyes. És ha görcsöt kap a lába? A magam részéről aggódom érte. No, de halljak más ötletet, mitől menthetném még meg? Tűz? Elszabadult lovak? Esetleg egy merénylő?

– Ne kezeld ezt az ügyet ilyen komolytalanul – fedtte meg Old Nick szigorúan. Még mindig az első emeleti lakosztály járt a fejében. – Egyáltalán nem tetszik, hogy húsom és vérem ennyire nélkülözi a vállalkozókedvet. Elegegyedj vele szóba, csak, hogy úgy mondjam, véletlenszerűen.

– Nem az a fajta lány, akivel szóba lehet elegegyedni, csak, hogy úgy mondjam, véletlenszerűen.

– Akkor talán az lesz a legjobb, ha rám hagyod az ügyet.

– Miért, te mit tehetsz?

– Ezerféle dolgot.

– Mondj hármat.

– Egy is elegendő lesz. Azt mondtad, hogy épp úszni indult. Beugrom egy csónakba, és utánaevezek.

– Koedukált fürdőzésre gondolsz?

– Semmi ilyesmire! Egyszerűen odaevezek hozzá, és figyelmeztetem, hogy vihar közeledik. Hálásan bemászik a csónakomba, és *voilà tout!* Mire partot érünk, már olyan jól megleszünk egymással, mint a sonka meg a tojás, ahogy drága édesanyád szokta volt mondani.

Jeff olyan csodálattal tekintett atyjára, amelyet máskor – a jó öreget szemlélve – nem igazán szokott érezni.

– Rengeteg eszed van, Nick.

– Ezt már más is mondta.

– Szerintem működni fog.

- Mindig működni szokott.
- Egy korodbeli férfira nem fog gyanakodni.
- Mit értesz az alatt, hogy korombeli férfi? A férfi annyi idős, amennyinek érzi magát, és én nagyjából húszévesnek érzem magam. De honnan ismerem fel a hölgyet?
- Az nem lesz nehéz. Az arca akár egy Botticelli-angyalé, fején skarlátvörös fürdősapkát visel, amely alól szőke hajfürtök kukucskálnak ki, mint megannyi apró napsugár, kék szemében olyan melegség csillan, amelyet a nyári égen látsz, fogai apró gyöngyök, szája imádnivaló, karja gyönyörű, alakja tökéletes, orra hegye kissé felfelé kunkorodik, és a végét két, apró szeplő pettyezi – adott Jeff szikár személy leírást. – El se tévesztheted!

3

Mintegy háromnegyedórával később történt, hogy Mrs. Winthrop Pegler az unokahúga, Mavis Todd, valamint Frederick Carpenter társaságában megjelent a Hotel Splendide teraszán. Mrs. Pegler csinos, de rideg arcú asszony volt, gondosan bodorított hajjal és vasszürke, vékonyra szedett szemöldökkel. Egy idősebb Gibson- lányra¹⁵ emlékeztetett, akit éppen aggaszt valami. És volt is mi aggassza. Korábbi férje, Marquis de Maufringneuse és annak fia, Jefferson járt az eszében.

Az a pillanat, amikor Mrs. Peglert a *Belinda* jacht fedélzetén bemutatták Old Nicknek, őrá talán még megrendítőbb hatást gyakorolt, mint egykori férjére. Old Nick egyszerűen csak némi félelemmel vegyes megdöbbenést érzett. Az asszony ezzel szemben azt a felkavaró riadalmat élte át, amelyet akkor tapasztal az ember, ha a napfényes mezőn sétálgatva mérges kígyót pillant meg maga előtt az ösvényen. Volt férje jelenléte – fehér vászonnadrágban, aranygombos kék kabátban és ellenzős tengerészsapkában – azt súgta neki: itt valami összeesküvés zajlik, egy rosszindulatú összeesküvés azzal a céllal, hogy aláássa mindazon türelmes és aprólékos munkát, amely unokahúga,

Mavis és Freddie Carpenter kapcsolatának elmélyítésére irányult, s amelyen már csaknem karácsony óta dolgozott.

Leselejtezett férjei egyike vagy másika... talán Vokes vagy talán Quackenbush... révén Hermione Pegler jelentős részvénypakettet tudhatott magáénak mind a Freddie Carpenter többségi tulajdonában álló Fizzo, mind a Mavis és bátyja, Freddie Chester által birtokolt Tiszta Forrás ásványvízgyártó cégben. Természetesen leghőbb vágya volt, hogy e vállalatok értéke növekedjék, márpedig ilyen értéknövekedést semmi más nem tud annyira pozitív irányban befolyásolni, mint a két rivális cég összeolvadása. Elhatározta hát, hogy ezt elő fogja segíteni. Freddie és Mavis egyesülése a házasság szent kötelékében nyilvánvalóan a vállalatok egyesülésében megtestesülő végkifejlet ideális bevezetője lehet.

És minden rendkívül biztatónak tűnt, míg csak St. Rocque-ba való megérkezésüket követően fel nem bukkant Old Nick a semmiből, hogy kifinomult ármánykodással és türelmes cselszövésével aláássa erőfeszítéseit.

Az asszony jól ismerte Old Nicket. Senkit se jobban. Olyan embernek ismerte, aki, miután, isten a megmondhatója, miféle kétes eszközökkel tudomást szerez arról, hogy egy óriási vagyonnal rendelkező leány a kikötőben horgonyzó egyik jacht fedélzetén tölti napjait, percnyi idővesztés nélkül behízelgi magát a jacht tulajdonosának kegyeibe, meghívást eszközöl ki egy tengeri kirándulásra és haladéktalanul a fiáért küldet. Mindezt abban a reményben, hogy az ifjú csáberejét bevétve innentől a maga kezébe veszi az ügyet.

Márpedig a Marquis reménye nem volt alaptalan. Bár Mrs. Pegler ki nem állhatta Jeffet, az a tény azért nem kerülte el a figyelmét, hogy kifejezetten csinos fiatalember; az a fajta jóképű, barna, arcán romantikus sebhellyel, akinek kezében a jóformán együgyű Mavis viaszként olvadna szét. Hála az égnek, gondolta Mrs. Pegler – aki úgy érezte, az efféle apró kegyekért is köszönettel tartozik –, hogy e gyermeket St. Rocque-tól idáig

tengeribetegség gyötörte és az utazás veszélyes időszakában semmi végzetes dolog nem történt.

Ily gondolatokon mélézva vágott át a teraszon, és az egyik sarokasztalnál észrevette Old Nicket, amint éppen elmélyült csevegést folytat egy Dior márkájú nyári ruhába öltözött, szőke lánnyal. Úgy tűnt, remekül megértik egymást.

Amikor ugyanis Old Nick csónakjával odaavezett az úszó Terryhez egy udvarias „Pardon, Mademosielle” felütéssel, amely agglegényévei alatt az ilyen tengeri üdülőhelyeken kiváló társalgási alapot nyújtott, kölcsönösen és azonnal felismerték egymást. Egyikük sem volt az a könnyen feledhető típus.

– Maga! – kiáltott fel Old Nick. – Nahát!

– Nahát, nahát! – felelte Terry.

– Nahát, nahát, nahát! – erősített rá Old Nick.

Noha Old Nick vélekedését, miszerint vihar közeledik, Terry gúnyos megjegyzéssel illette, azért bemászott a csónakba, és vidám fecserészés közepette visszatértek a partra. A szárazföldre lépve Terry bement átöltözni, és most egy ital élvezetébe merülten épp Old Nick fiáról, Jeffersonról társalogtak.

– Biztosan látta már errefelé – jegyezte meg Old Nick. – Egy sebhely húzódik az arcán.

– Micsoda?

– Tiszteletre méltó sebhely, olyan sebhely, amelyre bármely atya büszkén tekinthet. A Maquis-ban szerezte.

– Az hol van?

– A Maquis? Az a francia ellenállás neve. Franciaországért ontotta vérét, és bőségesen ontotta. Ráadásul nemcsak bátor, hanem tehetséges is – jelentette ki Old Nick, megfelelkezve az irodalmi tevékenység iránt érzett ellenszenvéről azon igyekezetében, hogy utóda számára megteremtse az alapot, amely egy jövődóbeli udvarlás esetén feltétlenül szükséges. – Regényeket meg ilyesmiket írkal. Az anyja művész volt. Képeket meg ilyesmiket festett. Szerintem erről az ágról örökölte a fiú is

művészi hajlamait. Az biztos, hogy nem az én oldalamról.

Ebben a pillanatban, amikor Terry szíve a torkában dobogott és két szeme Old Nick véleménye szerint ikercsillagként tündökölt, Mrs. Pegler, Freddie és Mavis jelent meg az asztalnál.

– Szóval itt vagy – intézte örömtelenül üdvözlő szavait Mrs. Pegler élete korábbi párjához.

Terry még mindig úgy érezte, álmot lát, miközben Old Nick ruganyosan felpattant és elvégezte a bemutatás feladatát.

– Miss Trent, Mrs. Pegler. Az unokahúga, Miss Todd. Mr. Carpenter, a vendéglátónk. Miss Trenttel St. Rocque-ban találkoztunk, a fesztiválon. Ez érdekelni fog téged is, Butch. Ő volt a te mentőangyalod.

– He?

– Ő tájékoztatott engem, micsoda kínos helyzetbe kerültél aznap éjszaka. Éppen a Népligetben üldögéltem, s mindenfélekén jártak gondolataim, amikor Miss Trent megjelent és elmesélte, milyen veszteséget voltál kénytelen elszenvedni.

– A mindenit!

– Felszólítására én természetesen azonnal a megmentésedre siettem.

Mrs. Pegler megszólalt. Eddig szótlánul, ám jeges tekintettel méregette Terryt. Keblét sötét gyanú kezdte kínozni.

– Ekkor találkoztál először Miss Trenttel?

– Néhány perccel korábban összeütköztünk a tömegben.

– Ah, értem. Szóval csak alkalmi ismeretség.

Freddie tekintete azonban korántsem volt jegesnek nevezhető, amíg Terryt méregette. A nagydarab, világosvörös hajú és szeplős arcú fiatalember elragadtatottan bámulta a lányt.

– Szóval maga volt az? Fogalmam sincs, hogy tudnám megköszönni, Miss Trent. Trent? – húzta föl a szemöldökét Freddie. – Tényleg, már emlékszem. Találkoztam egy Miss Trenttel még St. Rocque-ban, egy vacsoránál. Rokonok talán?

Terry úgy érezte, hogy lábujjai összecsavarodnak, és észrevette, hasonlóképpen kihagy a lélegzete, mint akkor éjjel,

Bensonburgban, amikor a holdat nézte a kertben. Válasza azonban higgadtan hangzott.

– Nincsenek rokonaim St. Rocque-ban. Valójában, attól tartok, egyáltalán nincsenek rokonaim az egész világon, kivéve az unokanővéremet, aki itt lakik velem, és a nővéremet, aki Amerikában van – felelte, és most először gondolt hálásan Jóra azért, hogy hazautazott. Ha Freddie Renville-ben FitzCoe néven és komornai szolgálatban találkozik azzal a lánnyal, akit St. Rocque-ban Miss Trentként ismert meg, az óhatatlanul kínos szituációt teremtett volna. – Megtalálta a huszonhét nadrágját, amikor visszaért a jachtra, Mr. Carpenter? – kérdezte, hogy témát váltson.

– He? Ja, persze. Igen, mind a huszonhét ott volt. S ha már a jachtról beszélünk, volna kedve esetleg megtekinteni?

– A legnagyobb örömmel.

– Akkor menjünk – mondta Freddie.

Távozásukat csend követte, amelyet Mrs. Pegler tört meg. Tekintete komor volt.

– Mavis?

– Igen, nénikém?

– Eredj, nézz körül a boltokban.

– Igen, nénikém.

– Szeretnék néhány magántermészetű szót váltani a Marquis-val.

– Igen, nénikém.

– Ez a néhány szó rövid lesz, Nicolas – szólalt meg Mrs. Pegler, miután unokahúga elsodródott. – Kíváncsi vagyok rá... vajon tényleg azt hiszed – fixírozta exférjét Mrs. Pegler –, hogy nem látom, miben mesterkedsz?

Old Nick csupa udvarias érdeklődés volt.

– Mesterkedem?

– Pontosan ezt a szót használtam.

– Attól tartok, nem értelek, drágám.

– Akkor hadd világosítsam meg az elmédet – mondta Mrs.

Pegler acélos hangon. – A gondolatát is gyűlölném, ha te azt hinnéd, hogy én azt hiszem, hogy...

– Kezdd előlről.

– A gondolatát is gyűlölném, ha azt a benyomást kelteném benned, hogy képes vagy port hinteni a szemembe. Szinte mulatságosan könnyű kitalálni, min jár az eszed.

– Azt viszont egyáltalán nem, hogy a te eszed min jár, drágám. Rébuszokban gyónsz nekem folyvást.

– Akkor hadd fejezzem ki magam egészen egyértelműen. Az a terved, hogy a fiad elvegye Mavist feleségül.

– Nevetséges.

– És abból a célból, hogy Frederick érdeklődését eltereld Mavisról, előkaptad ezt a nőt, aki Miss Trentnek nevezi magát...

– Ez a neve.

– Még az is lehet, hogy ez a neve. Ennek semmi köze a lényeghez. Egészen nyilvánvaló, miféle nő ez... kísérő nélkül szaladgál St. Rocque-ban, rávesz, hogy fölcsípjed...

Old Nick méltóságteljesen felfújta magát.

– Kétségbe vonod Miss Trent becsületét és tisztességét?

– Igen.

– Nos, ezt nem lenne szabad – jelentette ki Old Nick, aki alkalomadtán igen szigorú is tudott lenni.

– Egyetlen pillantással fel tudtam mérni, hogy ez a nő kalandor.

– Drágám!

– És hagyd abba ezt a drágámozást. Az én nevem Mrs. Pegler.

– Elég szomorú lecsúszás a Marquise de Maufringneuse et Valerie-Moberanne után.

– Épp ellenkezőleg, határozott felemelkedés. De ez lényegtelen. Amit mondani akarok neked, a következő. Ragaszkodom hozzá, hogy Frederick elvegye Mavist, és hacsak föl nem hagysz ezzel a cselszövésessel...

– Cselszövésessel? Miféle cselszövésessel?

– Nicolas, kérlek! Azt hiszed, nem ismerlek? Kedves uram, mi nem vagyunk idegenek. Éveken át éltem együtt veled. Hogy voltam képes rá, fel nem foghatom, de ebbe most szükségtelen belemenni. A lényeg az, hogy ha nem hívod vissza drágalátos fiacskádat és nem szabadulsz meg ettől a nőtől, elárulok mindent rólad Fredericknek. Megmondom neki, hogy kétes hírű szerencsevadász vagy, vén tarhás, akinek egy árva huncut centje sincs azon kívül, amit azoktól kunyerált, akik elég ostobák voltak, hogy hasra essenek a címe és rangja előtt. Mint például én – fejezte be beszédét Mrs. Pegler személyes témára térve. Vannak pillanatok, amikor kizárólag a legerőteljesebb beszéd használ. – Gondold meg, Nicolas – nyomatékosította felhívását Mrs. Pegler.

Old Nick vidám kacajra fakadt.

– No, de drágá... akarom mondani, no, de drága Mrs. Pegler, csak nem gondolod, hogy Butch semmit sem tud az anyagi körülményeiről? Abban a szent pillanatban, hogy összetalálkoztam veled a jacht fedélzetén, nyilvánvalóvá vált számomra, hogy semmi jóra nem vezet, ha gáláns vendégszeretetét csalárd fondorlattal szerzem meg. Teljesen őszinte voltam hozzá, s nem titkoltam el a tényt, hogy a házikassza bizony nem sokat tartalmaz. A vallomásom azonban közömbösen hagyta. Csak egyetlen pillanatra bizonytalanodott el, mert kétségei támadtak valódi Marquis-ságomat illetően, de amikor biztosítottam, hogy tényleg az vagyok, és felkínáltam a lehetőséget, hogy ellenőrizze a Gothai Almanachban, újra puszipajtások lettünk, ahogy első feleségem szokta volt mondani. Szóval ne fáraszd magad, hogy elárulsz mindent rólam. Merő időpocsékolás.

Néhány perccel azt követően, hogy Mrs. Pegler egy hosszú és ama bizonyos „ha egy pillantás ölni tudna” típusú, állhatatos fixírozás után magára hagyta, Old Nick egy fiatal fiúra lett figyelmes a könyöke tájékán. Az illető a Splendide Hotel egyenruháját hordta, amely némileg Ruritánia hadseregének altábornagyi uniformisára emlékeztetett. A fiú kezében tálcát

tartott, amilyen egy távirat hevert.

Old Nick felbontotta a táviratot, és rosszállóan vonta össze a szemöldökét.

„*Hol a kénköves pokol legmélyén van a Quibolle-dosszié?
De La Hourmerie.*”

Old Nick összegyúrta a papírt, és ingerülten bevágta az asztal alá. Mélységesen fölbosszantotta, hogy piszlicsáré hivatali ügyekkel zaklatják gondtalan nyaralása közben. Az emberiség micsoda fekélye ez a de La Hourmerie azzal az elpusztíthatatlan Quibolle-dossziéval! Milyen felhajtás, mindig mekkora hűhó...

Ám amint gondolatait ismét a sötétség erői felett aratott iménti győzelmének tudta szentelni, nyugalma visszatért. A felhők eloszlottak arcáról, napsugaras kedélye felragyogott.

Intett a pincérnek, és újabb adag szódás whiskyt rendelt.

4

Miután megszemlélte Freddie Carpenter jachtját, és visszatért a hotelbe, Terry egy pillanatra megállt a főlépcsőn, hogy megcsodálja a kilátást.

A szeme elé táruló látképet – sárga homok, zafír tenger, gyöngyházzsín ködbe borult misztikus sziget a horizonton – mindig is gyönyörűnek találta, de ma délelőtt e látványnak új varázsa támadt. A homok aranylóbb volt, a tenger kékebb, a sziget még inkább egy tündérmese díszletére emlékeztetett. Ugyanis Terry szerelmes volt, és a szerelem köztudottan élesíti a szemet.

Csak húsz perccel ezelőtt történt...

A jachton az étkező-szalomban egy fiatalember ült, és az írógépét kalapálta. Freddie szabadkozott.

– Ó, helló, Jeff. Bocs, hogy megzavartunk.

– Semmi baj.

– Épp megmutatom Miss Trentnek a jachtot. Miss Trent, Comte d’Escrignon.

Minden így kezdődött...

Terry fölment a lakosztályba. Kate éppen a párizsi *New York Herald Tribune*-t olvasta. E napilap dél körül érkezett meg Roville-ba, és minden sora balzsamként hatott Kate honvágytól sajnáló szívére.

– Jót úsztál? – kérdezte Kate.

– Remek volt – felelte Terry. – És találkoztam azzal a fiatalemberrel, aki pont olyan, mint Gregory Peck. Gróf.

– Na, még csak az kéne!

– Márpedig annak kell lennie, mert az apja Marquis.

Kate felhorkant. Megvolt a véleménye a francia Marquis-król.

– Nagyon kedves fiatalember – tette hozzá Terry, és bement a szobába, hogy átöltözzék az ebédhez. Teljesen tudatában volt annak, hogy a történetet némileg lerövidítette. Nem említette például, mi történt, amikor Freddie-t egy pillanatra elszólította valami rejtélyes jachttulajdonosi kötelezettség és ő egyedül maradt Jeff-fel a fedélzeten. Hogy meglátta azt a bizonyos pillantást Jeff szemében, és észlelte, hogy a fiú lassan közeledik feléje, és egyszeriben a karjai közt találta magát, és megcsókolta Jeffet, és Jeff megcsókolta őt, és Jeff nagyon francia lett, mert folyamatosan ilyesmiket mormolt, hogy „*Je t’aime*” meg „*Je t’adore*”, meg...

Az ember mégsem mondhat el Kate-nek mindent.

Egy dolgot azonban még feltétlenül el kell mondania.

– Ja, és, Kate – nyitotta ki az ajtót. – Nem megyek haza.

– Micsoda?

– Meggondoltam magam. Tévesen ítéltem meg Roville-t. Roville – jelentette ki Terry –, nagyszerű hely.

Hatodik fejezet

1

Pierre Alexandre Boissonade rendőrkapitány Rue Mostell-i irodájában üldögélt. Bikatermetű ember volt, vörös nyakán a bőr harmonikaszerű ráncokat vetett, szemöldöke merészen előreugrott. Éppen egy ügyféllel tárgyalt, aki hivatalos fegyvertartási engedélyért folyamodott.

A rendőrkapitányt illetően Roville-ban két nézetrendszer csapott össze. Az egyik – amelynek képviselője egyedül ő maga volt – úgy tartotta, hogy a kapitány jó ember, egy *bon enfant*, aki a nyilvánossággal udvariasan bánik és szinte az ostobaságig segítőkész. A másik – jóval számosabb követővel rendelkező – nézet szerint a kapitány hajlamai inkább egy rosszindulatú teknősét idézik, és modorában még Simon Legree¹⁶ vagy Bligh kapitány, a Bounty parancsnoka is találna kivetnivalót. Mindössze öt percet kellett Boissonade társaságában töltenie az említett kérvényezőnek – egy Floche nevezetű nyájás, apró emberkének –, hogy a második csoporthoz csatlakozzék. A kapitány éppen arra a megállapításra jutott, miszerint idejét nem vesztegetheti M. Floche meghallgatására, és ha M. Floche lenne olyan jó és elfordítaná a fejét, azonnal meglátná az ajtót maga mögött.

– De én nagyon szeretnék pisztoly tartási engedélyt. Ezt maga ki tudja állítani, nem?

– Nem.

– Miért nem?

– Mert nem akarom – felelte Pierre Alexandre Boissonade azon ember modorában, aki egy vetélkedőműsorban könnyű kérdést kapott.

M. Floche panaszos hangra váltott.

- De én a város veszélyes részén lakom.
- Költözzék máshova.
- Sötétedés után nem biztonságos arrafelé, és a foglalkozásom megköveteli, hogy késő éjszaka menjek haza. Klarinéton játszom egy hotel zenekarában.
- Hagyja abba a klarinétozást. Találjon magának más szakmát.
- Mondjon egyet.
- Ez nem munkaközvetítő ügynökség.
- És ha egy apacs megtámad?
- Akkor majd engedélyt adok magának a fegyverviselésre.
- Miután lemészárolt az apacs?
- Pontosan.
- Életemben nem hallottam még ekkora ostobaságot – jelentette ki M. Floche.

A kapitány zord pillantást vetett rá.

– Ebből elég! – mennydörögte. – Nekem az a megtiszteltetés jutott, hogy szolgálattal, a kormányzat utasításait követve, a törvény betartását mozdítsam elő, nem pedig, mint azt maga képzelem, a törvények bölcsességét vitassam meg. Ha magának nem tetszik a törvény, változtassa meg.

– Bárcsak meg tudnám. Elhányom magam ezektől a bolond törvényektől.

– Mii? Mii? Még egy szó, barátocskám és letartóztatom! Képes a rendőrkapitány irodájában forradalmi nézeteket terjeszteni? Ilyen felháborító pimaszság még nem történt e falak között! Ki innen! Ki innen, maga anarchista, mielőtt én... Monsieur Punez!

– Uram?

– Távolítsa el ezt a személyt!

A boldogtalan Floche nem várta meg, hogy eltávolítsák, hanem sötét gondolatok közt elpárolgott. A kapitány fenyegetően alárendeltje felé fordult, aki – amint az Pierre Alexandre Boissonade beosztottjai esetében gyakran előfordult – tényleges

ötven életévénél idősebbnek látszott.

– Monsieur Punez, csak egy szóra. Engem ért az a megtiszteltetés, Monsieur Punez, hogy tájékoztassam: maga bolond és gyengeelméjű. Ha továbbra is az eddigiekhez hasonlóan kívánja kötelességét teljesíteni, fel kell kérnem a prefektus urat, hogy szólítsa fel magát lemondásra. Hányszor említettem már, Monsieur Punez, hogy az ilyen egyszerű eseteket intézze el maga? Pisztolytartási engedély! Micsoda hülyeség! Nekem kell foglalkoznom pisztolytartási engedélyekkel? No, és most feltételezem, azt szándékozik bejelenteni, hogy még más valaki is az én drága időmet akarja rabolni. Halljam, ki az illető? Egy utas, akit bántalmazott a taxisofőr? Valami szakácsnő, akinek egy héttel kevesebb bért fizettek? Egy elveszett kutya gyászoló tulajdonosa? Ne malmozzon az ujjáival, Monsieur Punez! Beszéljen, maga idióta!

– Egy hölgy van itt, uram. Egy bizonyos Madame Payglare.

– És mit akar?

– Azt nem árulta el, uram.

– Akkor ne engedje be.

– Mit akar azzal mondani, hogy ne engedjen be? – Mrs. Pegler úgy suhant be a szobába, mint egy púposra fújt vitorlájú spanyol gálya. – Szép kis módja ez a hivatali ügyintézésnek! Maga a rendőrkapitány, ugye?

– Én vagyok az, Madame.

– Akkor magával akarok beszélni – jelentette ki Mrs. Pegler, s olyan fürge határozottsággal foglalt helyet, mint aki hosszú ideig kíván maradni.

M. Boissonade kétségbeesett mozdulattal tárta szét karját, és tekintetét a mennyezetre emelte, mintegy kérdezőn az Eget, ugyan mi okból hagyja, hogy egy jó ember, egy *bon enfant* ilyen üldöztetést szenvedjen. Amikor megszólalt, hangja reszketett.

– Beszélni akar velem! Ha! A férjéről, ugyebár? Azért jött, hogy panaszt emeljen a férje ellen, *hein?* Vajon miért gyökerezik olyan mélyen az összes asszony fejében az a képtelen gondolat,

hogy a rendőrkapitány a megromlott házasságok helyrehozója? Hadd tájékoztassam, Madame, a házi perpatvarok nem tartoznak a rendőrkapitányok intézkedési körébe. A hűtlenségi tettenérés kivételével, amikor is a férj szeretőt csempészett a hitvesi ágyba, a rendőrkapitánynak nincs beavatkozási joga. Nos: csempészett a férje szeretőt a hitvesi ágyba?

– É-kút-é¹⁷, möszjő...

– Kérem! Csak semmi mellébeszélés. Igen vagy nem? Ha igen, tegyen panaszt a vádhatóságnál, és tőlük megkapom az utasításokat. Ha nem, kérem, távozzék.

– Möszjő...

– Elég. Értem már. Arra céloz, hogy a férje veri magát. Nagyszerű. Ebben az esetben, ha a bántalmazást tanúk igazolják, terjessze a bizonyítékokat a válóperes bíróság elé, és a bíró majd gondoskodik róla, hogy folyamodványa tárgyalásra kerüljön. De engem ne zaklasson ezzel! A nők egyszerűen megszállottal annak a gondolatnak, hogy a rendőrkapitány képes kezelni ezeket az ügyeket. *Sacrebleu!* – kiáltott fel M. Boissonade, szavait még mindig a mennyezethez intézve. – Ez egyszerűen túrhetetlen! Ha nekem kellene olajággal a kezemben békekövetként rendet tennem az összes otthonban, ahol házi perpatvarok előfordulnak, hatvannapos hónapokra és negyvennyolc órás napokra lenne szükségem. Maga felbőszít engem, Madame. Alapvetően egy *bon enfant* vagyok, de amikor mindenféle nők idejönnek az időmet rabolni...

– Ó, fogja már be! – mondta Mrs. Pegler.

Valójában, mivel Mrs. Pegler még az iskolában lelkiismeretesen begyakorolt francia nyelvtudását felhasználva szólt közbe, azt mondta: téjsze vü¹⁸, ami nem hangzik olyan nyersen, mint a „fogja be”. Mindenesetre elég nyersen hangzott ahhoz, hogy a lelke legmélyéig megrázza M. Boissionade-ot. Elfordította tekintetét abból az irányból, amelyet általában a Menny helyének tulajdonítunk, és ugyanolyan zordon pillantást lövellt Mrs. Peglerre, amilyennel M. Floche-t is megfutamította.

– Madame!

– A férjemnek semmi köze az egész ügyhöz. A férjem Amerikában van. És ha lenne olyan kedves és egy pillanatra abbahagyná a szövegelést – már ha tudja, hogy is kell azt –, elmondanám, miért jöttem.

M. Boissonade tekintetének tüze apró szikrává halványult. Elemyedt. Nem kedvelte Mrs. Pegler modorát – és ezzel nem állt egyedül –, de az, amit az asszony mondott, lecsillapította. A varázsszó így hangzott: „Amerika”. Ő is osztotta az összes francia hivatalnok egyszerű krédóját, miszerint valamennyi amerikainak a bőre alatt is pénz van, és ebből a pénzből általában néhány bankó azon emberek kezéhez tapad, akik szolgálatot tesznek nekik. Bár a lehetetlen kategóriájába tartozott, hogy M. Boissonade kedvesnek és jóindulatúnak látsszék – különösen a délelőtti órákban, amikor még nem fogyasztotta el az ebédjét –, olyan kedves és jóindulatú arcot vágott, amilyen csak tellett tőle.

– Kérem, Madame, folytassa – mondta. Szavai tónusa talán nem idézte pontosan a tavaszidőn bűgő galambokét, de azért bizonyos fajta hasonlóságot föl lehetett fedezni.

Mrs. Pegler habozott.

– Meglehetősen bizalmas természetű az ügy.

– Tökéletesen értem, Madame.

– Ugye, kettőnk közt marad?

– Erről biztosíthatom, Madame.

– Nos, a következőről lenne szó: valószínűleg hallott már Mr. Frederick Carpenterről. Ő a tulajdonosa annak a nagy jachtnak a kikötőben.

– Ah, igen. A gazdag amerikai.

– Így van. Nos, azt akarom, hogy feleségül vegye az unokahúgomat.

– Valóban, Madame?

– Meglehetősen sokat dolgoztam azon, hogy összehozzam őket, és abban reménykedem, hogy rövid időn belül meglesz az eredmény. De most...

– Valami vita tört ki? Egy kis nézeteltérés?

– Ugyan már! Mavisnek annyi esze sincs, hogy összevessen valakivel. Nem. Az történt, hogy fölbukkant a színen egy fiatal nő, és mindent megtesz, hogy Mr. Carpenter érzelmeit maga felé fordítsa.

– Tyúha! – csettintett M. Boissonade együttérzéssel és aggodalommal telve. Bárki leolvashatta arcáról, mennyire megrázta az a felismerés, hogy ilyen mélyre sülyedhet az emberi természet. – Ki ez a nő?

– Trentnek nevezi magát, és egy lakosztályt bérel a Splendide-ban.

– Ah!

M. Boissonade rendkívül nagyra tartotta azon személyeket, akik elég gazdagok ahhoz, hogy a Splendide-ban lakosztályt béreljenek.

– Természetesen a nőnek ügyelnie kell a látszatra – jegyezte meg Mrs. Pegler, pontosan értelmezve M. Boissonade sóhaját –, de egészen nyilvánvaló, hogy kalandor. Van körülötte valami sumákság, ezt abban a pillanatban éreztem, hogy először találkoztam vele. És azt akarom, hogy maga kiderítse, mi ez. Nyilván van annyi rejtegetnivalója, hogy maga el tudja távolítani a városból. A lakosztály biztosan dugig van hamis útlevelekkel meg ilyesmikkel. Menjen és nézzen körül. Ásson elő valami terhelő bizonyítékot.

M. Boissonade meghökkent. Azért ez nem semmi!

– Azt akarja javasolni, hogy küldjem el az embereimet, kutassák át a nő lakosztályát?

– Eszemben sincs. Azt javaslom, hogy maga kutassa át. Nem akarom, hogy Roville egész rendőrsége belekeveredjék az ügybe.

Sötét pír borította el M. Boissonade arcát. Teljes mértékben tudatában volt a pozíciójával járó méltóságnak. Már éppen nekifogott, hogy helyreigazítsa Mrs. Pegler téveszméjét, miszerint a rendőrkapitányok egyben magándetektívek is, amikor az asszony folytatta:

– Adok magának ötszáz dollárt.

M. Boissonade nagyot nyelt. Szemei körbeforogtak, bajusza két vége rángatózott. Felfigyelt ugyan arra a tényre, hogy most bizony éppen inzultus érte, de az ilyen irányú inzultusokkal szemben ő is úgy viselkedett, mint Pooh-Bah *A Mikádó* című darabból¹⁹. Egy pillanatig csendben ült, és átszámolta az összeget frankra.

– Nos?

M. Boissonade felébredt ábrándozásából. A fejszámolás sikerült, és ő elégedett volt az eredménnyel.

– Nagy örömökre szolgál, ha lekötelezhetem, Madame – mondta különösebb hűhó nélkül, mire Mrs. Pegler biccentett, és az iránt érdeklődött, hogy akkor mi lesz az eljárás.

– Szüksége lesz házkutatási engedélyre?

– Nem, Madame.

– De mégsem hatolhat be a lakosztályba csak úgy, hogy körbeszimatoljon!

M. Boissonade halványan elmosolyodott.

– Természetesen ésszel kell eljárunk. Ki kell várjunk, míg a lakosztály üres, ezt azonban egyszerűen elérhetjük.

– Nekem nem tűnik annyira egyszerűnek.

M. Boissonade még egy mosolyt engedett meg magának.

– Madame, elfelejti, hogy ennek a nőnek, aki Tur-rente-nek nevezi magát, nincs tudomása arról, hogy gyanúba keveredett. Magabiztos és nyugodt. Álmában sem gondolja... – Abbahagyta a mondatot. Ugyanis éppen azt akarta mondani: álmában sem gondolja, hogy Boissonade kapitány már a nyomában van, de aztán rájött, ez talán túl nagyképpően hangzik. – Álmában sem gondolja, hogy a rendőrség már nyomoz az ügyében – folytatta inkább. – Szívélyes kapcsolatban áll ezzel a nővel?

– Nem.

– De azért elegendően baráti a viszonyuk, hogy elhívhassa vacsorázni?

– Ó, értem mire gondol – Mrs. Pegler arca felderült. –

Elhívom vacsorázni, és amíg ő távol van, maga besurran?

– Pontosan. Egyedül bérli a lakosztályt a nő?

– Van vele még egy személy, akit Kate-nek nevez. Az is egy kalandornő, semmi kétség.

– Hívja meg mindkettőjüket. Válasszon olyan éttermet, amely elég messze van a várostól, és így nem fenyeget az a veszély, hogy idő előtt visszatérnek. A Grenouillére-t javaslom Aumale-ban. Divatos hely, és legalább harminc kilométer autóval.

– Nos, mond valamit – jegyezte meg Mrs. Pegler. – Sőt egész okosat mondott.

Elismerő pillantást vetett M. Boissonade-ra. Társalgásuk kezdetén a felfűjt hólyag és a balfácán kategóriákba osztotta, de most már látta, hogy valójában rendkívül éles elméjű és találékony ember, akinek kezébe teljes bizalommal leteheti ezt a kényes ügyet.

Felemelkedett és az ajtó felé indult. M. Floche és M. Punez, akik az utóbbi tíz percben fülüket a kulcslyukra, illetve az ajtóra szorították, most fürgén hátraugrottak. Aztán mindkettő ment a maga útjára: M. Punez az asztalához, M. Floche pedig a napfényben fürdő utcára.

Nos, ami azt illeti, mondta Old Nick magának, miközben aznap délután épp fia, Jefferson szobája felé ügetett, még a legkönyörtelenebb fajtákban is meglepő módon föl lehet fedezni a rejtett és nem is gyanított jóság csíráját. Az egykori Marquise de Maufringneuse-vel folytatott iménti beszélgetés újra helyreállította benne az emberi természetbe vetett hitét. Ha öt perccel ezelőtt bárki azt mondja neki, hogy hamarosan egy drága étterembe szóló vacsorameghívást kap attól az asszonytól, akitől legfeljebb annyit várhatna, hogy egy dózis gyomirtót kínáljon elfogyasztásra, csak gúnyosan legyint a gondolatra. Ám a csoda megtörtént, és Old Nick Jeff szobájába sietett, hogy beszámoljon

a fejleményekről.

Az ajtó elé érkezve meghallotta, hogy mögötte írógép kopog. Elhúzta a száját, s e grimasz, valamint összevont szemöldöke rosszalló kifejezést kölcsönzött arcának, amikor belépett.

– Megszakítottalak a munkában, Jafe? – kérdezte, hangjában némi hűvösséggel.

– Meg bizony – felelte Jeff szívélyesen. – Mi jár a fejedben?

– Rendkívül különös dolog történt. Mostohaanyád meghívott engem meg téged, meg Miss Trentet meg a kuzinját ma este vacsorára Aumale-ba, a Grenouilliére étterembe. Csodálatos, nem? Azt hiszem, valami megérintette a szívét. Valami, amitől meglágyult.

– Mondjuk, meghallotta a templomi orgonán azt a dalt, amelyet gyerekkorában annyira szeretett? Erre gondolsz?

– Nagyon valószínű. Kifejezetten barátságos volt. Azt mondta, senki sem képes úgy vacsorát rendelni, mint én, és legyen szíves én intézkedni az ügyben. A mézesheteink óta ez volt az első civilizált mondat, amelyet hozzám intézett. Nagyon megdöbbenett.

– Nem csodálom.

– Úgy gondolom, ez alkalommal nem kell tekintettel lennem a költségekre, mivel a számlát ő fizeti. Kaviárral kezdünk, aztán szép sorban Bisque d’Ecrevisses, Truite á l’Archduc, Perdreau Perigourdin, Asperges és... nos, és így tovább. Természetesen még nem gondoltam ki az egész menüt, de biztosíthatlak, az istenek is megnyalhatják utána mind a tíz ujjukat. Te is velünk tartasz, persze.

– Sajnálom, de nem mehetek. Már van egy vacsora-meghívásom.

– Mondd le.

– Nem lenne szívem. A meghívó fél szinte szájalomra méltóan vágyakozik a társaságom után. Ma reggel érkezett St. Rocque-ból. Chester Todd, Mrs. Pegler unokaöccse, gondolom, emlékszel rá.

– Persze, hogyne. Annak a különösen hallgatag, nagy szemű teremtésnek a bátyja. De biztos vagy benne, hogy őt nem hívták meg a mi vacsoránkra?

– Biztos. A nénikéje nem is tudja, hogy már itt van. Könyörgött, hogy jelenlétét pillanatnyilag tartsam titokban. Úgy vettem ki szavaiból, hogy érzése szerint múlhatatlan szüksége van még egy vidám estére, mielőtt újra fraternizálnia kellene a nénivel.

– Én aztán nem hibáztatom. No, mindegy, kár. De akárhogy is, ez a helyzet.

– Ez a helyzet, bizony, Nick. És most megtennéd, hogy elpárologsz? Dolgoznom kell.

– Dolgozni? Dolgozni? Másról sem tudsz beszélni, csak a munkáról – dohogott Old Nick, aki a munkát egyfajta idegbetegségnek tekintette. – Nevetséges, hogy itt gubbasztasz a szobában és körmölsz egy ilyen gyönyörű délutánon. Kinn kellene lenned a napsütésben Miss Trenttel.

– Igen.

– Teniszezned kellene Miss Trenttel.

– Igen.

– Úsznod kellene Miss Trenttel. Csónakáznod kellene Miss Trenttel.

– Igen. Igen.

– Nos, akkor miért nem teszed? – tette fel a kérdést Old Nick egy olyan ügyész modorában, aki épp most szorította sarokba a ravasz tanút.

Jeff felsóhajtott.

– Kíváncsi lennék rá, vajon Erle Stanley Gardnernek is meg kell-e küzdenie ennyi zavaró tényezővel, amikor az íróasztalánál ül? – tűnődött. – Valószínűleg nem. Nem lenne képes évi tizenhat könyvet publikálni, ha ezekkel tölténé az idejét. Ugyan mi értelme van arról beszélni, hogy teniszezzen Miss Trenttel meg ússzam Miss Trenttel meg sétálgassak a napsütésben Miss Trenttel? Mi értelme van, Nick? Javaslataidal csak az

apagyilkosságot bátorítod, amely, hadd említsem meg, rendkívül elítélendő cselekedet és a törvény üldözi is. Én kerülöm Miss Trentet, távol tartom magam Miss Trenttől, minden erőfeszítést megteszek, hogy ne maradjak kettesben Miss Trenttel – és teljesen mindegy, hogy napfényben vagy árnyékban teszem mindezt.

Old Nick álla leesett.

– De emlékeim szerint azt mondtad, nagyon tetszik neked.

– Ez a szó egyáltalán nem kielégítő.

– Tetszik neked vagy sem?

– Tetszik, Nick.

– Akkor viszont nem értem a viselkedésedet.

Jeff újra felsóhajtott.

– Pedig nagyon egyszerű. Miért pazaroljam az időmet rá és az ő idejét rám? Mit tudok neki kínálni?

– A Maufringneuse-ök nevét.

– És a Maufringneuse-ök bevételét.

– Nem lenne szabad annyit a pénzre gondolnod, fiam.

– Sajnálom. Azt hiszem, ez családi hiba minálunk. De a tény attól még tény marad. Ő gazdag, én pedig szűkölködő napszámos vagyok. Az egész ügy kilátástalan.

– De Jafe...

– Szót se többet, Nick. Amikor házasságra kerül a sor, kitör belőlem a keményvonalas Potter-vér. Nem fogok könyörögni egyetlen nőnek se, hogy anyagilag támogasson. Én lelkiismeretes ember vagyok.

Old Nick arca megrándult. Tudta, persze, hogy a világon léteznek lelkiismeretes emberek, de azért nem volt fülének kedves hallani is róluk.

– Csalódást okozol nekem, Jafe – jelentette ki azzal a méltósággal, amely olyan jól állt neki.

– Sajnálom. Nos, a mihamarabbi viszontlátásra, Nick. Csak nézz be bátran bármikor, ha erre jársz – szólott Jeff, és visszatért az írógép püföléséhez.

Egy elszomorodott és lehangolt Nick ballagott ki a teraszra és foglalt helyet az egyik csíkos napernyő alatt.

Neki is át kellett élnie az apákat évszázadok óta sújtó örök tragédiát: nem értette a fiát.

Jeff viselkedését egyszerűen felfoghatatlannak találta.

Hiszen a fiúnak nem valami utálatos feladat elvégzésére kellett volna fölkészítenie magát, pedig számos őseivel ez is megesett. A múltban nemegy Maufringneuse-nek meglehetősen tüskés ösvényen kellett járnia, amikor házassági szerződést igyekezett nyélbe ütni. A családi arcképtárban függött néhány portré – vagyis függött volt, míg el nem adták őket – egyes korábbi Maufringneuse menyasszonyokról, akiknek fizimiskájától bizonyára feljött volna a bányából a szén, mivel e tökéletlen világban gazdagság és női vonzerő felettébb ritkán jár kéz a kézben. Igen, őseinek, méghozzá nem is kevésnek, kimondottan nehéz feladatot kellett megoldaniuk. De Maufringneuse-ök voltak, ezért a lány vagyonára gondolva összeszorították fogukat, és bátran megcselekedték, amit megkövetelt a család pénzügyi helyzete. Magától értetődő persze, hogy ez egyáltalán nem lehetett kellemes feladat.

De Jeffnek nem kell ilyen akadályt legyűrnie. A szóban forgó gazdag, ifjú hölgy gyönyörű és bájos gazdag ifjú hölgy, ráadásul Jeff saját bevallása szerint is fülig szerelmes bele. Mégis, a fiú valami nevetséges Potter-féle skrupulus okán visszavonulót fűjt. Igazán nem csodálható, hogy Old Nick, amikor odakérette a pincért, a szokásos szódás whisky helyett fél üveg pezsgőt rendelt. Ha az ember szívét súlyos bánat gyötri, csakis Mumm, Bollinger valamint Messrs. Perrier és Jouet képes felvidítani.

Kiürítette poharát, majd újratöltötte, és álmodozva figyelte a pereme felé szállingózó gyöngyöző buborékokat. Már kezdte magát némileg jobban érezni, amikor a kitűnő nedű minden jótékony hatása egyetlen pillanat alatt elillant, mert közvetlen közelében egy lőszerraktár felrobbanására emlékeztető kiáltás harsant.

– HOL van a Quibolle-dosszié? – érdeklődött M. de La Hourmerie, mert ő volt a hang forrása. – HOL VAN A QUIBOLLE-DOSSZIÉ?

Ebben a pillanatban lépett Kate a teraszra. A délután meleg volt, ezért felmerült benne, hogy jólesne meginni egy limonádét, illetve, ahogy ebben szörnyű országban mondják, egy citrónadót. Miután helyet foglalt egy csíkos napernyő alatt, első pillantása Old Nickre esett, amint néhány asztallal arrébb élénk társalgásba merül egy alacsony, köpcös, mopszliszerű emberkével, akinek fejét széles kötés bontotta.

3

Amióta csak azon a bizonyos napon Marquis de Maufringneuse és fia, Comte d'Escrignon belépett az életükbe, Kate keblét bizonytalanság, aggodalom és nyugtalanság marcangolta. A sorok között olvasás és a baljós dolgok megérezése szakértőjeként gyanúja azonnal fölébredt, amikor meghallotta, hogy Terry már nem tartja magát tervéhez, miszerint sarujáról is lerázza Roville porát és hazamegy. Ez a pálfordulás Kate-et dühödt töprengésre készítette.

Mert ha, így okoskodott, egy lány azt mondja, haza akar menni, de egy sötét szemű, Gregory Peckre emlékeztető úriemberrel történt találkozást követően azt mondja, mégse akar hazamenni, az bizony jelent valamit. És Kate arra a következtetésre jutott, az idősebb nővérnek kutya kötelessége, hogy e Peck-szerű fiatalember anyagi helyzetét felderítse.

Abban pedig erősen kételkedett, hogy az a bizonyos helyzet kiállná az alapos vizsgálódás próbáját. Nem egy, de száz olyan újságcikket olvasott már, amelyekben kiderült, hogy a külföldi arisztokrata valójában pénztelen szélhámos. Old Nicket és fiát illető érzése szinte szó szerint megegyezett azzal, ahogy Mrs. Pegler Terryről és órála vélekedett. Csak apró különbség, hogy Mrs. Pegler, amikor aggodalmait Boissonade rendőrkapitány együtt érző fülének kitárta, nőnemű kalandorokról beszélt, Kate

pedig hímnemű kalandorokra gondolt.

A kalandorok anyagi helyzete utáni tudakozással kapcsolatban az egyetlen gond, hogy igen nehéz megbízható információforrást találni. Ha az ember magát a kalandort kérdezi, hogyan is állnak pénzügyei, csak egy jeges pillantást kap válaszul. Az ember persze a kalandor barátainál is érdeklődhet, de azok bizonytalannal nem tudnak többet, mint amennyit az illető önmagáról elmesélt. A probléma megoldását tekintve ugyan pillanatnyilag holtpontra jutott, ám az ügy továbbra is gyötörte Kate-et, és még mindig a megoldás keresése foglalta le elméjét, amikor az asztalnál, limonádéját szürcsölve észrevette Old Nicket és a bekötözött fejű embert.

Ahogy figyelte őket, egyre inkább gyökeret vert benne a gondolat, hogy most talán ráakadt arra az információforrásra, amelyre olyan égetően szüksége van. Az objektív megfigyelő számára nyilvánvalónak tűnt, hogy a bekötözött fejű ember jól ismeri Old Nicket, de testtartása és viselkedése azt is egyértelművé tette, hogy nem barátként tekint rá. Ha a megfigyelő mindössze azt látja, milyen mozdulatokkal rázza az öklét és milyen kezdetleges tánc lépéseket lejt körülötte, azonnal tudja, ha ez az ember egy jövőbeni alkalommal bárkit is keblén fog melengetni, az minden bizonytalannal nem Marquis de Maufingneuse et Valerie-Moberanne lesz. Túl messze voltak, hogy a beszélgetésből bármit is hallani lehessen, de ha valaki a gesztusnyelv értelmezése terén Kate képességeivel rendelkezik, annak kétsége sem lehetett afelől, hogy a bekötözött fejű ember rendkívül sértő jelzőkkel illeti a Marquis de Maufingneuse et Valerie-Moberanne-t, és egészen pontosan leírja neki, hova menjen.

Egy ideig úgy tűnt, a jelenet, ahogy az ilyen jelenetek esetében oly gyakran megesik, sohasem ér véget. Old Nick azzal a tiszteletteljes figyelemmel hallgatta a másikat, amelyet egy udvarias ember a sokadszorra hallott, unalmas történettel szemben tanúsít, ám aztán olyan mozdulatot tett, amely a

távolból a beszélgetőtársának adott bátorító vállveregetésnek látszott, és bement a hotelbe. Valójában az történt, hogy Old Nick, kihasználva azt a pillanatot, amikor M. de La Hourmerie kifogyott a szuszából, közbeszólt, mondván, eszébe jutott, hogy a Quibolle-dosszié valószínűleg a szobájában található, a személyes ingóságai között, és most felszalad érte és megkeresi. Old Nick eltűnt, M. de La Hourmerie pedig, az előbbi megerőltetéstől még némileg fújtatva, leroskadt a megürült székbe, és az asztalon álló pezsgőspohár felé nyúlt. Dorothy Dix²⁰ vagy más, az etikettben járatos szaktekintély persze felhívta volna a figyelmét, hogy az imént Old Nick fejéhez vágdosott sértő jelzőket tekintve aligha helyénvaló kiszolgálnia magát a nevezett pezsgőjéből, de M. de La Hourmerie-t az etikettben járatos szaktekintélyek távolról sem érdekelték. Az aranyló nektár már éppen elkezdett lefelé csordogálni a torkán, amikor észrevette, hogy egy hölgy áll az asztal mellett.

– Ó, szegény ember – mondta Kate, mert úgy érezte, a nőies együttérzés kimutatása a legjobb nyitólépés. A nőies együttérzés verhetetlen.

M. de la Hourmerie első, ösztönös reakciójaként – mivel hiába voltak gondolatai keserűek, magára kívánt maradni velük – a tolakodó nőszemély fejéhez akarta vágni a poharat, ám abban még akadt némi pezsgő, és az elővigyázatos ember e nedűből egyetlen cseppet sem veszteget el. Ezért megelégedett azzal, hogy rosszkedvű baziliszkusként bámult a nőre.

– Motorbaleset érte? – kérdezte Kate.

A bizalmas közlés vágya legyőzte M. de La Hourmerie ingerültségét. Jottányit sem változtatott véleményén, miszerint Kate leginkább azt érdemelné, hogy tompa késsel megnyúzzák és ezt követően forró olajba mártsák, mindazonáltal kivételesen eltökélt ember az, akinek fejét mullpólyába bugyolálták, és mégis képes ellenállni a sürgető vágnak, hogy világgá kürtölje azon eseményeket, amelyek jelen bebugyolált állapotához vezettek.

– Nem – vetette oda kurtán. — Fejbe vágta egy

szekercével.

– Micsoda?

M. de La Hourmerie undok pillantást vetett rá. – Jól hallotta – valami ilyesmit morgott.

– Ezt nem mondja komolyan! – hitetlenkedett Kate enyhén kotkodácsolva.

– Akkor talán tájékoztasson arról – felelte gyorsan a riposztokra képes ember lévén M. de La Hourmerie –, hogy maga szerint mit mondtam komolyan. Megismétlem az állításomat. Fejbe vágtak egy szekercével.

– Uram, irgalmazz!

– Az ütés egyébként félrement, mert annak a bolondnak kicsúszott a kezéből a fegyver. Az ember azt gondolná, hogy ha egy illető szekercével akar megölni valakit, akkor e szándék megfelelő módon történő kivitelezése tökéletesen egyszerű dolog. De nem! Felületesség! Szakszerűtlenség! Ez a Köztisztviselői Kar átka – tette hozzá, M. de la Hourmerie eltűnődve.

Kate még mindig kotkodácsolt.

– Ki volt ez az ember?

– Az egyik beosztottam. Letondu a neve a fickónak.

– De hát miért vetemedett ilyesmire?

– Mert dühöngő őrült. Arról hadovált, hogy valami fényes alak jelent meg neki, és megparancsolta, pusztítsa el az egyes osztályok vezetőit, kezdve velem. Az egész ügy képtelenség. Szerintem az a fényes alak meg se jelent neki, nemhogy egy szót is szólt volna.

– Nem csodálom, hogy ideges.

– Ideges? – A Kate szóhasználata miatti felháborodás szinte szétrobbantotta M. de la Hourmerie-t, mintha trinitrotoluollal töltötték volna fel, és egy óvatlan kéz megnyomta volna az aktiválógombot. – Engem halálra üldöznék az emberek. Először is ez a disznó Marquis...

Kate örömmel üdvözölte, hogy Old Nick bekerült a

beszélgetés témái közé. Már régóta azon törte a fejét, hogy terelhetné rá a szót.

– Láttam, hogy beszélgetett a Marquis-val – kezdte.

– Én beszéltem hozzá – pontosított M. de La Hourmerie komor elégtétellel. – Bizony, bizony, én beszéltem hozzá. Képes volt lelépni, zsebében a Quibolle-dossziéval...

– Mit mond?

– A Quibolle-dossziéről beszélek – emelte fel hangját de La Hourmerie. – Magával vitte az irodából aznap, amikor kirúgtam.

– Ezt nem értem. A Marquis a maga alkalmazottja volt?

– Éveken át. Legalábbis én éveknek éreztem. Az egyik ügyintézőm volt, de talán a legrosszabb mind közül.

– Az egyik ügyintézője? Akkor nem gazdag?

– Alkalmatlan naplopó, soha meg nem jelent az irodában, de annál rosszabb volt, ha megjelent, azzal a gyomorforgató vigyorral az arcán... Gazdag? Egyáltalán nem gazdag.

– És az ardennes-i kastély?

– Eladták évekkal ezelőtt. Mindenki ismeri Marquis de Maufringneuse-t. Egy amerikai milliomosnőt vett el, de az meg elvált tőle. Egy fillérje sincs.

– Nahát – mondta Kate, azon nő zord örömeivel, aki abban a helyzetben van, hogy így szólhat: „Nem megmondtam?” Ebben a pillanatban jelent meg újra a színen Old Nick, és az elkerülhetetlennel bátran szembenézve mentegetőzni kezdett.

– Drága barátom! Mit is gondolhat rólam?

M. de La Hourmerie egy rövid bekezdésben emlékeztette, hogy az imént már kifejtette, mit is gondol róla.

– Épp most jutott eszembe, hogy a Quibolle-dossziét a párizsi lakásomban hagytam. A fiókos szekrény bal felső fiókjában megtalálja, a zsebkendőim alatt. A házmester majd beengedi. Csak említse meg neki a nevem és azt, hogy én küldtem. Talán nem ártana néhány frankot is csúsztatni a fickónak.

M. de La Hourmerie egy percig meredten bámulta Old Nicket, ám érezvén, nem áll rendelkezésére szó, hogy a helyzetet

méltó módon rendezze, sarkon fordult és eltávozott. Old Nick már épp arra készült, hogy leüljön és felújítsa bensőséges kapcsolatát a pezsgősüveggel, amikor egy hideg női hangot hallott: „Beszélni szeretnék magával, Marquis”. Kate állt szemtől szemben vele.

Kate ajkai egyetlen, keskeny vonallá zárultak össze, szemében eltökélt fény villogott. Old Nicket az egyik tizennyolcadik századi Marquise de Mauftringneuse-re emlékeztette – a családi arcképcsarnokba lépve, balról a harmadik –, akinek fenyegető tekintete már kisgyerek korától üldözte.

4

Jeff egy ponton elakadt a regényírásban, és épp a probléma megoldásával küszködött, amikor Old Nick berobbant az ajtón. Jeff fején átfutott a gondolat, hogy még az árvák életében is található az ember néhány pozitívumot, hiszen nem lévén apjuk, aki folyamatosan mérgezett egérként rohangál ki-be, nekik talán sikerülhet némi munkát is végezniük. Mindazonáltal kötelességtudó fiú lévén elrejtette bosszankodását, megfordult és köszöntötte a behatolót.

– Helló, Nick! – szólt. – Újra itt? Szeretsz errefelé járni, ha jól látom.

Csak e szavak végeztével észlelte, hogy atyjának normális esetben higgadt arca most gondterhelt és nyúzott, ráadásul nehezen lélegzik, mint akit egy gyalázatos szerencsével útnak indított parittyakő vagy nyílvessző érzékeny ponton talált el.

– Mi a csoda! Valami baj van? – kérdezte érdeklődve. – Összefutottál az egyik hiteleződdel?

Old Nick úgy fújtatott, mint egy bálna.

– Jafe, szörnyű dolog történt! Miss Trent! Ez rettenetes! A lelkem legmélyéig meg vagyok rendülve.

Jeff arca elsápadt.

– Megsebesült?

Old Nick zavarba jött.

– Megsebesült? Dehogyan. Ki sebesítette volna meg?

– Akkor nem szenvedett balesetet?

– Tudtommal nem. Ragyogó egészségnek örvend, amennyire tudom.

– Akkor meg mi az ördögnek rémítész halálra? – kiáltotta Jeff haragosan. – Azt hittem, arról beszélsz, hogy elütötte egy teherautó vagy más szörnyű dolog történt veled.

– Rosszabb dolog is történhet, mint hogy az embert elüti egy teherautó – felelte Old Nick komoran. Szünetet tartott, azt latolgatva, hogy kíméletesen tudassa az újságot Jeff-fel vagy sem. Aztán arra következtetésre jutott, hogy nem ez az alkalom, amikor érdemes kerülgetni a forró kását és szőrmentén fogalmazni. – Épp most beszéltem az unokanővérével – mondta. – Mindent kiderített az anyagi helyzetünkről. Pontosán tudja, hogyan állunk. Hogy nekem nincs egy fillérem se és neked sincs egy filléred se. És most készülj fel a legrosszabbra, fiú. Miss Trentnek sincs egy fillére se.

– Micsoda?

– Egyetlen huncut garasa sincs – pontosította a képet Old Nick síri hangon. – Egy csirkefarm harmadrészének tulajdonosa Amerikában. Ennyi. Még csak nem is különösebben nagy csirkefarmé, ahogy kivettem a nő szavaiból.

– De hát akkor mit keres a Splendide lakosztályában?

– Nemrégén kisebb pénzüsszeghez jutott, feltehetőleg örökölte, és úgy döntött, hogy egy roville-i kirándulásra költi. Az ember persze tudja, mi jár az eszében – tette hozzá Old Nick, aki maga is pontosan így cselekedett volna, ha történetesen lánynak születik. – Abban reménykedik, hogy gazdag férjet fog magának. Milyen kegyes adomány a Gondviseléstől, hogy lehetővé tette számomra felfedezni mindezt, még mielőtt véglegesen és visszavonhatatlanul elkötelezted volna magad! Nem vagyok vallásos ember, de vannak pillanatok, amikor az ember nem is

tagadhatja, hogy érzi a... hogy is mondjam... az oltalmazást.

Az ájtatos kinyilatkoztatás félbeszakadt, mert Old Nicket megriasztotta a gyermeke ajkáról felhangzó kiáltás. Jeff arcán az Ébredő Lélek kifejezése jelent meg. Ha Old Nick helyében most Clutterbuck állt volna, arról tájékoztatva őt, hogy a partnerével, Winchcel való alapos megbeszélést követően arra az elhatározásra jutott, miszerint Jeff regényét az őszi kiadványlistára helyezi, az ifjú akkor sem lett volna jobban elragadtatva.

– De hát ez csodálatos! Ez nagyszerű! Így már minden tökéletes! Most végre továbbléphetünk! Ha ő is olyan ágrólszakadt, mint én...

Old Nick tetőtől talpig megremegett.

– Csak nem akarod mindezek után megkérni a kezét?

– Miért, szerinted mi egyebet kérhetnék meg? Most, azonnal írok neki egy levelet, amelyben elhívom holnapra vacsorázni, és abban a pillanatban, hogy fölszolgálták a kávé és nincs pincér a közelben, hogy fülét hegyezve kihallgasson mindent, amit mondandók vagyunk, akkor... nos, akkor pontosan tudom, mit kell cselekednem.

– Fiam, esedezem...

Jeff meglepődve nézett apjára.

– Nem tetszik neked ez az ötlet?

– Szerintem rettenetes. Nem vehetsz feleségül egy koldust!

– Miért ne vehetnék? Idefigyelj! Olajozd meg berozsdásodott tánc tudásodat, Nick, mert hamarosan az esküvőnkön fogod járni. El nem tudom képzelni, mi az ördögnek csapsz ekkora húhót – jelentette ki Jeff, és a Potter-jellemvonások láthatólag eluralkodtak rajta. – Azt mondtad, nincs pénze. Jó. És akkor mi van? Nekem sincs pénzem. Jó. És akkor mi van? Miért baj az, ha össze kell húzni a nadrágszíjat, amikor két ember szereti egymást? Ez az igazi élvezet! A legegyszerűbb dolog is kalanddá változik. Ha egy új kalapot tudsz venni a feleségednek, az már nagy teljesítmény. Az álmok, a tervek, a leküzdendő akadályok –

egy gazdag embernek semmi ilyesmi nem juthat osztályrészül.

– Ez igaz – vetette közbe Old Nick bátran –, de nem is kell mocsokban élnie egy hatodik emeleti padlásszobában.

Jeff nem hagyta magát elbátortalanítani ilyen megjegyzésektől.

– Én egy hatodik emeleti padlásszobát akarok. Gyertyával az ágy mellett. És ha elfújod a gyertyát, miért ne hihetnéd, hogy selyemfüggönyökkel ékes versailles-i szobában éjszakázol, ahol Cupidók táncolnak a mennyezetten? Ez az élet, Nick, ez a valódi élet!

Old Nick rémülten bámult egyetlen fiára.

– Magasságos ég! – kapkodott levegő után. – Te egy istenverte költő vagy!

Bármely más alkalommal Jeff szenvedélyesen visszautasította volna ezt a vádat, de most túlságosan elfoglalta, hogy föl-alá rohangáljon a szobában, ujjait pattogtatva.

– Valószínűleg te is észrevetted már, hogy az orra hegye picit fölfelé áll, ugye? – folytatta mélyen megindult hangon. – És két apró szeplő is virít rajta. Fel tudod fogni, mit jelent, ha ezt folyamatosan láthatod otthon?

– És te fel tudod fogni – vetette ellene Old Nick, a sokk után helyrerázódva –, hogy most, miután megismerte anyagi helyzeted, rád se néz többet?

– De rám fog nézni.

– Ezt elég valószínűtlennek tartom. Ha én lennék az ő helyében, kitörölnék téged a gondolataimból is, és egy Butchhoz hasonló milliomoshoz mennék feleségül.

– Öreg ördög vagy te, Nick, hiányzik belőled minden finomság. Butch, ugyan már! Terry soha nem menne Butchhoz a milliói kedvéért. Szintiszta aranyból van az a lány. Ám ha mégis cserben hagyna, akkor arcomat a fal felé fordítom és feladom a harcot.

– De, Jafe...

– Hagyj magamra, Nick – mondta Jeff. – Egyedül szeretnék

maradni. Erre a levélkére kell koncentrálnom. Tökéletes munkát akarok végezni.

Old Nick normális esetben – a nemrégiben M. de La Hourmerie-nek adott tanácsnak megfelelően – ruganyos léptekkel járt. Most azonban csak botladozott, mondhatnánk, tántorgott míg le nem jutott a hotel előcsarnokába. Jeff lírai kitörése Maufringneuse lelkét a legmélyéig megrázta. Nincs olyan, a házasságot mindenfajta beteges érzelmet mellőző, egyszerű üzleti szerződésnek tekintő ember, akit örömmel tölt el, hogy egy olyan fiú atyja, aki láthatólag az Utolsó Romantikus Lélek a világon. Old Nick lassan levonszolta magát a lépcsőn, lassan átbotorkált az előcsarnokon és lassan becsoszogott a Hotel Splendide büszkeségébe, az amerikai bárba.

Szépen formált cipőjét a réz lábtartóra helyezve felszólította Philippe-et (korábban Chez Jimmy, Párizs), hogy keverjen neki egyet jogosan ünnevelt specialitásaiból.

5

Mintegy negyedórával később történt, hogy a némileg felfrissült, ám még mindig rogyadozó térdű Old Nick ki-lépett a bárból, és az előcsarnokon átkelve összetalálkozott Terry-vel, aki épp úszásból tért vissza.

Old Nick azon kapta magát, hogy ferde pillantással méregeti a lányt. Bármennyire is kedvelte – elég kevés olyan ifjú hölgyre emlékezett, aki iránt az első pillanattól kezdve ilyen határozott szimpátiát érzett ám ha a dolgot magát harag és részrehajlás nélkül nézte, Terry bizony rútul visszaélt egy jó ember bizalmával. Senkinek, aki ilyen gazdagnak tűnik, mint ő, és ilyen drága szállodában bérel lakosztályt, mint ő, Old Nick véleménye szerint egyszerűen nincs joga ahhoz, hogy kiderüljön róla, miszerint egy kicsiny, Long Island-i csirkefarm harmadrészének tulajdonosa. Old Nick ezt sunyi és alattomos dolognak tartotta.

Mindazonáltal az öregúr modorában semmi sem árulta el, hogy mily mélyen megsebezték és mily szomorúnak tartja a

tényt, miszerint megrendült bizalma az amerikai nőkben. Szokásos udvariasságával csókolta kezét, és kijelentette, nagy örömmel tölti el a gondolat, hogy este ismét találkozhatnak.

– Mrs. Pegler említette, hogy önök is elfogadták vacsorameghívását.

– Igen – biccentett Terry. – Már alig várom. Nagyon jó mulatság lesz egy vidéki vacsora. Ez a Grenouillière elég felkapott hely, ugye?

– Meglehetősen jó hírnévnek örvend.

– Ki lesz még ott?

– Úgy tudom, Mrs. Pegler egy-két ismerőse.

– A maga fia?

– Ő nem. Jafe egy barátjával vacsorázik.

– Ó! – mondta Terry nagyon igyekezve, hogy hangjából ne hallatszódjék ki a csalódás. – És Freddie Carpenter?

– Ő sem lesz jelen. Itt vacsorázik Miss Todd-dal. Egy koncertre látogatnak el.

– De legalább maga ott lesz.

– Valóban, én ott leszek.

– Nos, ennél több nem is kell egy sikeres partihoz, ugye? – mondta Terry, és széles mosollyal útnak indult a lépcsőn felfelé.

A lakosztályba érve Terry konstataálta, hogy Kate még nem tért vissza, és nagyon örült, hogy a nővére nincs jelen. Egyedül akart maradni, hogy félbeszakítás nélkül szentelhesse elméjét annak a problémának, amely a jachton tett látogatás óta gyötörte. Ez a probléma Jeffet érintette és főleg azt, miért viselkedik a fiatalember olyan különös módon.

Jeff magatartása zavarba hozta Terryt. Azon ritka alkalmakkor, amikor kettesben maradtak, kitüntető udvariassággal, akkurátusan illedelmesen bánt vele, de mindig szinte a zárkózottságig tartózkodó maradt. Soha nem utalt semmivel arra, hogy kettejük között némi közömbös társalgásnál több is történt. Mintha az, amit ő élete legmeghatározóbb pillanatának érzett, a fiú számára csak mindennapi kis epizód lett

volna, ami semmit nem jelent.

És lehet, gondolta keserűen Terry, hogy fején találta a szöveget. Ő elég naiv ahhoz, hogy hatalmas jelentőséget tulajdonítson azoknak a csókoknak, a remegő hangú, töredezett szavaknak, és szegény, ostoba feje nem fogja föl, hogy a férfi valószínűleg minden szembejövő nőt végigcsókol, aki nem egy bányarémm, és ráadásképpen remegő hangú, töredezett szavakat szór elébe. A francia férfiak már csak ilyenek, pillangóként repdesnek virágról virágra. Valószínűleg tíz perccel később már el is felejtette az egészet. Valószínűleg regimentnyi szeretője van mindenütt, ahol jár. Valószínűleg ez a „barát” – ha! –, akivel ma este vacsorázik, e szeretők egyike, valamilyen rettenetes, magas sarkú cipőt viselő és nyakláncokkal, szalagokkal cicomázott kis cocotte, akit Fifi vagy Mimi, vagy valami más, visszataszító néven szólít, az pedig „cheri”-nek hívja őt.

Meglehetősen csúnyákat gondolt erről a lehetetlen teremtéstről és még csúnyábbakat Jeffről, amikor ez utóbbi kis levélkéjét fölhozta ugyanaz a fiatalkorú ruritániai altábornagy, aki M. de La Hourmerie sürgönyét is kézbesítette Old Nicknek. Terry kinyitotta a borítékot, és a világról alkotott elképzelése – miszerint az meglehetősen silány és alávaló – mintegy varázsütésre azonnal megváltozott. A nap kisütött. Egy láthatatlan zenekar lágy zenét kezdett játszani. A szőnyeg mintáin át rózsák és ibolyák ütötték fel fejüket. És Jeff, akire egy pillanattal korábban még a farkas és a féreg kellemetlen keverékeként gondolt, szárnyakat növesztett, és fejét dicsfény fogta körül.

Háromszor is elolvasta a levelet. Rövid volt, hangneme visszafogott, de Terry számára gyönyörűnek tűnt. Újra elolvasta. Most még gyönyörűbben hangzott, mint valaha. Már éppen ötödször olvasta el, minden arany szavát gondosan elméjébe vésve, amikor megsörrent a telefon.

A recepciók arról tájékoztatta, hogy két úriember keresi, és roppant hálásak lennének, ha rendkívül fontos ügyben pár

píllanatra nekik tudná szentelni az idejét.

6

A két úriember, aki néhány perccel később az előcsarnokban megjelent, csak a legnagyobb jóindulattal volt úriembernek nevezhető. Egyikük – melankolikus, apró személy, ásóformára vágott szakállal – úgy festett, mint egy hotelzenekar klarinétosa, míg a másik, aki azt a benyomást keltette, hogy élete bizony nem mentes gondoktól, mintegy hatlábnyira magasodott cipőstül, és lekonyuló bajuszt viselt. A bemutatkozás feladatát ő vállalta magára.

– A nevem Punez, Mademosielle.

– Örvendek a szerencsének.

– A sógorom, M. Floche.

– Jó napot kívánok, M. Floche. Nos, miben lehetek a szolgálatukra? – kérdezte Terry elég nehezen fogva vissza magát, nehogy közlékenységi rohamában elárulja, másnap vacsorázni megy az egyetlen emberrel, akivel egyáltalán bárki is vacsorázni akarhat. Időközben rájött, miért is tűnik neki ismerősnek a két látogató. A szakállnak és a bajusznak tulajdoníthatóan pont olyanok voltak, mint Mutt és Jeff.²¹ Mármint nem az ő Jeffje, hanem a másik. Mutt bonyolította a társalgást, míg Jeff meglehetősen hallgatag természetnek mutatkozott.

– A roville-i rendőri erők kötelékébe tartozom, Mademosielle.

– Ó, igen?

– M. Boissonade, a kapitány segédje vagyok.

– Ó, igen?

– Aki egy disznó, egy bunkó, egy zsarnok – sorolta M. Punez szívből jövően. – Egy *rogommier* – tette hozzá. A szó ismeretlen volt Terry számára, de azt ösztönösen megsejtette, hogy nem bóknak szánták. El is raktározta agyában későbbi felhasználásra.

Esetleg érdemes lesz Mr. Clutterbuck fejéhez vágni, ha legközelebb a méz ára miatt kezd hepciáskodni.

– Boissonade összeesküvést sző az ön boldogulása ellen, Mademosielle. Hallottuk. Én is meg a sógorom, M. Floche is. Kihallgattuk az ajtón keresztül. Ugye, így történt, Hyacinthe? – kérdezte M. Penez, mire M. Floche, aki láthatólag hallgatott erre a rendkívüli névre, kurtán meglengette a szakállát, mintegy kijelentve: „jól beszélsz” (tu parles bien), pontosan így történt.

Terry zavarba jött. Ha nemzetközi kémnő lett volna, aki bármely országban járjon is, fél szemmel mindig a rendőrséget figyeli, ezt az információt kétségtelenül egy könnyed „oh la la” felkiáltással és felékszerezett kezének hanyag mozdulatával intézi el. De Terry nem volt nemzetközi kémnő.

– Mit akar azzal mondani, hogy a kapitány összeesküvést sző a boldogulásom ellen? – kérdezte, mert ugyancsak meglepte, hogy egy általa nem is ismert rendőrkapitány nem csupán tudja, hogy neki van boldogulása, de még csak nem is áll összeesküvést szőni ellene.

– Ma éjszaka idejön, hogy átkutassa a lakosztályát egy bizonyos Madame Payglare megbízásából.

Terry szeme elkerekedett. Ennek a dolognak már kezdett értelme lenni.

– Talán jobb lenne, ha elmondanának nekem mindent, az elejétől kezdve – kérte.

M. Penez pedig elmondott neki mindent, az elejétől kezdve. Amikor végzett, Terry átélte azon utazó érzelmeit, aki sötét éjszaka dühöngő viharban keresi az útját, és egy villám fényénél hirtelen észreveszi, hogy szakadék szélén áll. Elgondolkodva az ajkába harapott. Mrs. Pegler iránt táplált érzelmei, amelyek sohasem voltak különösebben gyengédek, még hűvösebbé váltak. Egy érzékeny lányt bizony megsebez, ha megtudja, kizárólag annak köszönheti a vacsorameghívást, hogy ne legyen láb alatt, amikor a rendőrség átkutatja a holmiját.

– Mit gondolnak, mit kellene tennem?

M. Punez készen állt a válasszal. S miközben szavakba formálta, szemében bosszúszomjas fény csillant. Igen sokat szenvedett M. Boissonade keze alatt.

– Ha én a Mademosielle helyében lennék, gondoskodnék róla, hogy valamely izmos férfiismerősöm jelen legyen és készen álljon méltóképp fogadni a disznót, amikor belép. Például ráugrik a sötétben és...

– ...és ad neki egy *marront* – szólalt meg most első ízben M. Floche.

– Egy *marront*.

M. Punez egy kézmozdulattal jelezte, hogy sógora azt az elintézési módot pártolja, amelynek során a Mademosielle izmos férfiismerőse a behatolónak lekever egy fülest, benyom egy tockost, esetleg monoklit sikerű a szeme köré. Terry szívből egyetértett velük abban, hogy ez mindenképpen kívánatos lenne. Elszomorította az a gondolat, hogy Jeff, akinek pedig kifejezetten élvezetet okozna a régi partizán idők szelének visszatérte, nem elérhető az ügy rendezésére. De Freddie Carpenter is kéznél van. Nem igazán volt ugyan tisztában azzal, mi módon szoktak rendőrkapitányok hölgylakosztályokat átkutatni, de feltételezte, hogy M. Boissonade látogatására olyan kései órán kerül sor, amikor Freddie már visszatér a koncertről. Igen, a nép választása Freddie-re esett.

Terry sugárzó pillantását M. Punezre fordította.

– Nem is tudom, hogyan köszönjem meg – mondta.

M. Punez szerényen sejteni engedte, hogy csupán azt tette, amit minden férfi megtett volna – mármint arra célzott, minden olyan férfi megtett volna, aki hosszú éveken át Pierre Alexandre jól vasalt sarka alatt sínylődik, és most végre esélyt lát, hogy valamit visszafizessen szenvedéseiből. M. Punez testtartása kifejezett elégedettséget sugárzott, és M. Floche arca is (már amennyi a szakáll alól kilátszott belőle) jelentős mértékben felderült. Amikor pár perccel később ajánlották magukat és egyedül hagyták Terryt, hadd elmélkedjék ügyeinek e meglepő

fordulatán, volt bennük valami a régi stílusú vaudeville kabarék táncos-komikus párosaira emlékeztető hetykeség, akik a többszöri újrázás után távoznak a jobb kettőn.

Terry lelki szemei előtt Freddie képe ötlött fel, és ezt megnyugtatónak találta. Új ismerősökre szert téve soha-sem tartott sokáig, hogy Freddie szóba hozza az egyetemi futballpályán töltött régi szép napokat, és Terry pontosan értesült róla, mivel érdekeltte ki a fiú a Butch becenevet. Terry számára egyértelmű volt, kifejezetten a Princeton csapatának egykori védőjátékosa szükségeltetik ahhoz, hogy ráébressze Pierre Alexandre Boissonade-ot, mennyire csúnya dolog éjnek évadján beosonni hölgyek lakosztályába és átkutatni azt. A Frederick Carpenter kilencven kilójával való találkozás az éj sötétjében fordulópontnak bizonyul majd Pierre Alexandre Boissonade életében, és egyáltalán nem válik kárára. Ez élményt követően sokkal komolyabb, mélyebben érző rendőrkapitány lesz belőle. Terry éppen azon sajnálkozott, hogy Mrs. Pegler nem lesz a kapitány társaságában, hogy a fenyegető sorscsapásból ő is kivegye a részét, amikor Kate belépett a szobába.

Kate diadalmasnak tűnt, és egyetlen elfogulatlan kritikus sem tagadhatta, hogy jogosan az.

– Nos – kezdte, és rögtön a közepébe vágva folytatta, mert túlságosan is fel volt ajzva, hogysem a napirendi pontok közül a könnyebbekkel kezdje a nagy horderejűek előtt. – Mindent megtudtam a drágalátos Marquis-ról meg a hasonszőrű fiacskájáról. Ahogy az elejétől kezdve gyanítottam: csalók. Egyetlen megveszekedett fillérük sincsen.

Léhaság lenne tagadni, hogy Terry megdöbbsent a hír hallatán. Szemei tágra nyíltak.

– Micsoda?

– Beszéltem azzal az emberrel, aki a Marquis főnöke volt valamelyik minisztériumban. A Marquis csak a beosztott hivatalnokai egyike volt, és most már nem is az. Kirúgta.

– Azt akard mondani, hogy nem is Marquis?

– Ó, felőlem még Marquis is lehet – legyintett Kate. – Ki nem az Franciaországban? A lényeg, hogy ő is csak egy lecsúszott arisztokrata, aki nyári üdülőhelyeken kísért és szellemes társalgásából próbál megélni. Egyáltalán nincs pénze.

Terry kezdett magához térni. Pénz? Ugyan mit számít a pénz? Mit számít bármi is azon kívül, hogy holnap Jeff-fel vacsorázik?

– És ez még nem minden – folytatta Kate. – Elmondtam neki azt is pontosan, hogy a te helyzeted milyen.

– Csak nem!

– Csak igen. Elárultam neki, hogy egyetlen cented sincs azon kívül, amit tojás és méz eladásából szerzel. Amikor ott hagytam, úgy elszelelt, mint a Fehér Nyúl az *Alice Csodaországban* című könyvből. Valószínűleg a fiához sietett az újsággal. Úgy vélem, az ifjú embert sem látod már soha többet.

– Holnap velem vacsorázom.

– Azt te csak hiszed. Mikor hívott meg?

– Épp most kaptam tőle egy levélkét.

– Fogadok, még azelőtt írta, hogy meghallotta a rossz hírt. Holnap is fogsz kapni egy levélkét, ám abban az áll majd, rettenetesen sajnálja, de valami nagyon fontos dolog jött közbe, és le kell mondania a találkozót.

– Semmi ilyesmit nem kapok!

– Valószínűleg épp most írja – vetette oda Kate, és szobájába ment, hogy levegye a kalapját.

Távozása után Terry hosszú perceken át vakon meredt egy képre a falon, mivel a Hotel Splendide első emeleti lakosztályainak falát képek és egyéb művészi alkotások borították, a költségekre való tekintet nélkül. Úgy érezte magát, ahogy Pierre Alexandre Boissonade fogja érezni, amikor összetalálkozik ma este Freddie Carpenterrel. Aztán hirtelen felemelkedett lelkéről a felhő. A zsibbadt érzés eltűnt, és újra önmaga volt. Azon elképzelés teljes abszurditása, hogy Jeff olyan ember, amilyennek Kate lefestette, kacagásra ingerelte Terryt.

Még akkor is nevetett, amikor belépett nővére szobájába.

– Ó, Kate – mondta. – A mai vacsora. Nem megyek.

Kate nagyot nézett.

– Nem jössz? Ezt meg hogy érted?

– Úgy, hogy nem leszek a jelenlevők között.

– De hisz elfogadtad a meghívást.

– Nem érdekel.

– Nélküled én sem mehetek.

– Dehogynem mehetsz. Mondd meg a Pegler nyanyának, hogy fáj a fejem.

– Idejön érdeklődni.

– Nem fog idejönni, mert a szörnyű hírt innen harminc kilométerre, a semmi közepén tudja majd meg. A megbeszélés szerint a helyszínen van a találkozó. Valami angol barátja visz minket oda, mert az ő kocsijába már nem férünk be. Nem lesz módja érdeklődni.

Kate szipogott.

– Terry, én egyszerűen képtelen vagyok eligazodni rajtad. Csak a minap panaszkodtál amiatt, hogy senkit sem ismerünk.

– Én már csak ilyen szeszélyes vagyok.

– Mit fog Mrs. Pegler gondolni?

– Mit számít az, hogy mit gondol? Adj neki egy *marrant*.

– Egy *micsodát*?

– És mondd meg neki, hogy én küldöm – tette hozzá Terry.

Hetedik fejezet

1

Jó későre járt már aznap éjszaka, amikor Jeff a Chester Todd-dal elköltött vacsora után visszaért a hotelbe. A kései hazatérés egyáltalán nem volt szokatlan azon emberek esetében, akik Chester Todd társaságában költöttek el a vacsorájukat. Chester barátságos fiatalember volt, s amikor nem tudta maga mellett a feleségét, aki gyengéd kézzel ellenőrizte önkifejezésének módozatait, szívvel-lélekkel bele szokta magát vetni az este élvezeteibe. Jane Parker éppen Párizsban tartózkodott, mert másnap előkelő közönség előtt készült szólókoncertet adni, és távollétében Chester korlátozás nélkül átadhatta magát mindannak, amire nagyvonalú természete sarkallta. Tizenegy óra harminc táján Jeff ágyba fektette a fiút, majd szobájába tért, hogy lezuhanyozzék. Csak miután felüdülten elhagyta a fürdőszobát, vette észre, hogy az asztalon egy levél hever.

Az alapos vizsgálat kiderítette, hogy a levelet a Rue Jacobi-i címéről küldték utána, és a boríték azt is elárulta, akárki írta a levelet, az a Ritzben szállt meg. Jeff meglehetősen értetlenül nyitotta ki a borítékot, mert ismeretségi köréből senki nem jutott eszébe, aki elég vagyonos ahhoz, hogy egy osztályon felüli szállodát támogasson, ám amint meglátta az aláírást, a szíve akkorát ugrott, mint egy pihenőjéből fölzavart fácan. Ilyen hirtelen és alaposan semmi se tudta fölzaklatni azóta, hogy a Maquis-ban töltött napok egyik reggelén egy tanyát fölkeresve, ahonnan tojástartó remélt megszerezni maga és barátai számára, tömérdek, állig felfegyverzett német katonát talált a konyhában.

Behunyta a szemét. De amikor kinyitotta, az aláírás még mindig ugyanaz volt: J. Russell Clutterbuck.

Egy percig némán bámulta az aláírást, és csak ezután jutott

eszébe, hogy el is olvassa a felette található szöveget.

A levél rövid volt, és üzleti hangnemben íródott. Érződött rajta, hogy szerzője számára az idő pénz. Kiderült, hogy J. Russell Clutterbuck néhány napig Párizsban tartózkodik és beszélni szeretne vele. J. Russell Clutterbuck az iránt érdeklődött, meg tudná-e tisztelni Jeff a jelenlétével ebédre, a szerdai napon. Ez a bizonyos szerda, ahogy Jeff rájött, már amennyire kábult elméje bármire is képes volt rájönni, éppen másnapra esett.

Jeff egy székbe rogyott. Ülő helyzetben agya, zavarodottsága ellenére, már valamennyire összefüggő gondolatokat is tudott alkotni. Márpedig Russell Clutterbuck közleménye, bármilyen rövid volt is, bőséges táplálékkal szolgált gondolatai számára. Nem elsősorban a tényleges tartalma, inkább a sorok közt rejlő mondanivalója miatt.

Russell Clutterbuck beszélni kíván vele. Ez volt a szilárd kiinduló eszme, mert a sorok közötti ebből sarjadt. Ha elfoglalt kiadók veszik maguknak az időt és fáradságot, hogy olyan ifjú szerzőkkel beszéljenek, akik nemrég regényüket küldték el nekik, akkor nem az időjárásról vagy a politikai helyzetről kívánnak társalogni. Nem. A regényről kívánnak szólni, az általa kiváltott érzelmeik mélységéről kívánnak szólni, arról a megdöbbenésről, amely már az első sorok olvastán elfogta őket, és ami miatt úgy érezték magukat, mint a csillagász, amikor távcsövének látómezejébe új planéta úszik be. Teljes képtelenség azt feltételezni, hogy J. Russell Clutterbuck kizárólag azért ragaszkodik Jeff társaságához, mert kíváncsi, milyen érzés lehet egy feltörekvő szerzővel ebédelni. Nyilvánvaló, hogy Clutterbuck terveit közt nem társasági esemény, hanem üzleti tárgyalás szerepel.

Szinte beleborzongott ebbe az örömteli gondolatba, ám ekkor eszébe jutott, hogy másnapra hívta meg vacsorázni Terryt.

Lelkesedésének mintegy hetven százaléka azonnal elszállt. Azzal tisztában volt, nincs más választása, le kell mondania a vacsorameghívást. Semmit sem tudott Russell Clutterbuckról

azon kívül, hogy csodálatosan ösztönző leveleket képes írni, de feltételezte, hogy önnön fontosságával eltelt ember, márpedig egy ilyen ember nyilvánvalóan sértésnek veszi, ha egy ifjú szerző, akivel épp jóízűen ebédel, a mondat közepén félbeszakítja és sajnálkozva kijelenti, hogy távoznia kell, mert egy megbeszélrt találkozóra siet máshova. Nincs mit tenni, üzenetet kell írnia Terrynek.

Az igazi nehézséget az jelentette, mit tartalmazzon ez az üzenet. Első, ösztönös gondolata az volt, hogy mindent elárul a lánynak, eléje tárja reményeit és álmait, de aztán megerősítette magát, és ellenállt a csábításnak. Bár nem volt különösebben babonás ember, mégis úgy érezte, semmi jó nem származhat abból, ha az ember biztosra vesz dolgokat és előre iszik a medve bőrére. Ahogy Henry Weems fogalmazott volna: ne adja el az ember a csirkét, míg ki nem kelt a tojásból.

A végül megszületett levél, amelynek írója a fenti veszély végig észben tartotta, csupán azon tény közlésére szorítkozott, hogy váratlanul Párizsba hívták, azzal a kiegészítéssel ellátva, miszerint képtelen megmondani, mikor tér vissza – hiszen az ember sohasem tudhatja, nem szökken-e szárba valami gyönyörű barátság Russell Clutterbuck és közte, melynek folyományaként az előbbi ragaszkodik hozzá, hogy az utóbbit több napig a társaságában tudja.

Lement a lépcsőn, és a recepcióspulton hagyta a levelet. Aztán fölhívta Freddie Carpentert, és megkérdezte, kölcsönvehetné-e másnap a kocsiját. Jelen felajzott lelkiállapotában a vonatkozásnak a gondolatát is elviselhetetlennek találta. A vándorcigányok érzéseit akarta átélni, amikor az ember csak suhan az úton sebesen, és közben hosszan ábrándozik a szeretett lányról – meg természetesen Russel Clutterbuckról.

erkélyén üldögélt. Ez, Terry-éhez hasonlóan, a Hotel Splendide elegáns első emeletén helyezkedett el, s a holdfényben fürdő tengerre nyílt. Amint véget ért a beszélgetés, Freddie visszatért az erkélyre, és újrakezdte megfigyelői tevékenységét.

Hangulatát mámorosan szentimentálisként írhatjuk le. Milyen szép is az éjszaka! Az égbolt békés nyugalma se pára, se felhő, se folt, se paca nem zavarja meg, mondta magának (vagy valami hasonló értelmű szavakat), és arra is fölfigyelt, hogy furcsa érzések mocorognak negyvennégy hüvelyk kerületű kebelében. Mavis Toddra gondolt.

Pár órával azelőtt Freddie érzelmei Mavis Todd iránt leginkább a lagymatag jelzővel voltak illethetők. Ha leírást kérnek tőle a lányról, valószínűleg bájos, apró teremtnék nevezi, aki a maga módján még csinosnak is mondható, de semmilyen értelemben sem egy bombázó, röviden: olyan lány, akit megszerezni vagy békén hagyni egyre megy; legmegnyerőbb tulajdonsága az, hogy egérszerű és csendes volta miatt szeretetreméltó kontrasztot képez azon festett hajú, szellemeskedő fiatal nőkkel szemben, akik oly sok koktélpartin fagyasztották már meg Freddie véréét. Mert Freddie Carpenter aztán minden volt, csak rámenős aranyifjú nem. Inkább szégyenlős fiatalember, aki azt szerette, ha a lányok csendben maradnak. Sajnos ilyen lányokra csak szökőévenként egyszer bukkan az ember. Szóval Mavist mindig is teljesen elviselhetőnek találta – a színházi kritikusok inkább az „adekvát” kifejezést használnák de semmi többnek. A lány nem igazán pendített meg mélyebb húrokat benne.

Ma este azonban minden megváltozott. Lehullott a hályog a szeméről, és már látta: Mavis Todd mindazon tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek egy lelki társat jellemezhetnek. Úgy érezte magát, mint egy kaliforniai háztulajdonos, aki a hátsó kertben gyomlálgatva legnagyobb meglepésére olajforrásba üti az ásóját. Mintha őrangyala vállon veregette volna, a fülébe súgva: „Butch, te szegény tökfej, hát vak vagy? Nem látod, hogy ezt kerested

egész életedben?”

Mavis már a kezdet kezdetén jó benyomást tett rá, mert készséggel elfogadta javaslatát, hogy blicceljék el a koncertet és menjenek inkább moziba. A klasszikus zene, említette meg, mindig is hasfájást okozott neki, és amikor Mavis erre elárulta, hogy pontosan ugyanezen testtájon, ugyanezt érzi, és kizárólag azért vette fontolóra a koncert meglátogatását, mert a nagynénje utasította (a néni nézetei szerint ugyanis a koncertek pedagógiai szempontból komoly értékkel bírnak), Freddie első ízben érezte: végre találkozott egy lánnyal, aki nem dísznek hordja a fejét, és aki egy komolyabb vizsgálódást is megér.

A vacsora közben tett felfedezés, miszerint mindketten egyaránt utálják a homárt és nagyra tartják Agatha Christie művészetét, már szépen kezdte kikövezni az utat, de csak amikor Mavis elárulta, hogy az a bizonyos George bácsi, akiről a beszélgetés folyamán egyszer-kétszer szót ejtett, nem más, mint a nagy Kígyó Todd – nos, ekkor fordultak Freddie gondolatai végérvényesen a házasság szent kötelékei felé.

Kígyó Todd ugyanis az amerikai futball egének egyik állócsillagaként tündökölt. Az az ember volt, akinek nevét az eltelt két évtized dacára még mindig ugyanazzal a tisztelettel ejtették ki, amelyet a harmincas években vívott ki magának. Freddie-t teljesen felvillanyozta a gondolat, hogy ha jól játssza ki kártyáit, családi státusánál fogva ezt az istenekhez hasonlatos embert valamikor ő is George bácsinak szólíthatja, e feletti örömeiben azonban félrenyelte a borjúszeletet, és kénytelen volt a pincér részéről hátba veregetéshez folyamodni. Amikor szemei végre nem könnyeztek már, olyan izzó szenvedéllyel fordította őket Mavis felé, hogy a szegény lánynak is azonnal cigányútra ment a falat. Egy Shakespeare-kutató irodalmárt a jelenet óhatatlanul Rómeó és Júlia első találkozására emlékeztette volna.

Freddie úgy vélte, ha helyesen értelmezi a cigányútra ment falat ügyét, valamint a későbbiekben azt a belenyugvást, amellyel Mavis fogadta, hogy a mozielőadás alatt végig fogta a

kezét, akkor a dolognak semmi sem állhat útjába. A legcsodálatosabb az egészben az, gondolta Freddie, míg a teljes fénykoronájával ragyogó hold útját figyelte a sötétkék ég magasságában, hogy a lány ugyanolyan gazdag vagy még gazdagabb, mint ő, ebből következően pedig, ha elnyerte szívét, akkor a munka dandárját nem az átkozott pénze végezte el. E felismerés miatt fátyolosodott el a szeme, míg az ezüst barázdákat nézte a vízen: ha Mavis szereti – márpedig erre kész volt nagyobb összegben is fogadni –, akkor csak és kizárólag önmagáért szereti.

Ez vadonatúj élmény volt számára. Az utóbbi években meglehetősen nagy számú lány mutatott kifejezett szívélyességet a jelenlétében, de ő soha nem tudott szabadulni attól a nyomasztó érzéstől, hogy nem annyira a személyes tulajdonságai vonzzák őket, mint inkább az a tény, hogy a nagyközönségnek a Fizzo ásványvíz iránt tanúsított bőkezű támogatása eredményeképp több milliója van elraktározva, mint amennyit a legtöbb ember el tud képzelni. Most először úszott be látóterébe a másik nem egy olyan tagja, aki tágra nyitott szemét nem az ő bankszámlájára függesztette.

Ilyen kellemes gondolatok közül verte fel a háta mögötti szobában felcsendülő telefon. Egy pillanatig azon őrlődött, felvegye-e. Valószínűleg, gondolta, megint Jeff lesz az, de bármennyire is kedvelte a fiút, nem kíváncszott most beszélgetni vele. Egyedül akart maradni ábrándozásaival. Mindazonáltal gyakorlatilag lehetetlen, hogy az ember ne vegyen tudomást egy csengő telefonról, ezért odaballagott a készülékhez, és egy ingerült „halló”-t vakkantott bele.

Lágy hang válaszolt a dróton át.

– Butch!

Ez nem Jeff. Ez női hang.

– Mavis? – mormolta gyengéden. – Te vagy az, Mavis?

– Nem, én vagyok az, Terry Trent.

– Ó, Terry? Akkor visszajöttél?

- Honnan vissza?
- Hát onnan. A Pegler-féle vacsoráról.
- Nem mentem el a vacsorára. Figyelj, Butch.
- Figyelek.
- Félek. Azt hiszem, hogy egy betörő szimatol errefelé.
- Micsoda?
- Egy betörő.
- Ja, hogy egy betörő! Csak nem? Miből gondolod, hogy betörő jár arra?

– Az imént az ajtó kilincse lassan és rejtélyesen elfordult, mintha valaki próbálgatná.

Nem túl rossz ötlet így elővezetni a dolgot, vélte Terry. Már korábban rájött, ha el akarja mondani Freddie-nek, miszerint záros határidőn belül egy martalóc éjszakai látogatását várja, elég nehéz lesz hihetően előadni a dolgot.

Bár Freddie nem tartozik a legravaszabb férfiak közé, még ő is kíváncsi lenne rá, honnan tett szert Terry jövőbe látó képességekre. Egy titokzatos kéz, amint épp elfordítja a kilincset, minden szempontból sokkal jobb megoldás.

– Tudod, valójában nekem Aumale-ban kellene lennem és Mrs. Peglerrel vacsoráznom, szóval bárki is az, nyilván azt hiszi, hogy a lakosztály üres. Bárcsak át tudnál jönni, Butch!

– Persze hogy átmegegyek. Felöltözzem? He? Mit mondtál?

Terry azonban nem szólt, hanem kuncogott. Kirobbanó jókedvében alig tudta megállni, hogy meg ne nyugtassa Freddie-t, nem szükséges alkalomhoz illő öltözetet vennie, mert az alkalom nem öltözetet, hanem öklözetet kíván.

– Csak gyere úgy, ahogy vagy.

– Pizsamában vagyok.

– Akkor maradj pizsamában – felelte Terry. – De gyere. Mássz át az erkélyen. Nyitva az ajtó.

Alig pár perccel később óvatos kopogtatás hallatszott Terry hálószobájának ajtaján, Freddie hangja kíséretében: – Ahoj!

- Igen?
- Itt vagyok.
- Remek.
- Biztos csak álmodtad az egészet. Egy lélek sincs a közelben.
- Körbenéztél?
- Mindenütt körbenéztem.
- Akkor oltsd el a lámpát, és ülj egy kicsit a sötétben. Sosem lehet tudni.

Freddie közölte, persze, leoltja és ül, mivel igen szeretetreméltó lélek volt, aztán mintegy negyedóra hosszat szünetelt a beszélgetés. E periódus végén Freddie panaszosan megszólalt:

- Ahoj!
- Igen?
- Meddig tart ez még?
- Fogalmam sincs. Borzasztóan unod magad?

Freddie bevallotta, hogy a virrasztásba az unalom elemei szivárogtak. Terry elbátortalanodott. Józan ésszel megáldott lány lévén pontosan tudta, nem várhatja el a lovagi szolgálatot ellátó ifjútól, hogy hajnalhasadásig strázsáljon a sötétben. Másrészt viszont a tényleges helyzetet sem árulhatta el. Freddie Mrs. Peglert valószínűleg amolyan második anyjának tekinti, és mélységesen megbántódna, ha Terry kijelentené, hogy az asszony nem áll rendőrkapitányokkal összeesküvést szőni egyes lányok boldogulása ellen. Már épp kezdett beletörődni, hogy föladja az egészet és hagyja, hogy Pierre Alexandre Boissonade ép bőrrel ússza meg a látogatást, amikor a kulcslyukon át újra felhangzott Freddie suttogása, de olyan halkán, hogy alig figyelt föl rá. Ám fülét megütötte ez a szó: „Ahoj”.

Résnyire kinyitotta az ajtót.

- Mi az? – suttogta.

- Egy fickó van az erkélyen.
- Akkor mégiscsak igazam volt!

– Errefelé néz. Pszt! – mondta Freddie azzal a fojtott, összeesküvő hanglejtéssel, amellyel általában valamely titkos társaság egyik tagja a titkos társaság másik tagjához szokott szólni. Terry becsukta az ajtót. Kétségkívül érkezett a tettek ideje, és a szavak használatát fel kellett függeszteni. Igazán kár, mert terveinek végrehajtóját örömmel buzdította volna. Nem mintha Freddie-nek szüksége lenne buzdításra, ez nyilvánvaló. Lehet, hogy észbeli képességei hagynak némi kívánnivalót maguk után, de a lány biztonságban érezhette magát, mert a fiú az ehhez hasonló alkalmakkor pontosan tudta, mi a követendő eljárás. Amikor a *marronok* osztogatásának pillanata elérkezik, Freddie a tettek mezejére lép és megtesz minden tőle telhetőt. Terry újra visszabújt az ágyba, és fülét hegyezve figyelt.

Egy ideig, ami számára örökkévalóságnak tűnt, semmi sem történt. Teljes csend uralkodott – valami furcsa doboláson kívül, amelyet Terry végül a saját szívverésével azonosított. Aztán váratlanul megtört a csend, és a világ zajjal, nyüzsgéssel, munkálkodással lett tele. Az események sorát, ahogy azt várni lehetett, egy Freddie részéről felhangzó „Ahoj!” kiáltás nyitotta meg. Ezt üvegcsörömpölés követte, bútorok recsegése-ropogása, lábdobogás, halálos harcban összefonódott erős férfielemek zihálása és végül egy gyötrelmes kiáltás.

Ez utóbbi Boissonade rendőrkapitány ajkát hagyta el, de mintha a szívéből szakadt volna ki, mert Freddie ökle, amely vaktában suhogott ide-oda a sötétben, egy szerencsés véletlen folytán (vagy szerencsétlen véletlen folytán, ha a kapitány oldaláról nézzük) meglehetősen erővel találkozott össze a behatoló jobb szemével. A kapitány hátratántorodott, a nyitott ajtón át kitámaszkodott az erkélyre, átvette magát a korlát fölé, és földet érve eltűnt a sötétben. Pierre Alexandre Boissonade bátor ember volt, de nem meggondolatlan. Pontosán tudta, mennyi az elég.

– Ahoj! – szólt Freddie, ismét a hálószoza ajtaján keresztül.
Terry kidugta a fejét.

– Én hősöm! – kiáltotta. – Megölted?

– Nem, megszökött.

– Gyere be és mesélj el mindent!

Terry visszamászott az ágyba, Freddie pedig bejött. Kissé kócos volt, de a csata egyéb nyomot nem hagyott a külsején. A kapitánytól eltérően ő élvezte az iménti ütészváltást. Az utóbbi évek során nemegyszer gyötörte az a vissza-visszatérő gyanú, hogy a húsfafazekak közelében töltött élet következtében formán kívül került, és most kifejezetten felvidította a felismerés, hogy a régi erő és energia még nem vészett ki teljesen.

Örömebe mégis bizonyos elégedetlenség is vegyült.

– Grabancon kellett volna ragadnom a fickót, földharcra kényszeríteni és a gyomrára ülni – jelentette ki. – Balszerencsés módon behúztam egyet neki, mire kirepült az ablakon. Legközelebb gondosabban kell eljárnom.

– Úgy beszélsz, mintha ilyen dolgok a nyár végéig éjszakánként akár kétszer is megtörténhetnének.

– Hát, ezeken a francia üdülőhelyeken sohasem lehet tudni. Dugig vannak ékszertolvajokkal.

– Gondolod, hogy az ékszereimre fáj a foga?

– Minden bizonnyal.

– Hála az égnek, hogy megmentetted a Trent család gyöngyeit.

– Örülök, hogy megtehettem.

– Ezen felül a Trent-gyémántokat, nem is beszélve a Trent-zaffirokról. Nagyon leköteleztél, Butch. Mesélj a nemes harcról, amelyet megharcoltál. Biztos nagy tapasztalatod van polgártársaid izomerővel történő kezelésében.

– Ó, hát, a futball, tudod. Nem sokban különbözik.

– Kiváló játékos voltál, ugye?

– Ezt azért nem mondanám. Elég jól elboldogultam, de, tudod

– osztotta meg Freddie titkos bánatát –, sohasem kerültem be az év csapatába. Nem voltam egy Kígyó Todd.

– Ki az a Kígyó Todd?

– Soha nem hallottál Kígyó Toddról?

– Emlékeim szerint soha.

– Te jó isten! – nyögte Freddie.

A beszélgetésben némi szünet támadt, amelyet Freddie vendéglátójának közelebbi vizsgálatával töltött el. Furcsa, tűnődött, hogy egyes nők milyen érdekes módon öltöznek fel, ha ágyba bújnak: nyaklánc, szalagok meg minden. Valószínűleg azért járnak így el, hogy minden rajtuk legyen, ha esetleg tűz ütne ki. Az eredmény, ezt el kell ismernie, tagadhatatlanul vonzó. Terryt szemlélve megpróbálta elképzelni Mavist a helyében, sőt ezen túlmenően azt is megpróbálta elképzelni, hogy a másik párna – a lány párnája melletti párna – meg az övé. Ez a gondolat hosszú, szentimentális sóhajt csalt elő belőle.

– Nem csodálom, hogy majd bekapsz, akkorát ásítottál – jegyezte meg Terry. – Menj és bújj ágyba.

– Ó, egyáltalán nem vagyok álmos – tiltakozott Freddie, aki a következő néhány órát a hold tanulmányozásával kívánta előlteni. – Becsszóra, tényleg komolyan mondod, hogy soha nem hallottál Kígyó Toddról?

– Soha. Miért, ki ő? Valami gengszter?

– Futballjátékos volt – mondta Freddie áhítatos hangon. – Valószínűleg a legjobb fedezet, aki valaha e világra született. Azért kapta a Kígyó becenevet, mert elképesztően kígyózott át az ellenfél védelmén. Kencés Toddnak is hívták meg Csillagó Szellemnek is. Három, egymást követő szezonban került be az év csapatába, és a neve mégsem jelent semmit a számodra?

– A semminél is kevesebbet.

– Ez fantasztikus – ingatta fejét Freddie, és már épp arra készült, hogy a lány képzettségében felfedezett hézagot kitöltse egy részletekbe menő elbeszéléssel azon touch-downban²² végződött nyolcvanhét méteres futásról, amelyet Kígyó Todd

egy 1930-as, történelmi nevezetességű összecsapás során végrehajtott, amikor – Freddie épp levegőt vett, hogy nekikezdjen –, a csendet furcsa, titokzatos, baljóslatú, betörőszerű zaj törte meg, és ez belé fojtotta a szót.

Valaki elfordította az ajtó kilincset.

4

Freddie Terryre nézett. Terry Freddie-re nézett. Mindkettőjük agyán ugyanaz a gondolat suhant át. Az átéltektől meg nem félemlítve Pierre Alexandre Boissonade visszatért, és célját most egy másik irányból közelítette meg.

Terry azon kapta magát, hogy vonakodó csodálatot érez Pierre Alexandre Boissonade iránt. Soha nem találkozott vele, s amit hallott róla, nem tetszett neki, de az kétségtelen, hogy igazi bulldogtermészet. A legtöbb ember, ha hozzá hasonlóan összetalálkozik Freddie sonka-szerű kezeivel, bizonyosan azt érezte volna, hogy ez több mint elég. Az ilyen ember inkább arra hajlik, hogy veszni hagyja az ügyet és fájrontot csinál. De nem így Pierre Alexandre! Ő még nem dobta be a törülközőt. Adhatsz egy Boissonade-nak *marront*, de férfias szellemét meg nem törheted! Ezeket a rendőrkapitányokat, gondolta Terry, kemény fából faragták.

De ez most nem az a helyzet, amikor az ember henyén a roville-i rendőri erők győzni akarásáról meditálhat. A pillanat cselekvésért kiáltott. Terry egy szemöldökrándítás formájában jelzett Freddie-nek, s közben kezével a fürdőszoba irányába mutatott. E mozdulattal azt akarta kifejezni, hogy a fiú szökkenjen be a nevezett helyiségbe s maradjon ott rejtve a saját maga által kiválasztandó megfelelő pillanatig, amikor újra előszökkenhet és folytathatja imént félbehagyott tevékenységét, amely most aligha tévesztheti el célját, nevezetesen, hogy a beható észrevegye, rendkívül botor módon járt el.

A szemöldökintések nyelvét nem mindig könnyű értelmezni, ezért Terryt kellemes meglepetésként érte és hálával töltötte el,

hogy Freddie, akit pedig nem sorolt a briliáns elmék közé, minden nehézség nélkül dekódolta az üzenetet. Intelligens biccentéssel és olyan fürgeséggel, amely Kígyó Toddnak is becsületére vált volna, eltűnt a fürdőszobában. Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó, és a küszöbön megjelent Pierre Alexandre Boissonade.

Vagyis az az ember, akit Terry természetesen Pierre Alexandre Boissonade-ként azonosított. Ez azonban helytelen diagnózisnak bizonyult. A látogató, mint ahogy azt bizalmas sottogással elárulta, az *agent d'hotel*, vagy, hogy foglalkozását a nagyközönség számára ismertebb szóval fejezzük ki, a szállodai detektív volt. (Maga Pierre Alexandre, aki jelenleg otthonában tartózkodva szemét bórsavas oldattal locsolgatta, és épp arra készült, hogy egy szelet nyers húsból borogatást rakjon rá, ha megkérdezik, valószínűleg kijelenti, a világ minden kincséért sem lenne hajlandó visszatérni abba a baljós lakosztályba a borzalmak eme éjszakáján. Abban ugyan rendkívüli módon reménykedett, hogy egy szép napon valami cáfolhatatlan váddal le tudja majd tartóztatni azt a Tur-rente nevű nőszemélyt, de – és ekkor rászorította szemére a hússzeletet – ez később is ráér.)

A szállodai detektív alacsony, bajszos emberke volt, aggodalmas szemekkel, amitől valahogy egy ideges garnélarákra emlékeztetett. Láthatólag kényelmetlenül érezte magát. Olyan ember benyomását keltette, aki azon borong, vajon miért nem választott magának más foglalkozást. Ez az érzés azóta gyötörte, hogy a recepcióhoz hívták a hírrel, miszerint a Terry fölötti lakosztály bérlője telefonált, és kijelentette, minden valószínűség szerint gyilkosság történt az alsó emeleten, és legyenek szívesek valakit odaküldeni, hogy kivizsgálja az ügyet.

– Te vagy az a valaki – jelentette ki az éjszakai portás.

A házi detektív, noha elismerte, hogy az ügy tényleg az ő szakterületét érinti, egyáltalán nem élvezte a helyzetet. A Splendide-hez hasonló hotelek házi detektívjei nincsenek igazán felkészülve ilyen megbízásokra.

Terry látványa, aki egyáltalán nem hevert vérbe fagyva, hanem láthatólag tökéletes egészségnek örvendett, kissé felbátorította.

– Ha! – szólott, érezvén, hogy a dolgok kedvező fordulatot vettek. – Príma! Tökéletes!

Terry nem osztotta lelkesedését. Bár megkönnyebbüléssel töltötte el az a felfedezés, hogy az illető nem Pierre Alexandre Boissonade, a hívatlan behatolást azért sérelmezte. Egyetlen lány sem örvendezik szállodai detektívek látogatásán, amikor épp ágyba készül bújni. Épp ezért meglehetősen nyersen förmedt rá:

– Mi az ördögöt keres itt?

A házi detektív – még mindig bizalmasan suttogó hangon – tájékoztatta, hogy a szobából zaj, zajongás, brouhaha hallatszott.

– Én nem hallottam semmit.

– De az ön fölött levő lakosztály vendége igen.

– Az az úr...

– Hölgy.

– Az a hölgy biztosan álmodott.

– Lehetséges. De én határozott utasítást kaptam, hogy vizsgáljam meg a helyzetet.

– Én viszont ezt nem tartom elegendő indoknak arra, hogy betörjön a hálósobámba.

A házi detektív nem tartotta szükségesnek elárulni: azért jött be ezen az úton, mert azt feltételezte, hogy a merénylő a lakosztály társalgójában rejtőzködik. Ehelyett összeszorította ajkát és megrántotta vállát, mintegy jelezve, hogy megvannak a maga módszerei.

– A Mademosielle aludt?

– Igen, majdnem aludtam.

A szállodai detektív arca felderült.

– Akkor azért nem hallotta a Mademosielle a zajongást. Feltételezhető, hogy a *cambricoleur*, a szomszéd szoba ablakán behatolva fölborított valami bútordarabot, és ez keltette fel a felső lakosztály bérlőjének figyelmét. A betörő, tudván, hogy

azonnal itt termék kivizsgálni az ügyet, ijedtében bekúszott ide és elrejtőzött.

– Hol?

– A fürdőszobában.

A detektív úgy érezte, hogy megtalálta a legkielégítőbb megoldást az egész kellemetlen helyzetre. A fürdőszobában természetesen senkit nem fog találni, de azzal, hogy bepillant, megteszi kötelességét és nyugodtan visszatérhet a recepcióra jelenteni: a vizsgálat nem tárt fel semmit. A gondolatot tett követte, és benyitott a fürdőbe. Kevés szállodai detektív hajtott végre nála fürgébben egy feladatot, és kevés szállodai detektív ugrott nála messzebbre hátra, amikor kinyitotta a fürdőszoba ajtaját és észrevette annak tartalmát. Talán nem mondunk túl sokat, ha azt állítjuk: Freddie, e rendkívüli méretű ifjú ember megpillantása éveket öregített rajta.

– Csííz! – kiáltott fel a detektív. Ezt a kifejezést egy amerikai közkatonától szedte fel Párizsban, még a háború végén, és gyakran használta az erőteljes indulatokat keltő pillanatokban.

Sápadtan meredt a fürdőszoba felé. Mivel korábban soha nem találkozott merénylőkkel, fogalma sem volt, adott helyzetben miként viselkednek, de arról azért hallott már, ha sarokba szorítják őket, rendkívül erőszakosak, márpedig ő lelke legmélyéig visszariadt az erőszaktól. Élete legkínosabb húsz másodperce telt el, amikor Terry végre megszabadította aggodalmaitól.

– Ez az úriember egy barátom – mondta Terry.

Ahogy ma este lehullott a hályog Freddie Carpenter szeméről, úgy hullott most le egy hasonló képződmény a detektív látószervéről. A Splendide-ben töltött hivatali tevékenysége a merénylők módszereivel talán nem ismertette meg eléggé, de amit nem tudott hölgyek úriember barátairól, az bizvást elért volna egy postabélyegen. Néha úgy tűnt számára, felnőtt élete legjavát azzal töltötte, hogy úriember barátokat távolított el rossz hálósobákból, mivel láthatólag van valami a Roville-hoz

hasonló helyek levegőjében, ami rendkívül elszomorító hatást gyakorol az úriember barátok tájékozódási képességére. Arca, ahogy Freddie-re pillantott, zord, hivatalos maszkot öltött.

– Attól tartok, a Monsieur-nek távoznia kell – jelentette ki szigorúan.

– Már épp menni készült – nyugtatta meg Terry.

– A Mademosielle valószínűleg tisztában van azzal, hogy a helyzet szabályellenes.

– Ó, teljes mértékben.

– A magam részéről – folytatta a detektív váratlanul felfedve lágyabb és együtt érzőbb oldalát – nem gördítenék akadályokat ifjú szerelmesek útjába, de a szálloda vezetőségének elképzelése más irányt követ. Az úriember beszél franciául?

– Egy szót se.

– Akkor talán a Mademosielle volna olyan kedves és elmagyarázná neki, feltétlenül szükséges, hogy visszatérjen a saját szobájába. És minél hamarabb (*au trot*) – tette hozzá.

– Megmondom neki.

– Köszönöm, Mademosielle – szólt a házi detektív, és cöcögve visszavonult.

– Mi volt ez az egész? – kérdezte Freddie. – Bárcsak érteném ezt a rémes nyelvet!

Terry tájékoztatta.

– Azt mondta, hogy ideje lenne elszakadnod ettől a lakosztálytól. Attól tartok, nem igazán hízelgő elméletet állított fel annak magyarázatára, mit is keresel kék pizsamában ezen a kései órán a fürdőszobámban.

Kárminvörös pír lepte el Freddie arcát. Ezt csak részben okozta, hogy zavarba jött, a pír nagyobb feléért a méreg volt felelős. A lovagias ifjú emberek leglovagiasabbjaként felforrt a vére, hogy egyes házi detektívek ilyen hányaveti módon beszélnek fiatal nők jó híréről.

– Azt a hétszentséget! Megyek és leverem a fickó fejét.

– Ó, ne hibáztasd! Francia a szerencsétlen. A franciák mindig

a legrosszabra gondolnak.

– Akkor nagyon örülök, hogy amerikai vagyok.

– Én nemkülönben. Ó, mondd, látod-e a hajnal korai fényénél, mi ...²³

– Mi?

– Épp ezt kérdem én is... mi? Mi jön ez után?

– Fogalmam sincs. Innentől általában csak dúdoló.

– Akárcsak én. Ahogy a dal mondja, a szöveget nem tudja más, csak az argentinok, a portugálok és a görögök²⁴. Igen, attól tartok, Butch, menned kell. Nagyon-nagyon köszönöm, hogy átugrottál. Egyszerűen csodálatosan viselkedtél.

– Ugyan, dehogy.

– Viszont mégsem küldhetlek ki az éjszakába egy korty szíverősítő nélkül! Innál egyet a kimerítő testgyakorlás után, vagy inkább kihagyod?

– Egy pohár italt nem bánnék.

– Akkor menjünk a társalgóba. Az iskoláját! – kiáltott fel Terry, amikor felkapcsolta a lámpát és megpillantotta a csatateret. – Vagy inkább az istállóját? Melyikötök borította fel a bútorokat?

– Azt hiszem, fele-fele arányban osztottunk. Rendet rakok, jó?

– Tégy úgy. Én addig gondoskodom az üdítőkről.

Freddie gyorsan dolgozott, és olyan remek munkát végzett, hogy mire Terry visszatért whisky-vel és szendvicsekkel egy tálcán, a korábban lezajlott ádáz küzdelemnek nyoma sem maradt. Terry meg is jegyezte, senki meg nem mondaná, hogy nemrég egy betörő járt errefelé. Leültek, és Freddie a poharának szentelte figyelmét.

– Ez nagyon jólesett – szólalt meg, amikor leeresztette.

– Rád is fért. Vegyél egy szendvicset.

– Kösz. Tudod – tért vissza Freddie az őt leginkább foglalkoztató témához –, nagyon megdöbbenettél, amikor kijelentetted, hogy nem ismered Kígyó Toddot.

– Nem igazán vagyok tájékozott a futballban. Egész életemben csak egy meccset láttam.

– Szent Isten!

– És az elég is volt. Olyan ostoba dolognak tűnt.

– Ostoba dolognak?

– Legalábbis nekem ez volt a benyomásom.

– És mi tette rád ezt a benyomást?

– Hát, amikor egy csapat fiatalember azzal tölti a délutánt, hogy bevonul a pálya sarkába, összedugja a fejét, a hátsó felük meg égne áll...

– A huddle – mondta Freddie mereven. – Huddle nélkül nem lehet futballt játszani.

– Továbbra is azt mondom, hogy ostoba dolog.

Döbönt csend ereszkedett Freddie-re. Számára az egész szívélyes *téte-a-téte* légköre romokban hevert. Épp elég nagy csapás megtudni, hogy e lány soha nem hallott még a nagy Kígyó Toddról, de ráadásul még a huddle-t is ostobaságnak nevezi... Freddie összerázkódott. Sohasem esik jól egy hithű embernek, ha az ifjúság és szépség képviselője ajkairól blaszfémiát kénytelen hallani.

– Sokkal jobb dolgokkal is tölthetnék az idejüket – összegezte nézeteit Terry. – Például otthon maradnak és elolvasnak egy jó könyvet.

Freddie már nem is figyelt. Gondolatai visszazálltak a vacsoraasztalhoz, ahhoz a pillanathoz, amikor huszonkét kockacukor segítségével bemutatta Mavis Toddnek azt a komplikált játékot, amely tudomása szerint a tavalyi Hadsereg-Tengerészet meccsen történt. Mennyire más, mennyire sokkal inkább a témához illő volt Mavis hozzáállása! Még mindig maga előtt látta a feszült érdeklődést Mavis szemében, amikor a labdát vivő kockacukor átfűzte magát a védekező kockacukrok vonalán, és ezek éljenzése közepette *touch-down*t ért el.

– Vagy keresztrejtvényt fejtenek – folytatta Terry. – Vagy akár a kötésükkel is haladhatnak valamennyit előre. Vagy...

Terry egy nyeléssel félbeszakította magát, és hasonló nyelést produkált Freddie is. Felpattant a székből, és pár pillanatig úgy állt ott, mint önmagának dermedt-néma szobra, amelyet néhány közeli barátja és csodálója költségeket nem kímélve a közösségnek ajándékozott. Mert kinn, a folyosón nevetés harsant, és az ajtó kinyílt. A következő pillanatban belépett Kate, nyomában Old Nick, az ő nyomában pedig egy keret nélküli monoklit viselő alacsony, száraz emberke, akiről valósággal lerítt, hogy az angol köztisztviselői kar tagja.

5

Kate, várakozása ellenére, nagyon élvezte az estét. A kezdet kezdetén volt ugyan egy kínos pillanat, amikor tájékoztatta vendéglátóját Terry fejfájásáról, a hír ugyanis láthatólag felzaklatta Mrs. Peglert, de ezután az összejövetel kifejezetten kellemesen alakult. Old Nick mellé került az asztalnál, aki a lehető legvonzóbb formáját mutatta: viselkedésében halvány jelét sem lehetett fölfedezni, hogy a legutóbbi találkozásuk akárcsak futólag eszébe jutott volna, Kate pedig lassan fölengedett és megadta magát az öregúr varázsának. Old Nick ugyanis, ha megerőltette magát, tényleg elbűvölő tudott lenni, márpedig most feltétlenül szükségesnek látszott bevetnie ezt a képességét. Tudta, ki kell engesztelnie Kate-et, mert a nő, ha akarja, sokat árthat neki itt, Roville-ban. Erőfeszítéseit siker koronázta: mire hazafelé indultak az angol köztisztviselői kar jeles képviselője, Sir Percy Bunt kocsijában, már voltaképpen szoros barátságot kötöttek, s az imént Kate épp Old Nick egyik mulatságos anekdotáján kacagott.

Ám aztán megpillantotta Freddie-t, és a kacagás olyasfajta bugyborékoló hanggal halt el ajkán, amelyet a kádból leeresztett fürdővíz okoz. Egy dermedt pillanatig csak bámulta kék pizsamáját, borzas haját és büntudatos arckifejezését, aztán tekintetének fókuszát Terryre helyezte, és ez a tekintet Grundy

mama²⁵ ikertestvérének is becsületére vált volna. Miután képtelen volt megszólalni, csak fejével intett hálósobájának ajtaja felé, és el is indult abba az irányba. Terry jámboran követte. Az ajtó becsukódott mögöttük.

Freddie látványa Old Nicket is meglepte némileg. De ő rengeteg tapasztalatot szerzett már abban, hogyan kell kényes helyzeteken túlélni.

– Ah, Butch – köszöntötte. – Még ébren és talpon? Nem tudom, ismered-e Sir Percy Buntot. Sir Percy, Mr. Carpenter.

– Örvendek.

– Mr. Carpenter többségi részvényese a Fizzo ásványvíznek, amelyet valószínűleg ön is fogyaszt.

– A Fizzo? Ó, na hát – pillantott tiszteletteljesen Sir Percy Freddie-re, amivel elárulta, hogy ő is a rajongók táborába tartozik. – Ma este is azt ittam, némi whiskyvel. A feleségem inkább pár csepp citromlével szereti. S ha már a feleségek szoba kerültek, remélem, nem úztuk el a jóasszonyt azzal, hogy csak úgy betörtünk ide.

– Miféle jóasszonyt? – kérdezte Freddie, mert sohasem volt igazán gyors felfogású.

– Hát, a feleségét – intett a hálósobaajtó felé Sir Percy.

– Jaj, mi nem vagyunk házások – mondta Freddie, mire Sir Percy ugrott egyet, és éles füttyel szívta be a levegőt. Tudta ő, hogy a francia tengerparti üdülőhelyeken szabados és kicsapongó élet folyik, de hogy ennyire szabados és kicsapongó, azt azért nem gondolta volna. Modora olyan kimért és szigorú lett, hogy erre még Freddie is felfigyelt, és megpróbálta sietősen helyrehozni a dolgokat azzal, hogy elbeszélte az éjszakai martalóc történetét.

Nem aratott osztatlan sikert. A mese előrehaladtával egyre inkább az az érzés kezdte gyötörni, hogy hallgatósága nem találja túl valószínűnek elbeszélését. Még neki magának sem tűnt annak.

– Szóval ez történt – fejezte be, és hangja olyan büntudattal

terhes motyogásba fulladt, hogy Sir Percy beigazolódni látta legsötétebb gyanúját.

– Értem. Nos, azt hiszem, itt az ideje, hogy elköszönjek maguktól éjszakára – mondta Sir Percy nagyjából olyan hangon, ahogy a whiskyspohárban kopog a jég, és merev tartással elvonult. Az a pillantás, amelyet az ajtóból Freddie-re vetett, akkor se lehetett volna elítélőbb, ha ez utóbbi valami egzotikus illatot árasztó, fátyolos kalandornő, akit rajtakap, amint éppen titkos iratokat tulajdonít el a Whitehallban levő íróasztala fiókjából. E pillantás pörölycsapásként sújtott le Freddie-re, s még mindig ez alatt gömvedezett, amikor észrevette, hogy Old Nick hozzá beszél.

– Nos, Butch, de igazán – mondta Old Nick.

– He?

– Nem tudtál volna ennél valami jobbat kitalálni?

– He?

– Betörők... Verekedés a sötétben... Ccc...

– De hát tényleg verekedtem a betörővel a sötétben.

– Hm.

– Behúztam neki egyet, mire elpárolgott.

– Hm.

– Örülnék, ha nem mondogatnád folyton azt, hogy „hm”! Miért mondogatod azt, hogy „hm”?

– Azért mondom azt, hogy „hm”, fiam, mert az elbeszélésednek nehéz hitelt adni. Itt nyoma sincs verekedésnek.

– Mert rendet raktam.

– Hm.

– Na, már megint! Hisz mondtam neked, hogy tényleg ez történt!

– Hm.

– Jaj, legyen már vége!

– Én is ezt kívánom. Mármint, hogy a történetnek itt legyen vége – felelte Old Nick komoran – és Sir Percy ne terjessze holnap reggeltől Roville-szerte a saját változatát. Márpedig szét

fogja kürtölni mindazt, amit ma éjjel itt látott.

Freddie akkorát ugrott, mint a lazac nászidőszak idején.

– Csak nem tesz ilyet!

– Valószínűleg heteken át mesélgeti majd.

– A mindenit! – Freddie a tenyerébe temette az arcát. Azóta nem érezte így összetörve magát, amikor egy délutánon, a drága, öreg Princetonért halni készen, kénytelen volt átélni, hogy teljes erőből a gyomrának zúdult egy szakasznyi emberi masztodon, akik a drága öreg Yale-ért voltak halni készek. – Ó, az ördögbe! Miért is nem húztam el a csíkot rögtön, ahogy az a pali mondta!

– Ki ez a Pál nevű ember, akit emlegetsz?

– A nyomozó pali. A szállodai detektív. Itt járt nemrég.

Old Nick sziszegve szívta be a levegőt.

– Itt járt? Az *agent d'hôtel* szintén itt talált téged? Ebben a szobában?

– A fürdőszobában, ha pontosan tudni akarsz.

– A fürdőszobában? – Old Nick újabb sziszegő lélegzetvételt hallatott. – Akkor a dolog elvégeztetett. Nem tehetsz mást, egyetlen utat választhatsz. Azonnal közhírré teszed eljegyzésedet Miss Trenttel.

– Micsoda?

– Nem beszéltem elég érthetően? – kérdezte Old Nick meglehetősen hűvös modorban.

– De én mást akarok feleségül venni.

– Nem az számít, édes fiam, hogy az ember mit akar. Hanem az, hogy mi a kötelessége – mondta Old Nick, bár maga ez utóbbit csak hallomásból ismerte. – Nem kompromittálhatsz egy hölgyet, és nem tehetsz úgy, mintha mi sem történt volna. Ha a botrány szele...

– De a fenébe is...

– Becsületes emberként nincs más választásod.

Freddie a gondolataiba merült. Old Nick izgatottan figyelte, ahogy korábban annyiszor a rulettasztalnál a körbe keringő golyót. Oly sok életfontosságú dolog függött a fiatalember

elhatározásától... Egyrészt, hogy szeretett fiát megszabadítsa egy koldusszegény lánnyal kötendő házasságtól... másrészt, hogy ennek a lánynak, aki iránt a kezdetektől fogva atyai szeretetet érzett, kompenzációt biztosítson egy olyan férj oldalán, akinek gazdagságától szédül az ember feje.

Egy eon²⁶ telt el. Freddie felpillantott. Arca eltorzult.

– Oké – nyögte ki.

– Remek ember vagy – dicsérte meg Old Nick, és elindult, hogy telefonáljon a párizsi *New York Herald Tribune*-nak.

Alighogy távozott, Terry kijött Kate hálósobájából. Kicsit viharvert látványt nyújtott, mintha valami szigorú és embert próbáló kihallgatáson esett volna át. És tényleg azon esett át. Bár Kate mindig képes volt veretesen kifejezni magát azon alkalmakkor, amikor valamely húga viselkedése az ő megítélése szerint dorgálást igényelt, ez alkalommal az ékesszólás új magaslataira emelkedett.

– Te jó ég, Butch – mondta Terry. – Te még itt vagy? Azt hittem már réges-rég elmentél.

– Nem. Itt ragadtam. Az öreg Maufringnooze-zal beszélgettem. Figyelj.

– Figyelek.

– Csak annyit akarok mondani, hogy rendben van a dolog.

– Örülök, hogy így vélekedsz. Próbáld meg beadni ezt a gondolatot Kate-nek is.

– Én mirőlunk beszélek. El akarlak venni feleségül, ha egyetértesz az ötlettel.

– De hát miért, Butch?

– Nem akarsz hozzám jönni?

– Nem.

– Az öreg Maufringnooze ezt tanácsolja.

– Az öreg Maufringnooze törődjék a saját piszkos dolgával.

– A botrány szeléről beszélt.

– Hadd fújjon. Ne gondold, hogy nem értékelem nagyra lovagias ajánlatodat, Butch, de miattam nem kell aggódnod.

Magunk közt szólva és feltételezve, hogy tudsz titkot tartani, elárulom neked, reményeim szerint hamarosan máshoz megyek feleségül.

– Ne mondd!

– Legalábbis ebbe az irányba mutatnak a dolgok.

– Azt akarod mondani, hogy mást szeretsz?

– Talált.

Freddie megvilágosodott.

– Jeff?

– Megint talált.

Freddie sugárzott.

– Nahát, ez csodálatos. Jeff remek fickó.

– Nekem is ez a benyomásom.

– Azért ne feledd, hogy francia – tette hozzá Freddie, mert az embernek a dolgok sötét oldalára is tekintettel kell lennie. – Ezt nem hagyhatod figyelmen kívül. Persze az anyja amerikai.

– Akkor véleményem szerint ezt a napirendi pontot kipipáltuk – mondta Terry. – Oké, Butch, fuss haza és aludj egyet Köszönöm a kellemes látogatást. Add át üdvözetem Kígyó Toddnak.

Ez volt az a pillanat, amikor Kate kijött a szobájából, és úgy festett, mint Mrs. Siddons²⁷ Lady Macbeth szerepében. Freddie-t megpillantva szeme szokatlan lángot lövellt. Freddie, e tekintettől telibe találva, visszavonult az erkélyajtó felé. Valamit motyogott, ami akár „Jó éjt” is lehetett, és kihátrált a balkonra. Sziluettje csak egy pillanatra rémlett fel a nyári ég előtt, majd oly sebesen tűnt el, mint a macska, mely idegen kertbe tévedt. Rettenthetetlen volt bár, ha emberi masztodonokkal kellett farkasszemet néznie, a Kate-tel való eszmecserére alkalmatlannak érezte magát. A legidősebb Trent nővér rá is mindig pontosan azt a hatást gyakorolta, mint Henry Weemsre, a Kelly, Dubinsky, Wix, Weems és Bassinger ügyvédi irodából.

– Hát, ez igazán... – mondta Kate.

– Meglepődtél, hogy még itt találtad? – kérdezte Terry.

– Minden joga megvolt rá. Azért maradt, hogy feleségül kérjen.

– Ó! – Valószínűleg túlzás lenne azt állítanunk, hogy Kate acélos arca meglágyult, de láthatólag a haragos megkönnyebbülés vonásait próbálta magára öltetni. – Nos, véleményem szerint ez a legjobb megoldás erre a szörnyű helyzetre.

– De én visszautasítottam gavalléros ajánlatát.

– Micsoda?

– Felettébb kedvelem Freddie Carpentert, de nem akarok hozzámenni feleségül.

Kate kővé dermedten bámult rá.

– Komolyan beszélsz?

– A lehető legkomolyabban.

– Ezt nem hiszem el. Terry, néha tényleg az az érzésem, hogy nem vagy épeszű. Hát nem veszed észre...

– Jaj, hagyd már abba, Kate! Semmi értelmű beszélgetni!

– Veled valóban soha.

Amilyen gyorsan elfogta Terryt az indulat, oly gyorsan elfogta a bűntudat is.

– Bocsáss meg, drágám! Nem akartam leharapni a fejedet. Attól tartok, a ma éjszaka izgalmaidtól kissé ideges lettem.

– *És durva.* Nos, én lefekszem. Ó – állt meg pillanatra Kate, és kinyitotta a táskáját. – Majdnem elfelejtettem. Ezt a levelet adták oda, amikor a fölvettem a kulcsot. Neked szól. Jó éjt! – mondta, majd belépett a szobájába, és bevágta az ajtót.

Mint korábban említettük, Kate módfelett élvezte Mrs. Pegler vacsoráját, de minden olyan vacsorának, ahol egy Marquis de Maufringneuse et Valerie-Moberanne rendel az ételt-italt a költségekre való tekintet nélkül, megvan az a hátránya, hogy a résztvevők hazatérve hajlamosak enyhén lázasnak érezni magukat, és sürgős szükségét látják némi szódabikarbónának.

Kate sem járt másképp. Nem sokkal az után, hogy tiszteletet parancsolóan távozott, újra visszatért a társalgóba, sápadtan, de büszkén.

– Egy kis szódabikarbónát akarok – jelentette ki gőgösen.

Terry nem válaszolt. Az asztalnál ült és írt.

– Azt mondtam – ismételte meg Kate –, hogy szódabikarbónát akarok.

Terry megfordult. Arca fehér volt, a szeme komor.

– Van egy kevés a fürdőszobámban.

– Köszönöm.

Szünet.

– Ma már nem is fogsz lefeküdni? – kérdezte Kate.

– Amint befejezem ezt a levelet – felelte Terry, és visszatért az íráshoz.

– Kinek írsz? – kérdezte Kate, még gőgösen, de kíváncsian.

– Freddie Carpenternek. Ha holnap hamarabb mész el, mint én, kérlek, hagyd ott neki a recepciót. Csak pár sorban közlöm, hogy hozzámegyek feleségül.

– Micsoda? Akkor végre rájöttél, hogy igazam van?

– Neked mindig igazad van. Ez már természetellenes. Jeffet illetően is tökéletesen igazad volt. Azt mondtad, hogy kapok majd tőle egy udvarias levelet, amelyben azt írja, hogy sajnós el kell utaznia. Ott van azon az asztalon. Ha akarod, elolvashatod – mondta Terry, majd fölállt, és zokogva a díványra vetette magát.

– Ó, édesem! – kiáltotta Kate, és szigorú nővér voltát azonnal feledve odarohant, és a karjába zárta.

Nyolcadik fejezet

1

A Clutterbuck-féle ebédet teljes sikerként könyvelhetjük el: mint könnyű szellő suhant, már a nyitó martinitól kezdve. Azon ebédek egyike volt, amelyek történelmi korszakok kezdőpontját jelölik ki, és fényképszerű élességgel rögzülnek az elme palatábláján akkor is, amikor a tegnapi eseményei már rég letörlődtek.

Alkalmanként megtörtént – mert a reménytelen hangulat időről időre mindnyájunkat hatalmába keríti –, hogy Jeffet az emberi faj tanulmányozása aggodalommal töltötte el; kifejezetten bántotta, hogy ő is ide tartozik, és azt kérdezgette magától, vajon az Ember tényleg a Természet utolsó szavának tekinthető-e. A német katonák sokszor ebbe az irányba terelték érzéseit, és hasonló hatást gyakorolt rá Rue Jacobi-i szállásán a házmester is. Ma azonban, Mr. Clutterbuckkal szemben ülve az éttermi asztalnál, már látta, mekkorát tévedett, amikor magáévá tett ilyen gondolatokat. Az emberi fajjal nincs semmi baj. Bármely faj, amely képes egy Mr. Clutterbuckot kitermelni, feljogosítva érezheti magát, hogy büszkén döngesse mellét és hüvelykujját a mellénykivágásba akasztva, kalapját hetykén félreecsapva, peckes léptekkel járjon a világban.

Fizikai értelemben természetesen igaz, hogy az emberiség e ragyogó példánya az ideálistól némileg távol esett. Russel Clutterbuck külső megjelenésében – és ezt Jeff elsőként ismerte volna el – semmi olyasmi nem volt, ami az emberekből elismerő felkiáltásokat csalt volna elő. Más kiadóktól eltérően, akik a szerzőkkel való elvegyülés következtében aszott és ösztövére alkatúvá válnak, Mr. Clutterbuck minden irányban feltűnően gömbölyödött: kerek arcával, kerek szemével és kerek

szemüvegével úgy festett, mint egy bagoly, amely túl sokat lakmározott mezei egerekből. Ami embertársai fölé, magas csúcsokra repítette, az a társalgási képessége volt.

Ez irányú tehetsége nem azonnal nyűgözte le ebédvendégét, mert a koktélok alatt főleg azon örömeinek adott hangot, hogy a felesége nélkül lehet jelen Párizsban. Mrs. Clutterbuck ugyanis, mint kifejtette, bár a legaranyosabb asszonyka a világon, nem igazán érti meg őt. Egyszerűen képtelenség belevetni a fejcskájéba, hogy egy elfoglalt agymunkásnak, ha el akarja kerülni a gyomorfekélyt, egyszerűen muszáj alkalmanként egy kis közbjátékot iktatnia a mindennapi robotba, amikor pihenhet, körbenézhet és látókörét szélesítő tapasztalatokat gyűjthet. Mr. Clutterbuck érzelmei szinte szóról szóra megegyeztek azokkal, amelyeket előző este Chester Todd ecsetelt Jeffnek.

A koktélokot követő étkezés kezdeti fázisaiban – a menü rendelése során egészen nyilvánvalóvá tette, hogy semmilyen értelemben sem diétázik – Mr. Clutterbuck továbbra is ezt a témát fejtegette, és kifejezte legmélyebb tiszteletét a Gondviselés iránt, kinek kegyes intézkedése révén életének napsugara épp az utazás előestéjén kapta meg a mumpszot; ám a vastag bélszínselet és a sült krumpli fogyasztása közben már rátért az üzleti ügyekre, és ennek során tárult fel személyiségének minden elbűvölő vonása Jeff előtt.

– A maga könyve... – indította a témát és a bélszín elleni foggal-körömmel végrehajtott támadását Mr. Clutterbuck. – Meglepett. Hol tanult meg így írni angolul? Senki nem gondolná, hogy maga francia.

– Anyám amerikai. Világéletemben kétnyelvű voltam.

– Ráadásul úgy ír Amerikáról, mintha élt volna ott.

– Éltem is. Apám újránősült, én meg nem igazán jöttem ki a mostohaanyámmal, így hát leléptem és átmentem Amerikába. Több évet töltöttem ott, különböző munkákkal. Dolgoztam a kikötőben, a falusi turizmusban egy ranchon, aranyat ástam egy barátommal a Mojave-sivatagban... szóval sok mindennel

foglalkoztam. Amikor a háború kitört, épp egy hotelben pincérkedtem, New Yorkban.

– Melyik hotel volt az?

– A Burbage.

– Ebédeltem már ott. Az étel jó, de az adagok túl kicsik.

Szóval aztán visszajött, hogy vérét ontsa Franciaorszáért?

– Ez volt a szándékom. Ám végül nem sokat ontottam. De mindig kéznél voltam, hátha szükség van rá.

– Maga nem vett részt abban, amit Mekinek hívnak?

– De igen, részt vettem a Maquis-ban.

– Nehéz időszak volt?

– Hébe-hóba.

– Nem sok enivalójuk lehetett, úgy képzem.

– Jól képzeled.

– Teljes mértékben megértem, mit érezhetett. Én is átéltem hasonló dolgokat. Van egy vidéki házam egy Bensonburg nevű helyen, Long Islanden, és valamelyik vasárnap, amikor épp az ebéd előtti koktélokot fogyasztottuk, bejött a komornyik, hogy átadja a szakácsnő üdvözlését és közölje, a szomszédok dán dogja behatolt a konyhába, amikor az asszony egy percre hátat fordított, és elvitte a sült bárányt. Semmit sem lehetett tenni. A legközelebbi hentes hat mérföldnyire van, Westhamptonban, és vasárnap persze zárva tart. Kénytelenek voltunk tojással beérni. Ötöt vagy hatot kaptam be a sonka mellé, aztán ettem még némi juharsziruppal leöntött hajdinasüteményt, a maradék éhemet pedig igyekeztem sajttal elverni. Valahogy sikerült, de még egyszer nem szívesen mennék keresztül ilyesmin. Garszong, enkóré de sült krumppli! – emelte fel ujját és hangját Mr. Clutterbuck. – Nos, nagyon érdekes, amit mondott. Mármint, hogy ott volt a Mekiben. Ez jól mutat majd a fülszövegben a borítón.

Jeff fulladozni kezdett. Úgy meredt vendéglátójára, ahogy elképzelésünk szerint M. Letondu meredhetett első megjelenésekor arra a sugárzó alakra, amely azt javasolta, hogy

vágja fejbe M. de La Hourmerie-t egy szekercével.

– Megismételné, amit mondott? – köhögte Jeff.

– Maga is kér még sült krumplit?

– Nem arra gondoltam, hanem a borító fülszövegére. Valami fülszövegről beszélt a borítón.

– Valóban.

– Ezek szerint lesz borító?

– Borítónak lennie kell.

– Azt akarom mondani, hogy ki fogja adni a könyvemet?

– Hát persze – biccentett Mr. Clutterbuck, és még sokkal inkább hasonlított egy sugárzó jelenségre, mint bármi, amit Jeff korábban látott. – Pontosan az a fajta könyv, amit szeretek. Először is vidám. Szórakoztató. Persze kicsit kockázatos, de nem túlságosan az. Némileg Evelyn Waugh-ra emlékeztet. És emberi lényekről szól, akikkel minden reggel találkozhatunk a Great Neckből²⁸ befelé tartó vonatokon, nem pedig nyomorult részes aratókról, akiket halálra üldöznek Alabamában vagy hol. Ha tudná – sóhajtott Mr. Clutterbuck, és keserűen szedett még magának egy kis sült krumplit minden évben mennyi ilyen szöveget kell elolvasnom halálra üldözött részes aratókról, elborzadna.

– Nagy az aratás a részes aratók közt?

– De még mekkora. És ha nem részes aratókról szól egy kézirat, akkor rokkant gyerekekről – mondta Mr. Clutterbuck, és úgy lapátolta magába a sült krumplit, ahogy a rakodómunkás a búzát a gabonaszállító hajóba.

– Hallgassa csak meg azt a történetet, amelyet idefele jövet olvastam a repülőn. Először is van ez a rokkant zabigyerek meg a brutális mostohaapja. A mostohaapa tizenhat oldalon keresztül veri ki a szuszt a szerencsétlen kis kurafiból egy kutyakorbáccsal, aztán elhúz és kinyírja az anyját. Mármint a gyerek anyját, nem a mostohaapa anyját. A gyerek megbolondul és meghal a kukoricaföldön. A mostohaapa felakasztja magát, a gyerek apja lelövi magát. Ez hány holttest eddig?

– Négy, ha jól számolom.

– Én többre saccoltam, de valószínűleg magának van igaza. Aztán van ott még egy lány, aki összeégeti az arcát a tűzben, meg egy gyerek – nem az első gyerek, hanem egy másik gyerek, egy mellékszereplő gyerek –, akit elüt egy turistabusz, és elveszti mindkét lábát. Ha csak rágondolok, elmegy az étvágyam – jegyezte meg Russell Clutterbuck, miközben úgy aprította a bélszínt, ahogy Sir Galahad apríthatta jó szablyájával az özönlő ellenséget. – Képzelterti, mekkora megkönnyebbülés volt a maga regénye. Mellesleg, maga egyenesen nekem küldte, Brice levele kíséretében. Ezt úgy értsem, hogy nincsen ügynöke? Nagyszerű – jelentette ki a megnyugtató választ hallva. A következőkben figyelmét egy ideig az ügynökökről szóló eszme-futtatása kötötte le: ennek során hátrányukra hasonlította össze őket a néhai Jesse Jamessel²⁹, majd egy meglehetősen hosszadalmas történetet adott elő egyikükről, akinek erkölcsi színvonala, ha nem téved nagyot, még egy kalózhajó matrózszállásán is fölháborodott kommentárokat váltott volna ki. – No, akkor folytassuk a könyvének az ügyét. Maga most nyilván azt hiszi, kissé kényelmesen kezeltük az egészet, és ezért nem reagáltunk. De téved. Azért tartott eddig a hallgatás, mert én közben beettem az embereket.

– Beetette az embereket?

– Az újságokat, a mozisokat meg a zsebkönyvkiadókat. Mindet érdekli. Igen, uram, valamennyien fölfigyeltek az ügyre. Amikor elmondtam nekik, hogy terveink szerint el fogjuk tudni adni százezer példányban...

A Ritz grillszalonja Nyizsinszkij tudását megszegyenítő ugrást hajtott végre Jeff szemei előtt. Amikor a terem visszatért a szilárd földre, Jeff megkérdezte:

– Maga tényleg azt mondta nekik, hogy terveik szerint el fogják tudni adni százezer példányban?

– Mi mindig azt mondjuk nekik, hogy terveink szerint el fogjuk tudni adni százezer példányban – árulta el Mr.

Clutterbuck a könyvkiadói szakma egyik kulisszatitkát.

2

Jóindulatuk kölcsönös kifejezése után Jeff elvált kiadójától – másnap reggel hét órakor. Nem mintha rendkívül szívélyes ebédjük ilyen sokáig tartott volna, de Mr. Clutterbuck ragaszkodott hozzá, hogy egymás társaságában költsék el a vacsorát is, valamint együtt vegyenek részt azon az éjszakai túrán, amely a Montmartre és más szórakozóhelyek végiglátogatását követően a piacon, egy tál üdítő hagymaleves elfogyasztásában csúcsosodott ki. Már tíz óra is elmúlt, amikor Jeff kiszállt Freddie Carpenter Cadillacjából és a szobájába ment, hogy jól megérdemelt álmra hajtsa a fejét.

Alighogy Jeff végignyúlt az ágyán, Kate elhagyta a szállodát. Enyhe fejfájás kezdte gyötörni, mert noha az előző esti szódabikarbóna megtette a magáét, mindenre nem volt képes, és Kate úgy érezte, hogy a tengeri levegő belélegzése visszafordítja a folyamatot. A Freddie Carpenternek szóló üzenetet a recepción hagyta, és kényelmes cipőjében nekivágott a Promenade des Anglais-nek.

Gyönyörű reggel volt, lágy szellővel, aranyló napsugárral. Roville a legvidámabb arcát mutatta. Erőteljes úriemberek ugrándoztak a sekély vízben, más erőteljes úriemberek olajjal bekenve a homokban heverték és felháborítóan barnára süttették magukat. A kiváló időjárási körülmények gyors gyógyulást eredményeztek. Amikor egy órával később Kate visszatért, sokkal jobban nézett ki, és sokkal vidámabbnak is érezte magát. Hallotta, hogy Terry motoz a szobájában, s víg kurjantással köszöntötte.

– Terry!

– Igen?

– Ott hagytam az üzeneted a recepción a portásnál. Mr. Carpenter nem kapja meg ebéd előtt. Korán elment golfozni. – Odasétált Terry szobájának nyitott ajtajához, benézett, és

elcsodálkozott. – Hát, te meg mi a csudát csinálsz? – kérdezte.

– Csomagolok – felelte Terry röviden.

– Csomagolsz?

– A legközelebbi géppel hazamegyünk. Én legalábbis biztosan.

Kate szipákolt.

– Ó, én is megyek, ha erre gondolsz, és nagy örömmel. Mindent láttam Európából, amit akartam. Megtarthatod Európát. De nem túl hirtelen ez az elhatározás?

– Valószínűleg az – felelte Terry. Amint Kate meglátta boldogtalan arcát, acélos tekintete kis híján fátyolossá vált. Ám ő valójában ajellem erősségét becsülte legtöbbször, és nem hitt különösebben az érzelmes jelenetekben. Szégyenkezett – és nem is kevésbé – az előző esti gyengeségi rohama miatt, és érezte, nemigen engedhet többé teret annak, amit ő magában csak „bődületes badarságnak” nevezett. Ezért most egyszerűen csak megkérdezte:

– És mi lesz Mr. Carpenterrel?

– Hogyhogy mi lesz vele?

– Nem fogja furcsának találni ezt a hirtelen távozást?

– Nem, miután elolvasta azt a levelet, amelyet az imént írtam neki.

– Írtál neki még egy levelet?

– Igen. Majd leteszem a recepción, amikor elmegyek megvenni a repülőjegyeket.

Újabb szipogás hagyta el Kate orrát.

– Amennyi levelet te irkálsz, a Külügyminisztériumnak is becsületére válna. És ebben mit közöltél vele?

– Azt, hogy nem megyek hozzá feleségül. Végiggondoltam az egészet, és rájöttem, hogy képtelen vagyok megtenni.

Kate egy harmadik szipogást hallatott. Ez pontosan az a fajta viselkedés volt – egy a számtalan közül –, amely iránt, ahogy gyakran meg is fogalmazta, nem volt képes megértést tanúsítani. Ha akad olyan személyiségtípus, aki jobban felbőszíti őt, mint

bármely más személyiségtípus, akkor ez pontosan az a személyiségtípus, aki képtelen eldönteni, mit akar. Ha ő egyszer eldöntött valamit, annál meg is maradt.

– Föladom – jelentette ki egy negyedik és utolsó szipákolással. – Nem tudok eligazodni rajtad. Tegnap éjjel megkérte a kezed, és nemet mondtál. Aztán írtál egy levelet, amelyben elfogadtad az ajánlatát. Most pedig még egyet írtál, amelyben visszavonod az igent. Nagyon sajnálom azt a fiatalembert. Valószínűleg azt sem tudja szegény, hogy a fején áll vagy a talpán.

3

A Kate által elképzelthez hasonló állapot egy másik fiatalemberre is vonatkozhatott: Chester Toddra. Egy óra tájban a Casino Municipale teraszán üldögélt. Kábultnak és törékenynek érezte magát. Sohasem volt igazán elemében egy kicsapongó éjszaka után, most ráadásul két, egymást követő éjszakán csapongott ki, ugyanis előző este összefutott néhány amerikai barátjával, akik a szórakozást hozzá hasonlóan elég tágan értelmezték. Jelen pillanatban a normális létezésnek a közelében sem érezte magát, és az a gondolat, hogy a mellette levő széken Hermione nénikéje foglal helyet, mi több, hamarosan vele költi el az ebédjét, nemigen lendített kedélyállapotán. Fogalma sem volt, miféle örültség vitte rá, hogy ebédre invitálja nénikéjét egy olyan napon, amelyen – ezt igazán előre tudhatta volna – az ember kizárólag teljes nyugalmat és tökéletes magányt óhajtana.

Mrs. Pegler sem volt a legjobb formában. Épp az imént fejezett be egy telefonbeszélgetést Boissonade kapitánnyal – előző nap ugyanis képtelen volt elérni, mivel Roville rendőrállományának vezetőjét egy szemsérülés az otthonában marasztotta –, és megtudta, hogy a tegnapelőtt éjszakai akció fiascoval járt. A telefonban a kapitány kifejezetten mogorvának tűnt.

Nem csoda, hogy a beszélgetés bágyadtan és csapongva

csordogált, míg csak egy jó néhány perces szünet után Chester hirtelen kiáltást nem hallatott.

– A mindenit! – szólt, s aztán gyors kézzel megakadályozta, hogy a feje lerepüljön a helyéről. – Milyen bájos lány!

Ezzel a jelzővel Chester Terryt illette. Ahhoz ugyanis, hogy az ember tengeren túli repülőjáratokra szóló jegyet vásároljon – már, ha Roville-ben tartózkodik –, feltétlenül a Casino Municipale előcsarnokában levő utazási irodát kell felkeresnie, az iroda felkereséséhez pedig át kell kelni a teraszon. Mrs. Pegler, unokaöccse pillantását követve, hidegen szemügyre vette a lányt.

– Ha és amennyiben – jelentette ki tartózkodó modorban – az ilyen, bonbonosdoboz típusú bájosság csodálója vagy.

– Még hogy bonbonosdoboz! – kiáltott fel Chester, mivel felháborította nénikéjének burkolt célzása, hogy ő nem tekinthető a női szépség szakértőjének. – Ez a lány csodás teremtés! Az a furcsa érzésem van, hogy korábban már láttam valahol. Kíváncsi vagyok, ki lehet.

– A neve Trent.

– Ó, ismered?

– Bemutattak minket egymásnak, Frederick St. Rocque-ban találkozott vele.

– Én is találkoztam St. Rocque-ban egy lánnyal, akinek Trent volt a neve. Egy este Jane-nel meg Freddie-vel négyesben vacsoráztunk. Talán rokonok?

– Tudtommal Miss Trentnek nincs rokona, kivéve a nővérét Amerikában.

– Nohát, ez akkor is furcsa. Valami halvány emlék dereng, hogy láttam már korábban ezt a lányt. De hol?

– Mit számít az?

– Valóban, valószínűleg semmit – értett egyet Chester, és ezzel a kis beszélgetéskezdemény el is halt. Mrs. Pegler komor gondolatai visszatértek Pierre Alexandre Boissonade-hoz, akit elméjében most már a „kontárnak is inkompetens figurák”

osztályába sorolt, s akit soha nem lett volna szabad olyan küldetéssel megbízni, amely ravaszságot, kezdeményezőkézséget és szakértelmet igényel, Chester pedig visszasüppedt székébe, hallgatta a fejében munkálkodó gőzkalapács hangját, és azon sóhajtozott, vajon képes lesz-e egyedül és segítség nélkül túlélni ezt az ebédet. Amikor pár perccel később észrevette hűgát, Mavist Freddie társaságában közeledni, érzelmei a hajótörött tengerészt idézték, aki vitorlát pillant meg a horizonton. Mindig is Freddie legőszintébb csodálói közé tartozott, és bármikor nagyon örült a társaságának, de most úgy tűnt neki, a rendíthetetlen ifjút egyenesen az égből küldték. Olyan melegséggel köszöntötte, amely újra azzal fenyegetett, hogy fájó fejét eltávolítja gerincoszlopa végéről.

– Helló, Butch! – rikkantotta.

– Helló – felelte Freddie.

– Jó volt a meccs?

– Remek.

– Fölszedtem a neked szóló leveleket a hotelben.

– Ó, koszi.

– Volt egy olyan érzésem, hogy be fogsz ide kukkantani. Épp jókor érkezted ebédre.

– Mavisszal arra gondoltunk, hogy a Miramarban eszünk.

– Dehogyan fogtok a nyavalyás Miramarban ebédelni – szögezte le határozottan Chester. Mindenképpen el akarta kerülni, hogy kettesben étkezzék Hermione nénikéjével, még ha ez azzal jár is, hogy fejbe kell vágni Freddie-t egy székkal és a grabancánál fogva vonszolni be a Casino éttermébe. – Itt esztek velünk.

– Nos, ha te ezt szeretnéd – felelte a mindig szívélyes Freddie. – Ez neked is megfelel, drá... akarom mondani, Mavis?

– Igen, Freddie – felelte Mavis, szokásához híven szűken adagolva a szavakat, és valamennyien bementek.

Nem sokkal azután, hogy helyet foglaltak az asztaluknál, Chestert a csalódás és frusztráció érzése töltötte el. Egészen

biztos volt benne, hogy Freddie csatlakozásával az eddigi bágyadt csevegés megélénkül, hiszen Freddie-re mindig számítani lehetett, hogy a golfpályáról frissiben visszatérve néhány élénk jelenetet vázol fel arról, mit is művelt a hosszú tizenegyedik vagy a rövid nyolcadik, vagy az akármilyen akárhányadik lyuknál. Ma azonban az ifjú furcsán hallgatagnak bizonyult, és ezzel a korlátozott munkaképességű vendéglátóra a társadalmi erőfeszítéseket illetően sokkal súlyosabb terhet rakott, mint az kívánta volna. Chester eddig abban reménykedett, hogy hátradőlhet a székben és a világról tudomást sem véve átadhatja magát gondolatainak.

Ám egy csapásra minden jobbra fordult. Mrs. Pegler életre kelt és megjegyezte, milyen kár, hogy manapság mindenki úgy rohan: ide-oda száguldoznak az emberek ahelyett, hogy szépen megülnének valahol. Példaként egyik barátját, az angol köztisztviselői karban dolgozó Sir Percy Buntot hozta fel. Megpróbálta rábeszélni az illető urat, hogy a Külügyminisztériumtól kapott eltávozásából még megmaradt időt töltse Roville-ben, de hiába, Sir Percy ragaszkodott hozzá, hogy folytassa autós körutazását. Valami olyan képtelen indokot hozott fel, hogy meg akarja ismerni Franciaországot.

Az elbeszélés ezen pontján Freddie, aki eddig kenyeret morzsolgatott, összerezett, mint akit áramütés ért.

– Ez a Bunt nevű fickó elment?

– Még tegnap, közvetlenül reggeli után.

– És... – Freddie elfojtott köhögést hallatott. – És ez a fickó... ööö... nem mondott semmit?

– Nem értelek.

– Úgy értem, rólam... Csak kíváncsi lennék, nem hozott-e szóba engem...

– Miért hozott volna szóba téged?

– Ó, semmi különös, csak...

– Mindössze egyetlen napig volt itt, és nem hinném, hogy találkozott volna. Meg vagyok lepve, hogy egyáltalán hallottál

róla.

– Ó, Sir Percy Buntról mindenki hallott – mondta Freddie melegen, és egy szempillantás alatt más emberré vált. Rögtön és részletekbe menően ecsetelni kezdte, milyen öröndetes eredménnyel járt azon döntése, hogy a hetes lyuknál – ahol a pálya derékszögben elfordul – kipróbált egy nyitottabb ütőállást.

Mindez már a kávénál történt az étkezés végén, és mivel a társalgás sokkal nagyobb fordulatszámra kapcsolt, Chester, noha pontosan tudta, a vendéglátónak nem illik asztalt bontani, ebben az apróságban indokoltnak látta, hogy engedményt tegyen és magukra hagyja vigadozó vendégeit. Fölállt, közölte, hogy távozik és vásárol egy párizsi *New York Herald Tribune*-t, mert tudni szeretné, mit írnak felesége, Jane tegnapi hegedűkoncertjéről.

Szinte rögtön azt követően, hogy Chester óvatosan kidugta fejét a roville-i napsütésbe, Freddie újabb elfojtott köhögést hallatott, miközben arca majdnem olyan piros színt öltött, mint a haja.

– Ööö, Mrs. Pegler – nyögte.

Gyötrődő pillantást vetett Mavisre, mintegy bátorítást remélve, de Mavis, híven trappista fogadalmához, továbbra is a szokásos hallgatásba merült.

– Ööö, Mrs. Pegler – nyögte Freddie újra, és vonakodva beletörődött a kellemetlen feladatba, hogy ma neki kell alakítania az ebéd utáni főszónok szerepét. Ráébredt, hogy Mavis hallgatag természete, amelyet úgy csodált, bizonyos esetekben hátrányt is jelenthet. Most jobban örült volna némi kis szószátyárságnak. – Ööö, Mrs. Pegler, lenne valami, amit meg szeretnék említeni, ha rám tudna szólni kis időt.

– Igen, Frederick?

Egy hörpintés brandy segítségével Freddie rendbe szedte gondolatait.

– Nem tudom, ismeri-e az itteni pályán a tizenötödik lyukat.

– Nem golfozom.

– Ó. Nos, ez meglehetősen nehezen megjátszható lyuk. Elég egyszerű eset, ha sikerül egyenes vonalban megközelíteni, de alaposan bajba keveredhet az ember, ha az ütés lecsúszik, mert jobboldalt rengeteg csalit nő, ahol a félresodródott labda elakadhat. Rendkívüli szerencsés módon egyetlen ütéssel a közepére találtam, lehet – sőt, mondhatnám, valószínűleg azért, mert nyitottabb állásból ütöttem, amint azt az imént említettem. Aztán Mavisre került a sor, az ő ütése azonban eléggé lecsúszott, és a labda a csalitasban kötött ki, mert jobboldalt rengeteg csalit nő, amint azt az imént említettem. Szóval nekiálltunk együtt keresni a labdáját, szóval jött egyik dolog a másik után, szóval benn jártunk a csalitasban, amint azt az imént említettem, aztán beszélgettünk erről meg arról és végül... egy fenyőfa alatt történt, ugye?

– Igen, Freddie – felelte Mavis.

– Szóval végül, egy fenyőfa alatt, amint az imént említettem – bökte ki Freddie a csattanót pírban égve –, megkérdeztem, nem akar-e a feleségem lenni, és, hogy szavamat rövidre fogjam, azt felelte, hogy igen.

Csend támadt. Nyugtalanossággal terhes csend. Alapvetően szerény fiú lévén, Freddie nem merte biztosra venni, hogy a nagynéni hajlandó lesz kedves unokahúga jövőjét egy olyan ember kezébe helyezni, aki bár meglehetősen hozzáértőnek mutatkozott a futballpályán, de – nézzünk szembe az igazsággal –, mégsem került be soha az év csapatába. A megkönnyebbülés és öröm hulláma öntötte el, amikor észlelte, hogy noha hideg pillantással is méregethette volna lornyonján keresztül, Mrs. Pegler ajkát mosoly ékesítette.

– Nos, Frederick – mondta Mrs. Pegler.

– Remélem, nem neheztel rám.

– Neheztelek?

– Persze azt is figyelembe kell venni – mutatott rá Freddie a dolog napos oldalára –, hogy bár elveszít egy unokahúgot, hisz ez az igazság, ugyanakkor kap is egy unokaöcsöt.

– Épp ilyen unokaöcsöt akartam kapni mindig is.

– Ezt nem mondja komolyan.

– De még mennyire, hogy komolyan mondom!

– Hát, ez nagyszerű. Ez kitűnő. Ez csodálatos. Tudja, aggódtam, nem tart-e attól, hogy Mavis, aki olyan nagybácsival rendelkezik, mint Kígyó Todd, valamennyire, hogy úgy mondjam, lealacsonyítja magát. Én nem vagyok valami nagy szám.

– Nagyon is nagy szám vagy, drága Frederick, és biztosan tudom, hogy Mavis rendkívül boldog lesz melletted.

– Igen, nénikém – mondta Mavis.

– Még életemben nem örültem ennyire – jelentette ki Mrs. Pegler. Megcsókolta Freddie-t, aki ettől már régóta tartott, de a Carpenterek legendás bátorságával azt mondta magának, hogy ilyen alkalmakkor a rosszat is el kell fogadni, nemcsak a jót. – Már hosszú idő óta reménykedtem, hogy ez egyszer bekövetkezik. – Éles, zsákmányleső kifejezés jelent meg az arcán. – Most azonnal megyek, és játszani fogok a legnagyobb tétekben – mondta. – Érzem, ez az én szerencsenapom. Nem bánjátok, ha magatokra hagylak benneteket?

– Nem, nénikém – felelte Mavis.

– Egyáltalán nem – jelentette ki Freddie, és ritkán beszélt ennél őszintébb szívvel. – Menjen és nyúzza le csontig a digókat³⁰.

Ha az embernek az a célja, hogy a roville-i – vagy bármely más – kaszinóban a digókat csontig lenyúzza, el kell látnia magát megfelelő harci eszközökkel. És mi kell a háborúhoz? Pénz, pénz, pénz. Ennek következtében Mrs. Pegler első útja a *caisse*-hez vezetett, és ötszázezer franknyi csekket készpénzre váltott. Éppen táskájába gyömöszölte a bankóköteget, amikor észrevette a könyöke táján unokaöccsét.

– Nahát, Chester – mondta. – Képzeld, milyen nagyszerű újság van: Mavis eljegyezte magát.

– Csak nem? – kérdezte érdeklődve Chester. – Micsoda

egybeesés. Freddie is.

– Hát, ez csak természetes.

Ettől Chester némileg zavarba jött. Még mindig gyötörte a fejfájás.

– Fogalmam sincs, miért mondd azt, hogy „hát ez csak természetes”. Én úgy vélem, igen figyelemreméltó egybeesés, hogy Mavis is meg ő is egyidejűleg jegyzik el magukat. Nem történik meg ilyesmi olyan gyakran. És ki a szerencsés férfiú?

Latolgatva a latolgatnivalókat, Mrs. Pegler arra a következtetésre jutott, hogy ez minden bizonnyal unokaöccse vicceinek egyike. Nem tartotta éppen különösebben tréfásnak, de azért vidáman kuncogott. Ő is magáévá tette a bölcsek azon mondását, hogy az embernek kacagnia kell a rossz vicceken, a jó viccek úgylis tudnak gondoskodni magukról.

– Ostoba vagy, Chester. Hát Freddie az a szerencsés férfiú, természetesen.

Chester megrázta a fejét. Ez botor cselekedetnek bizonyult, mert arra bátorított egy láthatatlan kezét, hogy vörösen izzó tűt döfjön belé.

– Na, ide figyelj – mondta, amikor a kínzó fájdalom alábbhagyott. – Vitába kell szállnom veled. Ha meg nem sértelek, bolondokat beszélsz. A lány, akivel Freddie eljegyezte magát, az a Miss Trent, akit ebéd előtt láttunk átmenni a teraszon. Itt áll az újságban – szólt Chester, és elővéve a *Herald Tribune*-t mutatóujjával rábökött a címlapon szereplő hírre. – Nézd meg magad.

Kilencedik fejezet

1

Van olyan sokk, amely annyira pusztító erejű, hogy elszenvedőjét egyfajta bénultsággal sújtja és időlegesen megfosztja mind a mozgás, mind a beszéd képességétől. Egy teljes perccel azt követően is, hogy unokaöccse a macskajajtól szenvedő ifjú emberek jellegzetes, alvajáró mozgásával elbóklászott a közeléből, Mrs. Pegler még mindig úgy állt ott, mintha, Lót feleségéhez hasonlóan, ő is sóbálvánnyá változott volna. Miután visszanyerte ajkai (és lábai) felett az uralmat, elindult, hogy szót váltson Freddie-vel.

Útban az étterembe összetalálkozott Mavisszel. Az oly nyilvánvalóan boldog és az utóbbi fejleményeket oly nyilvánvalóan nem ismerő, szerencsétlen leány látványa minden bizonnyal szánalmat váltott volna ki belőle, már ha olyan kedélyállapotban van, hogy szánalom egyáltalán kiváltható belőle. Mivel nem volt olyan kedélyállapotban, egyszerűen csak zihált kissé.

– Hol van Frederick? – kérdezte tompa hangon. – Az étteremben?

– Nem, nénikém – felelte Mavis, és önmagához képest fecsegő üzemmódba váltva tájékoztatta, hogy ő levélírás céljából néhány percre épp visszatér a hotelbe, míg jegyese elvonult a nap jelen szakában mindig csendes bár magányába, hogy átfussa a leveleit.

Freddie már befejezte az átfutást, amikor Mrs. Pegler rátalált, és miután olvasnivalóinak sorában az utolsó éppen Terry első üzenete volt a kettő közül, meglehetősen nyomorult állapotban találta. A fiú mintegy kicsontozottan terpeszkedett a széken a bár legtávolabbi sarkában, és olyan tekintettel bámult

maga elé, amelyet általában egyszerű szóval üresnek írnak le. Amikor Mrs. Pegler alakja felderengett az asztalnál és helyet foglalt mellette, meglehetősen nehezen sikerült ráfókuszálnia a látószervei elé tolakodó sűrű ködön keresztül.

– Nos, Frederick – szólalt meg Mrs. Pegler olyan pillantást lövellve felé, amely éppenséggel egy lángszóróból is érkezhett volna –, mi ez az egész? Mit jelentsen ez? Mit tudsz erre mondani? Örülnék, ha magyarázatot adnál!

Miután agya némileg kitisztult, Freddie képes volt felfogni: életbevágóan fontos, hogy az érthetően izzó állapotban levő nagynéni számára valami olyasmit nyújtson, ami helyel-közzel a magyarázat kategóriába is sorolható, továbbá azzal is tisztában volt, hogy e magyarázatnak egyértelműnek kell lennie. Ám, mint az az egyértelmű magyarázatokkal oly gyakran megesik, nehéz volt eldönteni, hol is kezdje.

– Terry Trentre gondol? – makogta.

– Rá – szögezte le Mrs. Pegler.

– Azt mondja, hogy hozzám jön feleségül.

– Én is így tudom.

– Ühüm – motyogta Freddie –, azt mondja, hogy hozzám jön feleségül, ami meglepetésként ért, mert, amikor megkértem a kezét, még azt mondta, hogy nem jön.

Mrs. Pegler ráparancsolt önmagára: most nyugodtnak kell maradnia... teljesen nyugodtnak. A benne levő női természet ugyan ellentmondást nem tűrően arra sarkallta, hogy kocsonyává verje ezt az embert a kézításkájával, de ő ellenállt az erőteljes ösztönzésnek. És hogy megszabaduljon a csábítás eszköztől is, táskáját a padlóra tette.

– Tehát beismered, hogy feleségül kérted?

– Ó, persze, ez teljes mértékben igaz.

– Ezek szerint az a szokásod, hogy minden lánynak házassági ajánlatot teszel, akivel csak találkozol?

– Szent ég, dehogyis! Csak ez egy meglehetősen különleges alkalom volt. Érti, ugye?

– Tévedsz. Nem értem.

– Nos, a helyzet a következő...

Nem minden embernek adatik meg, hogy egy történetet világosan és érthetően el tudjon mondani, s amikor e képességet osztották, Freddie-nek már nem jutott belőle. Dadogott, homályosan fogalmazott, s amikor végére ért a végzetes éjszakán történtek elbeszélésének, Mrs. Pegler még mindig pontosan ugyanolyan kevésbé volt birtokában a minuciózus részleteknek – ahogy Henry Weems, a Kelly, Dubinsky, Wix, Weems és Bassinger ügyvédi irodától fogalmazott volna –, mint annak előtte.

– Se füle, se farka nincs annak, amit mondasz – jelentette ki.

– Nem világos?

– Világos? – horkantott fel Mrs. Pegler érzelemmel telve. – Egy szót sem értek az egészből. Miért kérted feleségül azt a lányt?

– Az öreg Maufringnooze ezt tanácsolta.

Mrs. Pegler akkorát ugrott, mint egy megszigonyozott bálna. Végre megtalálta a helyes nézőpontot, azaz most már mindent értett. Azt, hogy miképp zajlott az egész, még nem tudta... a részleteket később persze majd ki kell tölteni... de ez a tétova mondat azonnal meggyőzte, hogy az őt alapjaiban megrázó, borzalmas esemény mögött egykori férje irányító kezét kell keresni. Most már látta, a Trent lánnyal szőtt machiavellista összeesküvés végső célja e leánykérésben testesült meg. Ez a felismerés mélyen megrázta az asszonyt. Eltűnődött: mennyi jobbnál jobb alkalom kínálkozott azokban az években, amelyeket Nicolas Jules St. Xavier Auguste, Marquis de Maufringneuse et Valerie-Moberanne társaságában töltött, hogy az emeletről vagy a lépcsőfordulóból valami kemény és nehéz tárgyat ejtsen a fejére, s ezeket a remek alkalmakat ő, indokolhatatlan módon, mind elszalasztotta. Az összes szomorú kifejezés közül, melyet száj kiejthet vagy toll leírhat, ez a legszomorúbb: „lehetett volna”.

– Szóval ő is ott volt? – kérdezte, és fogai kis, koccanó hanggal összezárultak. Ténylegesen talán nem csikorgatta őket, de nagyon közel járt hozzá.

– Persze – felelte Freddie. – Nem mondtam? Pedig ez az egésznek a lényege. Azzal a Bunt nevű fickóval érkezett, és amikor a Bunt nevű fickó elment, ő nekiállt lyukat beszélni a hasamba, összevissza hadovált a botrány szeléről meg hogy az egyetlen becsületes dolog az, ha feleségül kérem Terryt. Arra már nem emlékszem, azt is mondta-e, hogy „noblesse oblige”, de azért bárki felfoghatta, hogy erre célozgat. Persze én is megértettem, mire gondol, mert nyilvánvaló volt. Mármint hogy ott álltam kettesben Terryvel, kék pizsamában...

– Pizsamában?

– Aha. Tudja, többé-kevésbé már visszavonultam éjszakára, amikor áthívott. Szóval csak azt akarom mondani, hogy feleségül kértem, ő meg kosarat adott nekem, én meg arra gondoltam, hogy akkor szabad az út, hát megkértem Mavis kezét abban a csalitasban, amint azt az imént említettem. Most meg egy üzenet érkezett Terry-től, amelyben azt írja: „Felejtse el a kosarat. Jöhet az esküvő.” Teljes zűrzavar – ingatta skarlátvörös fejét Freddie.

– Semmi értelme úgy tenni, mintha nem lenne az. – Aztán eszébe jutott egy részlet, amely eddig elkerülte a figyelmét, és csodálkozott, hogy is kerülhette el. – De ön honnan tud erről az egészeztől?

– Benne van az újságban.

– Az újságban?

– A mai párizsi *Herald Tribune*-ben megtalálhatod a közleményt a Miss Trenttel történt eljegyzéséről.

– A mindenit!

– Bár el nem tudom képzelni, honnan kapták a hírt.

Freddie ajkát kiáltás hagyta el.

– De én igen! Az öreg Maufringnooze hívta fel őket bizonyára, amikor távozott. Az áldóját! Most mit tegyek?

– Továbbra is Mavist akarod feleségül venni?

– Szent ég, hát persze! Az összes, általam ismert lány közül csakis őt szeretném feleségül venni.

Mrs. Pegler még mindig nyugodtnak mutatkozott. Nyugalma ugyan csak felszínes volt, de a felszínes nyugalom is jobb, mint a hisztéria. Felállt. Az volt a szándéka, hogy most bemegy a kaszinóba és megpróbál felejtetni. Mindig is úgy tapasztalta, hogy a játék segít kisimítani az összegyűrődött idegeket.

– Akkor most egészen pontosan megmondom neked, mit fogsz tenni – mondta. – Egy vagyont fogsz fizetni kárpótlásul ennek a Trent lánynak házassági ígéret megszegéséért.

Ha első ösztönös reakciójának engedve fejbe vágja táskájával, akkor sem kábíthatta volna el sikeresebben a társaságában levő ifjút. Freddie természetében is megvolt – mint ahogy arra Old Nick fel is hívta Jeff figyelmét – az a számos gazdag emberre jellemző furcsa, fösvény vonás, amitől azonnal megszólal benne a vészcsengő, és kétségbeesik, ha vagyonát bármi veszély fenyegeti. Az a tény, hogy képes lenne minden további nélkül a legbőkezűbb kárpótlást kifizetni házassági ígéret megszegéséért akár egyszerre tucatnyi nőnemű felperes számára is, nem csillapította rémületét. Álla még pár fokkal lejjebb esett.

– Gondolja, hogy beperel? – nyögte reszkető hangon.

– Hát persze hogy be fog perelni.

– Egy ilyen kedves lány?

Mrs. Pegler nyugalmának felszíne egy pillanatra megrepedt.

– Ne beszélj már ilyen sületlenséget! Még hogy kedves lány! Nincs egy mákszemnyi eszed se, hogy megértsd, az a lány egy kalandornő, és az egészket előre kitervelte azzal a patkánnyal?

Ez az információ zavarba hozta Freddie-t. Patkányokról eddig nem esett szó.

– Miféle patkány? – kérdezte, hogy tisztán lásson.

Mrs. Pegler elmagyarázta neki, hogy allegorikus formában a Marquis de Maufringneuse et Valerie-Moberanne-t említette.

– Teljesen nyilvánvaló, hogy ezek ketten együtt tervelték ki

az egészet. Azt akarták, hogy bemenj a lakosztályába, hogy rajtakaphassanak vele és rábeszélhessenek, hogy kérd feleségül, ezért a nő áthívott valami képtelen betörőmesével.

– Tényleg járt ott betörő. Be is húztam neki egyet.

Mrs. Pegler türelmetlenül legyintett.

– Ne foglalkozz ezzel – mondta. – A lényeg az, hogy a patkány mocskos trükkjei miatt isten tudja, mekkora összeget ki fogsz fizetni annak a lánynak. Első dolguk az lesz, hogy pert indítanak házassági ígéret megszegése miatt. Senki sem fogja majd a pártodat, hisz tudod, milyenek a bírók, ha egy gazdag ember ül a vádlottak padján. Úgyhogy jobban teszed, ha mihamarabb elkezdesz spórolni – szólt Mrs. Pegler, és távozott, hogy csatlakozzék az argentinok, portugálok és görögök népes hadához,³¹ akik összeszorított foggal és kővé dermedt szemmel gyűltek össze a zöld asztal körül, várva, hogy a krupié útjára indítsa a rulettgolyót.

Alig pár perc telt el távozása után, amikor Old Nick lépett be a bárba.

2

Old Nick a Splendide-ban költötte el ebédjét, mivel ott elegendő volt aláírni a számlát és Freddie Carpenteréhez csatoltatni, aztán átballagott a Casinóba, bekukkantott a rulett-terembe, és a játékosokat elnéző tekintettel mustrálgatva föl-alá sétálgatott. Volt idő, amikor ő is nevezetes alak volt ebben a környezetben, a legkiválóbbak közül való, aki utánozhatatlan eleganciával dobta az asztalra az ezres bankjegyeket, sőt, mint emlékszünk, St. Rocque-ban is sikerült elvernie a fiától kölcsön kapott összeget, de a játékszenvedély ma nem gyötörte. Ami gyötörte, az egy szivar utáni vágy volt, és ennek kielégítésére átment a bárba.

Freddie-t megpillantva odasétált hozzá, és letelepedett a mellette levő székre.

– Ah, Butch, fiam – pöfékelte barátságosan.

Freddie ferde szemmel méregette. Az utóbbi időkig ezt a Maufringneuse-t elméjében a kedves, öreg fazonok közé sorolta, aki kiváló ízléssel öltözködik, és társalgását mindig kész élvezet hallgatni. Most azonban már Mrs. Pegler szemével látta, és az a szem patkánynak és ártatlan ifjú emberek bankszámlaegyenlege elleni összeesküvőnek mutatta a Marquis-t. Mindennek következményeképp, amikor megszólalt, azt távolról sem gyengéd stílusban tette.

– Helló – mondta, és ami megvetést, utálatot, gyűlöletet és jogos haragot egyetlen, kéttagú szóba bele lehet sűríteni, azt ő belesűrítette.

Old Nick azonban nem figyelt fel furcsa modorára. Könnyed füstkarikát fújt a levegőbe.

– Épp most vetettem egy pillantást a *Herald Tribune*-ra – jegyezte meg. – Szerintem a hírt kifejezetten feltűnő helyen közölték. Nos, gratulálok. Mindenki téged irigyelhet. Igen bájos lány kegyeit nyerted el.

Freddie, mivel nem fejthette ki, hogy nem egy, de két bájos lány kegyeit nyerte el, és ennek következtében választhat a bigámia, illetve a házassági ígéret megszegése miatt indított per között, sötét hallgatásba burkolózott.

– És a lányt is irigyelhetik – folytatta Old Nick. – Kedves, bőkezű és nagylelkű férjet kap, aki milliók között az egyetlenegy. Tényleg így gondolom, Butch. Nagylelkű, ez a megfelelő szó. Nem sok ember reagált volna úgy a felvetésemre, ahogy te tetted. Soha nem tudom eléggé kifejezni hálámat nagylelkűséged iránt.

– Mi az ördögről beszélsz?

– Hát az Esernyő Klubomról, amelyet finanszírozol.

– A midről, amivel mit csinálok?

Old Nick most először találta beszélgetőtársa stílusát némileg sajátosnak. Mintha valami durva, kellemetlen fráterre cserélték volna ki azt a derűs, barátságos Frederick Carpentert, akivel ő olyan szívélyes üzleti kapcsolatot ápol. Tudatába homályos félelem lopózott. Egyáltalán nem tetszett neki, ahogy a dolgok

alakultak.

– Néhány nappal ezelőtt tárgyaltunk róla – mondta, és hangjába bizonyos aggodalom szüremlett –, és akkor azt mondtad, hogy finanszírozod az Esernyő Klubomat.

– Nos, meggondoltam magam.

Old Nick megingott. Nem olyan könnyű ülte meginogni, de neki sikerült.

– Nem akarsz finanszírozni az Esernyő Klubomat?

Freddie szárazon felnevetett. Ez az egyszerű jelző nem is írja le, milyennek találta ezt a hangot Old Nick. Egész életében alig hallott ennél kellemetlenebbet.

– Eszem ágában sincs. Nem vagyok ostoba fajankó, hogy ilyesmibe öljem a pénzemet, amikor annyi súlyos kiadással vagyok kénytelen szembenézni. Ne is álmodj róla – mondta Freddie, azzal felemelkedett és kitérőgött, mint akinek keselyűk marcangolják a máját. Egy gyors séta a Promenades des Anglais-n talán segít, hogy visszanyerje nyugalma. De legalábbis eltávolítja eme arisztokratákból bűjt rácsáló környezetéből, aki erőteljes utálatot keltett benne. Pokolba az összes arisztokratákból bűjt rácsálással: nagyjából így foglalhatók össze érzései.

Azok a bizonyos keselyűk Marquis de Maufringneuse máját hasonló jó étvágyal marcangolták. Nem volt könnyen lehangolható ember, de szokásos élénksége most teljes mértékben faképnél hagyta. Keze, amellyel a szivart gépiesen az ajkához emelte, remegett, mint a hangvilla, és amikor e percben megszólalt mögötte egy hang, úgy megrémült, hogy a kiváló füstölőnivalót csaknem kiejtette ujjai közül. Hátrafordult, és Mavis Toddot látta maga előtt. A lány boldogan mosolygott. Hogy ilyen pillanatokban miként tud bárki is boldogan mosolyogni, azt Old Nick képtelen volt megérteni.

Mindazonáltal szokásához híven udvariasan felpattant, és eközben lábával beleütközött valamibe, ami a földön hevert. Lepillantva észrevette, hogy ez a valami egy kézításka,

mégpedig, ha jól látja, egykori felesége, a jelenlegi Mrs. Winthrop Pegler táskája. Old Nick el nem tudta képzelni, mit keres ez a holmi a Casino bárjának padlóján, de most nem szentelhetette gondolatait e probléma megoldásának, mert Mavis megszólalt.

– Nem látta Freddie-t? – kérdezte.

Remegés futott át Old Nicken. Tény, ami tény: látta Freddie-t.

– Néhány perccel ezelőtt hagyott magamra – válaszolta, s közben észrevette, hogy valami változás történik a lány arcán. Egy pillanattal később rájött, mi az. Mavis arcán szemérmes kifejezés jelent meg. Bőrét halvány pír borította, cipője orrával arabeszkeket rajzolt a szőnyegre.

– Elmondta magának?

– Mit mondott volna el?

– Eljegyeztük egymást.

Old Nick szeme kidülledt.

– Eljegyezték egymást?

– Igen.

– Már mint hogy maga? Maga meg Butch?

– Igen.

Old Nick kénytelen-kelletlen elismerést érzett az ifjú Mr. Carpenter iránt. A fiúnak megvannak a maga hibái, de nem vesztegeti az idejét, az kétségtelen.

– Nahát, nahát – mondta, legyőzve enyhe szédülését. – Ez nagyszerű hír. Hadd kívánjak sok boldogságot.

– Ó, köszönöm.

– Nagy pillanat ez a maga életében.

– Ó, igen.

– Biztos valósággal repdes az örömtől.

– Ó, igen – mondta Mavis, és egy újabb boldog mosollyal elrepdesett az ajtó felé.

Old Nick nem repdesett a boldogságtól, amikor visszatért a székéhez, hanem nagyon is a földön járt. Pontosabban az említett táskán. Lába megint nekiütközött, ám ez alkalommal már

főlemelte, és ködös tekintettel bár, de részletes vizsgálat alá vetette.

Egy félmillió franknyi bankóköteget rejtő táskát illetően még ködös tekintettel végrehajtott vizsgálat során sem tart sokáig, hogy a szemlélőnek az a benyomása támadjon: abban bizony van valami. Old Nick megbökte a táskát, aztán megtapogatta, és egyre inkább úrrá lett rajta a meggyőződés, hogy a táska készpénzt tartalmaz. És ha még tudott valamit egykori feleségéről, biztos lehetett benne, az a készpénz nem kevés. Pontosán ismerte exnejének azt a szokását, hogy kaszinóban járva csak a legnagyobb tétékben játszik abban a – legtöbbször hiú – reményben, hogy csontig lenyúzza a helyi digókat.

Old Nick leült, és elmélkedve simogatta az állát. Egy gondolat futott át az agyán, és ez olyan gondolat volt, amely elmélyültebb és minden irányból való vizsgálatot kívánt. Kinyitotta a táskát, végigpásztázta tartalmát, és miközben így tett, észrevette, hogy a könyöke táján megjelent a Kísértés.

– Én – szolt a Kísértés – a magam részéről nem haboznék.

– Nem haboznál? – kérdezte Old Nick.

– Egyetlen másodpercig se – felelte a Kísértés. – Tőkére van szükség, hogy beindítsd az Esernyő Klubot, és ha már Freddie Carpenter csúful cserben hagyott, honnan szerezhetnél máshonnan?

– Van abban valami, amit mondasz.

– Arról nem beszélve, hogy csupán kölcsönveszed ezt a pénzt. Vissza tudod fizetni, amint az Esernyő Klub sikert arat. Ráadásul, ha egykori feleséged ezt a pénzt a játékterembe vinné, az utolsó fillérig el is vesztené.

– Ez igaz.

– Szóval azzal, hogy magadhoz veszed, még neki teszel szívességet.

– Igaz. Igaz. Az egyetlen baj az, hogy...

– Hogy le tudsz-e lépni vele? Ugye ezt akartad kérdezni? Hát persze, hogy le tudsz lépni vele. Miért is gyanúsítana téged

bárki? Egy asszony a kaszinó padlóján hagyta a táskáját. Száz ember is ellophatta. Nézetem szerint te egyáltalán nem is kerülsz a képbe.

– Azt hiszem, igazad van.

– Tudom, hogy igazam van. Figyelj – mondta sietve a Kísértés. – A javaslatom a következő. Vágd zsebre a pénzt, a táskát pedig dugd be a széked párnája mögé. Akkor mindenki boldog lesz. Van kérdés?

– Nincs – felelte Old Nick.

Pár pillanattal később már duzzadó zsebekkel tartott a kijárat felé. Az ajtóban összetalálkozott az épp belépő Freddie-vel.

– Ah, Butch – köszöntötte szórakozottan.

Freddie hideg pillantást vetett rá, abból a fajtából valót, amelyet az ember – hacsak nem kifejezetten patkányrajongó – azon rágszálóra vet, aki „Ah, Butch”-csal köszön neki, aztán berobogott a bárba.

3

Freddie már éppen nekivágott a Promenade des Anglais-nek, amikor eszébe jutott, hogy a postáját ott hagyta a bárban, ahol üldögélt, és gyorsan visszaroht, hogy magához vegye. Volt a levelei között olyan, amelyről nagyon nem szeretne volna, ha a nagyközönség számára is olvashatóan heverne az asztalon.

A nevezetes üzenet még ott volt. Freddie, levelezésének többi részét zsebre vágva leült, és azzal a morbid önkínzási vággyal, amely Baál papjait arra indította, hogy késsel hasogassák magukat, újra elolvasta Terry sorait.

Az üzenet tartalma semmit sem változott azóta, hogy utoljára olvasta, és semmit sem változtak az érzelmek sem, amelyeket kiváltott. Első találkozásuk alkalmával a levél úgy hatott rá, mint a hidrogénbomba robbanása, és ez a hatás a második olvasatra sem változott.

Mélyen letörve ült az asztalnál. Egészen különös jellemerővel

kell rendelkezék az az ember, aki nemrég egy lánnyal jegyet váltott, ám mégis közömbös marad annak felfedezését követően, hogy egy másik lánnyal is jegyben jár. Valamely gyakorlott nőcsábász, mondjuk, Brigham Young³² vagy VIII. Henrik, az egész ügyet a napi rutin részének tekintené, s valószínűleg szemöldöke se rándulna meg, ám Freddie a felfedezést követően csak árnyéka volt korábbi önmagának.

Végigfuttatta agyában azon néhány, a házassági ígéret megszegéséről szóló pert, amelyről a New York-i bulvársajtót olvasva értesült, és rémülten döbrent rá arra az egyhangúságra, amellyel az ügyekben döntő esküdtek elmarasztalták az alpereseket és csillagászati kártérítési összegeket ítélték meg a különböző felpereseknek. Archie Bicklesnek, ha pontosan emlékszik, kettőszázezer dollárt kellett fizetnie, és Toddy Van Hogyishívjának ugyanannyit. Bármely ember, akinek bankszámlaegyenlege pozitívumot mutat, könnyű préda a bírósági erkölcsösözök számára, ha egyszer a rövidebbet húzza. És vele összehasonlítva Archie meg Toddy valóságos koldusok. Egy Frederick Carpenter, aki évek óta szerepel a Száz leggazdagabb amerikai listáján, kifejezetten szerencsésnek mondhatja magát, ha nem vágják meg legalább félmillióra.

Amikor már épp harmadszorra süllyedt a kétségbeesés mocsarába, egy mellette megszólaló hang a felszínre rángatta. Hasonló sűrű ködön keresztül, amely nemrég Mrs. Pegler látványát felhőzte el, egy fiatal fiút pillantott meg a ruritániai hadsereg altábornagyi uniformisában.

– Monsieur Carpongtaire?

A sűrű köd némileg oszladozni kezdett, és Freddie képes volt fölfedezni, hogy a gyermek egy tálcán valamit kínál neki. Közelebbi vizsgálat kimutatta, hogy a valami egy boríték s rajta az ő neve. Lomha mozdulattal átvette, felbontotta, és rápillantott a tartalmára. Ebben a minutumban jó néhány, szokatlan tisztasággal muzsikáló rezesbanda zendített rá valami édes melódiára a terem minden sarkában, s mellettük még számos

angyali kórus énekét is hallotta zengeni olyan ezüstös hangon, amely balzsam és gyógyír a fülnek.

Sugárzó pillantását a tálcát tartó legényke felé fordította. Hirtelen egészen intenzív szeretetet érzett az ifjú ember iránt. Meg akarta kérdezni tőle nevét és korát, hogy ki a kedvenc filmsztárja és nem reménykedik-e abban, hogy egy szép napon elnökké választják. Mindezen óhaja keresztülvitelében a francia nyelv ismeretének hiánya sajnos meggátolta, de ez nem szegte kedvét. Valami volt abban a módban, ahogy a legényke a tálcát tartotta, ami elméjének azt sugallta, vannak az önkifejezésnek más útjai is. Még mindig sugárzó arccal egy ezerfrankos bankjegyet helyezett a tálcára, Ruritánia legkedvesebb altábornagya pedig hosszú és érthetetlen köszönetet mormolva visszavonult, hogy csatlakozzék hadseregéhez. Freddie, miután még egyszer elolvasta a boríték tartalmát, csak hogy megbizonyosodjék róla, az első, felületes áttekintés nem vezette-e tévútra, hálásan az égnek emelte szemét.

E szem, az ég felé tartó útján a bárpultnál álló és a pult mögött szolgálatot teljesítő emberrel beszélgető alakra esett. Miután felismerte Terryt, tüdejének teljes erejét beleadva ezt a szót bömbölte: „Ahoj!”

A pult mögött szolgálatot teljesítő emberrel Terry éppen szendvicsekről és egy pohár tejről váltott szót. Miután megvásárolta a repülőjegyeket és kivette maradék pénzét a bankból, bizonyos gyomortáji marcangoló érzetre lett figyelmes, amelyet csak részben okoztak a mai napon a májából oly előszeretettel lakmározó keselyűk, részben azonban annak a ténynek volt köszönhető, hogy a csomagolás és a jegyvásárlás következtében ebéd nélkül maradt. Szíve bár romokban hevert, azért egészséges lány volt, és minden, az ebédjét elmulasztó, egészséges lány, tekintet nélkül arra, hogy szíve össze van-e törve vagy nincs, fél három tájban szükségét érzi némi tápláléknak. A csapossal a szendvicsek terén aránylag hamar egyetértésre jutott, abban azonban már nehézség mutatkozott,

hogy a másikat meggyőzze, a tejet illetően is komolyan beszélt.

A semmiből felharsanó kiáltás mindkettejüket megrémítette. Terry tért magához először. Megpördült, észrevette Freddie-t, gesztusaiból rájött, hogy beszélni kíván vele, ezért vonakodva bár – mivel se Freddie-vel, se mással nem kívánt szót váltani – odasétált az asztalhoz, és helyet foglalt azon a széken, amelynek párnája nemrég abban a nagy megtiszteltetésben részesült, hogy Old Nick tökéletesen szabott nadrágjának hátsó fele hagyott rajta nyomot. A csapos, afeletti örömeiben, hogy nem kell tovább az italként felszolgálándó tej léha ötletével foglalkoznia, megkönnyebbülten felsóhajtott, és poharakat kezdett törölgetni.

– Helló – mondta Freddie virgoncan. – Gyönyörű délutánunk van.

– Már, ha szereted az ilyen délutánokat – felelte Terry.

– Épp most olvastam az üzenetedet.

– Melyik üzenetet? A másodikat?

– Aha. Amelyikben azt írod, hogy nem akarsz hozzám jönni.

Terry érezte, hogy most helyénvaló lenne bocsánatot kérnie.

– Nagyon sajnálom – mondta.

– Én nem – válaszolta Freddie virgoncabban, mint valaha. – Ugyanis mivel aznap éjszaka kosarat adtál, megkértem Mavis kezét.

– Tényleg?

– De mennyire. A tizenötödik lyuknál, a csalitosban, egy fenyőfa alatt.

– Nahát, Freddie, nagyon örülök.

– Hát még én. Mondd csak – folytatta Freddie hirtelen riadalommal –, ugye nincs még egy úton?

– Még egy micsoda?

– Hát, még egy a felek közötti memorandum, amely arról tájékoztat, hogy újra meggondoltad magad és mégis hozzám jössz feleségül.

Terry komor hangulata némileg oldódott. A Freddie-vel való beszélgetés mindig felvidította.

– Nem, ez volt az utolsó. Az ötcsillagos finálé.

– Hát, ez pompás – mondta Freddie megkönnyebbülten. – Tudod, elég nagy teher egy magamfajta fickónak, amikor rájön, hogy egyidejűleg két lány vőlegénye.

– Bizonyára az. Mindent feketének látsz?

– Legalábbis sötétnek. Aha. Na, de már szükségtelen tovább ragozni. Egy dolgon azonban még nem tudok eligazodni. Egyszerűen képtelen vagyok rájönni, miért akartál egyáltalán hozzám jönni?

– Miért is? Mert szórakoztató fiú vagy, Freddie.

– Lehetséges, lehetséges, de ennek akkor sincs semmi értelme. Nekem azt mondtad, hogy Jeffet választottad.

Terry, Mrs. Peglerhez hasonlóan, egy pillanatra heves késztetést érzett, hogy beszélgetőtársát fejbe verje a táskájával. Ám, Mrs. Peglerhez hasonlóan, ő is legyűrte a kísértést.

– Ha egy kissé öregebb leszel, Freddie drágám – magyarázta türelmesen –, meg fogod tanulni, előfordul, hogy egy lány választ egy fiút, de ugyanakkor a fiú nem választja a lányt. Jeff életében én semmit sem számítok. Tudod, nekem nincs pénzem.

– He?

– Említésre sem érdemes. Apám színdarabokat írt, és az egyiket most előásták és televízióra adaptálták. Nekem kétezer dollár jutott az ügyletből, és úgy döntöttem, arra költöm, hogy egy időre jól érezzem magam a Divatos Világ Mekkájában.

– A miben?

– Az útikönyv így nevezi Roville-t: Pikárdia Ékszere és a Divatos Világ Mekkája. Hogy honnan szedik ezeket a kifejezéseket, meg nem tudnám mondani. Biztos házfalakra megkerítésekre firkálták fel az ötletgazdák.

Freddie megpróbálta hozzászoktatni agyát a váratlan vallomáshoz.

– De én mindig azt hittem, hogy valósággal fürdesz a pénzben.

– Jeff is ezt hitte. Amikor pedig megtudta, hogy mégsem, oly

sebesen tűnt el a horizonton, mint a nyúl. Csak a felvert port láttad, ami utána maradt.

– Azt akarod mondani, hogy lelécelt?

– Tegnap estére meghívott vacsorára, de aztán kaptam egy udvarias levélkét, amelyben lemondja. Azt írta, hogy üzleti ügyben el kellett utaznia és meg nem tudja mondani, mikor tér vissza. Feltételezve természetesen, hogy egyáltalán visszatér.

Freddie mindig is szerette alaposan végiggondolni a dolgokat, és ezért nem vette észre rögtön a lány érvelésében rejlő hézagot. Tudta, hogy van ott valami hézag, de nem találta. Aztán végre rálelt.

– Vissza kell jönnie. Kölcsönkérte a kocsimat.

– Kölcsönkérte a kocsidat?

– Bizony. Tegnapelőtt este felhívott telefonon, hogy másnap ebédre várja őt valami kiadó Párizsban, és használhatja-e a kocsimat. Én azt mondtam, aha, hát persze, ő meg elhajtott benne. Megmondom, mit teszek most – folytatta Freddie. – Átrohanok a szállodába, és megnézem, ott van-e a kocsí.

Freddie – ügybuzgalommal és segíteni akarással telve – elszárguldott, Terry szívében pedig valami megmozdult. Kicsiny, halvány remény, e pillanatban talán csak reménykezdeménynek nevezhető, amely azonban jelezte, ha táplálják, növekedésre is képes. Ám Terry nem volt hajlandó táplálni, mint ahogy nem volt hajlandó azon a réges-régi délutánon, Bensonburgban sem táplálni a reményt, hogy az a jó nevű tömegkommunikációs hálózat megveszi a *Mason testvérek* televíziós jogát. Alapelve ez volt: ne remélj, nem csalódsz. Hogy agyát elterelje a témáról, visszament a bárpulthoz, és felújította a szendvicsekre vonatkozó rendelését, ez alkalommal azonban frissítőként brandyt és szódát kért a csapostól. Gyengének érezte magát, és szíverősítőre volt szüksége. A csaposon világosan látszott, míg a brandysüveg után nyúlt, hogy valami nehéz teher gördült le a lelkéről. Az üdítő összeállítását tálcára helyezte, Terry pedig visszatért az asztalhoz, újra leült a székére, és nekikezdett a gyógyító táplálkozásnak.

Ha az ember olyan székre telepszik vissza, amelynek párnája mögé egy francia Marquis korábban az egykori felesége tulajdonát képező táskát gyömöszölte, elkerülhetetlen, hogy rövidebb vagy hosszabb idő elteltével ne érezze, nem ül olyan kényelmesen, mint szeretné. Észreveszi, hogy valami szilárd tárgy nyomódik a hátgerincének, ezért aztán fölemelkedik és vizsgálódni kezd.

Terry is így tett. Tapogatózó ujjai a párna mögött egy tárgyra leltek, amelyet addig nem volt képes azonosítani, míg ki nem húzta. Ekkor már látta, hogy egy táskát tart a kezében, díszes, drága táskát, amelynek külleme valami furcsa módon ismerősnek tűnt számára. Biztos volt benne, hogy már látta valahol, de hogy hol, azt nem tudta megmondani. Magyarázattal Chester Todd szolgált, aki nyúzott arccal és színtelen tekintettel ebben a pillanatban érkezett az asztalhoz.

– Bocsásson meg, kérem – szólta Chester bátortalanul, mert noha emlékei szerint találkozott már ezzel a lánnyal, arról meg volt győződve, hogy nem mutatták még be őket egymásnak, márpedig ő mindig ragaszkodott az illemhez és az etiketthez. – Egészen véletlenül nem tudná esetleg megmondani, hogy nem látta-e... Ó, hisz megtalálta. Nagyszerű. Ez Mrs. Pegler táskája – magyarázta. – Biztos volt benne, hogy itt hagyta. Engem küldött a keresésére.

– Természetesen – mondta Terry. – Ez az ő táskája, ugye? Tudtam, hogy láttam már valahol.

– Nagyon köszönöm – vette át Chester a táskát. Egy pillanatig tétovázott, ám mivel nem találta igazán helyénvalónak, hogy a beszélgetésbe egy kérdezz-felelek játékot illesszen, távozni készült. – Bocsánatot kérek, hogy háborgattam – mondta.

– Semmi gond – felelte Terry.

Freddie rohanvást érkezett vissza. Arcáról messziről lerítt, hogy jó híreket hoz.

– Ó, helló, Chester – köszönt, aztán Terryhez fordulva

folytatta. – Mondtam, hogy minden rendben! Itt van az autó.

Terry szíve majd kiugrott a helyéről.

– Jaj, Freddie!

Freddie visszafordult Chesterhez.

– Ezt te nem értheted – magyarázta. – Arról van szó, hogy azt hittük valakiről, hogy elment, pedig nem is ment el.

– Így van – mondta Terry boldogan. – Akire gondoltunk, az biztosan egy másik fickó.

4

Zavarodott kifejezés ült Chester Todd sápadt arcán, amikor újra visszatért a játékszalomba. Sokkot élt ált, és Othellohoz hasonlóan ő is úgy érezte, nem könnyen gyanakszik, de ha igen, őrzöngve dül.³³ Mrs. Peglerre a *caisse* előtt talált rá, amint éppen egy újabb csekket váltott készpénzre. Aznap délután a harmadikat. Az asszonyt morózus hangulat lengte körül, mint aki nem találta igazán jövedelmezőnek azon kísérletét, hogy csontig nyúzza a digókat. Anyagi veszteségei, megtévezve azzal a kilátással, hogy unokahúgának jövendő férjét házassági ígélet megszegése miatt per fenyegeti, meglehetősen mogorvává tették.

– Figyelj csak, nénikém – kezdte Chester.

– Elhoztad a táskámat? – kérdezte Mrs. Pegler.

– Persze, elhoztam, de figyelj. Tudod, az a lány, akit Freddie eljegyzett...

– Freddie Mavist jegyezte el.

– Nem, nem, mindig elköveted ugyanazt a hibát – magyarázta Chester türelmesen. – Freddie azt a Trent nevű lányt jegyezte el. Illetve eljegyezte, de a neve nem Trent.

– Jaj, ne habogj itt nekem összevissza.

– Nem habogok összevissza. A lány neve FitzCoe, és annak a Miss Trentnek a komornája, akivel St. Rocque-ban találkoztam.

Mrs. Pegler rábámult.

– Mi az ördögről beszélsz?

– Mondtam neked, biztos vagyok benne, hogy már láttam valahol. Miss Trent lakosztályában láttam. Ő szolgálta fel a koktélokat.

Mrs. Pegler mély lélegzetet vett.

– Biztos vagy ebben?

– Tökéletesen. A lányt most ott találtam a bárban, kezében a táskáddal, aztán megjött Freddie, és mondott valamit valakiről, akiről azt hitték, hogy elutazott, de valójában mégsem utazott el, a lány pedig boldogan nevetve azt mondta, hogy akire gondoltak, az biztosan egy másik fickó. És erről azonnal eszembe jutott, hogy a lány neve FitzCoe. Most már emlékszem arra a délutánra Miss Trent lakosztályában. Emlékszem, hogy azt mondtam: „Milyen feltűnően csinos komornája van”, mire Miss Trent azt mondta: „FitzCoe? Igen, meglehetősen csinos” vagy valami ilyesmit. Furcsa, hogy működik az emberi emlékezet. Te nem így gondolod?

Mrs. Pegler tartózkodott attól, hogy e jelentőségteljes pillanatban az emberi emlékezet különleges működését vitassa meg. Komor kedélyállapota nyomtalanul eltűnt.

– Nahát, ez mindent megváltoztat!

– He?

– Túl hosszú ezt elmagyarázni. A lényeg, hogy Freddie valahogy összejött ezzel a lánnyal, és abba a helyzetbe hozta magát, hogy a nőszemély házassági ígéret megszegésért pert indíthat ellene...

Chester pislogott.

– Freddie mit csinált?

– Bolondot magából. Azt történt, hogy feleségül kérte ezt a nőt, aztán pedig Mavisszel jegyezte el magát.

Chester újra pislogott.

– Azt akarod mondani, hogy mindkettőjüket eljegyezte?

– Igen.

– Sose gondoltam volna, hogy ilyen rámenős fickó – jelentette ki Chester elismerő hangon. – Mindig is mondtam, a

világ egyik fele azt sem tudja, a másik kétharmad hogyan él.

Mrs. Pegler vidámsága csak fokozódott.

– Rettenetes helyzet volt, de ahogy mondom, a te híred mindent megváltoztat. Melyik esküdtszék ítélne neki kártérítést, amikor kiderül, hogy valójában csak szobalány, aki az úrnőjének adja ki magát? Egészen biztos vagy benne, hogy ez az a lány, akit St. Rocque-ban láttál?

– Egészen biztos. Azt azonban képtelen vagyok megérteni, hogy engedhet meg magának egy lakosztályt a Splendide-ben, ha csupán szobalány?

– Kétségkívül megvannak a maga anyagi eszközei hozzá – jelentette ki Mrs. Pegler zordan. Ám aztán korábbi, napsugaras kedélye visszatért. – Ez csodálatos – mondta. – Biztos vagyok benne, hogy az új helyzet a szerencsémeket is megfordítja.

– Vesztettél?

– Folyamatosan. De ennek vége! Add ide a táskám.

– Tessék.

Mrs. Pegler mosolyogva nyújtotta ki a kezét, de ez a mosoly úgy tűnt el arcáról, mint tükörről a lehelet.

– Mit jelentsen ez? – kérdezte élesen.

– He? – rezzent össze Chester.

– Ez a táska üres!

– És nem annak kéne lennie?

– Persze hogy nem annak kéne lennie. Ötszázezer frank volt benne. Hol találtad meg?

– Nem én találtam meg. A Trent– FitzCoe kombináció találta meg. Ott ült az asztalnál, én meg odamentem hozzá, és megkérdeztem: „Mondja, egészen véletlenül nem tudná esetleg megmondani, hogy nem látta-e...”, aztán észrevettem, hogy épp a táskádat markolja. Így hát elvettem tőle és idejöttem.

Mrs. Pegler olyan érzelmekkel küzdött, amelyek túl erősnek bizonyultak ahhoz, hogy képes legyen megszólalni. Ám aztán megtalálta az ideillő szavakat.

– Nos!

– He?

Mrs. Pegler keserűen felnevetett.

– Azt mondtam, ennek a nőnek biztosan megvannak a maga anyagi eszközei, de azt azért nem gondoltam volna, hogy lopással szerzi meg. Chester, hívj taxit!

– Hova akarsz menni?

– A rendőrségre – felelte Mrs. Pegler.

Tizedik fejezet

1

Úton vissza a hotelbe Terry átvágott a kaszinó teraszán. Aztán megtorpant. Maga előtt ugyanis – leszegett fejjel, mint aki gondolkodik – minden köpcös emberek legköpcösebbjét pillantotta meg. Az illető megszólalásig hasonlított arra a Mr. Clutterbuckra, akinek Bensonburgban található nyári lakába oly sok alkalommal vitt már egy kosár tojást vagy némi lépes mézet. Amikor a férfi fölemelte fejét, Terry rájött, miért is hasonlított megszólalásig Mr. Clutterbuckra. Mert ő maga volt Mr. Clutterbuck.

– Nahát, helló! – köszöntötte csodálkozva. Nyugtalanító dolog fiatal lányoknak Clutterbuckot találni olyan helyen, ahol egy Clutterbucknak semmi keresnivalója.

A férfi bagolyszerű pillantást vetett rá, tokája rezgett a szélben.

– Állj! – emelte fel a kezét, mintha a forgalmat irányítaná. – Meg ne mondja! A neve J-vel kezdődik, maguké az a farm a Tuttle Lane-en, és átkozottul sokat kémek a mézért. Jones? Jackson? Jenkins?

– Mit szólna a Trenthez?

– Trent! – kiáltott föl Mr. Clutterbuck, diadalmasan villogtatva szemüvegét. – Tudtam, hogy ez az! Trent a család neve, és maga az, akit Terrynek hívnak.

– Ami a Teresa rövidítése.

– Ahogy mondja, a Teresa rövidítése. Mi az ördögöt keres itt?

– Kivettem némi szabadságot. A Trent család egy kis pénzhez jutott a minap, és elhatároztuk, útra kelünk, hogy pallérozzuk elménket. A farmot közben a kedves szomszédok

gondozzák. De soha nem gondoltam volna, hogy magát itt találom, ilyen messze Bensonburgtól.

– Üzleti ügyek Párizsba szólítottak.

– Ez nem Párizs. Ez Roville-sur-Mer.

– Nos, semmilyen törvény nem tiltja, hogy az ember lejöjjön Roville-sur-Mer-be, ha kedve tartja, nem igaz? – kérdezte Mr. Clutterbuck harciasan. Aztán, mint aki ráeszmél, hogy túl durva volt: – Bocsánat, ha egy kicsit mogorvának látszom. Annyi minden foglalkoztat, előző éjjel egy szemhunyasnyit nem aludtam, bérelt kocsival jöttem le idáig Párizsból, és a sofőr olyan örülten vezetett, mint akinek feltett szándéka kollektív öngyilkosságot elkövetni. Alig kétszer értük egyáltalán a földet. Ha igazán tudni akarja, miért vagyok itt, elárulom: egy fiatalembert keresek, akinek az a neve, hogy Comte d’Escrignon.

– Micsoda?

– Oké, oké, talán nem ejtettem ki pontosan a nevét. Kit érdekel?

– Maga ismeri Jeffet?

– Soha életemben nem hallottam róla.

– Mármint Comte d’Escrignont.

– Na, látja, maga is pontosan úgy ejtette ki a nevét, ahogy én. Jeffnek hívja, csak nem? Persze, hogy ismerem. Tegnap együtt ebédeltünk Párizsban, és ma reggel hét órakor vettem tőle búcsút egy tál hagymaleves után, amikor is kocsijával elporzott. Roville-sur-Mer-be tartott, azt mondta, de a szegény csóka azt már elfelejtette megemléteni, melyik hotelben szállt meg. Így hát alighanem kénytelen leszek végigkutatni utána az összes szállodát ezen a nyomorult helyen.

– Szükségtelen. A Splendide-ban szállt meg, ide mintegy százyardnyira.

– Száz yardot könnyen megteszek – szolt Mr. Clutterbuck, az edzett atléta. – Nahát, micsoda szerencse, hogy a maga barátja! Régóta ismeri?

– Csak azóta, hogy Roville-be jöttem.

– Remek fiatal fickó. A Mekiben is harcolt meg minden. Okos is.

– Igen. És írt egy könyvet.

– Tudom, hogy írt egy könyvet. Én fogom kiadni.

– Ó, Mr. Clutterbuck!

– Mit akar azzal mondani, hogy Ó, Mr. Clutterbuck?

Terry azt felelte, csak annyit akar ezzel mondani, hogy Ó, Mr. Clutterbuck.

– Ez csodálatos hír – magyarázta Terry. – Ezzel repülőrajtot vesz a karrierje. Maga olyan kitűnő kiadó.

– Nincs nálam jobb – ismerte be Mr. Clutterbuck szívélyesen.

– Megcsókolhatom?

– Dehogycsókolhat meg! Szent Habakuk, azt hiszi, van annyi időm, hogy fiatal lányok csókolgassanak? Azonnal meg kell találnom ezt a fickót a lehető legfontosabb ügyben. Minden perc számít.

– Nem akarna előbb benézni a lakosztályomba egy italra?

Russell Clutterbuck megnyalta az ajkát. A lány szavai roppant kellemes képet varázsoltak elébe. Ám aztán óvatos tekintet lopózott a szemüveg lencsége mögé.

– A nővére is itt van?

– Melyik nővérem? Jo hazament. Kate itt van.

– Arra gondolok, aki olyan pillantást vet az emberre, ahogy egy hercegnő néz a krumplibogárra.

– Az Kate.

– Akkor azt hiszem, most mellőzöm a látogatást. Amikor utoljára találkoztunk, némileg összezördültünk a méz árán, és nem igazán akarok vele újra összefutni, hacsak nem feltétlenül szükséges.

– És mit szólna egy telefonhíváshoz, ha tiszta a levegő?

– Rendben. Megtalál a fiatal fickó szobájában. Tudja, mi a száma?

– A portás megmondja magának.

– Állandóan elfelejtem, hogy Franciaországban is vannak recepciók. Az ember nem is várná, hogy ilyen civilizáltak legyenek. Jól van, hívjon fel.

– Még valami. Ha Jeff reggel hét óráig a maga társaságában volt és utána órákon át vezetett, hogy ideérjen, akkor valószínűleg éppen alszik.

– Majd fölébresztem. Fölébresztem egy nedves szivaccsal. Nálánál kiválóbb embereket is fölébresztettem már nedves szivaccsal – mondta Mr. Clutterbuck nyugodt önbizalommal.

Terry boldogan mosolygott, amikor belépett a lakosztályba, mert roppant élvezte az eszmecserét Bensonburg egyik legfényesebb elméjével, ám azonnal abbahagyta a mosolygást, amikor meglátta, pontosabban meghallotta Kate-et. Nővére ugyanis éppen a hálósobájában tartózkodott, és ha szemmel nem is láthatólag, de füllel hallhatólag a hazaútra készülődve a csomagolásnak szentelte figyelmét. Most először jutott Terry eszébe, hogy ha nővére szembesül a ténnyel, miszerint a hazautazás törölve, természetének valószínűleg kevésbé barátságos oldalát fogja mutatni. Kate aránylag könnyen zokon tudott venni dolgokat, és amikor ez történt, igazán nem vonakodott ennek hangot is adni.

Terry zavartan köhentett. Kate kiszólt a hálósobájából.

– Te vagy az, Terry?

– Igen, asszonyom.

– Megvetted a jegyeket?

– Ööö... igen, megvettem a jegyeket.

– Remek. Majdnem kész vagyok a csomagolással. Mikor indulunk?

– Semmikor sem indulunk – mondta Terry alig hallhatóan. – Nem megyünk haza.

Halálos csend támadt a hálósobában, amely egészen kétségtelenül azt bizonyította, hogy egy elgyötört lélek tartózkodik a helyszínen. A csend – a büntudatos Terry számára

legalábbis úgy tűnt – hosszú percekre nyúlt. Aztán Kate megjelent.

– Mit mondtál? – kérdezte olyan pillantással, amelyet egy leányiskola igazgatónöje vehet ifjú tanítványára, akit dohányzáson kap a bozótosban. – Nem megyünk haza?

– Nem.

– Azt akarod mondani, hogy meggondoltad magad, újra?

– Igen. Tudod...

Kate sarkon fordult és visszament a hálósobába. Amikor megint kijött, kalapot viselt. Hosszú, ádáz pillantást vetett Terryre, és döngő léptekkel, szó nélkül elhagyta a lakosztályt. Nem volt szükség szavakra, hogy elmagyarázza, újabb hosszú sétára indul a Promenade des Anglais-en abban a reményben – abban a halvány reményben –, hogy ennek révén helyre tudja állítani lelki nyugalmát. Az ajtó becsapódott. Terry a telefonhoz ment, és tájékoztatta Mr. Clutterbuckot, hogy az út nyitva áll. Még arra is felhasználta a készüléket, hogy a szobapincértől két üveggel rendeljen a legjobb pezsgőből. Ha Russell Clutterbuck kiadja Jeff könyvét, pezsgőnél rosszabb italt egyszerűen nem lehet neki kínálni, és a róla hallottak alapján Terry nem kételkedett abban, hogy a megfelelő pezsgőmennyiség legalább két üveg.

Erőtlenül felkuncogott. Egyenes gondolkodású lány lévén, nem okozott számára nehézséget, hogy fölmérje, micsoda megpróbáltatás is lehet ő szegény Kate számára. Ez így volt már kora gyermekkoruk óta, és így marad, attól tartott, míg mindketten ősz öregek nem lesznek. Valami kis vigaszt csak az a gondolat nyújtott, hogy Jo mindig is sokkal inkább kihozta sodrából a család fejét, mint ő.

Jeff nem aludt, amikor Russell Clutterbuck rátalált, tehát szükségtelen volt, hogy ez utóbbi végrehajtsa baráti tervét a nedves szivacsos ébresztéssel. Jeff már megfürdött, felöltözött és

éppen megkésétt reggelijét fogyasztotta, Látogatójának látványa egy pillanatra azt az érzést keltette benne, hogy újra elaludt és most álmodik.

– Mr. Clutterbuck! – kiáltott fel.

– Hívjál Russnak – mondta a kiadó. Ó is meglepettnek látszott. Az asztalra irányított pillantása ugyanis azon ember tekintetét idézte, aki alig akar hinni a szemének.

– Kávé zsömlével? – kérdezte. – Csak ennyit eszel ebédre?

– Ez a reggeli.

– Hát, akkor reggelire.

– Ennyit.

– Szent Isten – sóhajtott fel Russell Clutterbuck, és fojtott hangon valami olyasmit motyogott, hogy ezt elküldi a Ripley-féle Furcsaságok Tárának.³⁴ Megtörölte a homlokát. – Nos – mondta –, valószínűleg meg vagy lepve, hogy itt látsz.

– Valóban. De természetesen nagyon örülök is. Mi szél hozott erre?

– Azért jöttem, Jeff, mert benne vagyok a pácban, és neked kell kihúzni belőle. Szolgálatodra és együttműködésedre van szükségem. Az emberi faj története során még soha, senkinek nem volt ekkora szüksége embertársa szolgálatára és együttműködésére. – Fölkapta a tálcáról az egyik zsömle maradékát, vaját kent rá, majd beleroskadt egy székbe, ahogy valamely őskori szörnyeteg süppedhetett egykor a saját kis mocsarába. – Mrs. Clutterbuckról van szó – mondta. – Rossz hír, nagyon rossz hír, a lehető legrosszabb hír. Óriási megrázkódtatást okozott nekem. Még most is remegek, mint a nyárfalevél.

Részben feldúlt állapota miatt, részben, mert a zsömle ékesszólásának tisztaságát erősen csökkentette, olyan síri hangon beszélt, hogy a megriadt Jeff a legrosszabbtól kezdett tartani. Azt tudta, hogy beszélgetőtársának élete párja mumpszban szenved. Ugyan még sohasem hallotta, hogy a mumpsz halálossá válhat, ám ezt a lehetőséget kizárni azért

mégsem lehetett.

– Csak nem... – elhallgatott és kereste a szavakat. – Mrs. Clutterbuck... ööö... még körülkben tartózkodik?

– Arra mérget vehetsz. Egy haja szála nem görbült meg.

Felcsendült a telefon. Mr. Clutterbuck, mivel elérhető közelségben ült, felkapta a kagylót.

– Halló? Ó, maga az? Elment, csakugyan? Pompás! Amint lehet, ott leszek magánál. Jelenleg épp tárgyaláson veszek részt. Egy lány, akit még otthonról ismerek, meghívott egy italra – mondta, miközben letette a telefont. – Igen, Mrs. Clutterbuck még a körülkben tartózkodik, és ha engem kérdezel, valószínűleg most hasogatja apróra a szoba berendezését. Tudod, hogy a világ gondjainak felét mi okozza? Az, hogy más az idő Amerikában, mint Európában.

– Mármint, hogy Amerikában öt órával korábban van?

– Pontosan. Amikor reggel három körül jár Párizsban, akkor Long Islanden még előző este tíz óra van. Szóval, mi történik? Mrs. Clutterbuck, odaát Bensonburgban erről teljesen megfeledkezően, este tíz körül unalmában úgy dönt, telefonál Párizsba, csak hogy röviden elcsevegjen velem. Persze, nem sikerül neki. Tizenegykor még egyszer próbálkozik. Továbbra sem tud elérni. Akkor aztán hirtelen ráébred, hogy létezik ez az időkülönbség, és amikor a hagymaleves elfogyasztását követően visszatérek a Ritzbe, kiderül, hogy folyamatosan hívogatott hajnali kettőig.

– Ami reggel hét óra Párizsban.

– Ami reggel hét óra Párizsban – visszhangozta tompán Mr. Clutterbuck. – Ugye azt mondtad, nős ember vagy?

– Még nem. Bár remélem, hamarosan megnősülök.

– Reméled? – Mr. Clutterbuck nyugtalan pillantást vetett rá, és befejezte a zsömléjét. – Nos, ha majd házasember leszel, te is tudni fogod: ha egy feleség reggel hét óráig folyamatosan és hiába hívogatja férjét Párizsban, akkor annak a férjnek bizony valamilyen magyarázattal kell szolgálnia.

– El tudom képzelni.

– Ha Mrs. Clutterbuck kitalálja, hogy egész éjszaka a városban voltam, könnyedén arra a következtetésre juthat, hogy mulatozás céljából maradtam ki, és akkor egész életemben hallgathatók érte. Te is tudod, meg én is tudom, hogy olyan józan voltam, mint egy ítélkező bíró, de... Miért vágsz olyan furcsa képet?

– Furcsa képet vágtam volna? Bocsánat. Csak arra az utolsó helyre gondoltam, ahova betértünk a hagymaleves előtt. Ahol amerikai volt a csapos.

– Emlékszem a helyre, amelyet emlegetsz. Mi van vele?

– Fenntartod, hogy nem voltál ott némileg túl életvidám?

– Fenn bizony. Mi tett rád olyan benyomást, hogy túl életvidám vagyok?

– Nos, ha emlékszel, megcsókoltad a csapost, és harmonikus duettben eldaloltátok az *Old Man Rivert*.

Russell Clutterbuck méltóságteljesen kihúzta magát.

– Ezt a magam részéről tökéletesen érthető viselkedésnek tartom. Társalogtunk, és a beszélgetés folyamán megemlítette, hogy hozzám hasonlóan ő is Niles városában született, Michiganben. Természetes dolog, hogy ezt az alkalmat csendes ünnepléssel emlékeztetéssé kell tenni. Nem mindennap történik az emberrel, hogy a szülővárosából származó csapossal találkozzék, pláne, ha mérföldekre van a civilizációtól. De hagyjuk a csapost, és koncentráljunk az alapvető problémára. Mit mondok Mrs. Clutterbucknak, ha megkérdi, hol voltam egész éjszaka?

– Aha.

– Azt hittem, hogy ennél az „ahá”-nál sokkal többre is képes vagy – jegyezte meg szemrehányóan Mr. Clutterbuck. – Egy ilyen okos fiatalember! Mi értelme van az irodalmi karriernek, ha még egy szimpla kis történetet sem vagy képes kitalálni? Gyerünk, fiam, adj valami segítséget!

Imigyen ösztökélve Jeff kis, szürke agysejtjei gyors munkába

kezdték. Miután kétszer is kinyitotta a száját és mindkétszer be is csukta, csak annyit mondva, „nem, ez mégsem jó”, harmadszorra már ki tudta jelteni: megvan a megoldás.

– Mit csináltál tegnap ebéd után? – kérdezte.

Mr. Clutterbuck olyan mozdulatot tett kezével, mint aki épp a Jukes család³⁵ egyik tagjával értekezik.

– Pontosan tudod, mit csináltam. Ott voltál. Lefeküdtem szunyókálni.

Jeff megrázta a fejét.

– Nem, ebben tévedsz. Rögtön ebéd után beültél a kocsimba, és én lehoztalak Roville-be. Ha emlékszel, volt egy-két fogósabb kérdés, ami előkerült a könyvem kapcsán, ám én képtelen voltam ott maradni Párizsban és megbeszélni veled, mert jó atyám a betegágyat nyomja, és nekem kell ápolni. A kutyaszorítóból csak egyetlen módon tudtunk kikeveredni: azt javasoltad, hogy lejössz velem Roville-ba. Nos, mit szólnál hozzá?

– Zseniális.

– Elég hihető, nem?

– Tökéletesen hihető.

– Ha egy szerződnek atyja betegágyban hever Roville-ban, nem kényszerítheted szegényt, hogy Párizsban maradjon.

– Embertelen lenne. Nagyon nem amerikai. Van egyébként beteg atyád?

– Atyám van, de nem beteg.

– Ő is Comte, ugye?

– Nem, ő Marquis. A társadalmi ranglétrán kissé magasabban áll. Teljes nevén Marquis de Maufringneuse et Valerie-Moberanne.

– A mindenit! Mrs. Clutterbuck ezt kajálni fogja!

– Most már érted, miért nem tudott elérni telefonon? Mindazon idő alatt, míg ő Párizsban, a Ritzben próbált felhívni, te Roville-ben, a Hotel Splendide egyik szobájában szunyadtál az ágyadban. Mulatságos kis félreértés. Valósággal gurulni fog a nevetéstől. Persze ez csak a történet vázlata. Van még rajta némi

csiszolnivaló.

– Magadra is hagylak e munkával. Megyek és felkeresem azt a lányt, aki meghívott egy italra, te meg tanulmányozd a történeted minden létező szemszögből. Teszteld minden egyes láncszemét. Vizsgáld meg, nincsenek-e lyukak benne. Ha bármi olyat találsz, ami nem stimmel, add tudtomra, mielőtt nyomdába küldjük a kefelevonatot. A mihamarabbi vizontlátásig, Jeff.

– Számolni fogom a perceket, Russ.

Magára maradva, Jeffnek intellektuális képességeit természetesen teljes erőből Clutterbuck történetére kellett volna fordítania, megvizsgálni a réseket és erősségeket, hogy minden stimmel-e, egyenként tesztelni, ahogy a másik mondta, az összes láncszemet. Ám Jeff gondolatai elkalandoztak e tárgyról. Terry felé kalandoztak.

A nők eddig meglehetősen csekély szerepet játszottak Jeff életében. Vonzónak találta őket, de fontosnak nem. Jöttek és mentek. Szerette őket, már ha a szerelem a helyes szó erre, míg csak a nők nem szakítottak vele vagy amíg baráti módon el nem váltak egymástól. Akár így történt, akár úgy, sosem számítottak túl sokat. Az egész csak valamiféle játéknak volt tekinthető.

De Jeff szíve mélyén romantikus természet volt, és mindig is tudta: valahol ott vár rá az igazi lány, az arany lány, önmagának másik fele, akire minden romantikus áhítozik, és Terry személyében – erről a jachton történt első találkozásuk óta meg volt győződve – megtalálta ezt a lányt. „Éveken át vándoroltam sok nő között, téged keresve” mondta a költő,³⁶ és Jeff érezte, nagyon igaza van. Aztán ott az a másik költő is, aki így írt: „Ha egyszer megcsókolt egy amcsi lányt, tépd össze a listád, mert ő az a lány”³⁷, és ez a gondolat is milyen igaz! Ezek a költők tényleg fején találták a szöveget.

Meditációját a telefon csengése szakította félbe. Archie Brice volt az, a *Herald Tribune*-nál dolgozó barátja. Szemrehányó hangon beszélt.

– Hol a pokolban voltál? – kérdezte. – Tegnap egész nap

hiába próbáltalak elérni.

Jeff azt felelte, Párizsban járt, és a város látnivalóit tekintette meg a kiadójával.

– Az Én kiadómmal, Archie – mondta, és a személyes névmást hallhatóan nagy kezdőbetűvel tisztelte meg.

– Clutterbuck, az Isten áldja meg, akihez olyan kedves ajánlólevelet írtál, elfogadta a könyvemet.

– Nahát, ez remek! Hogy van az öregfiú?

– Ünnepi hangulatban.

– Az étvágya jó még?

– Kitűnő.

– Egy nap szét fog pukkadni. De nem azért hívtalak, hogy róla beszélgessünk. Roville-i sétáid közben nem futottál véletlenül össze Freddie Carpenterrel, a Fizzo tulajdonosával?

– A vendége vagyok.

– Csakugyan? Akkor ismerned kell a lányt is.

– Miféle lányt?

– Akit eljegyzett.

– Eljegyzett? Erről semmit sem tudok. Mikor történt mindez?

– Tegnapelőtt éjszaka. Valaki megtelefonálta nekünk, de már csak lapzárta után. A mai újságban van benne. Nos, ha valaki olyan gazdag, mint Freddie, azzal bármi történik, az hírértékű. Szóval szükségünk lenne egy interjúra a lánnyal. Tudod, csupa érthető emberi érdeklődés: ki ő, hogy találkoztak és így tovább. Keresd meg a nőt és bírd szóra.

Jeff nevetett.

– Senki se képes szóra bírni Mavis Toddot. Sose mond semmit, kivéve azt, hogy „Igen, nénikém.”

– Ki az a Mavis Todd?

– Nem ezzel a lánnyal jegyezte el magát?

– Nem, a lány neve nem Todd. Ebben egészen biztos vagyok. Várj egy pillanatra, mindjárt megnézem az újságban... A lány neve Trent. T-r-e-n-t – betűzte Archie. – A keresztnéve Teresa.

Miután a szobaszerviztől telefonon megrendelte a pezsgőt, Terry gondolatai Kate körül időztek. Lágyszívű lány lévén azon tűnődött, hogyan békíthetné ki.

Csokoládé?

Nem, Kate ki nem állhatja a csokoládét.

Virág?

Nem, Kate botor tékozlásnak tekinti a virágvásárlást.

Meglehetősen súlyos probléma volt, és még mindig a megoldásán rágódott, amikor megszólalt a csengő. Abban a hiszemben ment ajtó nyitni, hogy Russell Clutterbuckot pillantja meg, ám a küszöbön Old Nick állt.

A kaszinóból való távozását követően Old Nick először is felkereste a város legjobb autószerelő műhelyét, és bérelt egy gépkocsit. Két éjszakával korábban a Grenouillière étterem Aumale-ban olyan jó benyomást tett rá, hogy arra gondolt, a megfelelő tőke birtokában kellemes dolog lenne egy újabb vacsorát elkölteni e helyen, miután lustán végigautózik a francia tájon. Már épp azon volt, hogy útra kel, amikor újabb gondolat támadt elméjében.

Ez a gondolat megegyezett azzal, amely Mrs. Pegler elméjében is támadt, s amelyet megosztott Freddie Carpenterrel: ha egy lány valaha is abban a helyzetben volt, hogy házassági ígéret megszegése miatt pert indíthasson, akkor Terry pontosan ez a lány, és Old Nick úgy érezte, nemcsak öröm, hanem kötelesség is számára, hogy erre felhívja a figyelmét.

Csendes elégedettséget érzett. Úgy tűnt neki, hogy minden a legnagyobb rendben van ezen a létező világok legjobbikán. Fia, Jefferson, szereti ezt a lányt. Ráadásul, ha gyakorlott szeme nem csal, a lány is szereti a fiát, Jeffersont. Az egyetlen akadály a házassághoz vezető úton, hogy mindketten egyformán híján vannak az anyagiaknak, ám ezt az akadályt Freddie Carpenter most el fogja gördíteni. Ha félmillió dollár vagy ehhez hasonló

összeg Freddie Carpenter bankszámlájáról átutaltatik a jövődóbeli menyasszony bankszámlájára, megszólalhatnak az esküvői harangok, jöhet a narancsvirágszirmok esője és a boldogság.

Ritkán érezte vidámabbnak magát, mint amikor belépett a lakosztályba, ám mivel ilyen alkalmakkor az embernek megfelelően kell viselkednie, Old Nick gyászos komorsággal fogta és ütögette meg Terry kezét.

– Drága gyermekem – kezdte fojtott hangon. Modorában akkor sem lehetett volna kivetnivalót találni, ha egy közös barátjuk temetésén találkoznak. – Nagyon sajnálom, hogy rossz hírt kell közölnöm, drágám. Készítse fel magát nagy megrázkódtatásra. Frederick Carpenter megkérte a kezét, ugye?

– Meg. Azt mondta, maga tanácsolta neki.

– Valóban. Biztosítottam róla, hogy egy becsületes ember számára csak ez az út áll nyitva. Legnagyobb sajnálatomra kiderült, hogy Frederick Carpenter nem hogy nem becsületes ember, de szívtelen aszfaltbetyár. Épp most tudtam meg, hogy eljegyezte magát egykori feleségem unokahúgával, Mavis Toddal.

– Igen, nekem is elmondta.

Old Nick nagyot nézett.

– Elmondta? Természetesen telefonon, ugye? – kérdezte, arra gondolva, vajon ő mit tett volna Freddie helyében.

– Nem, a Casino bárjában.

– Szemtől szemben? Hát ennek az embernek a pimaszsága minden határon túlmegy – ingatta fejét Old Nick, láthatólag azon szömyülködve, hova sülyedt ez a mai generáció. – De nem kell kétségbe esnie – folytatta egy újabb kézveregetéssel. – Van ennek az ügynek egy jó oldala is. Most, azonnal be fogja perelni házassági ígéret megszegésért.

– Ééén?

– Természetesen. A maga ügye olyan egyszerű, hogy – miként fiam, Jefferson mondaná – önmagáért beszél. Azon

előrelátásomnak köszönhetően, hogy megtelefonáltam az eljegyzése hírét a párizsi *Herald Tribune*-nak...

– Mit csinált?

– Első dolgom ez volt. A közlemény benne van a mai lapban. Ez különösen nyomós érv lesz az esküdszék előtt. Nagyon meglepődnék, ha nem ítélnének meg legalább néhány százezer dollárnyi kártérítést. Ami egyébként más részről is jó – folytatta Old Nick erényes hangra váltva –, mert elengedhetetlen, hogy ezeket a léha milliomosokat móresre tanítsák. A fejükbe kell verni, hogy nem törhetik össze büntetlenül ifjú leányok szívét.

– De az én szívem nincs összetörve. Remekül érzem magam.

– Kérem, kérem – pisszegte le Old Nick. – Nagyon kérem, vigyázzon rá, nehogy bárki is meghallja, amikor ilyesmiket mond. Ennek végzetes következménye lehet. Magával a bolondját járatták. Maga vigasztalhatatlan. Az öngyilkosságot fontolgatja. Tud sírni?

– Nem sűrűn szoktam.

– Akkor gyakorolja. Semmi sem tesz biztosabb hatást. Kétszer, nem is, háromszor voltam jelen a tárgyaláson, amikor (egykori) barátomat, Blamont-Chevry herceget beperelték házassági ígéret megszegése miatt, és mindhárom alkalommal a felperes a könnyeivel lágyította meg a bíróság szívét, aminek eredményeként kétszer akkora kártérítést ítélték meg nekik, mint várható volt. És e felperesek egyikének sem volt olyan sima az ügye, mint magának.

– Azt mondja, jók az esélyeim?

– Az ügy önmagáért beszél.

– Én kétlem. Attól tartok, meggyengítettem a hadállásomat.

– Mit akar ezzel mondani? Hogy gyengítette meg?

– Azzal, hogy írtam Freddie-nek egy levelet, amelyben kijelentem, hogy nem akarok feleségül menni hozzá.

Old Nick hátratántorodott.

– Mit csinált? Írt neki egy levelet?

– Igen. Láthatólag nagyon örült neki. Az a benyomásom

támadt, hogy kifejezetten megkönnyebbült.

Old Nick reszkető tagokkal az asztalhoz támolygott, amelyen a pezsgősüveg állt. Kitöltött magának egy pohárnyit, és felhajtotta.

Reményei, álmai romokban heverték. Nem emlékezett rá, hogy egész – kockázatos ügyekkel bőven szegélyezett – pályafutása során valaha is érte ennél nagyobb megrázkódtatás.

Ennek következményeképp a szobában borús és feszült légkör uralkodott, amikor pár pillanattal később Russell Clutterbuck belépett. Ám ő túl boldog volt ahhoz, hogy érzékelje. A kiadók leginkább a jó történeteket kedvelik, és minél többször futtatta át agyán Jeff ötletét, annál jobbnak tűnt számára. Mrs. Clutterbuck szigorú ítéző volt, és több alkalommal is visszautasította már, hogy a jóváhagyás pecsétjét üsse férje egyes próbálkozásaira, ezt a történetet azonban még ő sem lesz képes szétcincálni. Russel Clutterbuck véleménye szerint minden remekül alakult, és valósággal pezsgett a jókedvtől. Kevés nála derűsebb kiadó lépte valaha is át tengerparti lakosztályok küszöbét. Vidám kurjantással üdvözölte Terryt, és miután ez utóbbi bemutatta Old Nicknek, melegen gratulált neki, hogy ilyen fia van, akihez hasonló, kiváló ifjúval még alig találkozott, s aki – Russel Clutterbuck tapasztalatai alapján ugyancsak kivételes módon –, bár hátránnyal indult az életben, lévén francia, mégsem rontja el a dolgokat azzal, hogy állandóan francia nyelven karattyol.

– Ennek a fiúnak rengeteg esze van – jelentette ki. – Sokra viszi még az életben. Hoppá! Csak nem karamella van ebben a dobozban? – Odasétált az asztalhoz, és mutató- és hüvelykujja közé csippentve kiemelt egy darabot. Az ember rendszeres időközökben vegyen magához bizonyos mennyiségű tápláló élelmiszert. – Ó, figyeljen csak, Terry Trent, használhatom a telefonját? Szeretnék transzatlanti beszélgetést kérni Mrs. Clutterbuckkal.

Miközben Russell Clutterbuck felszólította a központot, hogy

kapcsolja Bensonburg 0231-et, s miközben Terry arról igyekezett meggyőzni, jobban jár, ha inkább azt mondja: Bonson-boorg zero deux trois un, megszólalt az ajtócsengő. Terry szíve nagyot dobbant. Jeff lesz az?

Nem Jeff volt az. Egy hatalmas ember volt az, nagyon vörös nyakkal és kiugró szemöldökkel. Kiugró szemöldöke alatt egyik szemének környéke mérges bíborszínben pompázott.

– Mademoiselle Tur-rente?

– Igen.

– Beszélni akarok magával – szólt Boissonade rendőrkapitány, és döngő léptekkel bevonult a szobába, mint a seriff egy másodvonalbeli westernben.

4

Amikor Mrs. Pegler a vonakodó Chester Todd kíséretében bezúdult az irodájába, a kapitány éppen ebédjének emésztésével foglalkozott. Pierre Alexandre Boissonade meglehetősen komor hangulatban volt, fejét leszegte, ujjaival malmozott, egész modora arra vallott, hogy allergiás a Peglerekre. Valószínűleg igazságtalanul, de az asszonyt tartotta felelősnek a *marron*ért. Aznap délelőtt kétszer is rajtakapta M. Punezt, hogy olyan tekintettel méregeti, amelyben mintha kárörvendő fény csillanna. Még a körültekintő módon előre biztosított ötszáz dollár gondolata sem volt képes megingatni azon meggyőződését, hogy Mrs. Pegler fekély az emberiség testén. Előítélettel tekintett az amerikaiakra, és vélekedését a milliomosnó egyáltalán nem cáfolta meg.

Ám amikor Mrs. Pegler előadta a szenzációs történetet, a kapitány arca új életre kelt, egyetlen, nyitva levő szeme furcsa fényvel ragyogott fel. Az asszony minden szava zene volt füleinek. Érezte: ez végre megfelelő anyag. Nem ködös gyanúsítgatás a Tur-rente nőszemély ellen, hanem olyan vád, amely – mint Old Nick fogalmazott volna – önmagáért beszél. Végre, mondta magának, végre itt van valami kézzelfogható,

valami, amibe egy rendőrkapitány belevághatja a fogát.

Emiatt aztán szinte áradt belőle az önelégültség, amikor elfoglalta hadállását a szoba közepén, egyik kezét az asztalon nyugtatva, a másikat a teste mellett lógatva, ám készen arra, hogy fenyegetően mutasson vele a Tur-rente nőszemélyre, amikor az könyörtelen kérdései özönében sunyin meglapul. Felvirradt végre az ő napja.

Jelen pillanatban azonban a nőszemély nem lapult meg sunyin. A férfi hivatalos modora és bíbor keretű szeme elárulta neki, ki lehet, ezért inkább büszke undorral tekintett rá.

– Mademosielle, a nevem Boissonade. Én vagyok Roville rendőrkapitánya.

– Gondoltam, hogy maga az. És beszélni akar velem, azt mondta. Nos?

– Láthatnám az útlevelet, Mademosielle?

– A táskámban van.

– És a táska?

– Maga mellett az asztalon.

– Köszönöm, Mademosielle.

A kapitány kinyitotta a táskát, és tartalmát az asztalra öntötte. Fölvette az útlevelet, és komoran tanulmányozni kezdte.

– Az útlevel rendben van, ugye?

M. Boissonade útnak indította az első pörölycsapást.

– Nem, Mademosielle, egyáltalán nincsen rendben. Ezt az útlevelet egy bizonyos Therese Tur-rente nevére állították ki. Ám a maga neve – szölt M. Boissonade, és már mellőzte a Mademosielle megszólítást, mert a jó modor percei véget értek –, a maga neve FitzCoe. – Újabb pillantást vetett rá. – Maga mulat rajtam, ha jól látom – jelentette ki barátságtalanul. – Maga mosolyog!

– Bocsánat. Folytassa.

– FitzCoe – tért vissza M. Boissonade a szóban forgó témához. – És bizonyos tanúvallomások azt az állítást alapozzák meg, hogy St. Rocque-ban, a breton partvidék e városában maga

Mademosielle Tur-rente komornájaként szolgált. Igazam van?

– Bizonyos fokig.

– Nem értem ezt a kifejezést: „bizonyos fokig”. Komorna volt vagy sem? Igen vagy nem?

– Igen.

– Nagyszerű. Fölösleges is lett volna tagadnia. Tanúk azonosították magát. Akkor folytassuk tovább. St. Roque-ban maga FitzCoe, a komorna. Itt, Roville-ben maga Mademosielle Tur-rente. Ez azért elgondolkodtatja az embert, nem igaz, és önkéntelenül is azt kérdi magától, vajon mi történt az igazi Miss Tur-rente-tel?

– Visszament Amerikába.

– És itt hagyta magának a nevét, a ruháit és a pénztárcáját. Hát persze, hát persze. Ennél mi sem természetesebb.

– Azt gondolja, hogy megöltem?

M. Boissonade egészen pontosan ezt gondolta, és azóta gondolta ezt, hogy Chester Todd fejfájástól gyötörtén előadta tanúvallomását. Magányos amerikai hölgyek eltűnése, akiket a pénzükért és ékszereikéért csendben eltesznek láb alól az általuk komornának vagy sofőrnek alkalmazott gonosztevők, közhelynek számított a francia bűnügyi krónikákban. Évente legalább kettő vagy három is előfordult, és ez esetek mindig is az újságok címlapjára kerültek. M. Boissonade már előre és elégedetten látta nevét nyomtatásban, egy fényképes tudósítás keretében.

– Ezt majd kiderítjük – jelentette ki szilárd hangon.

Russell Clutterbuck a beszélgetés egész ideje alatt egyre növekvő ellenszenvvel figyelte M. Boissonade-ot. A kapitány behatolása tönkretette a kibontakozóban levő remek összejövetelt, ahol mindenki együtt van, mindenki cseverészik és mindenki jól érzi magát.

– Ki ez a senkiházi? – kérdezte, és olyan hideg tekintettel méregette, mint egy sikeres szerzőt azon bejelentése után, hogy a Winch és Clutterbuck kiadóállalattól átpartol a rivális céghez.

– Engem egy részes aratóra emlékeztet.

Kérdését Old Nickhez intézte, de Old Nick még mindig bódult állapotban lévén, Terry válaszolt helyette.

– A helyi rendőrkapitány. Itt rendőrkomisszárnak mondják.

– A hétszentségit! – mondta Russel Clutterbuck felcsigázott érdeklődéssel. – Megfújtak valami szajrét a házból?

Old Nick magához tért annyira, hogy megpróbáljon magyarázattal szolgálni.

– Azt állítja, hogy Miss Trent neve FitzCoe.

Mr. Clutterbuck azonnal meglátta ebben a kijelentésben a hibát. Mindig is gyors észjárású ember volt.

– Hogy lehetne FitzCoe, amikor Trent a neve?

– A kapitány szerint nem Trent a neve.

– Pedig Trent a neve.

– Meg is esküdne erre?

– Folyamatosan, akár napestig. Nagyon jól ismerem. Évek óta tőlük veszem a mézet, bár véleményem szerint kicsit vastagon fog a ceruzájuk. Mindig a méhek jóléte meg munkakedve miatt aggódnak. Ostobaság.

– A rendőrkapitány ragaszkodik ahhoz, hogy ő Miss Trent komornája.

– A micsodája? Ez a fickó bepiált.

M. Boissonade megdöngötte az asztalt. Erősen ellenezte, hogy idegenek is jelen legyenek azon a beszélgetésen, amelynek privát kihallgatásnak kellene lennie, és különösen felháborította, hogy ezek a fölös személyek angolul beszélnek. Ezt a nyelvet mindig is utálta, létezését kifejezetten ellenezte, mert megalapozottnak tekintett véleménye szerint túlságosan is hasonlít a madarak értelmetlen csiripeléséhez.

– *Parlez français, Monsieur!* – mennydörögte.

Mr. Clutterbuck hideg tekintetének újabb pillantásával illette.

– Mi értelme van annak, hogy pár lé fransz ész? Miféle lé és miféle ész, amiről beszél? Hé, Terry Trent!

– Igen, Mr. Clutterbuck?

– Mondja meg ennek a lila szemű fickónak, hogy féleszű bolond. De ki nem az ebben a piszkos országban? Még soha nem találkoztam olyan franciával, akinek ki lett volna mind a négy kereke.

A kihallgatást zavaró illetőket M. Boissonade továbbra is ellenséges szemmel méregette.

– Kik ezek a személyek?

– A barátaim – világosította fel Terry. – Az alacsony, köpcös úriember Mr. Clutterbuck, egy amerikai könyvkiadó tulajdonosa, a magas, vékony pedig Marquis de Maufringneuse.

M. Boissonade egy pillanatra ellágyult. Buzgó csodálója volt az arisztokráciának. De aztán újra megmerevedett. Az üzlet az üzlet.

– Várom a magyarázatát – morogta.

– Már mondom is – felelte Terry. – Ugye nem beszél angolul, Monsieur Boissonade?

– Nem.

– Akkor valószínűleg nem értette meg, amit Mr. Clutterbuck mondott, különös tekintettel arra, hogy tele szájjal beszélt. Mr. Clutterbuck egy nyaralóval rendelkezik abban a faluban, Amerikában, ahol én élek. Évek óta ismer, és ő azt állítja, hogy a nevem Trent. Ezért aztán ön is ténynek veheti, hogy az. Teresa Trent, de nyugodtan szólítson Terrynek, Monsieur Boissonade, mert úgy érzem, hogy nagyon jó barátságba kerülünk. Látom, megsérült a szeme. El nem tudom mondani, mennyire sajnálom. Valaminek nekiütöközött a sötétben?

M. Boissonade határozottan ellenállt annak, hogy a beszélgetés tárgya a szemére terelődjék. Ezt a témát ő meglehetősen visszafogottan kezelte.

– Tanúk állították, hogy a maga neve FitzCoe. Sőt, maga is elismerte.

– Mindjárt elérek ehhez a részhez. Meglehetősen bonyolult történet, nagyon erősen kell figyelnie. Képzeld el, Monsieur, hogy maga két lány, akik egy tyúkfarm jövedelméből élnek.

M. Boissonade pislogott. Meglehetősen nehéznek tűnt neki ez a feladat.

– Másra sem vágyik – folytatta Terry –, csak hogy kicsit világot lásson. Aztán egy szép napon, mint derült égből villámcsapás, némi pénz áll a házhoz. Mihez kezdjen vele? Eszébe jut, most itt a lehetőség, hogy néhány párizsi ruhát vegyen, és vakációra utazzék Franciaországba. Ah, la belle France – szólott Terry, és futó csókot lehelt a kezére.

– Ezt értem – mondta bizalmas, „félre” stílusban Mr. Clutterbuck Old Nicknek. – Azt mondta: „á, la bél franc” Azt jelenti: „gyönyörű Franciaország” – magyarázta barátságosan.

– De akadt némi nehézség. Annyi pénzünk nem volt, hogy két teljes rend párizsi ruhát vegyünk, ezért egyetlen rendet vettünk, ami mindkettőnknek jó volt. Megegyeztünk, hogy egy hónapig az egyikünk öltözködik úgy, mint a gazdag Miss Trent, a másikunk pedig addig a komorna szerepét alakítja. A hónap végén helyet cserélünk, és máshova megyünk. Sorsot húztunk, ki választhat először. A nővérem nyert, és ő St. Rocque-ot választotta. Ezért voltam FitzCoe St. Rocque-ban, és ezért vagyok Miss Trent itt. Remélem, nem zavartam meg túlságosan a fejét.

– Egyáltalán nem, Mademosielle.

– Érti most már?

– Tökéletesen. – M. Boissonade ennél barátságosabb nem is lehetett volna. Még valami mosolyfélét is megpróbált magára erőltetni. – Igazán zseniális ötlet.

– Mi is így gondoltuk.

– Nem volt túl sok pénzük, ugye?

– Nem túlságosan sok.

– És úgy találták, ezeken a divatos nyári üdülőhelyeken meglehetősen drága az élet?

– Nagyon drága.

– El tudom képzelni. És emiatt – folytatta M Boissonade, és barátságossága úgy eltűnt, mintha egy kapcsolót nyomott volna

meg –, amikor alkalom adódott, hogy ellopjon ötszázezer frankot Mrs. Pegler táskájából, ezt nagy hálával fogadta. Mintha egyenesen a drága öreg Mikulás hozta volna magának szeretetteli ajándékként.

Főlemelte az asztalon heverő repülőjegyeket. – Úgy veszem észre, a Mademosielle azt tervezi, hogy itt hagy bennünket. Nem vagyok meglepve.

Mr. Clutterbuck még mindig a karamellel foglalatосkodott, de bármennyire is fogára való volt a falat, oly mélyen nem szentelte neki figyelmét, hogy észre ne vegye, vendéglátóját nagy megrázkódtatás érte.

– Most meg mit mondott? – tudakolta.

Terry fogai összekoccantak.

– Azzal vádol, hogy pénzt loptam Mrs. Pegler táskájából.

– És ki az a Mrs. Pegler?

– Egykori feleségem – mondta Old Nick rekedten. A M. Boissonade bombája okozta robbanás a lelke legmélyéig megrázta. – Kétszer nősültem.

– Én a magam részéről háromszor – vallotta be Mr. Clutterbuck. – Úgy látszik, képtelen vagyok megtartani a nőket. Meg nem tudnám mondani, miért. Csak úgy elszivárognak. De hogy juthat akár egy francia is arra az ostoba ötletre, hogy maga pénzt lopott? Miből gondolja, hogy maga egyáltalán látta a táskát? Hisz nem is látta, vagy igen?

Terry mindig is becsületes lány volt.

– De igen, láttam. Én találtam meg. Viszont üres volt. Persze nem nyitottam ki, de éreztem.

Mr. Clutterbuck megvakarta hármastokája közül a legalsót. Különös pillantást vetett Terryre a szemüvegén át.

– Ó, szóval maga találta meg a táskát?

– Én. Be volt dugva a párna mögé abban a székben, amelyen a Casino bárjában ültem. Éreztem, hogy nyomja valami a hátamat, és benyúltam a párna mögé...

– És ott volt a táska?

- Ott.
- És azt mondja, üres volt?
- Amennyire meg tudtam ítélni.
- És ez a fickó meg mit mond?
- Azt, hogy ötszázezer frank volt benne.
- Szent Habakuk!

Ebben a pillanatban, amikor Terry reszketett a méregtől és azért imádkozott, nehogy kétségbeesett zokogásban törjön ki, és Old Nick szemmel láthatólag egy kemény és csipkézett valamit igyekezett lenyelni, ami fennakadt a torkán, és Mr. Clutterbuck elgondolkodva tisztogatta szemüvegét – megszólalt az ajtócsengő.

M. Boissonade-nak ez a hang volt az utolsó csepp a pohárban. Az a kilátás, hogy a társaság újabb személlyel bővül, már láthatólag túl sok volt neki. Döngő léptekkel az ajtóhoz ment, feltépte, kipillantott, s a küszöbön egy belépni készülő fiatalembert látva, annak az arcába vágta az ajtót. A következő pillanatban Jeff, orrára szorítva egy vörösödő zsebkendőt, betámolygott a szobába.

Terry felsikoltott. Old Nick támaszt keresve egy szék után tapogatózott. Russell Clutterbuck kétségbeesetten megrántotta a vállát annak az embernek a modorában, aki gyakorlatilag bármit képes elhinni a franciákról, ez azonban még neki is sok.

– Ez – jelentette ki –, rendkívül ostoba cselekedet volt. A legostobább, amit valaha is láttam. Franciák! – kiáltott fel Russel Clutterbuck, mint aki már hiába is próbál mentséget keresni számukra. – Micsoda egy bagázs!

Terry megfogta Jeff karját, és Kate hálósobájába vezette. Itt is volt fürdőszoba – azon *les derniers comforts* egyike, amelyre a Splendide oly büszkén hivatkozott –, és Terry odairányította a fiút. Furcsa francia nyelvű káromkodásokat mormolva – mert mindig e nyelvhez fordult a nagyobb megrázkódtatások idején – Jeff eltűnt a fürdőszobában, Terry pedig visszatért a társalgóba, és lángoló pillantást vetett M.

Boissonade-ra. Aztán, mintha érezné, nem képes szavakat találni, hogy magát kifejezze, sarkon fordult és újra bement a hálósobába.

M. Boissonade érzelemmentes tekintettel kísérte távozását. Fel volt készülve a hosszabb várakozásra.

Tizenegyedik fejezet

1

Mr. Clutterbuck, szemöldökét zavartan összevonva, töprengő arccal rágcsált egy karamellát. Megpróbálta eldönteni, mi is a helyzet. Terryvel csak futó ismeretségben állt, hébe-hóba találkozott vele a nyári hónapokban, de ezek során rendkívül jó véleményt formált róla, és nemigen tudta elhinni, hogy képes lenne elemelni egy halom pénzt idegen emberek kézitáskájából. Egy ilyen kedves lány? Badarság! Álmában sem jutna eszébe ilyesmi. Ráadásul a táska üres volt, amikor megtalálta.

De mégis... tételezzük fel, hogy nem volt üres! Tételezzük fel, hogy a lány kinyitotta és megpillantotta a benne dagadó bankóköteget! Ha az ő helyzetében levő lány, aki alig képes megélhetését méz és tojás eladásával biztosítani, hirtelen fölfedez ötszázezer frankot, amely ott hever az orra előtt és csak arra vár, hogy valaki fölszedje, az nagyon erős kísértést jelenthet, és Mr. Clutterbucknál jobban aztán senki se tudta, milyen ellenállhatatlan ereje van a váratlan kísértésnek. Volt egy időszak, amikor erős esküvéssel megfogadta Mrs. Clutterbucknak, hogy diétázni kezd, minden kalóriát sasszemmel figyel és teljesen elhagyja a kenyeret, a krumplit meg az édességet. Két napon át erős volt és elszánt. Ám a harmadik napon épp klubjában ebédelt – sovány oldalast és spenótot –, és meglátta, hogy a pincér a szomszéd asztalnál üldögélő vendégnek egy méreteres halmocska csillogó epres süteményt hoz ki. Aztán már csak arra emlékezett, hogy porcukrot és tejszínt önt vastag sugárban a saját halmocskájára... no, igen és a második halmocskájára is... így megy a dolog ezzel a kísértéssel.

A pillanat láthatólag értekezletért kiáltott. A Winch és Clutterbuck Kiadóvállalatnál, ha olyan ügy került elő, amely

hosszabb töprengést igényelt, mindig összehívtak egy értekezletet. Mr. Clutterbuck fölkapta a karamellásdobozt, és Old Nicket maga után húzta az erkélyre.

– Nem állnak túl jól a dolgok, Marquis – mondta.

Old Nick elővett egy gyolcszsebkendőt, egyet abból a tucatból, amelyet M. Charvet párizsi cégénél vásárolt – már, ha a vásárlás szó itt megfelelő –, és megtörölgette homlokát. Ő is pontosan ugyanezt érezte: a dolgok nem állnak túl jól. Sohasem kellemes érzés egy kifinomult ember számára, ha rájön, hogy a bűne utolérte őt, és bár optimista lélek lévén a legsötétebb árnyékban is képes volt észrevenni a dolgok napos oldalát, a jelen válsághelyzetben még ő sem látott reménysugarat.

Nem mondhatnánk, hogy a becsület élő szobra volt... valójában hányatott pályafutása során sok olyan cselekedetben bizonyult vétkesnek, amely még egy itt-a-piros-hol-a-piros játékot űző embert is arra készítetett volna, hogy összeszorított ajkakkal a fejét rázza... de mégis volt egy határ, amelyet már nem tudott átlépni. Még lopni se átalált – különösen jónak tartott ügy érdekében –, de arra már képtelen lett volna, hogy rezzenéstelen arccal figyelje, amint egy bájos leányt letartóztatnak ezért a bűntényért. A Maufringneuse-ök becsületkódexe, noha a sarkoknál itt-ott már megkopott, ezekben az ügyekben ép volt és sziklaszilárd.

– Én nem állítom, hogy a lány megfújta a suskát – tért az értekezlet érdemi részére Mr. Clutterbuck –, de nem állítom az ellenkezőjét sem. Elfogulatlanul szemlélem az ügyet. De egyet mondhatok: nem hiszem, hogy bármely esküdtszék lenyeli a lány történetét, akkor sem, ha igaz. Mrs. Clutterbuck egy másodpercig nem adna hitelt neki. Tanú nincs, csak a lány saját szava, és a pénz eltűnt. Pokoli helyzet. Olyan aranyos teremtés, hogy bárki örömmel ismerkedik meg vele, de attól tartok, ebben az ügyben kitörik a nyakát.

Old Nick újra munkába fogta homlokán a zsebkendőt.

– Mr. Clutterbuck, a lány ártatlan!

– Úgy véli?

– Tudom.

– Nos, örülök, hogy ezt mondja. De kétlem, hogy erről meg tudná győzni a részes aratót.

– A kicsodát?

– Továbbra is részes aratóként gondolok erre a pasasra. Meg nem tudnám mondani, miért. Van valami a modorában. Ez a kapitány vagy komisszár, vagy ki a csuda. Azt azért meglepetéssel hallom, hogy Franciaországban is akadnak komisszárok. Azt hittem, csak az oroszoknál vannak. Ez is mutatja, milyen gyorsan terjed a kommunizmus.

– Meg fogom győzni a kapitányt, Mr. Clutterbuck. Vallomást kell tennem.

Történetébe kezdve Old Nick azonnal érzékelte, hogy közönsége teljes együttérzését élvezi. Mr. Clutterbuckot, széles látókörű férfiú lévén, nehéz volt megbotránkoztatni.

– Értem – mondta, miután bagolyfigyelemmel végighallgatta az elbeszélést. – Ott találta a pénzt a padlón, és zsebre vágta. Nagyon okos. Én magam sem tettem volna másképp. De ettől még benne van a pácban. Mit akar tenni? Bevallja?

– Természetesen – felelte Old Nick nemesen felvetett fejjel. – Mi más tehetnék? De azért van egy tervem.

– Az jó. Pont egy tervre van szükségünk. Miféle terv?

– Azt a fortélyt gondolom bevetni, amelyet egykori barátom, Blamont-Chevry hercege kiváló eredménnyel alkalmazott. Hitelezői egyikének – volt neki épp elég – sikerült csapdába ejtenie őt a saját lakásában, és azzal fenyegetőzött, ha nem kapja meg a pénzét, börtönbe juttatja. Blamont-Chevrynek természetesen nem volt pénze.

– Ez elég gyakran megesik.

– De visszariadt attól a gondolattól is, hogy börtönbe vonuljon.

– Mindannyiunk életében előfordulnak szeretem és nemszeretem dolgok.

– Mihez kezdjen hát? A könyörgésnek semmi értelme nem lett volna. Próbálkozott persze, megígérte, hogy néhány napon belül rendezi a tartozást, de az illető hajthatatlan maradt. Kijelentette, hogy az ő türelme is véges és a törvény útjára tereli az ügyet. Blamont-Chevry kihúzta magát. Gógös tekintetet vetett a hitelezőre. – Szóval így állunk – mondta. – Ezt én előre láttam – mondta –, és megtettem az előkészületeket. – Reszkető kézzel a zsebébe nyúlt. – Inkább a halál, mint a gyalázat! – szolt, és kezét a szájához kapta. Nyelt egyet. Megtántorodott. Összeesett. A hitelező elrohant doktorért, Blamont-Chevry pedig fölállt, leporolta a nadrágját és a hátsó ajtón át távozott. Ez csak egy csel volt, érte, ugye? A hitelező azt hitte, hogy mérget vett be.

Mr. Clutterbuck egy percen át tiszteletteljes csendben állt. Aztán megveregette Old Nick karját.

– Szóval azt gondolja, hogy kipróbálja ezt a cselt a komisszáron?

– Ez mindent megold. Vallomást teszek. Ő közli velem, hogy letartóztat. Kihúszom magam. Azt mondom: „Inkább a halál, mint a gyalázat!” Nyelek. Támolygok. Összeesem. Ő kirohan a szobából, én pedig leugrom az erkélyről, és kocsival elmenekülök. Itt vár a kocsim lent.

Mr. Clutterbuck újra megveregette Old Nick karját. Tekintetében gyengéd kifejezés jelent meg. Őszintén sajnálta, hogy e naiv lélek együgyű lelkesedését le kell törnie. Úgy érezte magát, mintha egy gyermeknek árulná el, hogy nincs is Mikulás.

– Ez nem fog működni – mondta. – Már a startvonalig sem jut el. Ha maga annyit tudna a zsarukról, mint én, azt is tudná, hogy soha nem rohannak ki a szobából. Ott maradnak a tett színhelyén. Nem, ennél jobbat kell kitalálnunk. Értem én a maga szempontjait: nem akarja, hogy ezt a lányt elküldjék az Ördög-szigetre vagy ahova Franciaországban szokták az embert, ha ráhúzzák a vizes lepedőt, de ennél több fineszre van szükségünk. Azt javaslom: csak a terv második felét váltsa valóra. Ugorják le

az erkélyről, pattanjon be a kocsijába, tűzzön el Belgiumba vagy bárhova, és hagyja rám, hogy a tényeket elővezessem a komisszárnak. Akkor aztán senkinek nem kell aggódnia semmiért.

Old Nick lenyűgözve bámult az értekezlet másik résztvevőjére. Érzelmi állapotáról némi fogalmat lehet alkotni, ha eláruljuk, hogy ebben a pillanatban Russel Clutterbuck kifejezetten szépnek tűnt a szemében.

– Megtenné? – suttogta.

– Mit tennék meg?

– Hogy elmondja a rendőrfőnöknek... ööö, minden részletre kiterjedően?

– Persze.

– Esetleg tanácsos lenne kis időt várni vele.

– Hogy egérutat nyerjen? Jól van, várok egy kicsit.

Old Nick mély lélegzetet vett.

– Minden amerikai kiadó olyan, mint ön? – kérdezte tiszteletteljesen.

– Szent Isten, dehogyis – tiltakozott Russell Clutterbuck, a kiadói világban tevékenykedő kollégáit zord karamella-legyintéssel intézve el. – A legtöbbnek annyi esze sincs, mint egy madárijesztőnek. Segítsek lemászni a balkonról?

– Nem, köszönöm – mondta Old Nick. – Megy ez nekem.

2

Sohasem nevezhető igazán kellemes élménynek, ha az embert orrba vágja egy ajtó, amelyet egy izmos rendőrfőnök minden erejét beleadva hozott mozgásba, ám a javára kell írunk, hogy monopolizálja a figyelmet és ideiglenesen eltereli más gyötrő gondokról. A fürdőszobába lépést követő néhány percen át, míg a hideg vízcsap segítségével elsősegélyben részesítette magát, Jeff elméjében szinte teljes béke uralkodott. Ám amint a gyógyító kezelés elérte a kívánt hatást, gondolatai visszatértek Terryre, Archie Brice telefonhívására és arra a megrendítő hírre, amelyet

barátja mintegy véletlenül a tudomására hozott. Azok a huncut koboldok is azonnal visszatértek és újult erővel munkához láttak, akik már korábban is vörösre hevített vasvillákkal bökdösték, s ráadásul erősítést is hoztak magukkal, akik e tevékenységhez fehéren izzó késeket és ollókat használtak.

Különösen az mardosta savként Jeff lelkét, hogy éppen Terry tette ezt vele. Az élet elég sok nővel hozta kapcsolatba, a legtöbbjük arra sem volt méltó, hogy egy csókot pazaroljon rájuk: szívtelen, sekélyes, pénzhajhász, romlott fehérszemélyek. De ezt Terry tette, az őszinte, nyíltszívű Terry, a tiszta szemű, egyenes tekintetű Terry, akiről esküvel állította volna, hogy képtelen a haszonleső gondolatnak a csírájára is, Terry, aki szerette őt. Igen, ezt biztosan tudta. De hiába, nem kellett más, csak hogy a lány felfedezze, választottja szegény, s ez máris Freddie Carpenter karjaiba hajtotta. A világot a pénz teszi tönkre.

Hideg dühvel telve nyomta meg az imént az ajtócsengőt, és most hideg dühvel telve készült elhagyni a fürdőszobát. Archie Brice arra kérte, készítsen interjút ezzel a lánnyal. Rendben van, mondta magának elkeseredetten, akkor interjút készít. Majd megmutatja a lánynak, milyen mély megvetést érez iránta. Udvarias lesz, illedelmes, teljesen ura önmagának, de minden kiejtett szava korbácsütésként sújt le rá. A tükör előtt állva végigvette, mit is szándékozik mondani.

„Jó napot kívánok, Miss Trent.”

Ez majd jól megrémiszi. Szinte látta maga előtt, amint a lány megszégyenülten mered erre a hideg, távolságtartó, rezzenéstelen arcú idegenre, aki tartózkodóan csak ennyit szól: Jó napot kívánok, Miss Trent.”

„A párizsi Herald Tribune kért fel, hogy interjút készítsek önnel. Ha lenne olyan kedves és megosztaná velem és az olvasókkal hogyan is történt eljegyzése Mr. Carpenterrel. Ön nyilván tisztában van azzal, hogy minden, ami a Mr. Carpenterhez hasonló, vagyonos úriemberekkel történik,

közérdeklődésre tarthat számot. Az olvasók mindig is kíváncsiak a gazdagok magánéletére. A pénz elkápráztatja az olvasókat, és ezzel köztudomásúlag nem állnak egyedül.”

Túl szövevényesen fogalmaz? Nem, ez pont jó. És csak így tovább, a megtalált fonal mentén, mindig nyájasan, mindig udvariasan, de minden szavában ott lesz a rejtett fullánk, a jeges megvetés.

Kinyitotta az ajtót, és kilépett. Első pillantása Terryre esett. A lány Kate utazóládáján ült, arcát a kezébe temette és zokogott.

Néhány perccel azelőtt Terry lángoló tekintettel perzselte végig M. Boissonade-ot, majd sarkon fordult és bevágta az ajtót maga mögött. Ám most elérte az ellenhatás. Szemének tüze lassan elhalványult, míg csak egy szikra sem maradt belőle, s helyére rettenetes félelem szivárgott. Csapdába esettnek és gyámoltalannak érezte magát. A jövőbe pillantott, de az csak borzalmat tartogatott számára.

Russel Clutterbuck azt fejtegette Old Nicknek, vajon Terry változata a Mrs. Pegler táskájával történekről milyen benyomást tehet az esküdtszékre. A francia újságokban olvasott képregények alapján Terry úgy sejtette, hogy Franciaországban nincsenek is esküdtszékek. Lelki szemei előtt egy zord arcú *juge d'instruction* képe jelent meg, akit sokkal, de sokkal nehezebb meggyőzni, mint tizenkét, jóindulatú esküdtet.

A bíró hidegen ránéz, és így szól:

– Vádlott, álljon fel...

Ez volt az a pillanat, amikor Terryt elhagyta a bátorsága.

Jeff megtorpant az ajtóban. Szívének indulata egyetlen szempillantás alatt száznolcvan fokos fordulatot vett. Valami olyan szánalomra méltó elhagyatottság volt ebben a hajóbőröndön ülő, összetört, zokogó kis alakban, hogy a férfi rettenetes eltökéltsége elszállt, mint falevél a szélben. Csak rápillantott, és már tudta, biztosabban tudta, mint bármit eddigi

életében, hogy se hidegen, se távolságtartóan, se közömbösen nem fog viselkedni ezzel a lánnyal, és legfőképpen azt tudta, hogy Terry nem megy feleségül Freddie Carpenterhez. Nem, a lány őhozzá megy feleségül, Jefferson Comte d'Escrignonhoz, és aki azzal kísérletezik, hogy akadályt gördítsen e frigy útjába, az bizony nagyon meg fogja bánni.

Ez azonban nem az a pillanat, amikor ebbe részletesen bele kellene menni. Ez várhat. Legelőször is le kell csillapítani a lányt, meg kell vigasztalni, segíteni, hogy újra megtalálja vidám természetét, és meg kell nyugtatni, nincs semmi a világon, amiért érdemes lenne ilyen kétségbeesetten sírnia. Végre képes volt megmozdulni. Odalépett hozzá, és gyengéden karjaiba vette.

– *Mon ange, mon trésor, qu'est-ce que tu as?* – kérdezte, és a következő néhány percben megszakítás nélkül franciául beszélt.

A kezelés használt. A lány megrázta magát, mint a kutya, amikor kijön a vízből.

– Már jobban vagyok – mondta. – A pánik rettenetes dolog.

– Pánik? Valami megijesztett? Nem kell megijedned.

– Nem tehetek róla. Hiszen még Mr. Clutterbuck sem volt biztos benne, hogy hihet nekem. Láttam rajta.

– Nem értem.

Sürgető dörömbölés hangzott fel az ajtón. M. Boissonade-nak elege lett a várakozásból, és egyre jobban forrt benne a jogos méltatlankodás. Egész karrierje során, sem szerény *flic*, sem úrias rendőrkapitány korában, soha nem találkozott még olyan megvádolt személlyel, aki a kihallgatás legfeszültebb pillanatában egyszerűen faképnél hagyja, besétál a hálószobába és ráfordítja a kulcsot a zárban. Az embert mindig új élmények érik.

Jeff meglepetve pillantott fel.

– Ez meg ki az ördög?

– A rendőrkapitány. Le akar tartóztatni.

Jeff két keze közé fogta a lány kezét, és megszorította.

– Mondd el nekem pontosan, mi történt – kérte.

Mr. Clutterbuck megrovó tekintettel pásztázta az erkélyről a lenti homokban heverő, természetes fürdőzőket. Bántotta szemét ez a látvány. Egyszer csak arra lett figyelmes, hogy a maga mögött hagyott szobában egy hang indulatosan és franciául beszél. Amikor rájött, hogy Jeff az, rosszallóan összeráncolta szemöldökét. Kifejezetten mesterkéltnak tartotta, hogy Jeff franciául társalog. Amikor aztán rájött, hogy a fiú észrevételeit minden bizonnyal a komisszárhoz intézi, e tanulatlan, ügyefogyott alakhoz, aki nem ért angolul, nem hibáztatta tovább. Belépett az erkélyajtón, megtorpant, és döbenten vette szemügyre ifjú barátja orrát.

– Az áldóját! – mondta. – Ez a részes arató aztán kegyetlenül rád vágta az ajtót. Úgy nézel ki, mint W. C. Fields.³⁸

Jeff szórakozott pillantást vetett rá. Mr. Clutterbuck csak most vette észre, hogy a fiatalembert bizonyos feszültség lengi körül. Ez megmutatkozott összeszorított öklében, izzó szemében s abban, hogy színét vesztett arcán a sebhely szinte kiugrott a helyéről. Veszélyesnek látszik, gondolta magában Mr. Clutterbuck, és igaza volt. Mindössze kétpercnyi beszélgetés M. Boissonade-dal meggyőzte Jeffet, hogy itt minden szó hiábavaló és csak a tett segít. Ez utóbbi szót Jeff meglehetősen tágan értelmezte.

– Hol van Terry Trent? – kérdezte Mr. Clutterbuck.

– A fürdőszobában. A szemét mossa.

– Sírt?

– Igen.

– Nem lep meg. És itt mi folyik?

– Vitatkozunk a rendőrkapitánnyal. Ő azt gondolja Terryről, hogy tolvaj. Én tagadom. Ezt a témát járjuk körbe.

– És mutatkozik némi haladás?

– Nem sok.

– Ez a komisszár ragaszkodik az álláspontjához?

– Ragaszkodik.

– Akkor készülj fel, mert örömteli hírt kapsz – mondta Russell Clutterbuck. – Nem Terry Trent fújta meg a dohányt, hanem a Marquis.

Jeff nagyot nézett.

– Ő maga mondta nekem – bizonygatta szavainak igazát Mr. Clutterbuck. – Semmi sunnyogás, semmi jogi csúrcsavar, terjedelmes beismerő vallomást tett. Közvetítsd a hírt a komisszárnak. Ez majd alaposan próbára teszi gyenge intellektusát. Milyen egy tetű ez az ember – mondta Russell Clutterbuck, kihasználva M. Boissonade járatlanságát az angol nyelvben, hogy nyíltan és őszintén fogalmazhasson. – Véreb, minden egyes porcikája. Egy ismerős ügynökre emlékezett.

– *Parlez français!* – mondta M. Boissonade.

Ügyet sem vetettek rá.

– Az apám? – hüledezett Jeff.

– Így van. Hosszú és érdekes történet, de most szükségtelen belemennünk a részletekbe. És ne gondold, hogy ha most beköpjük, akkor nyakába tesszük a hurkot. Ne aggódj. Már félúton jár Belgiumba, és ha egyszer ott van, bottal üthetik a nyomát. Mondd csak, mennyi idős a papád?

– Mennyi idős? – Jeff kissé meghökkent. – A hatvanas éveiben jár.

– A mozgására gondoltam, ahogy leugrott az erkélyről. Ruganyos. Nincs ennél jobb szó rá. Egy akrobata sem csinálta volna különbül. No, de gyere, gyere, ütött a cselekvés órája. Mondd el a komisszárnak, aztán lássuk, lekókad-e.

A Jeff ajkáról pergő gyors francia beszéd, amellyel utasítását követte, megfelelőnek tűnt Mr. Clutterbuck számára, már ha ez a nyelv megfelelőnek tűnt számára bármire is, ám kénytelen volt figyelni arra, hogy a kívánt hatást nem érte el. M. Boissonade nem hogy nem kókadt le, de kifejezetten gúnyosan mosolygott. Ajkai felgörbültek, és többször megrántotta a vállát. Mr.

Clutterbucknak nagyon nem tetszett ez a viselkedés.

– Na? – kérdezte.

– Nem hiszi el – felelte Jeff kurtán.

– Nem hiszi el?

– Szerinte egy Marquis soha nem tenne ilyet.

– Micsoda sznob alak! Elmondtad neki, hogy az öreged kilőtt az erkélyről, mint egy leforrázott macska, és most sebesen közeledik a belga határ felé?

– Elmondtam.

– És még mindig nem hiszi?

– Még mindig nem.

Mr. Clutterbuck füttyentett.

– Akkor most mihez akarsz kezdeni?

– Amit épp akkor akartam csinálni, amikor bejöttél az erkélyről. Rengeteg trükköt megtanultam a Maquis-ban. Kipróbálok rajta néhányat.

– Mit értesz trükkök alatt?

– Azokat az ügyes fogásokat, amelyekkel egy embert ki tudsz vonni a forgalomból.

Mr. Clutterbuck pislogott. Ez a fordulat inkább egy Mickey Spillane³⁹ -regénybe illett.

– Azt akarod mondani, hogy leütöd?

– És összekötözöm. – Jeff kutató pillantást vetett rá. Csak rövid idő óta ismerte Russell Clutterbuckot, és eddig még nem tudta kideríteni, hogy áll a másik az ilyen megoldásokhoz. Az is elképzelhető, hogy polgári kötelességének tartaná közbelépni. – Van valami kifogásod ellene? – kérdezte, és szeme résnyire szűkült.

– Dehogy, dehogy – felelte Mr. Clutterbuck sietve. – Egyáltalán semmi kifogásom. És mi a terved ezt követően?

– Fogom Terryt, és átrepülünk Amerikába. Megvannak a jegyek.

– Amerikába mentek? Akkor felkereshetitek Mrs. Clutterbuckot.

- Természetesen.
- Persze személyesen nem fogadhat benneteket a mumpsz miatt, de minden jót kívánhattok neki az ajtón keresztül.
- Nagy örömmel. A feleségemet is magammal viszem.
- De hisz azt mondtad, nem vagy házas.
- Addigra már az leszek.
- Terry Trentre gondolsz?
- Drága Russ, hát létezik még egy olyan lány, akit bármely, épelméjű férfi feleségül vehet?
- Nahát, ez pompás. Kiváló lány.
- Nekem is ez a benyomásom.
- *Parlez FRANCAIS!* – bömbölte M. Boissonade.

Mr. Clutterbuck barátságosan rámosolygott, és intett a kezével, mint aki azt akarja mondani, a közeli jövőben minden rendbe jön. Aztán újra elkomolyodott.

- Ez a Meki-trükk – kezdte kétkedően. – Gondolod, hogy működni fog?
- Kipróbálva, letesztelve.
- Elég nagydarab ember.
- Elbántam már nagyobb darabokkal is.

Mr. Clutterbuck igyekezett gyorsan elosztatni a kétségeket, hogy ő netalán le akarná beszélni a tervezett akcióról.

– Félre ne érts, rendkívül pártolom az ötletet, hogy fickót kiüssük a ringből – mondta szívélyesen. – Nem is emlékszem, találkoztam-e bárkivel is, aki jobban megérdemelné, hogy kiüssék. Nem, tényleg, még a saját szerzőim közt sem akad ilyen. Csak és kizárólag azon töprengek, nem lenne-e érdemes előbb valami mást megpróbálni?

- Van valami ötleted?
- Nos, számomra úgy tűnik, némi tapintatra lenne szükség.
- Tapintatra?
- Legalábbis ezt tanácsolta a csapos, tudod, aki a szülővárosomba való. Elég lepukkant egy lebujs, ahol dolgozik, és azt mondta, nagyon gyakran, különösen szombat esténként a

vendégek erősen kirúgnak a hámból és elkezdenek hepciáskodni. Tapasztalatai szerint a legjobb eredménnyel úgy tudta őket lecsendesíteni, ha a tapintatot vetette be. A fickó meglágyításának első lépéseként véleményem szerint némi itallal kellene megkínálni. Tudod, hogy minden egészen másképp fest, ha már pár kupicával a gallérod mögé gurítottál. Meg volnék lepve, ha egy-két pohár az asztalon álló pezsgóból ne segítene levenni a lábáról a fickót.

Jeff egyáltalán nem lelkesedett az ötletért. Számára Mr. Clutterbuck – akárcsak Mr. Clutterbuck számára Old Nick – naiv optimistának tűnt, aki délibábokat kerget. El nem tudta képzelni, hogy M. Boissonade akár egy hordó pezsgőtől meglágyulna.

– Próbáld ki, ha akarod – mondta közömbösen.

– Legalább egyszer mindent ki kell próbálni – felelte Mr. Clutterbuck. – Ez az én jelszavam.

Az asztalhoz totyogott, egy pohárba pezsgőt öntött és odavitte, ahol a rendőrkapitány karba tett kézzel és hajthatatlan képpel üldögélt.

– Egy cseppcskét, möszjő? – kérdezte megnyerően. – A ház fizeti.

M. Boissonade meglepődött. Már a kihallgatás korai fázisában észlelte a pezsgő jelenlétét – egy detektív mindent lát –, de nem dédelgetett magában olyan reményt, hogy valaha is meg fogják kínálni belőle. Elégedett kifejezés jelent meg az arcán, és az amerikaiak iránt érzett előítélete az évek során első ízben csökkent némileg. Átvette a poharat, és előkelősködően beleszürcsölt.

Aztán, mint aki rájön, hogy nincs most idő félmegoldásokra, egy slukkra lehajtotta az egészet, az utolsó cseppig. Mr. Clutterbuck visszavitte a poharat az asztalhoz, és újratöltette.

Jeff fanyarul nézegette a szeretetvendégséget.

– Nincs ennek semmi értelme – mondta.

– Gondolod, hogy nem lágyul meg?

– Nem bizony.

– Akkor nézd meg a fickót ez után – mondta Mr. Clutterbuck, és újra odaslattyogott a rendőrfőnökhöz. – Ebben már egy Mickey Finn⁴⁰ is van.

Jeff levegő után kapkodott. Most már látta, hogy alábecsülte a kiadók gyöngyének leleményességét. Mindig így van ez. A forrófejű Ifjúság a nyers erőszak eszközeiben gondolkodik; a bölcs idősebbek tudják, hogy léteznek egyszerűbb megoldások is.

– A szülővárosomból származó csapos adott belőle pár adagot tegnap éjszaka. Azt mondta, sosem lehet tudni mikor jön kapóra. Véleménye szerint egy férfiember nem lehet meg nélküle. Ha már te is olyan öreg leszel, mint én – folytatta Mr. Clutterbuck moralizáló hangulatban –, rájössz, hogy gyakorlatilag nincs a világon olyan dilemma, amelyet Mickey Finn meg ne tudna oldani. Ha rajtam állna, az összes gyerek...

Elhallgatott. Pierre Alexandre Boissonade – viselkedésében némiképp a villám sújtotta emberre emlékeztetően – lecsúszott a székéről és elvackolódott a padlón. Láthatólag hosszú időre ki lehetett húzni a cselekvőképes személyek listájáról. Mr. Clutterbuck elégedetten biccentett. Így biccenthetett Michelangelo is, amikor befejezte a Sixtus-kápolna freskóit.

– Nem megmondtam? – szólalt meg újra Mr. Clutterbuck. – Tapintat. Nincs semmi ehhez fogható.

Valószínűleg még tovább is beszélt volna, rendkívül értékes megfigyeléseket osztva meg a nagyvilággal, ám ebben a pillanatban megcsörrent a telefon, és ő odaugrott, a jó férj minden vágyával, hogy minél hamarabb meghallhassa felesége hangját.

– Halló... Igen... Micsoda...? Ó, HELLÓ, drágám, hogy vagy, édes mézem? Hogy mit? Hogy tegnap egész éjjel próbáltál elérni a Ritzben? De én nem vagyok most Párizsban, bogaram, a tengerparton vagyok, egy Roville nevű helyen. Le kellett ide utaznom, hogy egy fiatal fickóval tárgyaljak, akinek a könyvét ki fogom adni. Tegnap ebéd után jöttünk el Párizsból, ezért nem

értél utol, csillagom.

Szeme sarkából észrevette, hogy Terry bejött a szobába, és atyai kézzel integetett feléje.

– Viszlát, Russ – mondta Jeff.

– Viszlát, Mr. Clutterbuck – mondta Terry.

– Viszlát. Találkozunk a túlsó parton, Jeff. He? – Mr. Clutterbuck szavait már újra Mrs. Clutterbuckhoz intézte. – Hogy miért hívlak Jeffnek? Dehogy hívlak én Jeffnek, édesem, ahhoz a fiatal fickóhoz szoltam, akiről beszéltem neked. – Válla fölött hátrapillantott. Az ajtó már becsukódott, és ő egyedül maradt. – Figyelj csak, cukorfalat – mondta. – Tudod, kivel futottam össze ezen a helyen? Ismered a Trent lányokat, akik mézet szoktak nekünk eladni. Az ő lakosztályukból telefonálok most, a Hotel Splendide-ből. Ebben a szállóban töltöttem én is az éjszakát. Emlékszel a Terry nevezetűre? Férjhez fog menni ehhez a fiatalemberhez, akinek a könyvén dolgozom. A fiú neve Comte d'Escrignon, az apja pedig Marquis de valami, elfelejtettem. Ma átrepülnek Amerikába, és mondtam nekik, hogy alkalomadtán keressenek fel, és... – ismét hátrapillantott a válla felett, mert az ajtó kinyílt. – Le kell tennem a kagylót, szívem. Egy másik Trent lány jött épp be, és magyarázatot kell adnom neki, miért hever itt a padlón egy francia rendőrkapitány. Viszlát, tündérem. Hamarosan ismét odacsörgök.

Helyére tette a hallgatót, megigazította szemüvegét, és nekikészült, hogy a Pierre Alexandre Boissonade-ügy tényállását megvilágítsa Kate számára, aki – ezt jól láthatta – meglehetősen zavartan állt előtte.

Tizenkettedik fejezet

Mr. Clutterbuck az alakjához illő forgószékekben üldögélt a Madison Avenue-n található irodájában, és Terryre várt, akit ebédelni akart vinni.

Abban a kilenc hónapban, amely eltelt azóta, hogy a Roville-sur-Mer-beli Hotel Splendide-ban oly figyelemre méltó módon tett tanúbizonyságot tapintatáról, Mr. Clutterbuck derékbősége jó néhány hüvelykkel megnövekedett. Amikor Terry belépett a szobába, nagy tisztelettel tekintett e férfiúra. Fogalma sem volt róla, hogy csinálja mindezt. Shakespeare, ha jelen lett volna, ugyanezt érzi. „Ugyan miféle táppal él e Clutterbuck/ Hogy ilyen nagyra nőtt?”⁴¹ – valószínűleg ezt kérdezte volna magától.

– Vigyázz az alakodra, Russ – szolt Terry anyáskodva.

– Ne törődj te az én alakommal – válaszolta Mr. Clutterbuck némi sértődöttséggel a hangjában. – Késtél.

– Csak egy-két percet. Jeff-fel beszéltem telefonon. Bostonban van a színdarab miatt.

– Hogy megy a darab?

– Úgy tűnik, nagy siker lesz.

– Lefogadom, hogy ugyanekkora siker lesz New Yorkban is. Így megy ez – tűnődött el Mr. Clutterbuck. – Nincs igazság e földön. Harminc éve aszott csontvázvá dolgozom magam, mindenemet az üzletnek szentelem, és mi jut nekem? Alighogy megélek. Ez a te fiúd ezzel szemben két hét alatt odaken egy regényt, egy másik két hét alatt Sam Behrman⁴² színdarabot csinál belőle, és ha legalább két évig fut, márpedig addig biztosan fut, a fiúd négyszázezer dollárt kasszíroz a filmjogokért.

– Az nem mind az övé.

– De akkor is épp elég. Több mint elég. Ebben a játékban a szerző az egyetlen szereplő, aki jól jár. A kiadók egy árva garast

sem látnak. Egy nap az utcán találsz majd engem is, amint ceruzát árulok. Már ha egyáltalán meg tudom előlegezni a ceruzák árát.

Terry megveregette a kiadó kopasz fejét.

– Ez nem az igazi Russell Clutterbuck hangja – mondta. – Tudom én, mi gyötör téged, szegény báránykám. Anélkül, hogy a tudtában lennél, ebédelni vágysz. Az a te bajod, Russ, hogy túlságosan spirituális ember vagy és nem figyelsz arra, hogy enned is kell. Ha magadra hagynak, csak üldögélsz, szagolgotod a rózsáidat és gyönyörű gondolatokat forgatsz a fejedben. Hova viszel ebédelni? Menjünk valami nagyon jó helyre. Majd levonod a jövedelemadódból a Reprezentáció rovatban.

– A Mazarinbe megyünk. A legjobb hely a városban. Nekem is van benne üzletrészem. Gyerünk, gyerünk, gyerünk! Azt tervezed, hogy itt lebzseljek veled egész nap? Ez a baj az asszonyokkal. Késlekednek. Ténferegnek. Mrs. Clutterbuck sem különb. Erről jut eszembe. Nincs véletlenül egy jó ötleted, mivel lehetne megindokolni, ha holnap egész éjjel kirúgok a hámból? Olyasvalamire gondolok, amit Mrs. Clutterbuck is elfogad.

– Sajnos, nincs.

– Konzultálnom kell majd Jeff-fel. Hol szállt meg Bostonban? A Ritzben? Ebéd közben föl hívom. Holnap éjjel nagyszabású pókerverseny lesz, és nekem ott a helyem. Annak azonban semmi értelme, hogy az ember ott töltsen az idejét, hacsak ki nem tart másnap reggelig. Úgy értem, másnap reggeliig. Jeff majd kitalál valamit. Minden bizalmamat belé vetem. Hogyan lehet ez a fiú francia, föl nem tudom fogni.

– Mi a baj a franciákkal?

– Franciául beszélnek. És szakállasak.

– Jeffnek nincs szakáll.

– Ez igaz – ismerte el Mr. Clutterbuck, mert méltányos ember volt. – Szakáll a nincs. Még. Ki tudja, mikor kezd el növeszteni. Nagyon hiányzik, ugye, ezt kérdeznem sem kell?

Terry szeme bepárásodott.

– Minden percben. Ismered azt a verset, amelyben a nő démon-kedvesét siratja?⁴³

– Nem én.

– Pedig ismerned kéne. A kiadók nem olvasnak soha, semmit?

– Nem többet, mint amennyi feltétlenül szükséges.

– No, mindegy, ez a nő vagyok én.

– Még mindig annyira tetszik a házasság?

– Ez az igazi élet.

– Nem túl korai ezt mondani... mennyi idő után is?

– Nyolc hónap, három hét és két nap után, és egyáltalán nem korai. Ez maga a mennyország, Russ, és az idő haladtával egyre inkább mennyei lesz. Nem tudok eléggé dicsérően szólni a házasságról.

– Sok minden szól mellette, kétségtelen, másrészt sok minden szól ellene is. Csak várd ki, míg meg nem kapja a bárányhimlőt.

Terry számára úgy tűnt, egy fogaskerék némileg meglazult a beszélgetés gépezetében.

– Bárányhimlőt?

– Ez dülja fel a házak békéjét. Mrs. Clutterbucknak bárányhimlője van.

– Csak nem?

– Piros pöttyök borítják tetőtől talpig.

– De mintha csak tegnap lett volna, hogy mumpszot kapott.

– Bizony, mintha csak tegnap lett volna, hogy mumpszot kapott.

– Úgy tűnik, megkap mindenféle betegséget szegény.

– Meg bizony. Ha bármilyen járvány dühöng, azt Mrs. Clutterbuck elkapja. A kanyarót kétszer is.

– Nem is tudtam, hogy a kanyarót kétszer is meg lehet kapni.

– Neki sikerült. Nos, utoljára kérdem – szolt Mr. Clutterbuck csendes fenyegetéssel. – Jössz vagy nem jössz?

A Mazarin egyike volt azon díszes éttermeknek, amelyekből szép számmal akad a Madison Avenue és a Park Avenue közti mellékutcákban. Elég felkapott helynek tűnt. Első pillantásra minden asztal foglaltnak látszott, de aztán az egyik legkívánatosabb sarokban csak találtak egyet Mr. Clutterbucknak, aki láthatólag a nagyra értékelt vendégek közé számított. Belépése némileg a polgármesterválasztást követő fogadás légkörét idézte föl, pincérsapatok özönlöttek elő és lesték minden kívánságát. Aztán lassan a csodálók és támogatók hada apadni kezdett, és nekikezdhettek az ebédnek.

Sohasem történt meg, hogy egy Russel Clutterbuck társaságában elköltött ebéd a kezdet kezdetétől a szellem ünnepe és a lélek kiáradása is legyen, mert ami testszövegeti regenerálását illeti, ez az úriember a szigorú összpontosítás híve volt, ám előbb-utóbb elérkezett a pillanat, amikor úgy érezte, most már akár beszélgetést is kezdeményezhet.

– Nos, ifjú Terry Trent – szólott.

– Nos, főnök?

– Amit az imént mondtam a kiadókról és a szerzőkről – tért vissza Mr. Clutterbuck arra a tárgyra, amelyet már az irodájában is érintett. A téma láthatólag egész idáig foglalkoztatta. – A Winch és Clutterbuck adta ki ifjú férjed könyvét. Akkor miért nem veszünk részt a színdarabban is? A járulékos jogok egész kérdésköre kitárgyalásra méltó téma. Alaposan és részleteiben meg kellene vizsgálnunk.

– Jól van, zsákmányold csak ki szegényt.

– Szegényt? Egyetlen fickó sincs a szerzőink listáján, aki ne lenne gazdagabb, mint én. Ki tölti a telet Floridában? A szerző. Kinek a limuzinja veri be sárral a kiadót, míg az a buszra vár? A szerzőé. Nézd csak meg a te fiúdat. Két marokkal szedi be pénzt. Jól gondolom, hogy manapság az élet császáranak érzi magát?

– Nos, nagyon örül annak, milyen remekül fogy a könyve...

– Mert jó a kiadója. Ez az örök válasz.

– ...meg a színdarab sikerének is, természetesen...

– Járulékos jogok. Erre még vissza kell térnünk.
– ...de valójában erősen aggódik.
– Ugyan mi miatt aggódik?
– Az apja miatt.
– A Marquis miatt?
– Igen, szeretné tudni, hogy jól van-e.
– Mondd meg neki, hogy megnyugodhat. A Marquis-nak kiválóan megy a sora.
– Ezt te meg honnan tudod? Hallottál róla?
– Találkoztam vele. Szinte mindennap látom.
– Azt akarod mondani, hogy itt van? Itt, New Yorkban?
– Bizony ám!
– De miért nem árultad ezt el nekünk? És neki elmondtad, hol lakunk?

– Természetesen, és megígérte, hogy meglátogat benneteket, amint módja lesz rá. Még csak egy hete van itt, és nagyon elfoglalt.

Terry elgondolkodott.

– Félek, hogy kínos lesz találkozni vele. Úgy érzem majd magam, mint az a lány, akit John bemutatott az anyjának.

– Miféle lány?

– Nem ismered ezt a régi dalt?

– Nem.

– Nem sok mindent ismersz, ahogy látom. Apám szokta énekelni. Egy lányról szól, akit egy fiú eljegyez, aztán elviszi bemutatni az anyjának, az anyja pedig a lány láttán a fejét rázza, és azt mondja: szegény John, szegény John.⁴⁴

– Ki az a John?

– Jaj, Russ. Téged elkábított a sok étel. Arra gondolok, hogy a Marquis ferde szemmel néz majd a fiára, mert egy pénztelen lányt vett feleségül.

– Nincs abban a helyzetben, hogy kritizáljon. A feleségének egy árva vasa sincs.

– A mijének? Csak nem nősült meg?

– Dehogynem nősült meg. Már több mint egy hónapja. El kellett volna mondanom ezt is neked. Kiesett a fejből, attól tartok. Kiváló asszony. Francia persze, de hát istenem, valakinek annak is kell lennie. Szakácsnő volt.

– Szakácsnő?

– Méghozzá pizok jó szakácsnő. Egyszer-kétszer ettem már a főztjéből. Nahát, itt is van – mondta Mr. Clutterbuck. – Az öreg Marquis.

Terry szeme körbejárt a termen.

– Hol van? Nem látom.

– Annál az asztalnál, ahol a pincér épp sült kappant szervíroz a fickónak, buggyantott tojással. Ej, de kár, hogy ezt most kihagytam. Nagyon jól néz ki.

Terry levegő után kapkodott. Most vette észre azt a magas, vékony alakot, akire Mr. Clutterbuck mutatott.

– A főpincér!

– Pontosan. És milyen kiváló főpincér! Én ezt azonnal tudtam, ahogy először találkoztam vele. Ebben csalhatatlan a szimatom. „Íme a tökéletes főpincér”, ezt mondtam magamnak. Nézd csak meg jól: van benne stílus, modor, méltóság, minden. Szóval, amikor írt nekem, hogy különféle okok miatt már csaknem a nyakára hágott a pénznek, amelyet a korábbi feleségétől kölcsönzött, és nem tudnék-e neki egy állást itt, New Yorkban, visszaírtam, hogy dehogynem. Tudtam, hogy nem vallhat kudarcot. Persze először ki kellett képeznie magát. Az ember nem lehet rögtön főpincér, mindenféle előtanulmány nélkül. Elhelyeztem egy floridai hotelben, és közöltem vele, lásson neki, tanulja ki az üzletmenetet.

– És ott találkozott a szakácsnővel?

– Ott találkozott. Az asszonyt egy gazdag család alkalmazta, akinek háza van Floridában, és egy este egymás mellett ültek a moziban. Szerelem első látásra vagy inkább első ízlelésre, mert beleesett, amint megkóstolta a nő raguját. A Marquis-t egy héttel ezelőtt vezettem be ide, a Mazarinbe, és azonnal tomboló

sikert aratott. Tudtam, hogy így lesz. Van neki valami... mije is van egy franciának?

– Szakálla?

– Nem, nem szakálla.

– Azt mondtad, hogy minden franciának szakálla van.

– Persze, de van még más is. Zsenivel kezdődik. Ha! – kiáltott fel Mr. Clutterbuck, amint visszatért trónjára az emlékezet. – Zseni szekoj. Ez van neki: zseni szekoj.⁴⁵ Szóval Jeff abbahagyhatja az aggodást a papa miatt. A Marquis sínen van. A rengeteg borralalót alig győzi zsebre rakni. A főpincéreknek mindig jól megy. Csak a szegény kiadóknak kopik föl az álluk, és utcai gyufaárusként végzik.

– Ceruzaárusként, az előbb ezt mondtad.

– Gyufa vagy ceruza, egyre megy. Bárcsak nekem is lenne hozzá tehetségem, hogy főpincér legyek.

– Tehetséged még lehet is, csak alakod nincsen.

– Elegem van abból, hogy állandóan az alakomon lovagolsz. Szállj le az alakomról, és én is békén hagylak. Mellesleg a te Jeffed is épp így fog kinézni öt év múlva.

– Kizárt dolog.

– Csak várj!

Terry elbűvölt tekintettel követte Old Nicket, amint az szolgálata teljesítése közben ide-oda suhant a teremben. Russell Clutterbucknak igaza volt. Old Nick nemcsak stílussal, modorral, méltósággal, hanem számos más erénnyel is rendelkezett, amelyek révén választott élethivatásában sikert arathat. A legegyszerűbb mozdulattal, ahogy lesöpörte az aszalterítőt vagy ahogy fölvette egy vendég rendelését (gombás csirke, semmi több), tökéletesen képes volt azt az érzetet kelteni, hogy valamely büszke állam rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, aki épp átadja megbízólevelét a fogadó ország uralkodójának. Ő volt a főpincérek főpincére, akinél főbb pincér egyszerűen nem is létezik.

Terry, míg nézte az asztaluk felé tartó alakot, felfigyelt rá,

hogy valami komolyság, valami célirányosság van benne, amelyet nem vett észre a régi, roville-i napokban. Amikor Old Nick megpillantotta a lányt, szeme némileg kitágult, de érzelmeinek más jelét nem adta.

– Remélem, mindennel meg van elégedve, Mr. Clutterbuck?

– Meg.

– Madame – hajolt meg udvariasan Old Nick épp a megfelelő szögben.

Volt valami olyan távoli, olyan fenséges ebben az új Old Nickben, hogy Terry egyszerűen képtelen volt felvenni a régi fonalat és úgy csevegni vele, ahogy egykor. Mr. Clutterbuckot láthatólag elfoglalta az emésztés, és nem kívánt hozzájárulni a társalgáshoz. Hátradólt székében, szelíden szuszogott, és tekintetébe üveges kifejezés költözött.

– Nagyon érdekes lehet a munkája – próbálkozott Terry.

– Rendkívül érdekes, Madame

– Mr. Clutterbuck kijelentette, hogy ő is szívesen lenne főpincér.

– Valóban, Madame?

– De én azt mondtam neki...

– Sose törődj azzal, mit mondtál – kelt életre Mr. Clutterbuck. Nehéz zihálással fölemelkedett. – Rendeld meg a kávé, míg én megyek és felhívom a férjedet.

– Pszt, pszt – hívta fel Old Nick a pincér figyelmét. – *Le Café. Vite!*

Mr. Clutterbuck távozásával a beszélgetés, mintegy varázsütésre, sokkal könnyebben ment. Old Nick ugyan nem mosolygott, ám tekintetébe barátságos fény költözött, amely fölbátorította Terryt. Mintha Old Nick is a régi szép időkhöz merengene.

– Jeff Bostonban van – mondta Terry.

– Ah, igen?

– A színdarab miatt, amelyet a könyvéből készítették.

– Ah, igen?

– Mindenki meg van győződve, hogy egy vagyont fog keresni vele.

A barátságos fény Old Nick szemében erőteljesebbé vált. Bár a főpincéri állás is szépen jövedelmez, mindig jól jön egy hűséges fiú, aki pótladót fizet.

– Szóval minden remekül alakult – csevegett tovább Terry.
– Mr. Clutterbuck elárulta, hogy maga is megnősült. Biztos vagyok benne, hogy nagyon boldog.

– Rendkívüli módon, Madame. A Marquise igazán figyelemreméltó asszony.

– Maga is próbára tette a szerencséjét, akárcsak Jeff meg én, nemde?

– Madame?

– Nagyon örülnék, ha nem szólítana Madame-nak. Terry a nevem.

Old Nick modorába visszatért a korábbi fagyosság kicsiny része. Látható megrázkódtatást okozott neki az a javaslat, hogy egy vendéget Terrynek nevezzen. Később, talán, de most nem.

– Valami próbáról beszélt, Madame.

– Nos, mindannyian pénz nélkül házasodtunk. Nem volt egy vasunk sem.

Old Nick megremegett. A lány olyan témát hozott föl, amely mély érzelmeket váltott ki belőle. A főpincér átadta helyét az érzékeny embernek.

– Pénz! – mondta, és mindenki láthatta, mélyen megveti ezt a holmit. – Nem a pénz számít, hanem a szerelem. A szeretőknek nem lenne szabad félniük a szegénységtől. Emlékszem, mondtam is ezt egy alkalommal Jafe fiának: „Ha szegény az ember, Jafe, és elveszi feleségül azt a nőt, akit szeret, mondtam, akkor a legegyszerűbb dolog is kalanddá változik. Ha egy új kalapot tudsz venni a feleségednek, az már nagy teljesítmény. Az álmok, a tervek, a leküzdendő akadályok – egy gazdag embernek semmi ilyesmi nem juthat osztályrészül...” Kastélyok lakója nem építhet légvárat. Egy hatodik emeleti padlásszoba – folytatta Old Nick

egyre jobban belelendülve –, kell ennél több a szerelmeseknek? És ha elfújod a gyertyát az ágyad mellett, és beborít a sötétség, miért ne hihetnéd, hogy selyem függönyökkel ékes versailles-i szobában éjszakázol, ahol Cupidók táncolnak a mennyezetten?

Terry így szólt: – Ó? – Ennél többet igazán nem volt szükséges mondani.

– Szerelem és kemény munka – foglalta össze véleményét Old Nick. – Ebben áll a nagy titok.

– Ezek szerint kemény a munka?

– Tyúha! – mondta Old Nick. Nem gyakran ejtette ki száján ezt a szót, de ez most különleges alkalom volt. – Kemény, de nekem való. Szerelem és kemény munka, ez a két dolog, amiért érdemes élni. Mindig is ezt mondtam, mindig is.

Elhallgatott, és az asztalhoz engedte a kávéhozó pincért. Az illető – idősebb, erősen megviselt küllemű ember – láthatólag idegesen töltötte ki a kávé Old Nick figyelő tekintete előtt, és túlcsgorgatta a csészét. Barna tenger terjeszkedett a fehér terítón, és Old Nick olyan szélesebb francia szóáradatban tört ki, hogy Terry képtelen volt követni. Azon tényből, hogy a pincér úgy eltűnt, mintha puskából lőtték volna ki, a lány arra következtetésre jutott, hogy szegény ember új terítőért küldetett.

– Ezer bocsánat – mondta Old Nick. – Új pincér, még nem igazán tanult bele a szakmába. Jótékonyságból alkalmaztam. Gyenge voltam talán, de egykori barátom az: Blamont-Chevry hercege. Még nagyon sokat kell tanulnia, rengeteget kell tanulnia.

Diszkréten távozott, mert Mr. Clutterbuck gurult az asztalhoz.

Mr. Clutterbuck rendkívül bosszúsnak tűnt.

– Elérted Jeffet? – kérdezte Terry.

– El. A nyomorult csúszómászó.

– Mr. Clutterbuck, arról az emberről beszél, akit szeretek.

A kiadó lezöttyent a székre.

– Tudod, mit mondott nekem az a kutya? – kérdezte.

– Mit?

– Azt mondta, szégyellhetem magam, hogy ott hagyom sínylódni Mrs. Clutterbuckot a betegágyban, és elmegyek pókerezni. Kerek percc elutasította, hogy segítsen rajtam. „Maradj vele”, mondta, „mesélj neki tréfás történeteket”, mondta, „dalolj neki, táncolj előtte, légy lelki támasza, nyugtasd és vigasztald, legalább míg a vörös foltok el nem tűnnek”, mondta, „próbálj meg olyan mintaférj lenni, mint én.” Ezt mondta.

– Édes kis bárányka.

– Ki az édes kis bárányka?

– Jeff az édes kis bárányka.

– Ugyan már. Köze nincs hozzá. Csak egy száraz kóró szélvésztől kergetve. Egy csapatba sorolom azzal a francia komisszárral. Ostoba tökfej voltál, hogy ilyen emberhez mentél feleségül, Terry Trent. Persze, attól tartok, a mai világban a lányoknak meg kell elégedniük azzal, ami jut nekik.

– És én meg is elégszem – mondta Terry.

VÉGE

Megjegyzések

[←1]

Lefordíthatatlan szójáték: hen = tyúk.

[←2]

Utalás Charles Dickens regényére. A perben szereplők neve Jamdyce és Jamdyce.

[←3]

Béliál: a Sátán egyik neve az Ószövetségben.

[←4]

Utalás Michael William Balfe: *A cigánylány* (The Bohemian Girl) című operájának (1843) áriájára (szöveg: Alfred Bunn): „I dreamt I dwelt in marble halls/with vassals and serfs at my side.” Számtalan feldolgozása született, a leghíresebb talán Enya *Shepherd Moons* című albumán, de énekelt pl. Sinéad O’Connor is.

[←5]

Rive gauche: szó szerint bal partot jelent. Átvitt értelemben Párizs művész- és bohémvilága.

[←6]

Utalás Homérosz *Odüsszeia* című eposzára (XII. ének, Devecseri Gábor fordítása).

[←7]

Buffalo Gals: amerikai népdal a 19. század közepéről.

[←8]

Sir William Schwenck Gilbert (1839-1911) angol költő, drámaíró, vígopera-szövegkönyvek szerzője.

[←9]

Idézet Henry Wadsworth Longfellow (1807-1882) amerikai költő *Excelsior* című verséből (Kosztolányi Dezső fordítása).

[←10]

Prince consort: az uralkodónó férje. Mindkét tagját nagy kezdőbetűvel írva (ahogy Wodehouse használja) címet jelent, és csak Albert hercegre, Viktória királynő férjére vonatkozik.

[←11]

* Butch jelentése hentes, mészáros (átvitt értelemben, a tényleges szakma megnevezése: butcher).

[←12]

Utalás Máté 25. 30-ra (Károli Gáspár fordítása).

[←13]

Dale Breckenridge Carnegie (1888-1955): amerikai író, előadó, számos nagysikerű könyv szerzője (pl. *How to Win Friends and Influence People*, 1936, vagy *How to Stop Worrying and Start Living*, 1948 stb.).

[←14]

Irving Berlin (eredeti nevén Izrael Izidor Bejlin, 1888-1989): oroszországi születésű amerikai költő és zeneszerző. Híres hazafias dala az 1918-ban született *God Bless America*.

[←15]

Gibson lány: A szép és független nő ideális megszemélyesítője Amerikában, a 19-20. század fordulóján. Nevét Charles Dana Gibson (1867-1944) grafikus tusportréiról kapta.

[←16]

Simon Legree: kegyetlen rabszolgatartó Haitiét Beecher Stowe *Tamás bátya kunyhója* című regényében.

[←17]

Helyesen: *écoutez* - figyeljen ide.

[←18]

Helyesen: *taisez-vous* - hallgasson.

[←19]

Gilbert és Sullivan vígoperájának (musicaljének) szereplője. Helyi kiskirály, aki a ténylegesnél fontosabbnak tartja magát és nagyobbnak a hatalmát. Neve az angolban köznévvé változott.

[←20]

Dorothy Dix (valódi nevén Elizabeth Meriwether Gilmer) (1861-1951), amerikai újságíró.

[←21]

Népszerű amerikai képregényfigurák: Mutt magas, vékony, fáragatlan fickó, Jeff alacsony, kopasz és enyhén félkegyelmű.

[←22]

Az amerikai futballnak még nem alakult ki a magyar szaknyelve (a magyar nyelvű szövegek is főleg angol kifejezéseket használnak, kivéve, ha azok megfelelnek a labdarúgásban már bevett magyar változatoknak). Ezért a könyvben - a fenti kivétellel (pl. fedezet) - mi sem fordítottuk le ezeket.

[←23]

* Az amerikai himnusz első sora: Oh say, can you see by the dawn's early light, what...

[←24]

** Utalás Art Swanstrom (szöveg) és Carey Morgan (zene) dalára: *The Argentines, the Portuguese and the Greeks* (1920).

[←25]

Grundy mama (Mrs. Grundy) az angol köznyelvben a kotnyeles, mindenkit megszóló szomszédasszony, újabban már inkább az átlag angol háziasszony megfélelője.

[←26]

Eon: a Föld történetének tagolásában a legnagyobb időegység. Mindössze kettő van: Prekambrium (kb. 4 milliárd év) és Fanerozoikum (kb. 545 millió év).

[←27]

Sarah Siddons (1755-1831) walesi származású angol színésznő. Leghíresebb szerepe Lady Macbeth volt.

[←28]

Régió New York államban, Long Island északi részén.

[←29]

Jesse James (1847-1882) hírhedt amerikai bandita, többszörös gyilkos, bank- és vonatrabló.

[←30]

A digó (amerikai szlengben dago) eredetileg az olasz (ritkábban spanyol és portugál) bevándorlókra vonatkozó csúfnév, de Freddie láthatólag a franciákra érti.

[←31]

Újabb utalás Art Swanstrom (szöveg) és Carey Morgan (zene) dalára: *The Argentines, the Portuguese and the Greeks* (1920). Lásd a korábbi jegyzetet.

[←32]

* Brigham Young (1801-1877) mormon egyházi vezető. 17 feleségétől 44 gyermeke született.

[←33]

Shakespeare: *Othello, a velencei mór*. V. felvonás, 2. szín (Kardos László fordítása).

[←34]

Robert Ripley (1890-1949) amerikai médiavállalkozó. Füzeteket, könyveket adott ki olyan furcsa, bizar eseményekről, amelyek megítélése szerint közérdeklődésre tarthatnak számot.

[←35]

Jukes-család: olyan család, amelyben különösen sok a bűnöző hajlamú egyén. New York államban a 19. század végén egy szociológiai vizsgálat kiderítette, hogy egy bizonyos „Jukes” család (álnév) férfitagjainak több mint fele börtönviselt.

[←36]

„I wandered all these years among/a world of women, seeking you.” Arthur Symons (1865-1945): *Magnificat*.

[←37]

„Once you`re kissed by Amy, tear up the list, it`s Amy.” Dal Frank Loesser: *Where is Charley* című, 1948-as Broadway-musicaljéből. Számos feldolgozása van, a leghíresebb Dean Martin, illetve Frank Sinatra nevéhez

fűződik.

[←38]

W. C. Fields (William Claude Dukenfield) (1880-1946), amerikai komikus, jellegzetes krumpლიorral.

[←39]

Mickey Spillane (Frank Morrison Spillane) (1918-2006) amerikai krimiszerző. Fő karaktere a beszédes nevű Mike Hammer (Kalapács Miki), a keményöklű magádetektív.

[←40]

Mickey Finn: amerikai szleng kifejezés az italba kevert kábítószerre vagy altatószere. Nevét valószínűleg egyik első felhasználójáról, egy chicagói bár vezetőjéről kapta, aki vendégei kirablásához vetette be.

[←41]

Shakespeare: *Julius Caesar*. I. felvonás 2. szín (Vörösmarty Mihály fordítása).

[←42]

Samuel Nathaniel Behrman (1893-1973) amerikai színpadi szerző, forgatókönyvíró.

[←43]

Utalás Samuel Taylor Coleridge (1772-1834) *Kubla kán* című versére („Micsoda vad hely! démon-kedvesét senki síratja szentebb iszonyúbb vidéken/elhagyott nő a sápadt hold alatt!” Fordította: Szabó Lőrinc)

[←44]

Utalás Fred W. Leigh és Henry E. Pether *Poor John* című dalára (1906).

[←45]

„Je ne sais quoi” a francia kifejezés azt jelenti, hogy „nem tudom, mi”, de az angol nyelvbe névszói szerkezetként került be a következő jelentéssel: különleges, meghatározhatatlan minőség.